

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Febrvarivs. Martyrivm S. Ignatii, Episcopi Antiocheni, B. Iohannis Apost. & Euangelistæ discipuli. Ex eo quod extat apud Cæsarem Baron. Passus est Anno à Partu Virgineo 110. Anacleti Romani Pontif. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

FEBRUARIUS.

MARTYRIUM S. IGNATII, EPISCO-
pi Antiocheni, B. Iohannis Apost. & Euangelista disci-
puli. Ex eo quod extat apud Casarem Baron.

Ann. Tō. 2.

Passus est Anno à Partu Virgineo 110. Ana-
cleti Romani Pontif. S. Traiani
verò Imperat. 11.

1. Februarij.

Mac Nice-
phorus hist.
Lib. 2. ca. 3.

Mathei 18.

Euseb. in
Chron. &
hist. lib. 3.
cap. 16.

Succedit E-
nodio in E-
piscopatu
Antioch.

Baron Ann.
Tom. 1.

Ignat. Epist.
4. de se ipso
ad Mariam
Castibolitē
scribens.

GREGIA planè ecclesie columna
S. Ignatius, tanta morum innocentia
& ingenij candore à teneris fuisse cō-
memoratur, ut Saluator noster Iesus
simplici & sincero pueri delectatus
ingenio, eum suis ipse manibus sublarum exhib-
uerit, atque simplicitatem & integritatem disci-
pulis ostendere aut commendare volens, dixerit:
Nisi efficiamini sicut paruuli non intrabitis in
regnum cœlorum. Cæterum Apostolica imbuitus
doctrina, eximiaque vitæ sanctimonia ex cultus,
anno Redemptoris septuagesimo primo Enodio
Episcopo Antiocheno ex hac vita sublato, subro-
gatus fuit: eamque ecclesiam annos admodum
quadraginta insigni virtutum maximarum splen-
dore administravit, multisque ac varijs persecu-
tionibus exagitatus, tandem felici cruore ipsam
Romanam ecclesiam consignavit. Anno Saluato-
ris nonagesimo tertio, Imperante Domitiano, i-
psius persecutionis exordijs, cum illustriores in ec-
clesia ad supplicium quærerentur, ipse ante om-
nes Ignatius partim exilijs, partim custodijs, par-
tim vinculis diuexari cœpit. Postquam verò Tra-
ianus ad Romani gubernacula Imperij euectus
fuit,

fuit, partaque de Schyris victoria rebus per omnia tranquillis frui coepit, insano in Deorū cultum amore exardescens, acerrimum Christi fide libus persecutionem mouit, sacrilego per omnes regni fines mortis proposito edicto qui ad eorū sacrificia non properarent. Hoc furore accensus venit Antiochiam tyrannus, ad quem ilicō celeberrimum virtute atque doctrina Deiferi Ignatij nomen delatum fuit. Nec mora. Citatus imperio Traiani in Senatum Episcopus, primò ingentibus promissis ad eorum cultum inuitatus est. Quibus in vanum adhibitis; successere minz & terror tormentorum, quæ pari constantia ab inuicto animo repudiata fuere. Quinimmo in ardentem gloriosi certaminis cupiditatem erectus, incredibili animi libertate Deorū vanitatē redarguit; prorsus ut tyrannus rebus suis diffidens, te-
trum eum in carcerem compingeret, ac varias apud animam suam cogitationes pertractaret, quibus potissimum fatigatum supplicij morti traderet. Visum tandem est sceleratæ menti, bestiarum eum obijcere feritati; & ne qua martyrij gloria à Christianis celebraretur, Romam eum ex Senatusconsulto amandandum statuit; prauam adductus in spem, quod nomen eius eo locorum interuallo perpetua obliuione sepeliretur. Sed fuit hoc reuera Dei consilium, qui eò virum glorioso certamine coronari voluit, ut Romanorum impietas, quæ acrius quam alijs in locis vigeat, maiore pietatis vi expugnaretur. Ideo enim & Apudolorum principes, & post eos Ignatius ibi fuerant immolati, ut ciuitatem illam idolorum cruoribus pollutam, proprio sanguine ablueret, & operibus ipsis resurrectionis Iesu Christi testimoniū adferrent, demonstratis ijs, qui Romæ degebant

Traiani infidelis acerrima persecutio.

S. Ignatius Antiochiz à Traiano cōprehēditur.

Mittitur in carcerem.

Dei cōsilio Romæ patitur Ignatius.

Hæc Christi sermo de Ignatio tō. in fine.

gebant, se præsentem vitam tanta cum voluptate nunquam fuisse despecturos, nisi persuasissent sibi omninò quod ad Crucifixum Iesum essent ascenduri.

S. Ignatius ipse sibi vincula imponens mirificè in eis gloriatur.

Igitur lata in eum mortis sententia, primo quidè alta voce Deo gratias egit; deinde maiore voluptate & gaudio ipse sibi vincula imposuit, quæ adeò gloriosa duxit, ut ad Ephesios hæc de eisdem scriberet: *Romam vincetus abducor nouissimus fidelium eorum, qui ibi sunt, qui ad honorem Dei hæc gesta re catenas dignus habitus sum. Hic enim spes mea, hic mea gloriatio, hic mea indeficientes diuitia*

Romam ducitur à decem militibus.

Itaque mirificè sibi placens in vinculis decem traditus est militibus, qui eum Romam perducerent, tanta feritate & barbarie viris, ut decem leopardis se alligatum fuisse scribas; qui etiam beneficio affecto, peiores fiebāt. Hæc; tam leuia militum custodia circumdatus, æstiuo tempore Antiochia abductus, mense demum Augusto Smyrnam maritimam Ionie ciuitatem, peruenit; ubi sanctum Polycarpum eius ciuitatis Episcopum; incredibili vinculorum gaudio exultans, salutauit.

Smyrne Polycarpum salutatur.

Fuit autem ipse non modò à sanctis. Polycarpo omnibus, quibus licuit, officijs perhumaniter acceptus, sed à cunctis, quæ in via erant, ciuitatibus & magno comiteatu & precibus ac legationibus adiutus. Vndique enim & episcopi, & presbyteri, & diaconi, nec non & reliquum vulgus ad eum cõfluebāt, qui haud vulgare ex ipso cõsolationem percipiebant, cernentes martyrem tanta alacritate ad mortem currere, utpote qui ad regna cælorum proficisceretur.

Chrysof. Orat de trās. S. Ignatii.

Porrò mora illa, quam Smyrne neciebant custodes

fides, in primis bene vltus fuit Ignatius, ad omnes
 Ecclefias, à quibus honeftiffimas in via accepe
 rat legationes litteras dirigens; quibus cum ad
 pietatem retinendam, tum ad ecclefiafticam dif
 ciplinam conseruandam singulas hortatus est. In
 ea verò quam ad Romanos dedit, quam ardenti
 flagrat martyrij defiderio, ipsa luce clarius pa
 tet. Ego enim, inquit, omnibus ecclefiis fcribo, quod
 voluntarius morior, fi modò vos non prohibueritis.
 Obfecro vos, ne intempeftiua beneuolentia me com
 plectamini. Sinite me ferarum efcam fieri, per quas
 licebit Deum adipifci. Frumentum fum Dei, denti
 bus ferarum molar, vt mundus Dei panis inueniar.
 Fruar beftijs mihi paratis, quas opto truculentiores
 mihi inueniri; quas & blanditijs demulcebo, vt cru
 delitas me denorent, non vt quofdam metuentes non
 attingerunt. Et illa fi spontè nolint ego illas vi adigam.
 Ignofcite mihi, quid mihi fit, ego noui: Nunc incipio
 difcipulus Chrifti efle, cum nihil expetam aut vifi
 bilium, aut inuifibilem, vt Iefum Chriftum aflequar.
 Ignes, cruce, ferarum concursus, fectiones, lamena,
 efum diffectiones, membrorum concifiones, totius
 corporisolutio, diaboli tormenta in me veniant,
 tantummodo vt Chriftum nancifcar. Nihil me inua
 bent fines mundi, nec regna huius feculi; melius est
 mihi emori propter Iefum Chriftum, quam imperare
 finibus terre.

S. Ignatius
 vinctus ad
 omnes eccle
 fias fcribit,

Perfecta se
 gnatio ad
 mortem.

Smyrna tandem abductus S. Ignatius Troadem
 delatus est; vbi & aliquantisper permiffus agere,
 alias ad diuerfos fcripfit epiftolas. Tunc enim ec
 clefiz Philadelphiz epifcopus (vt alij fecerant
 Smyrnae) Ignatium Troade conuenit, cunctisque
 humani

Venit Troa
 dem, vbi eū
 Epifcopus
 Philadel
 phiz inuifit.

Hæc Baron.
Ann. Tom. 2.
Anno 109.

humanitatis officijs profecutus est. Et quidem ad
miratione digna res est, hominem vincum feta-
li militum custodia septum, ad bestias dampnatis,
vel Romæ damnandum, perindè ac si non ad po-
nas, sed ad triumphum duceretur omnium eccle-
siarum, per quas transfret, & quæ de illo audif-
sent, omnibus omnium acceptum officijs & ho-
noribus cumulatū. Quæ quidem vt sibi liceret in
sanctissimum virum conferre, quemq; ipsorum
à truculentis militibus eius custodibus ingenti
redemisse pecunia certissimum existimamus. ha-
que moras in diuersis locis vario pretextu dila-
tas, auarorū custodum fuisse nundinas, in quibus
tali occasione corraherent, quantas vellent pecu-
nias; cum tamen vt (idem ait Ignatius) beneficij
affecti redderentur crudeliores; nimirum vt eo
carius venderent, quod nulli parcentes impentæ,
Christianos, auctione eiusmodi pietatis officia
libenter redimere intelligerent.

Epist. 13.

Philippis
scribit ad
Antioche-
nos.

Cæterum Ignatius Troade naui vincus impo-
situs Neapolim appulit: indè Philippos perdu-
ctus, nihil antiquius habuit, quam vt ad suos An-
tiochenos scriberet. Indè etiam ad Heronem ei-
usdem ecclesiæ Antiochenæ diaconum virtute
clarissimum litteras dedit, in quibus & vaticina-
tur, fore vt sibi in ecclesia Antiochena succede-
ret. Philippis etiam scripsit ad Tarsensem eccle-
siam, quæ nouissima omnium epistolarum fuisse
videtur. Inde namque recedens per Macedoniam
terrestri itinere Dalmatiam versus à custodia
militari perductus est. Transmisso autem mari
Adriatico nec non Tyrreno Puteolis incredibi-
li fidelium studio vnà cum militibus exceptus
fuit, quibus diuini verbi semine vt reliquis eccle-
lesijs, impartito, tandem Romam appulit. Præ-
fecto

Venit Ro-
mam.

fecto vrbis, cui sistebatur, se promptum paratum
 que, magna animi alacritate & gaudio, ad glori-
 osum martyrij certamen lubeundum, ostendens.
 Et quidem Præfectus litteris instructus Imperato-
 ris suæ tyrannidi nequaquam defuit. Vt enim fe-
 stus & Romanorum celeberrimus aduenit dies,
 agonothetam in medium theatrum produxit
 Theophorum, Deo, Angelis, & hominibus spe-
 ctaculum, longè gloriosissimum. Vniuersa ciui-
 tas in populum effusa, mira densitate theatrum
 compleuerat, ardenti spiritu & oculis iam spe-
 ctaculum amantibus, Syriæ Episcopum cum fe-
 ris pugnaturum expectans; cum ecce Ignatius,
 generoso & inflexibili animo, (utpotè ea ipsa,
 quam pro Christo subibat, ignominia mirificè si-
 bi placens) in mediam orchestram prodiens, hu-
 iusmodi ad populum Romanum orationem in-
 stituit; Viri Romani, & præsentis huius certami-
 nis spectatores, non equidem vt homo maleficus
 & sceleris alicuius damnatus, hoc certamen ram
 confidenti animo subeo: sed vt Deum assequar,
 cuius incredibili desiderio flagro. Sum namque
 eius frumentum, & bestiarum molor dentibus,
 vt purus eius panis efficiar. His dictis dimissi leo-
 nes ingenita feritate in eum irruentes subito de-
 lacerarunt, deuorâruntque, solis ossibus asperio
 ribus relictis, quæ maximo deinde fidelibus gau-
 dio fuere atque solatio. Dimisso enim theatro
 Christiani sacra martyris ossa, reuerenter colle-
 cta, in loco suburbano, vigesimo decembris con-
 diderunt.

S. Ignatius
 produitur
 in theatrum.

S. Ignatij ad
 populū Rō.
 oratio.

Dilaceratus
 à leonibus.

Reliquiæ ei-
 us Anti chi-
 am transfe-
 runt.

Porro Syri, qui pugilem ad martyrium comi-
 tati fuerant, susceptis eius sacris reliquijs Anti-
 ochiam ouantes magno gaudio retulerunt.

LI

Ademe-

Ademerat quidem eum Deus exiguum ad tempus,
sed maiore cum gratia restituit. Et quemadmodum

Hæc Chry-
sost de reli-
quiarum
translatione
S. Ignatii
serm. 5. in fi-
ne.

pecuniam mutuantes cum senore ea reddunt qua
acceperunt, sic etiam Deus pretiosum hunc thesaurum
paulisper suscipiens, ut ostenderet Romæ, maiore cū
gloria eum retulit. Emiserant eum Episcopū, & mar-
tyrem receperunt. Emiserant cum precibus, & cum
coronis susceperunt; nec illi soli, sed cūctis quæ inter-
iectæ erāt ciuitates. Quomodo enim eas affectū su-
isse existimandū est? quæ voluptatis fructū percepe-
rim? quātā lætitiā exultauerim? quæ faustu vndiq; ac-
clamationib; coronatū amplexatæ fuerim? Quemad-
modū pugilē generosū, qui omnes deuicern aduer-
sarios, spectatores è cauea cum plausu consurgens,
sublimē statim excipiūt, nec terrā attingere pati-
ūtur, sed humeris sublarū, innumerabilib; laudi-
b; exornātes domū reportāt, sic quoq; sanctū illū
oēs ex ordine ciuitates ab vrbe relata suscipietes
humerisq; gestātes, Antiochiā vsq; sunt comitateq;
martyrē coronatū celebrātes, diabolū diridētes,

Claret mira-
culis post o-
bitum.

videas ex
his quanti fe-
cerint Chri-
stiani huius
tēporis (om-
nes haud du-
biū Aposto-
lorū discipu-
li) reliquias
Sanctorum
martyrū dū
seuiente li-
cet persecu-
tione, nihil
veriti inui-
diam sequi.

quæ è contrario illi versutia successisset. Et tūc quō-
cūctis illis ciuitatib; profuit, documentūq; fuit, &
patriā hanc vsq; in presētē diē locupletauit. Et quæ de
hoc honore sacrosactę reliquiæ Antiochiā plare,
in suburbij ad portā Daphnicam positæ tuere,
vbi permultis, magnisque coruscasse miraculis
idem Chrysostrōmus testatur his verbis: Non ali-
ter quam thesaurus quidam perpetuus, qui quo-
tid; exhauritur, & nunquam deficit, sic etiam
beatus hic Ignatius cūctis ad se accedentibus
benedicens, fiducia & strenua alacritate, magna-
que fortitudine plenos remittit domum. Quisq;
enim cum fide ad eum accedit, magnis afficitur
beneficijs. Sanctorum enim non modo corpora,
sed

sed ipsi loculi & monumenta spiritali gratia conferta sunt.

amque Gētilium, nec viarum periculi difficultates & longitadinem, Roma Antiochiam vsq: eas magna veneratōne & lætitia retulerunt, & loco honestissimo collocarūt. Oratio Heronis Antiochensis ad S. Ignatium.

In locum Ignatij subrogatus fuit Antiochenis Hero eiusdem ecclesie diaconus ad quem exstat ipsius Ignatij, hoc præmonentis epistola. Porro ut intelligamus ipsis Apostolorum temporibus sanctorum inuocationem à sanctis patribus visitatam fuisse, non erit abs re ipsius Heronis precatio ad S. Ignatium iam martyrio coronatum hic reddere.

Sacerdos & assertor sapientissimi Dei Ignati, immaculata fide, inextinguibili fonte saturate, cum Angelis laudem canent, primogeniti certe amice, à peccatis liberate agonizans constitutus in stadio veritatis, acquisisti pretiosam salutem, confidisti Traianum & Senatum Romæ, prudentiam non habentem; domesticus nunc factus es Christi in cultione, fide, & vita. Memor esto mei filij tui Heronis, & ego ex hac vita exiens, sanctis commoverer, ut dignum nomen merear adipisci: & de iniusta statione atque à Deo aliena extraneus inueniar. Ter quaterque beate qui ad celum peruenisti pater Ignati, curram Israel, & auriga eius. Ne ipsi mori fugiendo, & de terrenis ad cælestia euolasti, coronam deificam & magnam meruisti, & in amabili Dei agone vicisti; Memento eius quem nutruisti, beate Martyr, & presta mihi colloquium, sicut prius faciebas.] Hucusque Heronis, precatio ad sanctum Ignatium.

Porro Romani fideles, iam aliquo temporis intervallo sacris S. Ignatij destituti reliquijs, in luctu ac lachrymis versabantur, suam ipsorum facilitatem damnantes, quod sacrum thesaurum alio transferri permisissent. Quos pius Ignatius, secundum quietem apparens consolatus fuisse, luctumque omnem in perpetuum gaudium conuertisse scribitur.

Traianus autem & gloriosum Ignatij certamē, & sacro.

Consolatur Romanos S. Ignatius post martyrium.

Plinius secū-
dus hæc ad
eū scripsit.

Vindicta di-
uina de nece
S. Ignatij.

Scribit hæc
Dio in Tra-
iano.

Horrenda
tempestas.

& sacrosanctam Christianorum vitam edocuit,
quod scilicet legum obseruantes ab omni tan-
tum impietate abhorrent, quodque antelucis
surgentes pijs precibus & hymnis Christum ce-
lebrarent, ac cibi potūsque parcissimi castam
cum primis vitam adamarent, harum. inquam,
rerum instructus, nouo dicitur cauisse decreto,
vt Christiani exquirentur quidem, sed nulla
affecti iniuria, integra libertate, publica tantum
functionis incapaces, fruerentur. Atque ita qui-
dem pretiosa Ignatij mors multorum concilia-
trix bonorum exitit. Neque tamen ea propter
martyris sui necem Deus inultam reliquit. Tra-
iano enim Antiochiæ agente, atrox & funestus
terræ morus ipsam Antiochiam insigni & publi-
ca clade vastauit, vicinis vrbibus atque populis
eadem calamitate penè absumptis. Vix vlla natio
aut ciuitas à detrimento & clade immunis existi-
tit. Confluxerant enim eo milites, & complures
priuatis alij vt iura acciperent, alij videndi Im-
peratoris & spectandorum ludorum gratia, quos-
dam legationis officium, merces, & priuata com-
pendia traxerant. Motum terræ fulmina primum
antecefferunt, tum venti insoliti & peregrini ve-
hementius spirauere. Maria deinde, magno & re-
pentino oborto fragore, feruescere, fluctus intum-
escere, æstus vehementius & violentius infur-
gere terra omnis succuti, domus, ædificia contra-
rio ictu quassari, dissilire alia, & supernè assul-
tantia tecta concidere crepitus audiebatur in-
gens & horribilis. Mœnia contrario pulsu, mo-
do huc, modo illuc, nutantia, confringi & ruere
mare ipsum turbine contorquebatur, terra autē
vbi ædificia non erant maxima, compulsa motu
assultabat.

Terra

Tetra omnia erant simul contrita ligna, colli-
 fa vasa fictilia & saxa aceruatim magno cum stri-
 dore proruebant. Puluis densus atque concretus
 excitari: tantaque obducta caligo cunctos op-
 presserat, vt alterum videre, alloqui, & audire,
 minime cuiquam immò ne sperare quidem; in-
 gruente vento ac puluere, liceret. Multi morta-
 les extra domum vitæ periculū adiere, præcipi-
 tes tectis erumpebant, & velut agmine fugientes
 in acervos cogebantur; qui omnes ceu è præcipiti
 loco dejecti, collisi sunt; non pauci adhuc mutu-
 lato corpore abiêre. Arbores radicitus conuulsa
 procubuerunt. Ingentem turbam prostrata tecta
 & subuersi muri obruere: primo impetu: den-
 si alius super alium incidentes extinguebantur. Si
 qui verò sacro corpore, vel lapide, vel ligno cõ-
 uerberati cessissent, hi profecto omnium miser-
 rimi erant, vtpote quibus aut viuere, aut subitò
 mori negaretur. Non simplex fuit clades, siqui-
 dem de tantorum mortalium numero vix sine
 mora vnus aut alter euasit. Videre erat hunc con-
 fracto humero, illum amissis brachijs fugere;
 complures capite adempto iacebant, quidam
 eliso pectore sanguinem euomebant, inter quos
 Pado Consul, qui tamen haud multo post animã
 emisit. Atque vt semel omnia complectar, nul-
 lum non calamitatis & miserix genus mortales
 isti sustinere. Sed diutius noctu & interdium, (id est,
 gente fato) terra contremuit. Tunc vitæ dubij &
 pauore consternati miseri, tanto malo remedi-
 um & esugium inuenire non poterant; oblatis
 fornicibus & concamerata atque vacua loca, prout
 calus adegerat, tum peristilia, pensilesque horti
 intercedente ligno, à morte quosdam seruassent.

Calamitas
 summa in vr-
 be Antioch-
 ena.

Hi tamen omnes durante motu, fame & inedia, priusquam opem quis ferre posset, confecti fuerunt.

Desinente tremore quidam ruinas ascenderunt: tunc mulieris vox & infantis vagitus auditus est; matrem & filium ruinae oppresserant; mirandumque fuit quo pacto alendo puero lac sufficere potuerit. Sed & mater & filius è terra incolumes educti sunt. Dum verò accuratius per trita cadavera, & collapsas domos rimarentur, alter infans inuentus est, qui matris mortue vbera adhuc sugeret. Omnibus autem qui à clade & ab excidio superfuerant, salus ingrata & vita molesta exstitit, cum luctuosum ubique casum, totque obrutos mortales cernerent. Hac communi ac miseranda populorum strage miserrima & infelicissima tunc Antiochia afflicta fuit. Traianus

Traianus
Imp. periculo ereptus
deinceps a
fiduc formidolosus.

verò tam fædo diroque periculo per fenestram domus quam habitabat, vix ablatas est, accedens enim fortè quidam humana maior effigie, illum inter exiguos tectorum lapsus incolumem subtraxit. Sed tanta deinceps Cæsarem formido tenuit, ut cum iam aliquot dies tremor quiesceret, in hippodromo sub diuo, & in publicis tabernaculis vitam ageret. Mons Casius ita concussus est, ut nutante cacumine quasi conuulsus in subiectas vrbes labi existimaretur; sub sedere & alij montes, quin etiam aquarum fontes non ante visum emicere, fluuij quoque defecerunt.] Hæc Dio qui causam immanissimæ cladis vel non intellexit, vel

Ignatium intelligit.

Causa immanissimæ cladis vrbis Antiochenæ

dissimulauit. Auulsa enim ab ea se, mel, ingenti illa & animata columna, cuius virtute inuisibili quodam modo, innitebatur vrbs illa, ipsam in terrâ prosterni, omniq; ex parte corruerent, esse fuit. Hisce namq; cladibus Deû vlcisci solit-
Quod

eum neces sanctorū, cōplura exempla declarant. Quod verò ad Christianos Ecclesiæ Antiochenæ spectat, nequaquam eos putamus iisdem cum Gentilibus affectos malis esse. Etenim si ex his quæ post multa secula sub Leone Imp. eidem ciuitati terræ motu iterum prostratæ horribilia contigerunt, argumentum sumendum est. Hæc obuentura mala Christianos minimè latuisse putandum. Sed sicut tunc ea fuerunt antea diuinitus reuelata, ita etiam nunc præmonitos fuisse fideles, credendum est. Nam si Traiano, ne periret, occulto Dei iudicio, quomodocunque acciderit, consultum fuit; sanè quidem metuentibus se dedisse significationem, vt fugerent à tabernaculis hominum impiorum, ne inuoluerentur suppliciorum, æquum est existimare. Certè magnum illum Heronem, eius ciuitatis Episcopum, his malis superuixisse, & multis annis eam ecclesiam administrasse certissimum est.

Christiani putatur immunes à malis fuisse. Anno Domini 458. Leo Imp. 27.

Psal. 59. Num. 16.

Porrò vt ad Ignatij res gestas reuertamur, si quis eius temporis Orientalis ecclesiæ faciem, propemodum viam inspicere velit, is eius epistolas euoluat. Magna sanè Dei providentia factum est, vt numeratæ omnes epistolæ ab Ignatio scriberentur; sed admirando planè diuino consilio procuratum est, vt, inter tot tantaque naufragia scripturarum, eadem ad nostram ætatem incorruptæ atque integræ seruariantur. Elucent enim in ijs, & velut in tabula quadam eruditæ manus penicillo habentur expressa non solum ecclesiastica disciplina & mores, sed & Apostolicæ, de quibus hoc tempore tanta est controuersia, traditiones, Quæ enim Petrus & Paulus Antiochenos docuerant quæ iisdem atque

Eximia utilitas Epistolarum. S. Ignatij.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ioannes tradiderant Asiae ecclesijs, quas ad pietatem instituerant, quae eadem ecclesiae tradita susceperant atque seruarant, haec eadem suis epistolis Ignatius memorans & inculcans illis custodienda praescribit. Certum quidem esse & per omnia exploratum haberi debet, ea sua praedicatione Apostolos a multis ecclesijs docuisse, quae his temporibus ipsae seruae reperiuntur, quae & Ignatius ne praeterirent, admonuit, nam & Eusebius ait nihil aliud conatum esse Ignatium suis epistolis, nisi ut Apostolicas traditiones illis consignatas relinqueret. Ait enim; deinde hortatus est ut Apostolorum traditioni mordicus inhererent, quam quidem asseueranter testificatus quod tutius posteritati seruetur necessario scriptis mandandam existimauit] haec Eusebius. Quae igitur ipsi Apostoli, vel Apostolorum discipuli docuerunt ecclesias, illa esse germana atque legitima, ab omnibus seruanda, nemo iure poterit dubitare. Quamobrem eiusmodi fortissimo argumentandi genere aduersus hereticos vsus est Tertullianus, dum, eos prouocans ad ecclesias Apostolicas id ratum firmumque habendum ostendit, quod ecclesiae ab Apostolis instituta seruentur. Cum igitur vsque ad Traiani tempora, omnium testimonio vixisse noscantur Apostoli, cuius anno tertio Ioannes Euangelista, ad quos Ignatius scribit, curauit ecclesias, necesse est, ut pariter dicamus, quae ab illis seruari laudat Ignatius, & quae ut retineant atque custodiant, idem admonuit, eadem esse Apostolicam traditionem, ac proinde Catholicam disciplinam, cui ut omnes rebelles se quandoque submittant, precibus non minus ac lachrymis, quam argumentis a Deo impetrare contendamus.

MARTYRI-

Eusebius
hist. l. 3. c. 30.

Documen-
ta & tra-
ditiones
Apostolorum
fideliter ser-
uanda.

De prae-
script. c. 36.

MARTYRIVM S. PIONII SMYRNEN-
sis Ecclesie presbyteri, ex Metaphrasie & cap. 14.
lib. 4. hist. ecclesiast. Eusebii conscriptum. Passus
est autem anno Saluatoris 254. Sede
vacante, Decij Imperatoris
secundo.

vide Czf.
Baron Ann.
Tom. 2.

EXIMIA planè fidei virtute & constantia
vir sanctus Pionius Smyrnenfis ecclesie
presbyter, fidem quam eiusdem ecclesie
Episcopus Eudemon miserando admodum lapsu
exulem fecerat, gloriosa confessione vna cum
socijs pro viribus restituere conatus est. Pridie e-
nim diei natalis S. Polycarpi (quæ ex maiorum
institutione solennis erat) cum prævideret se ad
gloriosum certamen à satellitibus rapiendum,
spontanea catena, velut tessera militari qua di-
gnoscitur à refugis, qui scutum turpiter abie-
cissent, nobiliter insignitus, Christum prædicans,
in medium prodijt. Erant ei socij certaminis Sa-
bina & Asclepiades, qui ieiunio & instanti ora-
tione parati sumptis tribus catenis connexis ijs-
que collis suis iniectis domi expectabant. Iniecer-
ant autem sibi ipsi catenas tum ne ab amicis ab-
decerentur: tum ne posset aliquis suspicari, se (vt
reliquos) ad ea quæ idolis essent immolata, com-
mendanda deduci velle: & vt omnes intelligerent,
se statim in carcerem duci decreuisse. Iraque pre-
cationi pariter intentis superuenit Polemo AB-
dituus cum satellitibus suis, vt homines Christi-
anos quæreret, eosque ad immolandum idolis, &
commendandum ex ijs quæ fuissent immolata, per-
duceret. Et Aedituus: Nostis plane decretum
Imperatoris, quo vobis iubetur vt dijs sacrificetis,

1. Februarij.

Contuente
Episcopo S.
Pionius pro
fide certat.

Solennitas
S. Polycarpi.

Spontanea
sumit vin-
cula.

Sabina & A-
scelepiades
socij S. Pio-
nij.

Comprehē-
duntur à Po-
lemone &
dituo.

tis? Cui Pionius: Nouimus, inquit, mandata Dei, quibus imperat, vt ipsum solum adoremus. Tum Polemo. In forum, inquit, venite, illic edicto obtemperaturi, Cui Sabina & Asclepiades: Nos inquit, Deo viuēti obtēperamus. Nec mora. Voluntario catenarū pondere onerati, nulla adhibita vi in forum deducti sunt, populo rei nouitate ad spectaculum denso impetu confluente.

Pionius Iu-
dæos & Gen-
tiles redar-
guit.

Tum Polemo Imperatorum edictis explicatis, simulachra eis adoranda proposuit. At Pionius hilari ad populum vultu conuersus extenta manu, causam suam defendit, & ingenua sermōis libertate factum Iudæorum atque Gentilium Christianis insultantium cū sacro eloquio, tum è Gentilium quoque scriptis redarguit.

Cum autem Pionius verba illa repeteret Deos vestros & auream statuam nolimus adorare: quidam forenses, qui circumstabant, vna cum Polemone blanditijs agere cœperunt, suadentes Pionio vt ipsis morem gereret, ne vitam virtutibus ornatam & iucundam lucem, crudeli morte perderet.

Ad quæ martyr; Est quidem hæc lux non inuitanda, fateor, sed altera illa, cuius gratia in hanc immissi sumus, infinitis sanè partibus iucundior quam nullo vnquam tempore tenebræ inuoluent

Hæc aliaque, multa suauitate differentem Pionium, populus audiendi studiosus in theatrum admitti vehementer expetijt, sed quidam ducis studiosi tumultum verentes, summo, ne id fieret, studio, Polemo persuasere. At Polemus, cum frustra se Pionium ad dijs sacrificandum impellere videret, quin, inquit Pioni, templum, saltem in-
grederet

gredere, & Pionius, hoc, inquit, dijs vestris non expedire. Polemo verò, Persuade, inquit, hoc nobis Pioni. Vtinam (inquit ille) vobis persuadeam, vt aburato inanium deorum cultu, Christi fidem suscipiatis. Tunc illi, soluto risu. Tu verò nè id feceris, inquit, nè viui comburamur. Grauius atque acerbius est, inquit Pionius, supplicij ignis sempiterni, nullo vnquam refrigerio temperandi, addici. Quo dicto, Sabina Pionio arrisit.

Sabinæ viri-
lepectus.

A Edituus verò & satellites, tunc, inquit, rides? Ita Deo placet, inquit illa: Christiani enim sumus: & qui firma stabilique fide Christo coniuncti sunt, perpetuo iucunditatis risu replebuntur.

Tum rursus inuictum Pionij animum blanditij lenire Polemo contendens, quin nobis, inquit consentire Pioni. Cui Pionius, Cum ego, vt dixi, sanctissimis Christianorum sacris initiatus sim, impio deorum cultui suffragare nequeo, quare si tibi visum est, tormenta in me exerce. Cui Polemo, Cuius, inquit es ecclesia? respondit martyr, Catholicæ, præter quam apud Christum alia nulla est.

Pionij viri-
lis vox &
notabile ref-
sponsum.

His peractis, Sabinam vinculorum sociam accessit, quæ ob priorem persecutionem sub Imperatore Gordiano excitaram, Theodota appellata fuit, cum qua quæstione instituta sermonem habuit, sed cum responsum, præclara martyre dignum retulisset, ad Asclepiadem conuersus est; à quo simili constantia repulsus, animum ad suppliciorum immanitatem conuertit. Et statim quidem cum multiplici omnium, qui eos sequebantur irrisione, in carcerem reducti sunt, in quo ecclesie presbyterum Linum & Macedoniam ex vico Carinae mulierem, nec non & Phrygum quendam, Eutyrianum nomine

Martyres in
carcerem ro-
ducuntur.

nomine, hæreseos pestilenti contagione misere infectum, reperere. Cum autem à fidelibus mul-
 ta ijs ad vitam commodè transigendam confer-
 rentur, illi, quo liberius in cælestium rerum con-
 sideratione versari possent, cuncta repulere; quæ
 res non minimam carceris Præfecto admiratio-
 nem attulit. Multi etiam gentilium eò confue-
 rant; ut martyres suis suasionibus, ab imminente
 mortis periculo eriperent, sed tantà illi virtutis
 opinione semper egerunt, ut summam omnibus
 sui admirationem relinquerent. Introibant etiã
 illi, qui per vim ad impium idolorum cultum
 pertracti, & humano timore adducti, pruarica-
 ti erant, magnum fletum excitantes. Hos lugebat
 Pionius, & varijs humanitatis officijs, iucundis
 etiam ac gratis consolationibus erigebat, confite-
 mabatur, ac multis sacrae scripturae verbis, ad salu-
 tarem peccatorum poenitentia acriter exstimu-
 labat. Vixque verba finierat, eos rogans ut e car-
 cere egrederentur; aditus Polemo, & Theophi-
 lus equitum Magister supervenerunt, & statim,
 Ecce, inquit, Eudemon Præsul vester immola-
 vit, quare & vos obtemperate. At cum Pionius &
 prudentia & constantia sua dignum dedisset re-
 sponsum, laqueo collo eius iniecto, ab Hippar-
 cho tanta sæuitia, ut propemodum suffocaretur,
 cum Sabina & socijs reliquis in forum tractus
 est. Cumque magna se voce Christianos esse te-
 starentur, Pionium sex ministri manibus pedibus
 que cadentes, ad templum impulere. Sed cum
 frustra in eo operam consumerent, sublatum hu-
 meris antè aram ubi Eudemon idolis sacrificarat
 deposuere. Tunc Lepidus: Cur, inquit, vos, o Pio-
 ni, non immolatis? Respondit Pionius. Quia Iu-
 mus Christiani. Lepidus subiecit: Quem Deum
 colitis

Pionius in
 carcere eri-
 git lapsos.

Pionius per
 vim ad tem-
 pli deorum
 trahitur.

colitis; Eum ait, Pionius qui fecit cœlum terram, mare, & quæ in eis sunt Quis, igitur, inquit, Lepidus, fuit crucifixus? is respondit Pionius, quæ Deos pater misit ad salutem mundi. Principes hic valde clamantes riserunt; & Lepidus ipsum detestabatur. Clamabat autem Pionius. O iudices iniqui, pietatem colite & iustitiam obseruate, legibusque vestris parete. Nos, quia impijs parere decretis nolumus, puniēdos censeatis, & vos item a legum vestrarum præscripto receditis. Lubent enim, non vt cogatis nos, sed vt puniatis, quare ignem accendite & ingrediemur.

Admiranda
pietas mar-
tyris.

Hac martyris constantia magis irritati coronas illis imposuerunt, quas illi protinus discerpas abiecerunt. Qua contumelia prouocati, denuo carceris eos damnarunt. Tum satellitum vnus cæteris crudelior arreptum deducere festinans Pionium grauissimas eius capiti plagas imposuit quas ille quidem patienti ac hilari animo excepit, at percussor non pari felicitate infixit; Subiit enim tumore manuum ac laterum correptus, vix respirare potuit. Quædam sunt Proconsul Smyrnæ delatus, illic inuictum martyrem iudicio susti voluit. Ille certaminis audus decertauit egregie, fideles pariter atque infideles ad vnus Dei timorem amoremque adhortans. Perseueranti deinde confessione Catholicam fidem alluens, vngulis crudeliter concisus est, nulla tormentorum vi Proconsuli cedens, qui lata sententia viuum eum igni adiudicauit. Prolata verò sententia, martyr incredibili alacritate in stadiū venit & in cœlum suspiciens. Deo qui se talem conseruasset gratias egit, abiectisque vestibus super lignum se extendit, militique se figendum tradidit. Confixo autem satelles insticit, vt sceleratos

Dire cruciatur.

Damnatur ignis.

leratos honores dijs deferret. Recusantem, & impietatem contenta voce redarguentem, iam ligno suffixum, minister erexit. Erecto Metrodorus quidam è secta Marcionistarum à sinistris collocatus fuit; vterque Orientem spectans. Cumque lignorum strue vndique congesta, pyra accenderetur, Pionius clausis oculis tota mète Deo intendebar; ita vt turba eum animam egisse suspicaretur.

Sed ille facto precandi sine, flamma iam in altum ascendente & sacrum corpus lambente, oculos aperuit, hilarique vultu vltimum, AMEN, pronuncians, quiete & sine vlla doloris significatione, tanquam eructans, beatum Deo spiritum tradidit, dicens: Domine suscipe animam meam. Felix plane qui integer vitæ scelerisque purus, per angustam portam, ad ampla cœlorum spatia peruenit.

Nec caruit immenso gloriæ miraculo sacrum illius corpus, quod, extincto demum igne, vigenti pulchritudine decorû apparuit. Nam & pristina aurium mollities, & capillamenti dignitas, cum prima barbæ, quæ solet esse iuuenibus, lanugine, in corpore permanebant: ipsa interim facie tam admirabili gratia splendente, vt vt fidei extorres cōscientiæ stimulis verberati, conterritique discederent: Christiani verb, sumpto maiore fidei robore, mirifice exultarent.

Metrodorus hæreticus vna cū S. Pionio patitur.

Tradit spiritum.

Corpus eius ab igne mansit illæsum & miræ decorum.

VITA S. EPHRAEM SYRI EX CAESARIS BARONIJ 3. & 4. Tomis Annalium Ecclesiast.

Obijt diem extremum, Anno Restauratae Salutis 373. Damasi Papae 12. Valentis Imperatoris 15. post mensis unius spatium à S. Basilij migratione.

B Ephraem Nisibi ciuitate Syriae oriundus, parentes Christianos, ingenita naturae praestantia, morum probitate, ac tenera vitae sanctimonia, plurimum exhilarauit. Nam admodum adhuc puerulus, miro naturae instinctu ad omnem virtutis exercitationem propendens, primo Iacobo Nisibitae antistiti adhaesit: à quo minime vulgare hausit scripturarum cognitionem; discendi studio ita deditus, ut nulla voluptate ab eius amore auelli posset. Nec defuit ieiuniorum ac vigiliarum patientia, qua roboratus mente in coelis perpetuo versabatur. Et quidem solitudinis amicus, in desertis plerumque locis de secundo Christi aduentu philosophabatur: pane lachrymarum vberim se satiens. Vrbes & oppida illi carceres erant, quae non nisi necessitate coactus ingrediebatur. Die quodam Edessa venienti inimicus per mulierem invidias struxit, quas insita pietate non modo elusit, sed & impudicam à daemone famulatu ad Christi seruitutem peraxit. Prospiciens namque per fenestram satis perularet, Benedic, inquit, abba. Cui Ephraem, Dominus tibi benedicat. Et illa; Ecce tuo cibo deest. Respondit sanctus; Tres lapides, & parum luti, ut haec fenestra obstruatur. At illa libidinoso afflata furore, adulterinae veneris praclusos captabat aditus. Ephraem interim frustra diuinas voces & Dei timorem occinente.

Igitur

1. Februarii.
Patria eius.

Fuit discipulus Iacobi Nisibitae Episcopi.

Degit in locis desertis.

Meretrix illius pudicitiae insidias.

Igitur vir sanctus sævi amoris flamma totâ eam miserè ambustam cernens, ita compellauit; Si nostris amoribus perfrui omnino decreuisti, age fiat in loco à me designando. Auide hoc dictum arripuit meretricula quæ à viro sancto in publicum inuitata vehementer erubuit, asserens eum

Reuocat meretricem à vita scelerata.

locum pudoris esse atque ruboris. Tum Ephraem: Itane verò inquit, Tu oculos hominum scelere pollutos erubescis, satisque esse iudicis ad prauos animi motus comprimendos, animamque in officio continendum, & illos omnipotentis Dei totius puritatis oculos; omnia lustrantes, & intimos animi nostri recessus excutientes, non vereberis? Tu vilis homuncionis, breui temporis spatio in fauillam & cinerem redigendi, iudicium formidas, & summum illud incorruptumque æternæ sapientiæ iudicium non perhorresces? Hæc aliaque viri sancti monita ita impuram mulierem perculerunt, vt non modo ab insana carnis libidine ad puritatem rediret, sed etiam integram scelerum omnium confessionem vberimo cum imbri lachrymarum faceret. Quinimo

Ephraem ex monasterio includit.

toto corporis habitu in terram prostrata, vitam à viro Dei sibi demonstrari petijt. quam ille, ne denuò ad prauas animi cupiditates oblata peccandi occasione defleceret, saluberrimis instructam monitis monasterio inclusit.

Benignitas eius in pauperes.

Hisce alijsque pietatis operibus gnauiter vir sanctus incumbens, nihil post mentis in Deum puritatem prius habuit, quam vt pauperibus benigne faciendi studio succurreret. Itaque ipse pauperum omnium pauperimus egentium inopiam hac ratione liberaliter subleuabat. Dulcissimus naturæ eloquio, diuitum ædes circumbas, nullo negotio, tum sanctimoniz opinione, cum dicendi

dicendi præstantia, distentos eorum locellos in
 sinus pauperum excutiens. Nullo non tempore,
 charitatis ac pietatis operibus incumbens, cum
 ecclesiæ oraculo ad S. Basilium, contra Valen-
 tem Imp. pro ecclesia strenuè decertantem, con-
 ueniendum inuitatur. Fortè namque diuinarum
 rerum contemplationi intento vox cælitus in-
 uenit; Surge, o Ephræm; & comede cogitationes &
 sententias. Anxiè verò interroganti, vnde come-
 deret ait. Ecce in domo mea vas splendidum &
 magnificentum, quod tibi cibum suppeditabit. Post
 hæc plenus admirationis templum adiit, conscen-
 soque sensim vestibulo, vidit in sanctis sancto-
 rum vas electionis coram armento ouium præ-
 clare extensum, verbisque maiestate plenis ex-
 oratum atque distinctum, omniumque oculos
 in illud defixos. Vidit ecclesiam ab eo spiritu ve-
 getatam; eiusque in viduas ac orphanos potissi-
 mam benignitatem. Vidit apud eum fluminis in-
 star lacrymarum fluentis, & vellus vitæ, cunctis
 quasi aureos radios diffundens; ipsum autem pa-
 thorem pennis spiritus sursum pro nobis preces
 sustollentem, filumque orationis deducentem.
 Vidit ab ipso ecclesiam ornatam & dilectam ap-
 titissimè compositam. Prospexit ab ipso doctrinã
 Pauli manare, legem Euangeliorum & timorem
 interiorum. Prospexit ibi vtilem ac salutarem
 sermonem ad ipsum vsque cælum fideliter tol-
 lentem se, vniuersumque illum cæcum splendo-
 ribus gratiæ renidentem. Peracto autem audito-
 rio S. Spiritu reuelante, Basilius Ephræm adesse
 cognouit. Qui benigne accersitum, per interpre-
 tem interrogauit. essetne Ephræm, qui collum
 præclare inclinatum iugo salutaris verbi subie-
 cisset. Respondentem verò se eundem esse, sancto
 M m imprimis

Visio S. E-
 phræm quæ
 ipse de se cõ-
 scripsit.

imprimis osculo con salutauit, mensamque epulis cælestibus & immortalibus refertam semetipsius instruxit. Volunt nonnulli tunc temporis Basilium eam Ephræm fuisse gratiam imperitum, ut græcè dicta intelligeret pariter & loqueretur; sed quoniam ipse sanctus Ephræm, qui Basilium per interpretem sibi fuisse locutum testatur, nihil de his scribit, libentius ea referre præmittimus. Quin & illud quod Presbyter à S. Basilio ordinatus dicatur, cum veritate pugnat: nam præter alia non fuit Basilij iuris, Syrû hominem ordinare.

Resistit hæreticis S. Ephram. Apollinarius hæreticus.

Cæterum ut ad præclaras Ephræm actiones redeamus, non erit abs re qua prudentia hæreticorum fraudibus resistit, explicare. Erat eadem illa tempestate Apollinarius quidam pestilenti doctrinæ suæ contagione sana dogmata inficiens, virusq; per varias ecclesias fraudulenter dispergens. Porrò deuexa planè ætate vir, duobus libris sceleratam doctrinam complexus fuerat, quibus in omni disputationis congressu maximè nitentur. Erat autem muliercula quædam eius animo, & voluptatibus, ut ferebatur, deseruiens quæ eodè fortè libros suâ in custodiâ habebat. Quod cû B. Ephræm minimè lateret, ille persona discipuli Apollinarius assumpta, confidenter mulierculam adiit, librorum facultatem ab ea postulâs. Fingebat enim ijs ad hæreticorum opiniones (sic enim orthodoxos appellabant) confutandas sibi imprimis opus esse. Itaque mulier tradidit, ac sanctum Ephræm aduersus impostorè contraria impostura obarmavit. Tunc magnus hic Iacob, propheta Esau, hoc modo supplicatato, sacrilegis illius progenitis feliciter extortis, statuit execrandum hominè ad publicum prouocare certamen, im-

pietatis tenebras clarissima veritatis luce excus-
 furus. Sed muliercula importunis clamoribus li-
 bros repetens, illum tunc quidem impediuit suc-
 cessum: quem tamen alia via modoque vir san-
 ctus promouit. Librorum namque folia glutine
 interlinens alterum, ita coniunxit alteri, ut sine
 praesenti interitu nullatenus diuelli se pateren-
 tur. Igitur horum omnium inscius Apollinaris,
 solito animi tumore in certamen prodij libro-
 rum suorum argumentis confusus. Itaque ipso dis-
 putationis exordio labilem infirmæ senectutis
 memoriam causatus, mutos pro defensione pro-
 tulit magistros; quorum alterum summa, cum gra-
 uitate apprehendens: hic, inquit, oratorio pro me
 munere apud vos fungetur. Illo autem pertinaci
 glutine trunco permanente; alterum arripuit: qui
 pari ratione hominis insaniam elusit. Quæ res
 hominem tumore hæreseos inflatum tanta animi
 ægritudine & pudore depressit, ut tæpe paulatim
 consumptus, in gloriis expiraret.

Vide ut vir
 sanctus tra-
 ctauerit li-
 bros hære-
 ticos.

Obitus A-
 pollinaris
 hæretici.

Et hoc quidem modo superbum Goliath pius
 ac humilis deiecit David, qui tantus sui contem-
 ptor extitit, ut minimè dubitauerit simulata etiã
 insaniam honorum dignitatumque cathedras sub-
 terfugere. Cum enim quidam eum episcopali mu-
 nere dignissimum rati, comprehendere conaren-
 tur, ille eiusmodi culmen fugibundus, in forum
 currit, atque in composito corporis habitu in-
 cedendo, vestes lacerare, cibum palam capere, de-
 nis, manibusque furias simulare. Quo sanè
 spectaculo tam admirabili confusi prentores, di-
 lapsi sunt. B. verò Ephræm idoneum tempus fugge-
 nus, raris per latitauit, dum alter eius loco antistes
 creatus esset. Utinam Paulinus sancti viri discipu-
 lus magistri sui vestigijs institisset, ac pia monita
 ad aures

Simulat in-
 saniam ne
 fiat Episco-
 pus Sozom.,
 lib. 3. ca. 15.

M m * ad aures

Paulus discipulus S. Ephraem amore dignitatum sic hereticus. Gennad. de viris illust. Cap. 3.

ad aures misisset; utinam desiderijs suis habens iniecisset, forte magistri gloria haud impari diuisset. Fuit hic Paulinus presbyter, beati Ephraem diaconi discipulus, acris valde ingenij vir, diuinarumque doctissimus scripturarum Christianae eloquentiae praestantia cum primis pollebat plurimum. Hunc beatus Ephraem ex studijs & vulgari sermone noua inuestigare praesentis aetas, & in barathrum hereseon tendere aduertens, pijs ac salutaribus monitis instruebat, ut ad amatos iam plus satis honorum & dignitatum scopulos declinaret: & tumentes cogitationes deprimere. At ille more & ingenio omnium hereticorum, primatus amore & nominis inescatus, a Catholica se ipsum praecidit ecclesia, multa ab obitu magistri, in fidei ruinam, inani conatus scriptans.

Porro vir beatus omni virtutum genere clarus, cum iam finem laborum adesse cerneret, per egregiam ad proximè astantes fratres orationem habuit, quae ea de causa Testamentum Ephraem est appellata, utpotè quod illa diuinam hereditatem sanctis admonitionibus consignatam, suis possidendam reliquit, cum inter caetera de vitandis haereticis plurima inculcauit, nominans inter alios Vitalianos illos, nimirum qui à Vitale Antiocheno Apollinaristatum Episcopo ita vocati erant. Rursum vero inter alia istius testamenti monita, illud fuit, quod perfectae humilitatis quam viuès praeter ceteris virtutibus excoluit, egregium specimen dedit, dum magna contentatione prohibuit, ne exhiberi solita sanctis viris sumptuosa funera, ex animi suo corpori impenderentur; cum tamen illa postrema, quae à S. ecclesia pro salute animarum praestari solent, officia nempe preces & sacrificia ea sibi impendi solentur.

S. Ephraem vita fungens, pro te preces offerat ad Deum iubet.

tius Postularit his verbis; Hortor vos vt loco suauis
aromatatum odoris, vestris me adiuuetis orationibus,
in vobis continuè mei memoriam facientes.

Hæc ipse, qui tamen respuit cætera, quæ honoris
essent, defunctorum corporibus, exhiberi solita,
quod se illis indignum penitus iudicaret, vtpote
qui se (vt ibi præfatus est) scelestissimum pecca-
torem existimaret, cum alioqui sanctissimus ef-
fet. Tale vltimis illis verbis, quorum maior cæte-
ris in vnoquoque ratio haberi solet, quasi testa-
mento & fide publica consignatum postremum
reliquit elogium, non suis tantum Edessenis, sed
vniuersæ Catholicæ Ecclesiæ Magnus Ephræm.
Qui (vt inquit sanctus Hieronymus) ad tantam
venit claritudinem, vt post lectionem scriptura-
rum publicè in quibusdam ecclesijs eius scripta
recitentur. Quis igitur sanæ mentis homo non
auiculandum, tanto viro potius iudicabit (etiam
si cætera innumera ea de re testimonia minimè
suffragarentur) quam Nouantibus vnâ cum fide
patrum traditiones Ecclesiæ conuellentibus?

Profundissi-
mæ humili-
tatis indi-
cium.

De Scripto-
rib. ecclesi-
ast. in E-
phræm.

VITA S. BRIGIDAE VIRGINIS

Scotica, ex ea qua est apud Fratrem Laurenti-
um Suriium. Obijt autem Anno Domini
521. Hormisila Papa 8. Iustini

Vide Cæf.
Baron. Ann.
Tom 7.
Ecclesiast.

Imp. 4.

FUIT apud Hybernos vir quidam Dupracus
nomine, genere Laginensis, qui ancillam
quandam emit Brotsech nomine, spectata
in primis probitate, & morum integritate ama-
bile, cuius impudico captus amore, clandestino
complexu ea abusus est: ita vt paulatim intumes-
cente vtero, haud dubia spes prolis appareret.

1. Februarij.
Patria & pa-
rentes eius.

Mm 3 Quare

Quare commota inprimis coniux, ancillam domo extorrem fieri voluit, ne chara sua soboles, indignum aliquid à peregrino partu pareretur. Maritus igitur, quanquam vitiam à se puellam, ea insuper contumelia indignam putaret, vxoris tamen importunitate superatus, eam cuiusdam mago vendidit, apud quem, non multò post peperit: prolique Brigidae nomen imposuit. Interea virguncula, haud contemnenda specie, pueritiae annos excedente, accidit vt sanctitatis futuram gloria, per eximia quendam sanctimonia virum innotesceret. Qui nocte quadam, in domo magi orationi intentus, globum ignitis radijs coruscantem, capiti eius imminere vidit. Accessit quod virgo impuri magi cibos, vel sumere nequiret, vel sumptos protinus euomeret. Qua re sua sibi impuritatibus conscius magus, vnam ex armento vaccam segregauit, quae cibatus, ceterisque puellae necessitatibus deseruiret. Illa vero se uera sobrietate sibi rigida, magno studio pauperum inopiae consulebat. Contigit autem die quadam, vt magus, prodiga illius liberalitate, butyrum penè omne in pauperes exhaustum inueniret, subitoque in eam furore excandesceret. At illa furoris iacula sanctis suis precibus excipiens, mox vas inane butyro mirifice redundare fecit. Quo miraculo per motus magus, & stupore defixus, execradan impietate relicta Christi nomen dedit, puellamque & integra libertate & duodecim insuper vaccis egregie dotatam, vna cum matre ad Duptacum remisit.

Mater Brigidae venditur mago.

Visio viri sancti de Brigida.

Brigida benigna admodum in pauperes.

Magus miraculo s. Brigidae conuersus ad Christum.

Maxima eius in pauperes liberalitas.

Ibi verò maiore libertate pauperum susceperam, ita vt obuia quolibet, cetero in Christi membra amore, erogaret. Quod cum patris substantiam

tiam indies extenuaret, ille eam regi venalem obtulit. Inter alia vero in pauperes à se distributa, etiam parentis gladium alienauerat. Quo cernito rex, eam interrogauit, cur gladium parentis pauperi dedisset. Respondit illa: Non equidem pauperi, sed Christo eum dedi. Et si quidem te Dominum meum Regem, parentemque vna cum vestris facultatibus Deo offerre possem, nihil cunctarer. Quo responso, Rex perspecta puelle indole, ait ad Duptacum; filia tua maior est, quam ut vel abs te vendi, vel à me emi debeat; deditque virgini gladium quem patri, pro eo quem sustulerat, traderet.

Accidit autem post hæc ut ab amicis ad matrimonium sollicitaretur, quod cum illa præ virginis libertate toto animo respueret, non dubitavit ardentissimis precibus aliquam à Domino corpusculo suo deformitatem postulare, ut ea deterriti adolescentes à procandi libidine abstererent. Nec defuit illi precibus Dominus, crepuit enim oculus eius & instar aquæ liquefactus est. Quo aspectu proci recedentibus, illa tribus stipata puellis, recta ad Antistitem Machillam Patritij discipulum tetendit, à quo sacrum velamen non sine sanctitatis miraculo suscepit. Pes enim altaris ligneus ad primum manus eius contactum mirabiliter viruit, & oculus pristino decore conspicuus apparuit.

Respuit matrimonium.

Suscipit sacrum velum à Machilla episcopo.

Quam stupendis deinde & egregijs virtutum operibus eximiam eius sanctitatem Dominus comprobauerit, infinitum foret persequi. Leprosus quidam & morbi sui & extremæ paupertatis dolore cōfectus, vaccam sibi donari petijt. Sed cum virgo sancta vaccam non haberet; Visne, inquit, M m 4 potius

Leprosus
curatur.

potius ut à Domino lepræ tuæ curationem possideamus, illo, nihil sibi optatius in vita accidere
eius conspergit, moxque ab omni impuritatis contagione liberatum est. Duo Britones oculorum lumine destituti, leproso ministro ductore, salutem sibi eius precibus restitui postulabant. At illa in domo hospitali cibum eos sumere, patienterque Dei misericordiam præstolari iussit. Illi vero indignatione commoti. Tuæ, inquit, gentis ægros sanas, nos verò aduenas & peregrinos repellis. Illa audito conuitio, aqua eos benedicta

Item Duo
caeci & leprosus.

adpersit, qua cæcis lumen, leproso integram corporis mundiciam restituit. Mulier quædam pomorum munus sanctæ virginis assererat, erantque leprosi eodem temporis momento stipem ab ea petentes, quibus Brigida oblatum pomorum munus tradi iussit. At mulier sibi ea seruare voluit, asserens non se leprosis, sed illi & virginibus eius poma attulisse. Sancta verò, praua mulieris voluntate commota. ò mulier, inquit, quia hoc misericordiæ officium impedire voluisti, noueris arbores tuas æterna sterilitate damnatas. Abijt mulier, & perpetuo arborum suarum fructu fraudata est.

Arbores stertilescent.

Fœmina quædam non minus impiè quam impudèter se filium ex Episcopo Broone suscepisse mentiebat, hanc sancta Brigida cum accessit iussisset, & ori eius salutare sanctæ Crucis signum impressisset, illicò caput cum lingua pro cacis mulieris magno tumore inflatum est. Deinde simili modo infantis consignans linguam, Dic nobis, ait, infantule quis tuus pater est? Stupenda res, & aperto ore per eum qui quondam Balaam astra loquendi præstitit facultatem, ait, infans. Nequaquam

Infans loquitur.
Num. 12.

quam Episcopus Broon, sed vilis ille homuncio, qui extremo in populo sedet loco, patris meus est.

Insignis cuiusdam Principis filia perpetuo castitatis voto se Deo obstrinxerat, hanc pater inuitam ad coniugium compulerat, sed cum iam epulis magno sumptuum apparatu instructis, nuptiarum instaret tempus, virgo diuino concitata spiritu ad sanctam Brigidam confugit. Eam vero pater equitatu suo insecutus est, sed Brigida solito crucis signo terræ impresso ita vim eorum repellere videretur (dictum mirum) gradum inferre nequirent; atque hoc signo & pater sanio rem mentem, & virgo castitatis votum Deo consecrauit.

Crucis virtus.

Cum quodam tempore sacrosancta se Brigida Eucharistia de manu Episcopi sumpta refecisset, vidit in calice quem episcopi minister manu tenebat hirci umbram; qua visione commota sane virgo, ex eodem bibere renuit, causamque Episcopo indicauit. Vocauit protinus ministrum Episcopus, & blandis eum verbis ad occulti sceleris confessionem inuitauit. Falsus est igitur se furto hircum abstulisse, iustaque admissi criminis satisfactione peracta, deforme in calice portentum nunquam deinceps virgini apparuit. Mulieris quædam è Scotia admodum nobilis filia, à primo ortus sui die muta, die quadam cum matre ad sanctam Brigidam venit; cuius manum virgo sancta apprehendens, interrogauit eam, Velle ne Christi amore corporis seruare castitatem? protinus (res stupenda) soluto linguæ vinculo, respondit se omnibus illius iussis, prompta obtemperare voluntate, paratam esse.

Miraculum in calice.

Sanat mutam.

Quodam tempore, quem inter se viri, in hominis, cuiusdam necem nefanda coniuratione

Mm s

con-

Hominem à
crudeli nece
p̄seruat.

conspirarant. Hos virgo sancta ab immani scelerē reuocare conata, cum eius preces & conatus ad aures non admitterent, supplicem se ad Dominum pro tetra caligine à mentibus eorum pelenda contulit; & ecce cum dies nefando scelerē destinatus adesset, mente furibunda & cæco impetu in hominis speciem irruunt, multisque vulneribus, ut existimabant, conciso relicto, ad Brigidam pergunt; sed cum ab ea umbram se, non hominem mastrasse intellexissent, salutari dolore concussi ad meliorem frugem redierunt. Ee his quidem alijsque quam plurimis magnæ sanctitatis operibus illustri virgo, quandâ de suarum grege puellarum alumnâ ad se vocans, ei obitus sui diem aperuit, quo adueniente felicem Christo spiritum reddidit anno salutis set.

Meritus.

VITA S. SEVERI EPISCOPI RAVENNATIS, ex ea qua est apud Fratrem Laurentium Surium. Emendata ad Censuram Caf. Baronij.

Vide Caf.
Baron in
Notatio.
Martyr Rō.
& Tom. 3.
Annal.

Floruit anno Domini 347. Iulij Papa 11.

Constantij & Constantis Impp.

11. Interfuitq. Concilio
Sardicensi.

1. Februarij
S. Seuerus
succedit
Agapito.

Agapito Rauennatis ecclesiæ Episcopo vitæ munere functo, cum de nouo antistite creando magnatū nobiliumque illustre conuenisset concilium, accidit res diuina prouidentia digna, quæ hominē plebeium & ingloriū ad illud honoris fastigiū mirabiliter euexit. Erat enim Rauennæ vir quidam Seuerus nomine obscuro loco natus, sed illustri pietate conspicuus, qui parce ac duriter textrili nimirum opere victum sibi parabat. Hic cum reliqua populi multitudi-
ne de nouo antistite suspensus sordido vi-
lique

S. Seuerus
ante episco-
patum exti-
tit textor.

lique amictus habitu, fortè post templi ianuam
laritabar; solitario loco ad precum suarum atten
tionem de more vsus. Illo autem orationis studio
ardenter incumbente, columba quædam niue cã
didior in caput eius descendit, quam manuum
suarum strepitu ita abegit, vt tamen secundo &
tertio reuolaret, & certo quasi miraculo viri in
nocentiam & columbinam simplicitatem omni
bus proderet. Quid multis? populus clarissimo
diuinæ virtutis testimonio excitatus. Seuerum v
na voce Episcopum postulauit, obtinuitque. Pro
ductus enim ex loco obscuro in illustrium viro
rum concionem summa omnium voluntate ad e
um dignitatis gradum euectus fuit, lætaque gra
tulatione inunctus in cathedra collocatus. Quã
ille nequaquam animo plebeio, sed generoso &
Spiritus sancti charismatibus instructo conscen
dit, eaque modestiæ & sapientiæ laude admini
strauit, vt prioris haud immemor conditionis
verum se omnium seruum declararet. Fuit autem
continuz mentis in Deum eleuata; ita vt nihil cū
terrena concreione commercij habere videre
tur.

Innotescit
miraculo
per colum
bam.

Fit Episcopus.

Humilitas
eius.

Erat ei filia vnica, quæ in flore ætatis extincta,
ab amicis & cognatis in momentum matris
inferebatur. Sed cum sarcophagi angustia eam
commodè non admitteret, reuersi ad Antistitem,
quid facto opus decernat, quæsierunt. Ille ad mo
mentum veniens, vxoris quondam suæ corpus
colum ita affatus est; Mulier cur non das locum
filie tuæ? Accipe quod quondam vtero gestasti.
Stupenda res. Cadauer ad hanc beati viri vocè in
alteram sarcophagi partem magna celeritate
se recepit, filieque quiescendi spatium apud se
concessit.

Affatur vx
oris defunctæ
corpus, eiq;
obedit.

Aç

At omni admiratione maior fuit sanctissimi viri obitus, qui postquam annorum & virtutum insigni prouectus canicie, vltimum vitæ diem instare intellexit, primò quidem contra hostiles impetus sacramentorum virtute se roborauit, munijque assiduis precibus ac lachrymis, deinde cura omni ad commissum sibi gregem conuersa, Catholicæ fidei integritatem & fraternam charitatem luculenta adhortatione eis inculcauit. Quibus summa cum pietatis significatione ritè peractis, suum sibi monumentum aperiri iussit. Quo aperto cõiugem inter & filiam se medium collocauit, fufisque aliquam diu ad Deum precibus, stupente populo & in lachrymas effuso, sanctam suo Creatori animam reddidit. Eximia illius sanctitas, & vitæ castimonia, præclaris in vitæ operibus testata, miraculorum à morte haudquam expers fuit.

Munit se sacramentis ac precibus.

Subditis Catholicam fidem, veraq; charitatè cõmendat.

Vitæ ingreditur sepulchrum ibidè que expirat. Claret miraculis post obitum.

Vide Caf. Baro, Tom. 2. Annal.

INSIGNE MARTYRIVM B. TRYPHONIS, ex eo quod est per Simeonem Metaphrasten conscriptum. Agonem autem compleuit Nicæ, Anno Incarn. verbi 254. Sede Pontificia vacante. Decij verò Roman. Imperat. 2. sub Aquilino Præside.

1. Februarij.

Patria eius.

Claret quâ plurimis exemplis miraculis.

BEATVS Tryphon è Phrygia vico Campsæ, qui est vicinus ciuitati Apameæ, oriundus, pius admodum, à pijs parentibus filius, ab ineunte ætate insigne sanctitatis testimonium clarissimorum miraculorum operatione à Deo meruit accipere; adèd vt dzmonia solum Tryphonis nomen horrerent, cunctaque hominibus infesta, eius virtute, relictis hominum que sobi debant, corporibus, in intima deserti penetralia recede-

recedere cogentur. Vnum ex infinitis, e quo evidens sanctitatis eius virtutisque ratio constare potest, in medium adferam.

Anno 225. Gordiano post mortem Augusti; Romani imperij sceptrum tenente, vnica eiusdem Imperatoris filia cum liberali specie & eximia corporis pulchritudine, tum verò ingenio & maximarum artium doctrina omnibus admiranda erat; quapropter parentes magna cura prouidebant, ut eam ab omni impuræ carnis libidine castam integramque seruarent. Sed accidit, ut ex

Filia Gordiani Augusti arripitur à dzmone.

ecrandum Dzmonium eam inuaderet, tantaque in eam fructia debaccharetur, ut miserabilem valde parentibus luctum adferret. Cumque sapientum, medicorumque omnium vndique exquirerentur consilia, eaque omnia in nihilum reciderent, pater assidua animi ægitudine totus intabuit, donec ipse malignus spiritus, diuina proculdubio potestate compulsus, suum inclamare expulsorem, puellæque curatorem inuitus cogerecetur, nisi inquit, Tryphon aduenerit, non cedam. Quo cognito, Imperator missis in omnes terrarum partes famulis, Tryphonem inquit, & multis quidem e varijs locis hoc nomine adductis, spe sua se frustratum sensit, donec in vico Campide verus inuentus Tryphon nunciatur.

Tryphon ætatis suæ anno 17. magna equorum stipatus caterua Romam destinatur; atque ut eius aduentum præsentit malignus, maiori crudelitate, & inconditis clamoribus, omnibus viri sancti virtutem denunciat. Adhuc, inquit, tres dies, & aderit Tryphon, qui diuina in nos dominatur potestate. Et sic eam miseris modis diuexatam reliquit. Tertio verò, ab excessu eius die, venit sanctus Romam, maximisque à Gordiano honoribus exceptus

exceptus, rogatur ut dæmonem oculis omnium videndum producat. Itaque sex diebus ieiunio & precibus intentus, illucescente iam septimo, adest cum tota nobilium familia Imperator, impium filix suæ tortorem videre desiderans. Tunc sanctus diuino repletus spiritu Tryphon. In nomine, inquit, Iesu Christi, ostende, omni dolo & nequitia plene dæmō, turpitudinis & imbecillitatis tuæ opprobrium; & ecce canis aspectu sanè horribilis defixus in terram capite apparuit. Cui mox Dei seruus: Dic (inquit) ò generis humani hostis, quis tuę potestati hanc tradit puellam? Et dæmon diuina compulsus operatione: Nullam

A Tryphone adiuratus.

Dæmon apparet in specie carnis.

In quos obrinet vires Satan.

Multi ad Christi fidē conuertuntur.

Deciana persecutio.

(inquit) nos potestatem in eos, qui debitis Deum laudibus, prosequuntur exercere possumus. At qui flagitiorum omnium turpitudine sanctum Dei nomen polluere non verentur, iusto illi iudicio nostrę crudelitati traduntur. Hoc audito responso Imperator, & quotquot eum corona cingebat, ingenti sunt horrore perfusi, & magna quidem infidelium turba Christo nomina dedit, fideles autem in fidei constantia confirmati summis in cœlum laudibus Dei bonitatem iustitiamque extulerunt. Sed & Imperator tam præclaro à Dei seruo beneficio affectus, donorum honorumque magnificentia egregie ornatum, domum remisit; quæ omnia S. Tryphon in egenorum inopia subleuanda, magno pietatis studio contulit.

Mortuo autem Gordiano, & Philippo execrandæ impietatis viro subrogato; eoque in bello Troglodytarum infelici Marte pugnante, extincto, succedit Decius, vir sua crudelitate, & inaudito in Christianos furore cæteris superior. Vnicam enim tantum sub pectore assiduo hanc curam coquebat, quomodo Christianum nomen ad

inter.

internecionem delerer. Igitur belli mentione penitus sepulta, innocentes vndique Christiani, ad rotas & catapultas omneque suppliciorum genus conquirebantur. Inter quos sanctus Tryphon sanctitatis fama nusquam non planè notus, cum intellexisset imperatori o edicto se à Præfecto Aquilino inquiri, alacri, & confidenti animo se eius satellitibus sistit; à quibus ad excelsum Aquilini tribunal deductus, & ab eo de patria, nomine fortuna & religione interrogatus, in hunc fere modum respondisse scribitur. Est mihi nomen Tryphon. Patria vicus Campsades, vicinus ciuitati Apamez, fortuna autem apud nos, nec est, nec dicitur, qui Dei prouidentia, & mirabili sapientie eius ratione & ordine, omnia fieri credimus. Sum vero & moribus & vi & educatione liber, vni soli Christo seruiens. Christus enim mihi religio, Christus mihi gloria, Christus mihi lætitiæ & gloriationis corona est, pro quo vitam hanc caducam & fragilem fundere, non modo mihi gloria, sed summæ etiam voluptati erit. Cui Aquilinus, nisi ab hac mente discesseris, ò Trypho, ego corpus tuum varijs excarnificatum supplicijs, igni comburendū tradam. Cui S. Trypho: Tu mihi ignem breuissimo temporis spatio extinguendū mimitaris. At ego tibi ignē in omni seculorū aternitate impijs præparatū huic oppono, quē tu Aquilino nisi veritatis lumē, pulsus erroris & impietatis tenebris, in te receperis, nulla potētia euadere potes. Hac eius animi altitudine grauiter commotus Aquilin⁹, iubet Christi martyre, manibus post tergū reuinctis, tribus horis crudelissimè cædi, cæsumq; denuo ad deorum sacrificium iuuat. Tū Trypho maiori animi cōstancia & fortitudine, quasi plagas omnino nullas accepisset, de eo-

Tryphon vltro se præfecti satellitibus offert.

Præclara eius cōfessio.

Tribus horis cæditus.

de eorum vanitate, & execranda eorum; quibus colebant, impietate, & acerbissimis, omnibusque in nefando scelere ad vltimum vite spiritum persistunt, constitutis à summo Iudice supplicii præclara oratione differuit. Qua, tantum abest, ut impietatis suæ tenebras agnoscere voluerit Aquilinus, quin potius furore mentis accensus, maiori martyre supplicio dignum iudicauerit.

Acerbissimum
martyris
supplicium.

Psal. 16.
Act. 7.

In carcerem
recluditur.

Nova suppli-
cia adhiben-
tur.

Psal. 16.

Venatum igitur iturus, vincitum sequi se martyre iubet. Crudele sanè spectaculum. Curreat, vel potius raptabatur, nudis pedum plantis per niues & frigora, & equorum frequenter calcibus ictus, laceras sacri sui corporis carnes per terram trahebat. Quid hinc faceret martyr Christi, Vos soli que Deo intentus. Domine psallebat, per te gressus meos in semitis tuis, ut non moueantur vestigia mea, addebatque, Domine ne statuas eis hoc peccatum. Peracta autem venatione Aquilinus accersito martyre inquit, velletne his fatigatus supplicii dijs sacrificare. Martyr cum se dignum responsum dedisset, in carcerem recludi iubetur, Aquilinus verò ad finitimas est regiones profectus. Cumque rursus Nicæam venisset martyrem iterum de voluntatis suæ proposito percontatur, sed cum maiori animi constantia in Christi fide & amore firmatum intelligeret, nonis eum supplicijs aggreditur. Et primò quidem pedibus acutos clauos infigit, deinde verberibus acerrimè fatigatum, per mediam ciuitatem exagitari iubet. Cum autem nec sic quidem inuictam animi virtutem remitteret, reuinctis post tergum brachijs, iterum virgis fatigari, & ardentes lateribus eius faces adhiberi iubet. Tunc omnipotens & misericors Deus, qui saluos facit sperantes in se, diuino quodam, fulgentis coronæ splendore

quæ

quæ martyrem ornabat, athletæ sui certamen comprobavit. Qui sanè splendor astantium animos & oculos ita perstrinxit, ut protinus in terrâ prostrati, aliquid de sœuitia remittere cogentur. Martyr verò præsentî Dei auxilio confirmatus, in pulcherrimò confessionis suæ certamine multo magis exardescēbat.

Postremò Aquilinus, nullis constantiam martyris supplicij frangi posse animaduertens, ad blanditiarum insidias conuersus, Quintu, inquit, ò Tryphon magno sacrificas Ioui, & ego te multis magnisque honoribus & muneribus affectum dimittam. Cui Tryphon ò insensate, inquit, Annè satis tibi est solî te ad sempiternum animæ interitum ferri præcipitem, nisi me etiam eisdem irretitum laqueis tecum abripere contendas. Sed nūquam (mihi crede) eo amentia me pertrahes, ut spreto Deo creatore ac Domino meo Iesu Christo, ad impium simulachrorum vestrorum cultū deficiam. Videns ergo Præfectus oleum se & operam perdere, lata mortis sententia, capitis eum damnauit. Ad locum ergo martyrij milites eum deducunt. Martyr autem vultu ad Orientem conuerso, clara voce, immensas Deo gratias egit, & omnibus, qui eius memoriam sacrificiorum oblatione agerent, à Deo copiosa beneficia flagitauit. Hæc oratione completa, antè sacram Deo animam tradidit, quam gladio feriretur. Fratres autem, qui ad præsens martyris certamen confluerant, magno pietatis studio, sacras eius reliquias, cuiusdam suæ custodes, sepelire ardebant; sed in somnis admoniti sunt, eas in vicum Campsadem transferre. Et hoc quidem sine, B Tryphon à tenebris Deo consecratus, postquam multos ab animæ & corporis morbis curasset, & varia supplicio

N n rum

Manditiarum
tyrannus
adhibet.

Capite dam-
natur.

Felicitate ex-
ite cogore.

Translatio
reliquiarum
eius.

rum genera, inuicta virtute superasset, agonem suum compleuit: iustitiæ corona in caelesti patri redimitus.

FESTVM PURIFICATIONIS B. MARIÆ

a. Niceph. hist. l. 7. c. 28.
b. Paul. Diacon. seu potius Ioan. Diacon. in hist. miscel. an. 11. Iustinia Imp.

c. Vide Czf. Baron. Ann. Tom. 6. n. Ecclesiast. Varro l. 5. de ling. Lat.

Hęc & plura Czf. Baron. not in marty. Rom.

ria Virginis, Dei genitricis, quod quidem sub Iustiano Imp. Constantinopoli celebrari captum esse, tam a Græci, quã b Latini testatur auctores. Constat autem Gelasium Romanum Pontif. qui annis triginta ante Iustiniani tempora, Romane ecclesie praesuit, circa Annũ Domini videlicet c. 496. huius Diei celebrandæ, in Occidentali ecclesia, aperuisse viam, dum Lupercalia, mense Februario agi solita, Roma ad ea tempora permanentia, legibus ecclesiasticis abrogauit. Vnde & iurè opinatur, abrogatis Lupercaliibus, Roma eiusmodi fuisse sollemnitatem introductam, eandemque pauld post, Iustiniani temporibus, Orientalem ecclesiam, ea occasione, recepisse.

2. Februarij.

Ex his quæ habet Canisius t. 1. l. 4. c. 11. contra Censuratos Magdeburgicos.

Quam ob causam sese Christus humiliauerit.

Item quibus modis,

REDEMPTOR ac Saluator noster, vt cõmuni mortalium morbo, ei que grauissimo, adeoque vitiorum omnium fonti, quem superbiam dicimus, mederetur, admirandis ac planè stupendis in vita se modis, abiecit. Et primò quidem è Patris sinu descendens, nostræ mortalitatis carnè indutus, verè hominem inter homines se esse demonstrauit, humanæ naturæ subiectus miserijs. Octauo verò suæ natiuitatis die, legem subijte circumcisionis, peccatoris etiam præ se ferens imaginem, vt potè communi peccatorum, qui sub lege nascebantur, cauterio patienter adustus. Nec multo post, quadagesimo videlicet

licet, à natali, die, rursus se legis Mosaicę obseruatore, simulque pauperem euidenter ostendit: ut potest qui inter pauperum filios, ac primogenitos, qui peccatores ex peccatoribus nascebantur, in templo & offerri & redimi non est dedignatus. Exinanivit planè semetipsum, & serui formã

Philip. 2.

accepit, suamque Deo Patri obedientiam perpetuò declarauit, qui in forma Dei æqualis omnino ei erat. Igitur & suos parentes excitauit, ut legem de primogenitis offerendis obseruarent, seseque ipse pueris alijs libenter exæquauit, ac una cum matre lustranda templum petijt Hierosolymitanum.

Etenim si qua mulier' primogenitum apud Iudeos peperisset, quoniam immunda reputabatur, post partum quadraginta diebus à saceris abstinerebat, & ad peccati expiationem templum adire, suumque filium sacerdoti ad altare offerre debebat. Quæ si diues esset puerpera, Agnam acturam, si verò pauper, duos turtures vel pullos columbarum oblationis loco pendebat, quinque autem siclis redimere primogenitum poterat.

Leuit. 12.

Leuit. 27.

Magna hæc sanè deiectio filij Dei, ob quam & seruis idem à Prophetis dicitur, qui cum veteri legi nihil omnino deberet, sed eius

Esai. 42.

Zachar. 5.

Domini ac longè innocentissimus solusque primogenitus & à peccato peccatique facultate immunis foret, tamen Iudaicam & Circumcisionem, & oblationem inter pueros vltro suscepit, simulque domum sui Patris publice honorauit, & secundum Prophetæ

Aggai 2.

Nn 2 hostia

368 FESTVM PURIFICAT. B. MARIÆ
hostia fuit, ut potè finis ipse legis ac veterum sacri-
ficiorum. Deinde suo conspectu non solum Si-
meonis & Annæ, sed & multo plurium, Emanu-
elis aduentum expectantium, diuturnis votis sati-
fecit, magnamque veræ fidei lucem, ut antea nū-
quam, in multorum animis excitavit.

Sed veniamus ad nostram Puerperam, quæ
suum hodie puerperium absolvit, suum filium
in templum intulit, suum munus sacerdoti obtu-
lit, suum primogenitum redemit, suam à Simeo-
ne tum benedictionem tum præmonitionem accepit.
Atque ut de illius in templum ingressu primum
agamus, quis dubitet obsecro, Virginem matrem
non minus quam Simeonem in spiritu templum
illud celeberrimum perivisse, & cum singulari
quodam desiderio, animique præparatione hunc
expectasse diem, & cum gaudio quodam excepisse.
Felix puerpera, quæ, ut cum fide obedientiaque
perfecta Dei legem impleret & ceremonias ob-
servaret è longinquo accessit (Hierosolymis
enim nõ habitabat) sacram ædem primum adij-
gratumque in ea Dei cultum, cum sæpè aliàs, tum
hoc die diligenter absolvit. Non dubium quin a-
nimus illi præfagierit (nam & rerum futurarum
sæpè conscia fuit) Deum efficaciter operaturum,
ut Messias populo Israelitico cum fructu in solli-
to manifestaretur. Certe novi & ingentes fidei,
spei, charitatisque motus in Virgineo pectore sum-
excitati, & tam sancta mater sibi imprimis gratu-
lata est, quod non pro se tantum, sed & communi
omnium aliorum nomine tale sacrificium ac mi-
nus offerre posses, quale cunctis sacrificijs, muni-
ribusque longè præstare, immò sacrificiorum &
sacramentorum & historiarum omnium sco-
pum ac finem esse, certissime intelligebat.

Cæterum

Ceterum quis oratione vlla cōsequatur, quā pulchrē Maria' personam puerperā sumpserit, quantoque studio ad ralem personam spectantia præstare curarit, vt solidum & perfectum suæ obedientiæ fructum reportaret? Nam non vulgarem secuta morem, nec ex timore legis, sed singulari veræ pietatis diuinique cultus & obedientiæ sanctæ amore incensa, & spiritualibus desiderijs plena, cum fide perfecta legem sibi implendam esse putauit. Igitur talis, tantaque mater vitro se deicit, cupitque ac studet, ad vnguem obseruare, quæ vilis alia muliercula & abiecta, tum ex lege, tum ex consuetudine Iudaica post partum statim tempore in templo peragebat. Quid autem legi mulier illa debebat, quam vt legislator exciperet, significanter hoc modo sanciuit. Mulier si suscepto semine masculum peperit, immunda erit septem diebus? perinde ac si tacite indicaret, futuram aliquando foeminam, quæ sine viri semine, hoc est virgo pareret ab hac lege prorsus exempta. Quid Mariæ cum alijs puerperis commune, quæ à viri contactu se semper abstinuit? de Spiritu sancto concepit, nullum parturientis dolorem experta est? Quomodo lex purificationis illam teneret astrictam, quæ nihil sordidum attraxit, nihil expurgandum habuit, cum alias, tum in ipso etiam partu, atque puerperio pura semper & immaculata? Cur alijs foeminis sese aggregaret, quam tot muneribus, ipsoque gratiæ fonte summus Deus præ mortalibus omnibus locupletaret? Postremo, quid referebat de filio redimendo sollicitam esse, quæ ipsum mundi Redemptorem, ipsum æternum Dei filium, hæredem ac Dominum bonorum omnium appor taret? Igitur vt perpetuum imitandæ colendæque humilitatis &

Virtutes B.
Virginalis.

Leuit. 12.

N n 3

obedien-

570 FESTVM PURIFICAT. B. MARIAE
obedientiae exemplum haberemus, non diu-
bus, sed pauperibus iungit sese, tam egena dom-
us, ut agnum araniculum in holocaustum offerre
donare non posset; neque contubernium vulga-
rium puerperarum, quamvis immunda & ab-
iecta forent, refugit, sed vna cum his accedit &
offert, quod potest munusculum; Dei ministros
honorat, nihilque a se alienum putat, quod ad le-
gis ritum colendum, & calumniae occasionem
fugiendam pertineret.

O faustum laetumque diem, siue Hierosoly-
mitanis, qui natalem Christi tunc primum agno-
uisset, & in templo celebrasse videntur, siue iusto
Simeoni, cui nullus in omni vita dies iucundior
exortus est atque beator, siue Mariae parenti, quae
Messiae Mater hodie primum longe honorificen-
tius quam pridem in Zachariae domo, praedicata,
ac a multis etiam agnita merito videatur. Cum e-
nim Simeon ut senio, sic etiam auctoritate grauis
& venerandus Mariae palam benedixit, eamque
verbis laetis simul & tristibus peculiariter affa-
tus est, quis ambigat, multorum illic oculos & a-
nimos in sacram virginem fuisse conuersos, qui
non modo celebratum ab eo Messiam, ut par erat,
gratissimis animis exciperent, sed huius quoque
matrem praesentem agnoscerent, tantoque magis
suspicerent, quanto mirabilius eximia quaedam
sanctitas in illius facie, oculis & moribus perpe-
tuo relucere. Porro sanctissimum Mariae pectus,
hoc die nouo & incredibili gaudio fuit perfu-
sum. quod ignotus vel paucis certe cognitus huc-
vsque Messias; tam celebres in templo praeco-
inueniret, tam praecclaris titulis exornaretur, tam
luculenter Israelitis omnibus, velut digito de-
monstraretur, tamque mirifice complectendus
demum

demum omnibus offerretur. Quid enim Virgini magis cordi ac voluptati esse posset, atque veram Christi filij cognitionem, quę hactenus apud Israelitas tantum non extincta iacebat, in multorum cordibus excitari & accendi? neque à Simeone Propheta viros, sed etiam ab Anna Prophetissa mulieres Euangelicam concionem audire? Quam etiam neque frustra, neque apud paucos habitam esse sit probabile, & Ildephonsus plurimos è sanctis, qui tunc Hierosolymis degebant, Domino, à parentibus in templum deportato, ad fuisse testatur? Neque tacuit Euangelista, quod Anna hoc ipso loco ac tempore superueniens confitebatur Domino & loquebatur de illo, non paucis, sed omnibus qui expectabant redemptionem Israel. Tales verò permultos in amplissimo populo, & in tam frequenti vrbe fuisse verisimile est, qui post auditum Simeonis & Annę testimonium non potuere summo Deo non gratias ingentes agere, quod Messiam tamdiu sibi & alijs exoptatum, tandem suis oculis contemplarentur. Valeat igitur cum suo commento Sacerdus, cum docet vnum Simeonem expectasse consolationem Israel, & vidisse atque agnouisse Christum, paucissimos verò tum fuisse, qui non pro ridiculo æstimârunt omnes de Christo promissiones. In eodem errore Coruinus, Spangenbergius, alijque plures Novatores versantur, qui nullos alios nisi Simeonem & Annam, aut certè paucissimos, Christum cognouisse, ac de illo curasse comminiscuntur.

In sermone
de purificat.
B. Marię.

In Postilla
circa festum
purificat.

Quinetiam non modo ex veteribus hæreticis Arriani & Heluidiani hic irruunt, verum & Novatores institutas ob Marię purificationem ferias

Nn 4 calum-

572 FESTVM PURIFICAT. B. MARIAI
calumniantes, Euangelica historiae verba in se-
sum peregrinum falsumque detorquent. Et quod
dem Arriani (vt refert Cyrillus Alexandrinus)
Mariam Deiparam, instar aliarum puerperarum,
quae lege tenebantur, purificationis sacrificio ac
ritu indignis asserere non sunt veriti; atque vna
cum illis in templo expiatam fuisse tradiderunt.
Quem errorem crassum profecto ac pendendum
Mosaicae legis verba non obscure subruunt, ac re-
fellunt, cum non aliam mulierem sine puerpe-
ram, nisi quae suscepto viri semine concepisset, ad
solennem illum purificationis ritum astringant;
nimirum vt illa partim corporali, partim spiri-
tuali immunditia liberaretur; & homines simul
ad memoriam vitiosae generationis, quae tum pa-
rentes tum filios commaculat, certoque proinde
eget remedio, reuocarentur. At neque corporalis
neque spiritualis immunditia Deiparam pollue-
re & expiationem aliquam flagitare potuit, quo-
d iam vt carne sic & spiritu omni ex parte pura
esset & incontaminata, quae sola inter mulieres
& puerperas benedicta, benedictum ventris sui
fructum in lucem simul & templum attulit. Non
ergo filius, qui nobiscum Deus est, non Mater quoque
Spiritu sancto operante, peperit victimis hostia-
rum, quibus purgaretur indigebat, sed vt nos a
legis vinculo solueremur, sicut Dominus Chri-
stus, ita beata semper Virgo Maria, legi est sponte
subiecta. Docet interim hoc praclaro exemplo
suo Maria, quum vltra se legi subicit, omneque
ritus legis diligenter obseruat, magnam aliorum
praesertim imbecilliorum fratrum rationem ha-
bendam esse, ne Christiana libertate cum cuius-
quam offendiculo turpiter abutamur. Docet ad-
sinceram & officiosam, charitatem pertinere, vt
de iure

Lib. ad reli-
giosos. R. E.
ginas.

Quid doceat
moxemplo
S. Virginis.

Vera chari-
tas.

de iure nostro aliquando cedamus, nostroque in-
commodo alienum commodum promoueamus,
& imprimis quæ sunt pacis & ædificationis sedu-
lo custodiamus. Docet spirituales purificationes,
si mundi esse cupiamus, humilitate & obe-
dientia nobis comparare. Docet cum laude non-
nulla præstari & in diuino cultu rectè adhiberi,
quæ alioquin diuinitus præcepta & in sacris lit-
teris expressa non sunt. Docet ecclesiæ ministeri-
um publicum honorare, sacros cœtus & ritus
priorum libèter adire, ac demum sacerdotes tem-
pli ministros nostro sumptu alere, & ex animo
reuereri.

Nunc ad ferias veniamus, quæ à veneranda
antiquitate institutæ, hæcenus ab ecclesia re-
ligiosè obseruântur, solennibusque publicè coho-
nentiur ceremonijs; ab aduersarijs verò ridentur
ac subannantur ceu ethnicam imitationem ac
superstitionem Catholicis petulanter exprobrã-
ribus. Sed tetrâ calumnia, optimis maioribus no-
stris sanctissimisque patribus intentata quam in-
iqua sit, omnibus eruditis ac pijs satis super-
que constat, qui non ignorât quo sine Ethnici, quo
ue instituto Catholici cereorũ vsum illum per-
celebrem sumplerint. Ethnici enim mente Febru-
ario Romæ suas lustrationes habebant, totamq;
urbem annuis & prophanis ritibus de solenni
more purgabant. Quæ idololatrica lustrandi
consuetudo, quum initio non facilè abrogari
posset à Christianis in alium ac meliorem vsum
providè & religiosè translata est, nimirum vt
eodem mense, dies Deiparæ sacer, & purificatio-
nis eius memoria in ecclesia celebraretur, tum-
que Clerus & populus pium publicumque con-
uentum institueret, in quo spiritualia cantica
moda-

Ethnicorũ
supersticio-
riè conue-
sa in pium
Christian.
vsum.

In lib de tē-
poribus, &
Idelf serm:
de Purif. B.
Mariæ.

Matthæi 25.

Quid docemur
cerezū
gestatione.
Ioan. 1.

Lucæ 2.

Simile.
Apumē con-
ditio.

Quid hodie
ecclesia à
Domino
Deo petat.

modularetur & cereos ardentē à pontifice m-
ditos deferret, sicut antè nongentos annos Bala-
& Ildefonsus memoria prodiderunt. Itaque mu-
ethnicus optima ratione cum Christiano riu-
commutatus est: & quod à stultis Idolorum cultu-
ribus ad honorem Cereris & Proserpinæ ageba-
tur, id prudenter ad honorem laudemque Mariæ
Virginis conuersum est. Deinde qui per Christi
gratiam sunt purificati, hac cæremonia monentur,
prudentes illas virgines imitari, quæ ut Euan-
gelica docet parabola, non sine lampadibus ac-
censis ad Christi sponsi nuptias ingrediuntur.
Præterea dum candelas in manibus gestamus, ex-
tremo monemur signo, ipsum verum lumē quod
illuminat omnem hominem venientem in hunc
mundum, fidei vlnis amplecti, & cum iusto illo
Simeone confiteri; paratum antè faciem omni-
um populorum lumen ad reuelationem genti-
um. Postremò hæc Cæremonia admonet nos verè
fidei de consuata Mariæ virginitate, virgineo-
que partu, quem hæretici sacrilegè calumnian-
tur. Sicut enim apes ceram cum melle virginali
producit opere, sic Maria virgo Christum Deum
& hominem salua vteri sui genuit integritate. A-
pes namque neque vilo concubitu miscentur,
neque libidine soluantur, neque vllis partus do-
loribus concutiuntur. Et subito tamen magnum
filiorum examen emittunt.

Quare pium hunc luminarium vsum, cum ve-
teri orthodoxa ecclesia constanter retineamus,
quæ in solemnibus precibus ad Deū fuis hoc die
suā nobis mentē explicat, ne quis fortasse aliter
quam par est, de hoc eius instituto, sentiat ac ca-
lumniosè loquatur. Precatur igitur omnium re-
rum Creatorem Deum qui liquorem per ope-
ram

ram apum & cerei perfectionem mortalibus provenire concedit, ut ipse vtilem & salutarem candelarum usum nobis præbeat, iustique Simeonis in hoc Christiano cœtu faciat imitatores. Precatur ut omnes Spiritus sancti gratia illuminati atque edocti, æternum lumen Christum veraciter agnoscant, & fideliter diligant. Precatur ut qui candelas hoc ipso die in manibus deportant, seum auctorem cantando laudare, & sancto igne dulcissimæ charitatis accendi, atque in templo sancto cælestis gloriæ aliquando representari possint. Precatur denique, ut sicut hæc luminaria igni visibili accensa, nocturnas depellunt tenebras, ita corda credentium inuisibili igne, id est, sancti spiritus splendore illustrata, omnium vitiorum cæcitate careant, & purgato mentis oculo, ea quæ Deo sunt placita, suæque saluti vitiosa rite cernant, ac tandem post huius sæculi caliginosa discrimina, ad indeficientem lucem tanquam portum optatum perueniant.

VITA ET RES GESTAE SANCTI

Cornelii Centurionis, & episcopi Casariensis
 ex Metaphrasæ. Creatus est Antistes Anno
 à partu Virgineo quadragesimo primo,
 Caij Imperatoris
 tertio.

Vide Cæsar.
 Baron. Ann.
 Tom. I.

PERACTO Redemptionis nostræ à Salvatore in terris mysterio, & carne illa vitæ ad dexteram Dei gloriosè collocata, inter alios gentiles salutari numinis divini timore illustratos, præcipua virtute enituit Cornelius Italicæ cohortis, Centurio, qui
 2. Februarij
 diuinâ

Pietas eius.

Angelus ei
apparet.
Act. 10.
Bona opera
Deo grata.

diuini numinis cultor assiduus, egregia benignitatis opera in egenos & calamitosos edebat: multisque precibus & lachrymis rectum salutis iter inuestigabat. Cui dulci fortè consideratione diuinæ bonitatis absorpto Angelus Domini hora diei nona imminente adfuit, asserens orationes & eleemosynas eius Deo cum primis gratas accidisse. quapropter mitteret confestim viros in Ioppen ad Simonem Petrum, qui viam vitæ ei demonstraret. Quo quidem Dei exposito mandato Angelus euauit: ipse verò plenus gaudij & exultationis in Ioppen quosdam destinauit cum nota pietate ac fortitudine militæ qui Simonem requirerent.

Visio D. Petri.

Interea ne Petrus gentiliū consortia abominans, hominem alienigenā fortè repudiaret, cælesti visione monitus est, vt & gentiles ad fidem venientes exciperet, lustratosque in Christi ecclesiam reciperet. Cum enim, stimulante fame, necessariam corporis refectioem meditaretur, subito mentis excessu vidit aperto celo vas quoddam velut linteum magnum, quatuor initijs submissum in terram descendens, omnium quadrupedum, serpentum terræ, & volatiliū cæli inprimis locuples. Statimque subsecuta vox: Surge inquit, Petre occide & manduca. At Petrus religione tactus ait: Absit Domine, quia immundi hactenus manducaui nihil. Et vox ad eum secundo: Quæ Deus purificauit, tu caue immunda dixeris. Tertio visione hac oblata, vas continuo in celum receptum est. Stupente autem petro & visionis ordinem apud cogitationes, suas volente, adfuerunt missi à Cornelio nuncij, qui expositis mandatis, Petrum, visionis mysterium iam intelligentē, vnâ secum Cæsareâ postridiē abduxerunt.

Venien-

Venientem Cornelius qua par erat animi pariter & corporis excepit humilitate, eius ad genua prostratus. Quem Apostolus eiusmodi honoris insolens, protensa continuo erexit manu, contestans & se hominem esse communis haudquam expertem infirmitatis. Enimvero sua potestatis haud oblitus, luculento & plane diuino (ut credere par est) ad Cornelium eiusque familiam sermone disseruit, immensas diuinæ gratiæ diuitias, quas suo in terras aduentu Christus nobis attulit, eis exponens inclicansque, tanto opere fructu, ut non modo Cornelius, sed & audiores reliqui digni haberentur, qui vitalibus expiati aqua in sortem filiorum Dei reciperentur.

Baptizatus
Cornelius
cū alijs.

Igitur hoc sacramento fidei nouus Christi athletea roboratus, exurgente tunc vasta illa & immani persecutionis procella secū, qua & Stephanus sublati, & Apostoli in varias orbis terrarū oras dispersi fuere, Cornelius post graues diuersis in locis exantlatos labores cum Petro & Timotheo tandem venit Ephesum, vbi à laboribus nihil respirantes consilium iniere, quis scepsarum ciuitatem diro simulachrorum cultu conflantem liberaret. Quid multis? missa forte ea que Cornelio fauente, is mira animi alacritate

Persecutio in
Christianos

Cornelius
venit
scpsarum.

eb contendit, dictis pariter ac factis ciuitatem illam à miseranda dæmonis captiuitate in Christi libertatem vindicaturus. Præerat tum temporis ciuitati illi, Demetrius quidam, vir Philosophicis disciplinis egregie imbutus sed odio in Christianos flagrantissimus. Is audito Cornelij aduentu, statim eum suo conspectui præsentari iussit, & vnde veniret, quæue causa aduentus eius foret, & quibus potissimum studijs deditus esset, exactè quæsiuit. Cui Corneli-

Demetrius
ciuitatis
præfectus,
Cornelium
examinat.

us sine

578 RES GESTAE S. CORNEL. CENTUR.
us sine ullis verborum ambagibus. Sum, inquit,
Seruus Dei viui; Missus autem huc veni, vt te
profundissimis ignorantiae tenebris, ad clarissimam
veritatis lucem deducam. His auditis Demetrius ira ilico repletus, per Deos omnes, inquit,
nisi moderatum & congruum responsum dederis, non parcam senectuti tuae, neque canitiem tuam reuerebor. Dic igitur cui milites, & quam de causa huc accesseris.

Cornelii
praeclarum
responsum.

Tum Cornelius, Si libet (inquit) mea scire militiam, sum quidem dignitate Centurio, sed gratuita Christi Iesu Dei mei benignitate, ad eius militiam & aeternam caelestis gloriae hereditatem vocatus sum. Cumque te, & uxorem, & vniuersam denique familiam miseranda Diaboli captiuitate vincetos teneri intellexissem, veni protinus vt vincula vestra soluerem, & in libertatem affererem. Ad haec Demetrius; Video te, inquit, iam senio confectum & magna me tui capitis miseratione. Quare (vt paucis tecum agam) missos facio sermones istos, & dijs sacrificia. Sin parere recusas ego te supplicijs & tormentis parere cogam. Et quis quae deorum te e manibus meis eripere poterit? Ille autem, potest certe! (inquit) Deus, me non solum a vestra me tyrannide liberare, sed simulacra vestra, quae vos Deos dicitis, in puluerem atque cinerem redigere. Vnus enim est in caelo & terra Deus, cui omnia deseruiunt, cuique soli iuge sacrificium offerre praecipimur. Sin autem aliter tibi videretur, eos, quos tu dicitis deos, quae so ne mihi ostendere graueris.

Demetrius
minatur supplicia.

Haec cum audiisset Demetrius, incredibili gaudio repletus sperabat fore, vt Cornelius dijs sacrificaret. Protinus igitur fuit ab ipso Demetrio & coniuge eius Euaechia & filio eius (quod patris similiter nomen obtinebat) & magna insuper gentilitium

tilium turba, cum multis honoribus in templum Iouis deductus. Quod simul ac ingressi fuissent, Cornelius fixis in terram genibus, & vultu ad Orientem conuerso, Deus, inquit; Deorum & Domine dominantium, qui tempore Danielis famulatus Belū euertisti, & draconem sustulisti, & orationem obstruxisti; tu quoque nunc ostēde brachium tuum cum potentia, vt simulachris his virtute tua cernis. populus ad nominis tui sanctissimi agnitionem veniat. Hæc cū Dei seruus precatus esset,

Daniel, 14.
& 6.

Cornelius
precibus tē-
plum Iouis
euertit.

Demetrius, visa templi euersione, non mediocriter obstupuit, atque, vt immanissimū de Cornelio supplicium sumeret, concilium indixit, eumque suo tribunali sisti iussit. Ac Cornelius gaudio incredibili exultans, cum pedem in conspectu iudicum intulisset, interrogationem præueniens: Vbi nunc sunt, inquit, ð Demetri magni tui dii? Ille autem præcipiti furore agitatus.

Quænam inquit, hæc est magicarum tuarum artificum potentia, quibus templum euertisti? Sed præterea erunt supplicia, quæ te tuasque artes magicas in nihilum redigent. Et statim consultatione habita, iussit virum sanctum sub vespera manibus pedibusque atrociter ligatum, tota nocte in custodia suspendi.

Cornelius
in carcere
ligatus
suspenditur.

Dum hæc peraguntur, venit quidam ex domesticis, qui Demetrio vxoris & filij interitum (nōdum enim quicquam de eorum oppressione in templo perceperat) nunciabat. Audito igitur tam miserando vxoris & filij interitu, scidit vestimenta sua

Vxor Demetrii cū filio,
in templo Iouis euerso, oppressa
& estimata.

sua, totumque se gemitibus & fletibus tradidit. Interim vero suis mandavit, ut quanto citius cetera inquirere, atque ad se deferrent, ut ea in manibus in sepulcrum inferret. Nemo erat qui Euanthiam & filium eius Demetrium, pro certo extinctos non putaret, cum Barbatas, deorum quidem Pontifex (cui templi purgandi cura commissa fuerat) eam inter acervos lapidum cum filio voces huiusmodi edentem audiret; Magnus Deus Christianorum, qui nos per famulum suum Cornelium de periculo mortis eripuit. Has voces cum ministri audissent, pretius cum Barbatas pontifice ad Demetrium recurrerunt, & singula quae audierant, diligenter renuntiaverunt. Ille cum accepisset conjugem, cum filio superstitem esse, summa celeritate ad custodiam abiit, ubi praeter opinionem Cornelium vinculis solutum (Angelus enim Domini eum soluerat) & ambulantes offendit. Erat cum eo non minima hominum multitudo, qui omnes ad pedes eius provoluti sunt; & Demetrius voce magna exclamavit; Magnus est Deus Christianorum. Serve Deum altissimi, credimus in Crucifixum, quem tu praedicas, si veneris & uxorem meam cum filio incolumem & ruina templi eduxeris. Cui Cornelius, Accipite, inquit, prius Christi signaculum, & tunc desiderio vestro satisfaciam. Nec mora. Omnes eodem in loco a peccatis suis per baptismi gratiam expiati sunt; & Cornelius inde cum eis ad templi ruinam egressus, fusa ad Deum oratione, terram, quae Euanthiam & Demetrium filium operiebat, diuisit, eosque saluos plane & incolumes eduxit. Eo miraculo ducenti & septem, praeter priores, Christo nomina tradiderunt. Et Cornelius quidem postquam deinceps Gen-

Via cum filio reperta credit in Christum.

Cornelius ab Angelo vinculis solutus.

Demetrius cum alijs credit & baptizatur.

files plurimos à pestifero errore liberasset, & ad Christi seruitutem adduxisset, vniuersamque ciuitatem illam diuini, numinis cognitione illustrasset, plenus dierum & honorum operum, lubens, inter suorum complexus & lachrymas spiritum Creatori tradidit.

Ponus fuit à Demetrio & Euanthia vxore & Christianis omnibus in templum (quod Demetrius quondam coniugi suæ propè templum Iouis euersum construxerat) cum hymnis & cereis illatum, & in locum summo cum honore depositum. Non multò post, rubus quidam maximus spontè è terra natus locum suis ramis ita in orbem tetexit, ut oem præter eos, qui sepulturæ interfuerant, facile monumentum illud inuenire posset. Postquam autem Demetrius, & coniunx eius, cum vniuersa Centurionis familia, sacra morte è præsentis vita ad meliorem translari fuissent, cœpit monumentum illud multis antea miraculis clarum, paulatim apud homines in obliuionem venire, donec Sylluanus Troadis Episcopus, vir eximia pietate & virtute præditus, in Scepsæorù aliquando ciuitatem venisset, cui Cornelius in somnis apparens mandauit, vt templum in loco, qui Pandochium dicitur, ædificaret. Interim locus ille, qui sanctissimis Cornelij reliquijs sanctificatus, & rubi etiam miraculo clarus erat, plurima ægris hominibus beneficia suppeditabat, cum tamen populus ignoraret, an rubi illius, an verò sacrarum reliquiarum (quas ibidem reconditas ignorabant) virtute prouerent.

Episcopus itaque assumpto Clero, mane ad locum properauit, & rubum multiplicatis operis, radicatus extirpauit, & loculos reliquiarum inuenit. lam verò inuentis reliquijs, vnica hæc

o o animum

Excedit è vita.

Ceteorum vñs apud Christianos peruetustus

Miraculosa

Monumentum eius miraculis clarum.

Cornelius Sylluanò appareat.

Item Eugenio viro diuici.

Templum ei constructum.

Insigne miraculum.

Res planè admiranda.

Gentiles conuertuntur ad Christi fidem.

animum eius cura stimulat, quomodo autem
bus medijs templum construeret, cum Cornelius
hac eum quoque sollicitudine liberauit. Erat quidam
Eugenius, vir diuitiarum exultatione facile princeps,
cui Cornelius similiter apparuit, præcepitque ut in
ædificationem templi aliquam diuitiarum suarum summam
conferreret, & ipse per se opus quoque vrgeret, ut sine mora ad
perfectionem deduci posset. Hoc accepto à viro sancto
Eugenius mandato, ad Syluanum abiit, & lætus sumptus
omnes ad nouam fabricam necessarios suppeditauit, factum
que est summo virtusque studio & diligentia, ut opus ad
iustam altitudinem breui temporis spatio perueniret.

Templo itaque constructo, Syluanus cum Eugenio & ingenti clericorum multitudine venerunt, ut sacras reliquias eò transferrent. Res profecto
hactenus inaudita. Cum Syluanus & clerici hymnis & canticis de more præirent, capsula, quæ
sacris reliquijs diues erat, nullo omnino vel mouente vel tangente, protinus subsecuta est. Stupent omnes rei nouitatem; cumque vix miraculo
fidem adhiberent, neque tamen oculati testes ei derogare possent, vnanimi voce simul omnes exclamarunt; Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus
Deus Sabaoth, qui per famulum tuum Cornelium virtutem & omnipotentiam tuam nobis aperuisti.
Postquam autem in templum lachrymis omnes præ lætitia infusi peruenissent, illi quidè hinc & illinc constiterunt, & capsula per medios
illorū gradiēs prope arā se collocauit, ex quo loco nullis machinis moueri, nec in arā ipsā (vbi constitutū erat) trāsferri potuit. Eo miraculo reliqua
Gentilium turba, quæ cæcis adhuc tenebris inuoluta erat, ad Christum accessit, & Cornelium, vel
potius

potius Dei bonitatem & virtutem in Cornelio, diuinis honoribus affecit.

Mortuo autem Syluano, Troadensium quidem Episcopatum Athanasius, Scepsæorum autem Philothorgius suscepit, qui vt omnibus Cornelium commendaret, atque præclaras eius virtutes sempiterna memoria posteritati consecraret, pictori cuidam mandauerat, vt viuam eius effigiem, quantum fieri posset, artificio suo exprimeret. At pictor (qui Eucratius dicebatur) cum esset iniquo erga Cornelium animo affectus, mandato Episcopi exagritatus, voces parum honorificas in sanctum euomere cœpit. sed fructum scelere suo dignum recepit. Nam de repete ex altissimis scalarum gradibus, quos conscenderat, decidens, tanta & tam misera plaga affectus fuit, vt vermes non sine magno astantium horrore ex ore eius prorumperent. lamque nulla vitæ spes misero reliqua erat, cum Cornelius sequenti die apprensus, dextera eum apprehendit, & ab omni corporis infirmitate liberum dimisit. Fuit hoc superioribus sanè miraculis non inferius, nam & salutari plaga linguæ eius intemperantiam castigauit, atque vna cum corporis, mentis quoque, quæ multo præstantior est, sanitatem ei contulit.

Vltio celestis in maledicum.

Sanatus maledicus ope Corneli.

Vfus imaginum in Ecclesia antiquus.

Pictor autem ex eius conspectu viuam imaginem insigni artificio expressit, & deinceps, vt par erat, summa veneratione profecutus est.

De a VITA

Vide Czf.
Baron in
Notatio.
Martyr Rō.
& Tom. 3.
Annal.
Eccle.

VITA S. LAURENTII, ARCHIEP-
scopi Dorouermensis 2. ex ea qua est per vene-
rab. Bedam lib. 2. hist Anglicanae cap. 4.
Claruit maximè anno Domini
614. & sequenti-
bus.

2. Februarij
Laurentius
creatur ar-
chiepisco-
pus Cantua-
riensis.

Eius solici-
tudo tanto
pastore di-
gna.

Flagellatur
ab Aposto-
lorum prin-
cipe.

SANCTUS Augustinus Angliæ Apostolus, pru-
denter volens ecclesiæ suæ prospicere, ante
quàm è viuis excederet, Laurentium sucef-
sorem sibi consecrauit. Qui sanè non legenter &
piæ operationis exèmplo, & doctrinæ verbo no-
uam non modo ecclesiam conseruare, sed & ve-
terem, Britaniæ nimirum & Scotiæ incolis, piæ
pastoralis officij sollicitudine fouere studuit.
Cumque eos ab vnitæ Ecclesiæ, quæ per totum
terrarum orbem diffusa est, in Palchatis celebri-
tate obseruanda, recedere cognouisset (A decima
enim quarta luna, vsque ad vicesimam Domini-
cæ Resurrectionis diem obseruandum putabatur)
data cum coepiscopis suis ad eos Epistola, ad vni-
tatem & concordiam totius ecclesiæ reuocauit.
Hæc res quæram ecclesiæ isti vtilitatem attulerit,
multa deinceps tempora testata sunt. Vnum autè
contigit huic Sancto in vita notatu dignissimum,
Cum Britaniam relinquere decreuisset, nocte i-
psa stratum sibi in Apostolorum Petri & Pauli
fabrica parari iussit, in quo post multas, non sine
magno lachrymarum imbre, pro statu ecclesiæ
fusas ad Dominum preces, sopore oppressus co-
cubuit; & ecce mox Apostolorum Princeps dis-
stricta flagellorum cæde in strato cubantem ma-
ctauit; & vultu toto ad seueritatem conuerso,
quæ relinquendi gregis, Christi sanguine redemp-
ti, eiusque curæ commissi, causâ sic inquirat.
Itanè

Itane(inquies) officij tui memoriam deposuisti?
 & mei oblitus exempli, qui vincula & verbera, &
 carceres, & supplicia varia, ipsam denique mor-
 tem pro Christi paruulis mihi commissis lubens
 pertuli, fugam meditaris? His B. Petri flagellis
 & monitis instructus Laurentius mane facto ad
 Regem contendit, & reiectis vestimentis, quantis
 esset verberibus concisus, ostendit. Miratus est
 Rex, & causa plagarum cognita. salutari diuini
 iudicij timore percussus idololatriæ cultum ex-
 eratus est, illegitimo connubio rescisso, summa
 animi veneratione Christi fidem suscepit. Nec
 his contentus Mellitum & Iustum episcopos, ab
 exilio reuocauit, & susceptam fidē præclaris ad-
 modum pietatis iustitiæque operibus declarauit.
 Sub cuius foelici regimine beatus Laurentius la-
 boris sui mercedem à Domino recepit, sepultus
 in monasterij templo Petri Apostoli iuxta Augu-
 stinum, die 4. Nonarum Februariarum.

Rex ad Chri-
 stum cōuer-
 titur.

VITA S. IOHANNIS, DICTI ELEE-
 monij, Archiepiscopi Alexandrini, ex ea quæ
 est per Leontium, Episcopum Neapolis Cyprj, & a-
 pud Metaphrasten, Desit ab humanis Anno restau-
 rationis salutis 592. Pelagij Papa secundi, 4. Iustini
 Iunior. Imp. 16. & ultimo. Præfuit
 verò sedi illi Annis vn-
 decim,

Vide Cæf.
 Baron. in
 Nota. Mar-
 tyr. Rom.
 23 Ianua,
 Idem Tom.
 7. Annal.
 Eccles.

Iohannes hic qui ob eximiam in pauperes be-
 nignitatem, Eleemon, id est mitericors voca-
 tur, in insula Cypro oriundus, patrem habuit il-
 lustri loco natum; Epiphanium nomine; cui, pro-
 pter præstantem virtutis opinionem, in insula isti-
 us gubernacula commissa fuere. Matrem verò
 cum animæ, tum corporis pulchritudine conspi-
 cuam

3. Februa.
 Qui eius est
 natalis dies
 Patria S. Io-
 hannis, &
 parentes.

cuam, & tali marito dignam. Huic tam præcili
cum obtigissent Iohanni parentes, nullo modo
degenerem præbere voluit, sed summis ingen
viribus eam in rem semper incubuit, ut nouo eti
aliquo virtutis splendore genus suum illustraret.

Ducit vxorē Et quidem postquam optimis imbutus disci
plinis ad maturam ætatem peruenisset, coactus
est à parentibus (quorum voluntati refragari ne
fas esse putabat) matrimonij se legibus subdere,
adeo ut quamuis tota mente corporis & animæ
castitatem amplecteretur, patris nomen sortiri
debuisset. Sed fuit hæc matrimonij vinculis, bre-

**Mors libero
rū & coniu
gis.** ui post tempore, per mortem vxoris & filiorum
liberatus, quæ res ei præclaram virtutis exercen
dæ materiam præbuit, nam statim curarum inadi
um sarcina deposita, Christo se totum consecra
uit, ita ut mente assiduò in cælestibus versaretur,
& opes, quas possidebat amplissimas, ambabus,
quod aiunt, manibus indigentibus largiretur.

**Fir Episco
pus Alexan
drinus inui
tus.** His itaque benignitatis operibus, cum apud o
mnes non modo priuatos & principes, sed ipsum
etiam Imperatorem, qui tunc Romanorum sce
ptra tenebat, clarus euaderet; Alexandrina ciui
tas, quæ tunc temporis suo antistite orbata erat,
virum hunc sibi ab Imperatore præfici postula
uit, & tandem vel inuitum multisque obestatio
nibus reluctantem, id fastigium honoris ascende
re coëgit. Itaque Marci successor constitutus sum
mæ viribus & diuini verbi prædicatione labora
uit, ut fidem patrum, quæ post Marci mortem non

**Petrus Cna
phæus hære
ticus.** parum hæreticorum perfidia labefactata erat, ad
primam puritatem reuocaret. Erat Petrus quidam
Cnaphæus, qui scelere & audacia ante alios impi
gnis, nouum impietatis dogma in eam Ecclesiam
inuexerat, quo omnibus persuadere conabatur,
Christi

Christi diuinitatem cum sacratissima eius humanitate nequaquam poenarum, quas pro nobis in cruce pertulerat, expertem fuisse. Hanc impietatem S. Iohannes summa contentione sustulit & haeresim profligauit.

Nec eo beneficio Ecclesiam affectisse contentus, cum sola septem orthodoxorum oratoria inuenisset, ut populum ad ardentius pietatis studium excitaret, ea ad septuaginta multiplicauit, quibus omnibus viros eximia pietatis & eruditionis laude praestantes praefecit, ut populum cum doctrina, tum exemplo in officio continerent, & haereticorum perfidiam funditus extirparent. Fuit vero ante omnia, incredibili benignè faciendi studio deditus, prorsus ut nunquam eam disciplinam, praeteris pietatis operibus, negligere vellet. Pupillis in rebus afflictis opem afferebat, viduarum causam suscipiebat, iniuria oppressos subleuabat, iudiciorum aequitatem strictissime à iudicibus conseruatam cupiebat, atque diligentissime praecavebat, ne quis munerum cupiditate iudicium subuerteret. Xenodochia, Nosocomia, & Prochotrophia plurima extruxit, eisque sufficientem frumenti copiam assignauit. Foeminae pauperibus utrum ferentibus, septem in ciuitate domos attribuit, & omnia quae parturientibus necessaria sunt, abundè suppeditauit. Denique tanta tamque excellens fuit, eius erga vniuersos misericordia, ut domi, foris, & vbiuis terrarum pauperes quaereret, quibus aliquam benignitatis suae opem exhibere posset.

Eo tempore Perse Syriam vniuersam populati erant, & horrenda cede terram omnem cruentauerant, quorum manus qui euaserant, Alexandriam cofugerant, quos vir sanctus, omnes hospiti-

Mirè augeas
facias & des.

Summum
eius pauperibus
benefaciendi studium.

Liberalitas
eximia in
omnes.

rio recepit, & vnumquemque pro sua dignitate splendide & liberaliter educauit. non ad indigentium respiciens multitudinem, sed ad eum, qui perit manum suam & omne animal implet benedictione. Cum Rasmisus, dux exercitus Chosrois, vastitatem sacris locis intulisset, vir Dei statim eò destinauit Cresippum quendam insigni pietate virum, cum maxima frumenti copia & incredibili auri & argenti quantitate, vt sanctissima loca restauraret, & afflictum Dei populum praesenti annona consolaretur. Pauperes & mendicos, Dominos suos appellabat; eosque solos esse dicebat, qui ei opem ferre, & Christi gratiam conciliare possent.

Vt primum in episcopali cathedra constitutus fuit, singulatum nomina eorum, quos pauperes vocabant, describi iussit, inuentique sunt in vna ciuitate Alexandrina septem millia & quingenti, quibus singulis alimenta quotidiana suppeditauit. Deinde quo afflictos & iniuria oppressos subleuaret, consolareturque, quarta & sexta cuiuslibet hebdomadae feria, in templi porticibus, cum viris alijs prudentiae & iustitiae opinione praestantibus sedens, liberum cuius ad se accessum praebat. Porro praecalam illam & sempiterna memoria dignam sententiam suorum auribus frequenter inculcabat. Si nobis, inquit, mortalibus recta ad Deum, etiam deprecatore nullo, accedere, eumque pro cunctis necessitatibus exorare licet, quanto magis faciles ad nos aditus nostris conferuis praebere, praesentemque pro viribus opem praestare debemus? fixa enim manet & inconvulsa Domini sententia; Eadem mensura nobis remensum iri, qua fratribus nostris mensi fuerimus.

Multum auri & frumenti mittit Hierosolymam.

Pauperes singulatum in ciuitate describit.

Sententia memorabilis.

Matth. 7.

Cum

Cum esset natus annos 15. in Cypro versanti nocte quadam, puella quædam eximia pulchritudine in somnis apparuit, & alto sopore depressum percusso latere excitavit. Cuius præsentia stupefactus Iohannes, protinus quænam esset, & unde veniret, quæsit; Cui illa: Sum, inquit, prima magni Regis filia, tu verò si stabili amicitia: foedere mihi copulari velis, ego te vicissim ad summi Regis iucundissimam familiaritatem adducam. Nulli enim maior est apud eum, quam mihi fiducia: quoniam ei, ut è cælo in terram descenderet, ego persuasi, Hæc cum dixisset, statim evanuit. Ego verò postquam ad me rediissem, coepi attentissima mentis consideratione pertractare, quænam illa virgo esset, nec aliud iudicare potui quàm eam ipsam misericordiam esse, quæ sola Deum ex throno regni sui ad humanitatis nostræ substantiam assumendam in terram traxisset. Itaque his cogitationibus totus absorptus, primo diluculo solus ad ecclesiam retendi: atque in ipso itinere cum pauperem quendam nudum & frigore vehementer afflictum obviam habuissem, propria statim me veste exui, eamque ei benignè suppeditavi, eo magis ut certum aliquod visionis meæ indicium caperem. Prius verò quam templum ingrederer, vir quidam candidatus ad me accedens, tradidit mihi auri nummos centum alligatos. Hæc, inquit, accipe, o amice. Ego autem etsi eos libenter accepissem, mox tamen pœnitentia ductus, quasi eo munere quibusdam avaritiæ sordibus inquinatus, horui & conuersus, ei, qui dederat, restituere volui. Sed is protinus evanuerat. Tunc verò intellexi, nequaquam me falsis rerum imaginibus delusum fuisse; sed ea omnia diuina providentia, quæ me ad concupissem sui fiduciam excitare

visio eius,

Vide Dei benignitatem in misericordes.

390 VITA S. IOHANNIS ELEEMOS.
tare volebat, gesta fuisse. Ab illo igitur tempore
summo studio benignè faciendj disciplinam
lere coepi, & re ipsa didici, opes illasque in Chri-
sti pauperes conferuntur, nulla largitate ex-
hauriri posse.

Aduens
quidam ten-
tat eius ani-
mum.
Huius eximiam benignitatem cum pauper qui-
dam considerasset, vilissimo indutus habitu se in
conspectū viri sancti dedit, & lugubri voce aliq-
paupertatis suæ ab eo solatium postulauit. Cui
protinus vir Dei sex nummos dari iussit. Ille is
accepris, rursus mutato habitu, per aliam viam
accessit, & stipem ab eo mendicauit. Cui iterum
Sanctus sex nummos tradidit. Cum verò tertio
eadem fraude accederet, distributor Patriarcha
innuit, vnum illum & eundem esse, qui paulo an-
tè sex bina vice nummos accepisset. Tum Patriar-
cha, da, inquit, ei nummos duodecim. Fortassis e-
nim omnipotens Deus & Dominus meus animi
mei fiduciam probare vult.

Mercatoris
ad inopiam
reducti pau-
pertati suc-
currit.

Mercator quidam à summis diuitijs ad extre-
mam inopiam reductus, à viro sancto solatium
aliquid petebat, cui quinque libras dari ius-
sit. Cumque eas naufragio amisisset, secundo ad
Patriarcham accessit, & miseriam suā multis la-
chrymis ei exposuit. Quem vir sanctus postquam
suauissimis verbis ad pietatem hortatus fuisset,
addidit; Certè, si eas quas tibi ex ecclesiæ thesau-
ro suppeditaueram pecunias, non adiunxisses ijs,
quæ tibi iniquitate reliquæ fuerant, nunquam ea-
rum iacturam passus fuisses. His dictis decem au-
ri libras ei tradidit, addens ne eas cum alijs pecu-
nijs miscere præsumeret. At ille accepto tanto
auri pondere lætus abiit, & nauem pretiosis o-
nustam mercibus alto mari commisit, sed prio-
res omnes calamitates postrema lōgè superauit.
Misera-

Miserabili namq; naufragio, onus cum ipsa naue fluctibus hauritum est, atq; mercator desperatione fractus, violenter sibi manus inferre voluit. Quo cognito vir sanctus eum ad se vocavit, atq; à tanto scelere prohibuit, affirmans nulla alia de causa tantis malis eum oppressum fuisse, quam quod bonis & naue iniuste acquisitis rem gereret, & avidius quam par esset, lucri cupiditati inhiaret. Hæc cum dixisset, tradidit ei vnam ex nauibus Ecclæ, viginti millibus modiorum frumeti onustâ. Qua secundo vento ex Alexandria nauigans, post varias tempestates, viginti dierum totidq; noctium, superatas, cum nemo eorum qui in nauibus erant, vel ex astris, vel ex regionis indicis cognoscere posset qua in orbis plaga versarentur, tandem ad insulas Britânicas delati sunt. Quo cû appulissent, inuenerunt homines regionis illius crudelissima fame confectos: vnde factum est, non mediocri ex aduecta frumenti copia lucrum reportaret. Porro pretium illius, partim in auro, partim verò in stanno, cum eis persolutum fuisse, atque illi rebus ex animi sententia gestis prospere cursu inde nauigantes Decapolim peruenissent, ibidemque Nauclerus quadraginta stanni libras cuidam suo familiari aurifabro vendidisset, ille paulò post præter opinionem illud ipsum argenteum inuenit esse purissimum. Quæ de re admiratione percussus, arbitratus est Nauclerum fraudem & dolum machinari, prorsus, ut eum probis grauissimis insectaretur. At Nauclerus nullus sibi fraudis conscius, cum probum argentum esse videret; Certè, inquit, hoc ipsum stannum Patriarchæ precibus in argenteum mutatum est, quod illi minime nouum aut alienum est.

Erat vir quidam nobilis, qui sceleratorum homi-

Obserua rē
mirabilem.

Stannum
mutatur, in
argenteum.

hominum insidijs & furto, ad extremam inopiam deciderat. Huic vir sanctus die quodam quincim libras auri dari iussit. At illi, qui erogati eleemosynis ab eo præfecti fuerant, contra mandatum quinque tantum ei suppeditarunt. Foris eo tempore Iohanni ex ecclesia redeunti, vidua quædam opulenta domum quingentarum librarum obtulit. Quo oblato protinus vir sanctus cognouit ministros non eam auri quantitatem viro illi nobili erogasse, quam præceperat. Illos igitur ad se vocatos hortatus est, ut animos suos præuæ cupiditatis vinculis constrictos soluerent, & diffidentiam abijcerent, liberaliterque pauperum inopiæ consulere. At illi miro mentendi officio in omnes se partes versabant, & non minus constanter quam impudenter ita se rem habere pernegabant. Tum vir Dei, aduocans illam matronam: Dic mihi, inquit, ô mulier, quantum pecuniæ ab initio Deo offerre statuisti? Illa verò corpore & mente tremebunda, diuinam virtutem in Patriarcha reconditam venerans. Reuera, inquit, Domine, mille & quingentas, in ea quam tibi tradidi charta, libras scripseram, & post dies, mille, nescio quo modo, sua sponte deletas inueni. Hinc ego Deo non placere iudicavi, ut plures quingentis offerrem. His auditis ministris maximo metu correpti, ad sancti se pedes abiecerunt, & multis cum lachrymis scelus suum profitentes, veniam postularunt.

Nota rem admirandâ.

Nicetas Patricius non recte mouetur.

Huic tam munifico animo malignis inuidens summis inuidentiæ stimulis Patricium Nicetas concitauit, ut rem, sua sanè virtute indignam, cogitaret, diceretque. Accedens namque ad virum sanctum. Cum, inquit, certò nobis constet rem publicam extrema quadam pecuniæ inopia peri-

clitari æquum est, ut ea, quæ tu nulla mente, sed temeritate quadam profundis, ad ærarium publicum deferantur, & ad communes reipublicæ usus prudenter utiliterque expendantur. Multis enim pecunijs Imperator indiget, si gubernacula reipublicæ salva conservare velit. Cui Iohannes; Cens. inquit, nunquam ego tantum in me iscelus committam, ut ea, quæ cælesti Regi consecrata sunt, terreno Imperatori prodam Tibi vero si aliter videtur, accipe quæcunque voles: mea autem voluntate nequaquam probabitur. Patricius nihil his commotus, ingenti seruorum stipatus multitudine, ecclesiæ thesaurum inuasit, & quidem vaivertim, solis centum libris relictis, secum abstulit.

Interim dum hæc fiunt, afferuntur ad Patriarcham noua munera, mellis videlicet aliquot amphora, quarum Patricius (qui hæc eadem videbat) vnam sibi à Patriarcha, gratissimum munus donari postulauit. Patriarcha autem iussit eum, cuius fidei commissæ erant, eas aperire, & ecce, non melle sed auro optimo scaturire visæ sunt. Tum Patriarcha, missa ad Patricium eorum vna cum litteris, monuit eum, ut ex eo munere disceret, quanta esset Dei erga fideles seruos suos benignitas, quæ nunquam ab hominibus in angustias redigi posset. Patricius autem stupenda rei admiratione captus, protinus surrexit veniam petiturus, & ablatis ecclesiæ thesauros, cum amphora, & recentis insuper de suo additis auri libris, restituit.

Cum magna multitudo eorum, qui manum Persicam effugerant, Alexandria degeret, & vir sanctus extrema pecuniæ & alimenti inopia laboraret. Clericus quidam, qui propter secundas nuptias

Patriarcha ei respōdet,

Mel mutat in aurū,

Nicetas agnoscit erratū suum,

594 VITA S. IOHANNIS ELEEMOS,
nuptias sacris constitutionibus diaconatus gra-
dum ascendere prohibebatur, callidè sanctissimi
viri angustijs, ad eum gradum conlequendum ab-
uti cogitabat. Nam cum esset diues admodum, &
in summa frumenti inopia, ipse ingentem vin-
domi reconditam haberet, obrulit eam cum cen-
tum & quinquaginta auri libris Patriarche, eo
fine vt eum diaconatu dignum iudicare vellet.

**Constans Pa-
triarche fi-
ducia in De-
um.**

Sed vir Dei, Licet ex necessitate legis quoque trans-
lationem fieri posse non ignoraret, ne tamen eo
facto suam in Deum fiduciam minueret, necessi-
tate ea vti noluit, sed auxilium & opem in rebus
afflictis ab vno & omnipotenti Deo expectauit.
Nec fuit diu sua spe frustratus; nam vix clericum
saluberrimis monitis instructum à se dimiserat,
cum duas è Sicilia ecclesie naues frumento onu-
stas, in portum appulisse nunciatur, quibus & pre-
senti necessitatis periculo liberatus, suis & affli-
ctis ecclesie rebus abundè succurrit.

**Patientia
eius & man-
suetudo.**

Magna fuit hæc viri sancti in Deum fiducia,
magna in egenos benignitas. Neque tamen sola
misericordie virtus eum Deo hominibusque gra-
tum & admirabilem fecit, sed & patientie & ma-
suetudinis laus, quæ cæteris virtutibus, in eo mi-
nor non fuit, mirificè in omnibus eius actionibus
eluxit. Erant duo ipsius clerici, quos propter
enorme aliquod peccatum excommunicationis,
vt vocant, fulmine ferierat, & ab ecclesie corpo-
re segregauerat; quorum vnus, moribus & inge-
nio efferatus, non modò non ad mentem redire
volebat, sed nouis quibusdam sceleribus in a-
pertam pestem & perniciem ruebat. Cuius vir
sanctus misertus, cum die quodam solenni sacris
mysterijs assisteret, & hominis illius miseriam
recordaretur, protinus relicto incruento altaris
myste-

myfterio, clericum adijt, atque eius fe pedibus prouoluens, obnixè feueritatis fuæ in eum veniam postulauit, qui, licet mente in scelere multo tempore obdurata fuiffet, ad eò tanti viri humilitate & manfuetudine fractus eft, vt profuso lachrymarum imbri, scelus fuum libenter agnouerit, & ad meliorem frugem ftatim rediret.

Sacrarum autem literarum ftudio, indefeffa mente, incubuit, eoque ardentius quo acrius illi aduersos hæreticos certamen incumbabat. Certè ea fuit vir fctus mentis in Deam puritate præditus, vt etiam in familiari colloquio, nihil ferè aliud, quam quæ ad diuini amoris igniculos excitandos faciebant, ex fctro eius ore prodiret. Mortis verò memoriam vt sine vlla intermiffione recoleret, quid fecit? Curauit fibi monumentum extrui, illudque femper imperfectum relinquit. Deinde eos, qui operi præfecti erant, in diebus foennioribus in confpectu omnium prodire, cum hac admonitione; Monumentum tuum, Domine in hodiernum, vsque diem imperfectum eft. Iube ergò vt aliquandò iam perficiatur. Incertum enim eft qua hora mors, ventura fit. Hac ratione vir fctus in falutari diuini numinis timore, corpus fimul & mentè cõtinebat.

Porro cum nullo ftudio magis quam benignitatis in omni vita deditus efferet, tum alios ad eandem virtutem & verbis & exemplis, diligenter exercendam inducere conabatur. Hinc in quotidiano congressu, elemofynæ virtutem omnibus commendare, & exempla plurima referre solebat; quæ, quoniam maximam voluptatem cum infigni vtilitate cõtincta habet, nõ pigebit hic, ea adfcribere. Hoc autè inter alia memorabile eft, quod

Clericum multo tempore in peccatis obduratum, ad mentem reducit.

Studij sacrarum literarum.

Puritas mentis.

Mortis memoria;

396 VITA S. IOHANNIS ELEMOS.
quod à fidei quodam & veritatis amante
se audiuisse narrabat.

Exemplum
memorabile
Petri pub-
licani

Cum essem, dicebat, in Aphrica, habitabam
pud quendam publicanum, virum quidem va-
opulentum & splendidum, sed adeo tenacem
in pauperes durum, ut eum eiusque domum & li-
miliam, diris omnibus frequenter deuouerem.
Accidit autem, ut hyberno quodam tempore in-
gens pauperum multitudo ad solis radios (qui-
bus membra rigentia fouere solent) conueneret
cumque diuitum & suorum benefactorum no-
mina recenserent, & beatos eos predicarent, qui
benignè faciendi disciplinam in hac vita excu-
lunt, fortè etiam in hunc publicanum domum
meum, post varia colloquia utro citroque habi-
ta, inciderunt, quem cum omnes auarum, durum, &
tetricum esse clamaret, & quidam etià execraretur,
vnus eorum in medium profiliens: Vos (inquit)
hominem illum nulli unquam mortalium mi-
sericordiam ostendisse dicitis. Nunc igitur quo
munere ego à vobis donandus sum, si hodie ab eo
misericordiam consecutus fuero? Cumque ea de
re inter eos certaretur, & certo pretio pactum
fuisset, abiit mendicus ille tristi & lacero admo-
dum habitu deformatus, ut eo hominem durum,
& pauperes vel solo aspectu auersantem, flecte-
ret, & ad misericordiam tribuendam prouoca-
ret, cum autem hoc modo è regione domus illi-
us stare, fortè pistor mulum panibus onustum
introduxit. Tum publicanus graui iracundia ex
solo pauperis aspectu commotus, arreptum ex
mulo panem, tanquam lapidem in pauperem iecit,
quem ille protinus arripiens, ad socios attu-
lit, affirmans se eum ab ipsis publicani manibus
accepisse. Vix

Vix biduum præterierat, cum publicanus le-
thifero correptus morbo ad extrema deducitur.
In ipsa autem fevientis morbi vi, in ecstasi men-
tus raptus, vidit se ad tremendum Dei tribunal vo-
cari. Cumque hinc candidissimi Angeli, illinc ve-
rò terribili cacodæmones, omnes actiones eius
ad tribunam reuocarent, & iusta lance expende-
rent, vidit lancem alteram pondere iniquitatis
proprie penitus depressam, alteram verò bonis
operibus prorsus vacuam. Cumque dæmones
preuulerent, & sempiternis eum supplicijs di-
gentissimum clamarent, Angeli vnicum illum
panem protulerunt, & lancem iam penè inclina-
tam nonnihil subleuarunt. Tum conuersi ad pub-
licanum: Cui inquit, te hinc proripe & vnico
hinc pietatis operi, quo solo, æternæ mortis peri-
culum in præsentem euadis, alia quamplurima ad-
ipere festina. His dictis publicanus sibi redditus,
vehementer obstupuit, & frequenter hæc verba
secum repetebat: Papè, quanta est virtus eleemo-
sinae, si enim vnicus panis, & is quidem per iram
proiectus, tantum potuit, quid veram benignita-
tem, ex intimis misericordiarum Dominum posse cre-
dendum est? Nec mora, adeò est publicanus ille
in virum alterum protinus mutatus, vt non mo-
dò sua omnia, sed se ipsum etiam totum pauperi-
bus largitus sit.

Enim aliquando ad telonium, nudus
quidam ex naufragio nauta occurrit, cui statim
vellem propriam, delicatam sane & pretiosam
largitus est. Eam verò nauta paulò post venalem
in foro exposuit, vt eius pretio de rebus sibi ne-
cessarijs, vtilius commodiusque prouideret. Pub-
licanus autem visa veste, vehementer indoluit,

¶

quod

Visio Petri.

Eleemosynæ
efficacia.

Mutatur in
virum lon-
ge aliū pub-
licanus.

Videt Christi-
stum in som-
nis.

Obserua
Christi bo-
nitate.

Petrus sua
sponte ven-
ditur 30. nu-
mis.

Auaritia
Idolorum
seruitus.

Multa pati-
tur.

quod existimaret donum illud apud nauarum non
benè collocatum esse, tantoque est affectus ter-
rore, vt somnus eum inuaderet, opprimeretur.
Interea vidit ad se virum quendam insignentem
specie præcellentem accedentem, eaque ipsa vi-
ste, quam nauaræ dederat, indutum sibi dicentem.
Cur (inquit) chare Petre (hoc enim publicani
nomen erat) animo ita angeris, & cruciaris? A-
gnosci sine vestem hanc? Cumque is affirmasset se
agnoscere: Ecce (inquit) ex quo tu mihi eam præ-
buisi, ea perpetuo vtor. Tum Petrus è somno ex-
citatus: Benedictus, inquit, Deus. Si Christus in no-
mero pauperum & inopum computari non eru-
bescit, quid restat, nisi vt rebus meis omnibus di-
stributis, ei quam simillimus fiam? Nec mora. Vo-
cato ad se domus suæ procuratore, eum contesta-
tus est, vt quod mente agitabat, summo silentio
compressum teneret. Cumque ille iurando
se obstrinxisset: Vade, inquit, & has decem auri
libras pauperibus distribue, cæteraque omnia
largire, & me postremò tanquam mancipium
Christiano alicui in sancta ciuitate diuende, pre-
tiumque similiter pauperibus dato. Procurator
his auditis vehementer obstupuit, & domini sui
mandato coactus, inuitus tamen eum cuiusdam auri-
fici, Zoilo nomine, triginta nummis vèdidit, præ-
citiùq; vt iussus erat, egenis distribuit. Mira sanè fu-
it hæc mutatio dexteræ excelsi in Petros, qui ab il-
la miseranda idolorum seruitute, auaritia inq; ad in-
teritum benignitatis studiù peruenit, vt nõ modo se sua
que omnia propter Christum, cuius amore mirificè
flagrabat, pauperibus largitus sit, sed cõtumeliosè
iam, quas in quotidiano ministerio à procacibus
quibusdã pueris accipiebat, incredibiliter dele-
ctabatur. Cumque interdum animi ægritudine
oppre-

appressus (quæ est humanæ fragilitatis conditio) affligeretur, toties illi Christus veste illa, quam novæ largitus fuerat, indutus, & precium quo divenditus erat, in manibus ferens, assistebar, iubens eum bono animo esse, tempus namque brevi futurum, quo omnia illa cum scenore reciperet, & sempiternis cœlestis regni delicijs fruere.

Accidit interim, ut quidam è regione Petri, voti & adorationis causa sacra loca inviserent; quos Dominus eius (quia eiusdem cum eo artus erant) summa humanitatis & benevolentia significatione hospicio excepit, quibus Petrus ex officio cum ministraret, fortè ab ijs agnitus fuit. Cumq; admiratione quadam defixi, inter se disputarent, quomodo vir senatorij ordinis, & dignitatis splendore nulli secundus, ad tantam servitutem redactus esset, & Imperatorem non mediocrem ex eius abfentia dolorem hausisse dicerent, Petrus his audientiam disco, quæ gestabat manibus, humi proiecisse in pedes coniecit: fugamque arripens, cum ad fores, quas adolescens quidam, ab ipsa nativitate surdus & mutus custodiebat, venisset. Petrus, inquit, in nomine Christi Dei nostri, audite me, & aperi. Ille autè, sicut iubet, respondit, faciam ut aures meas aperiat. Et Petrus quidè hoc modo elapsus est, adolescens autem incredibili gaudio exultans, conivis omnib. miraculū indicavit. Videntem dicebat, ex ore ipsius Petri flammam ignis, ad aures meas procedentem, cuius virtute beneficium hoc quod cernitis, consecutus sum.

Hæc aliaq; Iohannes noster, cuius lingua, pedes & manus misericordia operibus abundabat, alij narrare solebat, & quacūq; ratione poterat, ad beneficentiam omnes prouocabat: nullaque re magis, quam assidua memoria patrum illo-

Christus est in aduersis consolatur.

Vide peregrinationem voti & adorationis causa.

Petrus sanat surdum & mutum.

600 VITA S. IOHANNIS ELEMOS-
rum, qui benignitatis laude præstantissimi ha-
bentur, delectabatur. Cum aliquando incidisset
in vitam Serapionis Sidonij, non cessabat vnum
illum admirari. Is enim tam ardenti studio mi-
sericordiæ opera exercebat, vt cum aliquando pa-
uperem sibi obuiam habuisset, confestim ei palli-
traderet. Deindè cum occurreret ei alter, frigore
propemodum concretus, interiore setonica mo-
dauit, eamque benignè ei obtulit, atque hoc mo-
do ipse totus nudatus, sacrosanctum Euangelij
codicem auidis vlnis amplectebatur. Interro-
gatus autem à quodam quis eum nudasset: Hoc (in-
quit) Euangelium. Postremò nec ipso Euangelio
pepercit, sed eo diuendito, precium illius paupe-
ribus erogauit.

Harum rerum consideratione animum assiduò pascebat, & alios ad misericordiæ virtutem inducere laborabat. Erat eo tempore Troilus Episcopus, homo vnus omnium auarissimus, & cupiditate insatiabili turpissimè inquinatus. Hic vt ab ea peste liberaret, die quodam secum ad Prochotropium suum assumpsit. Cumque non ignoraret eum triginta auri libras in loculis gestare: Sunt, inquit, à te hodie curandi, sanctissime Troile, nostri in Christo fratres. Ille autem eo sermone pudore motus, vt auaritiæ suspicionem euitaret, iussit seruum singulis pauperibus nummum vnum præbere. Cumque ficta benignitatis specie loculos exhaustisset, domum reuersus, subito horrore correptus, ex animi ægritudine in febrem incidit. Patriarcha autem cum probè admodum animi eius tenacitatem, & ex ea morbi causam cognouisset, ad ipsum venit, & subridens; Ne, inquit, existimes ò Domine, me ex animi sententia locutum fuisse, & te pecunijs tuis spoliare voluisse.

Serapij Sidonij in pauperes liberalitas.

Vide quid possit auaritia in hypochranta.

esse. Nam salua tibi tua pecunia permanet; ego enim cum pecunias ad manus non haberem, eas à te mutuo accipere volui. Hæc cum diceret, triginta ei libras auri restituit, & simul vim febris extinxit. Tunc Iohannes postulauit ab eo, vt hanc restitutionem optima fide factam, chirographo confirmaret. Fecit ille lubens quod Patriarcha postulabat, sed cum Deus Episcopi illius animū à tam tetra peste sanare decreuisset, non multo post captus in ecstasi, visus sibi videre est domū quandam magnificam, incredibili sumptuum splendore ornatam, cum huius tituli inscriptione: Mansio & requies æterna Troili Episcopi. Cuius tituli inspectione tanto gaudio exultabat, vt vix mentis compos putaretur. Sed mox vidit virum quendam ætate & grauitate venerabilem aduentantem, deiectoque priori titulo, alium huiusmodi substituentem: Mansio & requies æterna Iohannis Archiepiscopi Alexandrini, empta triginta libris auri. His ita peractis è somno euigilās obstupuit, & auaritiæ suæ pestem agnouit, mutataque mente & moribus summo studio ad benigne faciendi disciplinam se conuertit.

visio Troili.

Troilus ex avaro redditus benignus.

Post hæc accessit ad eum mulier quædam, aliqua fortassis iniuria à genero affecta, eius opem contra vim & potentiam implorans. Cumque non paucis stipatus, comitibus eo tempore ad Cyri & Iohannis, diuinorum martyrum templū properaret, comites hortati sunt eum, vt iudicij etiam vsque ad reditum differret. Quibus ille: Quomodo quæso (inquit) Deus meus attendet preces, si ego pauperculæ huius supplicationem contulerō? Quis autem fideiusserit, fore, vt vsque in diem crastinum viuam, & non, si antè moriar, futurum me apud Deum inexcusabilem, propter
 P P 3 eius

Mira eius
benignitas
erga paupe-
rem adolef-
centem.

eius supplicationem. Hæc cum dixisset, nequius
antè, ex eo loco recessit, quam iustum mulieris
iudicium reddidisset. Cum audiisset filium
cuiusdam, cuius eximia in pauperes fuerat be-
gnitas, parente orbatum & ad magnam inopiam,
propter nimium patris benefaciendi studium re-
ductum esse quendam iurisperitum, clanculum
euocauit, atq; mandauit, vt in veteri charta, testa-
mentum viri cuiusdam nomine Theopempti, co-
scriberet, quod ostenderet patrem pueri illius, &
magnum illum Iohannem veros & germanos co-
sobrinos esse. Deindè iussit, vt puero illi testame-
ti formam exhibeat horteturque vt audiat, ad
eum accedat. Facta sunt hæc sicut mandauerat, &
ipse iuris peritus cum adolescente ad Patriar-
cham venit, scriptumque testamentum exhibi-
uit.

Confessus est ille cognationem, puerumque
peramanter amplexans, non modo pecunijs mu-
neribusque, sed & possessionibus haud contem-
nendis locupletauit: iunctumque matrimonio
illustri cuidam foeminae Alexandrinae, ex abiecto
insignem, ex paupere diuitem, ex obscuro nobi-
lem reddidit.

Iohannes
studiosus
custos alie-
næ famæ.

Fuit autem vir hic sanctissimus, studiosus ad-
modum alienæ famæ custos, & in iudicio damna-
tionis ferendo tardissimus. Iuuenis quidam im-
pudicus virginem quandam Deo sacram ad libi-
dinis suæ intemperantiam allexerat, & secum A-
lexandria, cum maximo totius ciuitatis scandalo,
Byzantium abduxerat. Nemo non erat qui iuuenem
illum æternæ perditionis filium & scelestum, &
sacri legum appellaret. Quod cum vir sanctus au-
diuisset, grauius reprehendit facilem illam dam-
nandi voluntatem. Nolite, inquit, o filij, nolite
tanta

Monet te-
meraria in-

tanta facilitate de proximo iudicium ferre. In
duo namque gravissima mala incurritis. Vnum, ^{dicia esse}
quod preceptum illius transgredimini, qui nos ^{fugienda}
ante tempus iudicare prohibet: Alterum quod ^{1. Cor. 4.}
summa quadam temeritate aliorum vos iudices
collocatis. Est enim incertum omnino an hucus-
que peccati vinculis alligati maneant, an verò Dei
benignitate soluti, peccati iugum à cervicibus
suis excusserint. An ignoratis, quod in eo iudicio ^{Matth. 7.}
quo iudicatis, iudicabimini?

Cum die quodam populum ad sacra mysteria
sumenda tardiozem de socordia corrigere vellet,
tale quid fecisse legitur. Solenni die cum omnes
peracta concione, relicto sacrificio, ociosis vaca-
re fabulis cerneret, ipse quoque è templo egres-
sus, vixit se multitudini iunxit. Omnibus au- <sup>Miro exem-
plo corrigis
populum.</sup>
tem factum hoc in tanto Patriarcha stupentibus;
Quid (inquit) miramini. Nescitis probum & fide-
lem pastorem suis ouibus adesse debere? Nam cù
propter vos sacra à nobis peraguntur mysteria, si
vos fors versamini, certè constat inutili nos la-
bore fatigari; quare statui vobis, instar optimi
pastoris, semper adhærere, & cum egredientibus
templo egredi, & rursus cum ingredientibus in-
gredi. His dictis non pauci pudore affecti, ad fru-
gem meliorem redierunt, & relictis fabulis, sa-
critibus libenter vacarunt.

His pietatis & misericordiae operibus clarus
admodum effectus, cum Alexandria à Persis ex-
cidium immineret, diuina proculdubio motus
providentia, in Patriam suam Cyprum migravit. <sup>Redit Cy-
prum.</sup>
Cumque Amathuntem (in qua ciuitate natus di-
citur) peruenisset, & felicissimam eternitatis iter
sibi inire diuinitus cognosceret, testamen-
tum suum condidit, quod in hunc ferè modum
Pp 4 scriptum

Testamentū
eius.

scriptum fuisse legitur. Iohannis humilis
idem seruus seruorum Dei, sed Christi Iesu gratia
liber. Ago tibi gratias Domine Deus meus, qui
me dignum censueris, quod tua tibi offerrem. Et
quod ex mundi bonis nihil aliud sit mihi reli-
quum, nisi tertia pars nummi: quam ipsam habeo
quoque dari pauperibus, qui sunt mihi fratres in
Christo. Quando enim Dei permissione ad Alex-
andriæ cathedram proiectus sum, inueni in epi-
scopatu meo, octo circiter millia librarum aurum
ex oblatione autem piorum, collegi deois milli-
bus plures his pecunias, quas cum cognoscerem
esse Christi, Christo etiam dare volui, cui tunc

Mors mis-
ericordissi-
mi viri.

quoque animam trado. Testamento ad hunc
modum condito, spiritum in manus creatoris
suauiter deposuit. Funus quibus quantisque luo-
rum lachrymis inductum fuerit nullis verbis ex-
plicari potest; Cuius sanctitatem in ipsa sepulta-
ra omnipotens Dominus protinus honorauit.
Nam cum esset in sacratissima Tychonis æde de-
ponendus, in loco, qui duorum episcoporum se-
pultura celebris erat, visa sunt ipsa corpora de-
functorum sanctissimo viro honorem deferre,
mediumque inter eos locum tribuere.

Insigne mi-
raculum.

Porro ex sacris eius reliquijs copiosa scaturi-
unt unguenta, suauissimique odoris fragrantia
per totum templum in mirificè spargitur. Corpus
sanctissimi viri planè incorruptum, Turcarum
tyrannus dono misit Matthiæ Hungarorum regi,
asseruaturque honorificè in sacello regio castri
Budensis, multis illic miraculis coruscans. Verè
statatur F. Pelbartus, de Themeluar, in sermone
de Sanctis.

Claret mira-
culis post o-
bitum.

PRAECLA-

PRÆCLARVM MARTYRIVM S. CELERINI Diaconi, qui apud D. Cyprianum, tabellarij vel potius legati munere fungebatur, ex epistola 5. lib. 4. eiusdem desumptum. Decertavit pro fide Catholicâ, multa passus circa annos Domini 253. Fabiani Papæ 15. & sede vacante.

Decij Imp. 1.

Vide Cæf. Baron in Notatio. Martyr Rō. & Tom. 2. Annal.

EA fuit pietate, ijs virtutibus & moribus 3. Februarij Celerinus, vt in sortem Clericorum non humana suffragatione, sed diuina dignatione assumptus sit. Tanta enim dignitate ac honore se modis omnibus indignum reputans, cum Ecclesiæ ad Clericalem eum statum postulanti consentire dubitaret, Dei ipsius admonitu & hortatu in visione secundum quictem compulsus est. Neque enim fas erat, nec plane decebat, vt Ecclesiæ sine honore decederet, quem Dominus cælestis gloriæ dignitate honorauit. Hic enim primus in acie cuiusuis certaminis semper fuit, hic inter Christi milites antesignanus. Hic inter feruentia persecutionis initia, cum ipso infestissimo principe & auctore congressus, dum inexpugnabili firmitate certaminis sui aduersarium vixit, vincendi cæteris viam fecit, non breui cõpendio vulnerum victor, sed adhærentibus diu & permanentibus pœnis longæ colluctationis miraculo triumphator, per nouem & decem dies, custodia carceris septus, in neruo ac ferro fuit: sed postea in vinculis corpore, solutus ac liber mansit. Caro famis ac sitis diuturnitate contabuit, sed animam fide ac virtute, viuentem nutrimentis spiritualibus Deus pavit. Iacuit inter pœnas, pœnis suis fortior, inclusus includentibus maior, iacens

Pp 5

Celerinus diuina ad monitione fit Clericus.

Eximia animi eius fortitudo.

Supplicijs diuturnis & acerbis fuit exercitatus.

iacens stantibus celsior, vincientibus firmior. Etus, sublimior iudicantibus iudicatus. Et quibus ligati nervo pedes essent, calcatus serpens, obtritus & victus est. Lucent in corpore gloriæ clara vulnerum signa, eminent & apparent in nervis hominis ac membris longa tabe consumptis expressa vestigia.

Sunt magna, sunt mira, quæ de virtutibus eius ac laudibus fraternitas audiat. Et si aliquis Thomæ similis extiterit, qui minus auribus credat, nec oculorum fides deest, ut quis quod audit, videat. In seruo Dei victoriam gloria vulnerum fecit, gloriæ cicatricum memoria custodit. Nec rudis iste aut novus est in Celerino charissimo nostro titulus gloriarum; per vestigia cognationis suæ graditur, parentibus ac propinquis suis honore consimili diuinæ dignationis equatur. Auiæ eius Celerina iam pridem martyri coronata est, item patruus eius & auunculus. Laurentinus & Ignatius, in castris & ipsi quondam secularibus militantes, sed veri & spirituales Dei milites, dum Diabolum Christi confessione prosterunt, palmas à Domino, & coronas illustri passione meruerunt.

Celerina
eius auiæ
martyr.

Laurentinus
& Ignatius.

En sacrificia
pro defun-
ctis oblata.
Item Marty-
rium passio-
num Anni-
versariam
comme-
moratione.
Vera gloria
non in secu-
lari, sed in
caelesti di-
gnitate con-
sistit.

Sacrificia pro eis semper, ut meministis, offerimus, quoties martyrum passiones & dies, anniuersaria commemoratione celebramus. Nec de genere ergo esse nec minor poterat, quem sic domesticis exemplis virtutis ac fidei prouocabat familiaris dignitas & generosa nobilitas. Quod si in familia seculari prædicationis & laudis est, esse patritium, quanto maioris laudis & honoris esse fieri in caelesti prædicatione generosum? Non inuenio; quem beatiorem magis dicam, verumne illos de posteritate tam clara, an hunc de origine gloriosa

glorioſa ita æqualiter apud eos recurrit, & com-
meat diuina dignatio, vt & illorum coronam di-
gnitas ſobolis illuſtret, & huius gloriã ſublimi-
tas generis illuminet.

MARTYRIVM S. BLASII SEBA-
ſtea Epifcopi, Ex eo quod eſt per Metaphraſten. Paſ-
ſus eſt Anno Chriſti Domini 316. Silueſtri Põtiſ.
Roma. 3. Conſtanti Imperat. 11. in perfec-
tione Licij In Oriente Imperantis, ſub
praefecto eius Agricola

Vide Caſar.
Baron. Ann.
Tom. 3.

Eximia vitæ ſanctimonia, & morum inte-
gritate inſigni, Blaſius Sebaſtea ciuitate
Cappadocia, ad episcopale munus à fide-
libus aſſumptus eſt. Qui vt ſeruiffimam ea tempeſta-
te perſecutionis euitaret ſtammam, commiſſum-
que ſibi gregem ab incurſu luporum fideliter tu-
eretur, in Argeo monte ſpeluncam ſibi domicili-
um elegit, in qua tâta ſanctitate vitã inſtituebat,
vt ſerq ad eum non modo familiariter com-
meant, ſed & benedictionis gratiã ab eo expeterent
non prius alioquin diſceſſurã; nã vir diuinus eis
benedixiſſet. Præerat autẽ tunc tẽporis ei ciuitati
Agricolaus copioſo fideiũ ſanguine cruëtatus, q-
uiam in martyres expleret ſeruitiam ſeras quaſ
que ferociſſimas venabatur. Accidit autem vt ve-
natores montes luſtrabundi, in hanc ipſam S. Bla-
ſii ſpeluncam inciderent, & beſtiarum multitudi-
ne virum ſanctum vndiq; cinctũ inuenirent. Qua
novitate rei ſtupefaçti primo gradum retu-
lere, ſed mox Præſidis iuſſu hortatuque ſpe-
luncam ingreſſi, antiſtitem varia curatio-
nis genera ſaucijs impertientem animanti-
bus foras produxere. Qui animo confidenti &
manſue-

3. Februarij.

Degit in ſpe-
lunca.

Ferã eum
reuerentur.

Multos doctrina & miraculorum operatione ad Christum conuertit.

mansuetos prodiens vincula & compedi-
critur suscepit: plurimos interim gentes ad
Christi seruitutem caelesti doctrina suauiter
ciens. Nec deerat in illo miraculorum virtus
gloria, qua multorum perfidia expugnabatur, &
Dei potentia multorum in cordibus illu-
batur.

Caditur
fustibus.

Vt autem Sebastiam vincitus peruenit, magni
blanditiarum sustinuit certamen, quod tamen
nimi eius altitudinem deprimere non potuit.
Praeses eum salutaturus, Deorum pariterque sui
appellabat amicum. Cui cum reddita salutatio-
ne, martyr intulisset ne eos falso Deorum nomi-
ne dignaretur, qui sempiternis ignibus cum
cultoribus destinati essent, tyrannus iracundia
praecipit fustibus eum contundi iussit. Ille vero in
medijs supplicijs ad Praesidem ait; o subdole ani-
marum corruptor, tu me existimas tormentis a
Christi Dei mei confessione auellendum? Erras,
habeo enim Iesum Christum, qui me corrobora-
rat: fac quod volueris. Hac magna animi virtute
dicentem tyrannus ad carcerem reduci man-
dauit.

Incarcera-
tur.

Fatigatus autem aliquamdiu carceris squalo-
ribus ad noua suppliciorum productus est certa-
mina. Suspensum in ligno neruis crudeliter caeci-
derunt, sed eo fructu vt martyr exclamaret. o im-
pie & scelerate, pura sine tuis me plagis superan-
dum, has ipsas ego nihili duco, quod semper-
nam mihi pariant coronam. Victus igitur marty-
ris constantia Praeses, solum e ligno ad carce-
rem reduci praecipit. Ecce autem inter promi-
scuum vulgus septem eximia pietate matronas
tendentem ad ergastulum martyrem subsequen-
tes stillantem e sacro corpore sanguinem hono-
rantes

Suspensus ner-
uis atrociter
caditur.

Magnanimitas & forti-
tudo eius.

Septem fecerunt
matronarum
virtutes.

ificè colligebant, seseque eodem perungentes
palam fidei confessionem edebant.

Erupit in eas continuo satellitum furor, qui
apprehensas Præsidj obtulerunt. Is maxima mu-
nerum & honorum oblatione, ad simulachrorum
cultum eas inuitavit. Ille verò subdolum euerfo-
rem, pia pariter fraude egregiè eluserunt. Inuita-
tæ enim læpius ad sacrificia deorum, responde-
runt se sacrificaturas quidem, sed ad lacum: qua-
re Deos suos sacco inclusos, ac plumbo configna-
tos eò premitteret, ut ibidem ablatis prius in la-
cu vultibus tandem sacrificent. Paruit eorum
hortatu Præses. Adsuere & illæ, sed obsignatos,
inanes Deos præcipiti lapsu in lacum deturba-
runt. Irritatus hoc spectaculo Præsidis furor, ius-
sit fornacem copioso igne candentem præparari.
Aderat & bulliens plumbum, ferrei pectines, se-
ptem laminæ horrendo ardore scintillantes. In-
terim sternebatur & alia ex parte candidissimum
lintheum, in quo honoris gratia, siquidem in Chri-
sti contumeliam dijs sacrificarent, inambularent.
Hisce ex æquo conspectui, illarum oppositis sic
eas Præses ipse affatus est; Eccè gloria summæ di-
gnitatis matronis debita. Eccè supplicia deorum
contemporibus parata. Alterum à vobis eliga-
tur necesse. Vel niueum hoc pedibus vestris; in-
ambulate lintheum, vel horrenda tormenta exci-
pite.

Erat matronarum vna duabus stipata proli-
bus, quæ fidei calore cæteris audentior, arreptum
lintheum flammis tradidit. Trepidantes verò pueri
ad matrem conuersi dixerunt; Tu quidem ut pia
genitrix, tuo nos lacte in hac valle lachrymarum
nutriuisti, da operam ut & cælestibus in cælo te-
cum delicijs perfruamur. Interim nulla mora
ferreis

Comprehē-
duntur & si-
stuntur Præ-
sidi.

Demergunt
Idola in La-
cum.

Torquentur Matronæ. ferreis subduntur pectinibus, quibus dum laetantur, pro sanguine lac ex earum carnibus manum visum est. Aderat eis in certamine auxilium diuinum cum Angelorum consortio, quo bene tunc flammaram incendia non fenserunt, nulloque profus dāno corporis accepto è fornace egressæ sunt, Quæ omnia caligo Præsidis præstigijs ascribens capitis eas damnauit. Quam illę sententiam tanto animorum gaudio excepere, vt pari iubilatione ad vltimi certaminis locum tenderent: porris lachrymoso singultu subsequenteribus, & obsecrantibus, vt Pastori suo Blasio commendarentur. Quæ dum fiunt, spiculator singularum capiti manu præcidit sacrilega. Et quidem matronam glorioso certamine coronatis, Antistes è carcere in stadium productus est.

Vir diuinus sui per omnia similis plaustra blandiciarum, quæ in primis adhibebantur, contemnens tali ipsum Præsidem responso confudit. Quid me ad inanium deorum prouocas cultum? Ecce corpus hoc tibi modis omnibus excarnificandum relinquitur: Animam certè nulla tu suppliciorum atrocitate continges. Præses hoc responso furore stimulatus, Ego, inquit, te in lacum demergam, & tunc apparebit, quid tibi tuus, quem prædicas, proderit Christus. Nec mora. Productus est ilicò in lacum deturbandus vir Dei, qui consignatas Crucis virtute aquas inuenerat, vt solidum per eas transitum inueniret. Hoc spectaculo sexaginta & octo viri pronocati, præcipiti animi cōfidentia eum insecuti sunt, sed mox ad ima demersi acerbā Præsidi cladem reliquerunt. Fertur Angelus Domini tunc martyri apparuisse, hortans vt egrederetur pararam Deo

Aquas S. Crucis signo consignatas inābulant.

Deo iustitiae coronam accepturus. Prodiit autem tanta claritate refulgens, ut omnes ingenti admiratione tenerentur. Praeses autem certaminum cum sui nominis dedecore pertæsus. capitis eum sententia damnauit, quam glorioso fine vna cum duobus pueris lætabundus excepit,

Decollatur S. Blasius cū 2. pueris sibi ab vna matronatum commissis.

MARTYRIVM SS. PHILOROMI ET

Philææ ecclesiasticæ hictoria Eusebij libro octauo cap. 10. & 11. Passi sunt Anno Diocletiani Imperatoris decimo nono Christi Domini 302. Marcelli verò Papæ 6.

Vide Cæs. Baron. Ann. Tom. 2.

Philoromus & Philæas, diuitiis, nobilitate, gloria eloquentia, & Philosophiæ cognitione admodum illustres, præclarum sanè martyrij certamen obierunt. Quorum alter, Philoromus nimirum, generali controuersiarum iudicio ab Imperatore uen summa gloria & honore præfectus; alter vero Philæas Thmuitensis ecclesiæ episcopus; vir planè cum in ciuilibus patriæ institutis, & ecclesiæ ministerijs valdè præstabilissimum philosophiæ disciplinis eximius. Hi cum neque maximis, in quibus uiuebant, opum honorumque splendoribus, neque amicorum & conuatorum precibus, neque ipsius iudicis vel minus, vel blanditijs, à Christi confessione ad impium simulachrorum cultum traduci possent, sed animo virili, & mente Philosophis, imo Deo digna, omnibus iudicis minis & contumelijs obtiniam timent, æternam, capitis sententia gloriæ coronam accipere meruerunt.

4. Februarij

Philoromi dignitas.

Philæas Episcopus.

Inuisti illorum animi.

Abeunt è vita, capitis obtruncatione.

Et

Ex epistola
Philæ, in
carcere, de
martyribus
Alexandriæ
scripta.

Martyrum
multiplices
cruciatu &
iniuria.

Novi sup
plicij genus.

Et ut clarius Philæ virtutem, inuictumque
animi robur, pariterque martyria, quæ eius in
Alexandriæ contigerunt, cognoscere liceat, in-
mam epistolæ eiusdem Episcopi ad Thumma
perscriptæ, hic attexere libet. Beati, inquit, mar-
tyres, qui apud nos pro Christi fide occubuerunt,
meliora dona æmulantes, omnia, quæ excogitari
poterant suppliciorum genera, non semel, sed iterum
atque iterum sustinuerunt. Quorum eximi-
am fortitudinem, & excelsam in singulis tormen-
tis animi magnitudinem, quæ tandem oratio po-
terit explanare? Et cum libera omnibus, quibus-
cunque vellent pœnarum contumeliarumque
generibus, martyres affligendi potestas facta es-
set, hi fustibus, illi virgis, alij flagellis, nonnulli
loris, multi funibus eos perculerunt; atque spo-
ctaculum hoc plenum probri & ignominie, no-
uis vicissim plagarum suppliciorumque generi-
bus erat variatum. Quidam enim, manibus pri-
mum à tergo reuinctis, ligno appensis, & machi-
nis quibusdam membra eorum vniuersa disten-
ta, deinde graviter non solum latera, sed venter,
tibiæ & genæ ferreis flagris caesa sunt. Alij altera
manu ad porticum affixi, acerbissimam articulo-
rum membrorumque distensionem patientes,
pepèderunt. Alij alterius in alteru vultu obu-
erso ligati, & columnis appensi, funibus summa vi-
rium contentione retractis, corporis gravitate ac
pondere acerbè premebantur. Et hoc quidè sup-
plicij genus non ad horam, dum cum illis quæsti-
one disceptaret Præses, sed per totum ferè diem
sustinebant.

Præter alia tormentorum genera, istud no-
uum præterea, quod sequitur, aduersarij nostri
inuenerunt. Nonnulli post verbera in compe-
dibus

dibus ligneis positi erant, & pedes, alter ab altero
 ad quartum foramen distenti distractique, adeo
 ut necessario supini iacerent, nec possent pro-
 pter plagarum vulnera, recens toti corpori infli-
 cta, se vilo modo commouere. Alij in solum pro-
 iecti, crebris tormentorum ictibus fatigati, semi-
 neces iacebant; & varia diuersaque supplicio-
 rum flagmata, longè miserabilius ipsis tormentis
 spectaculum, contemplantium oculis, subijcie-
 bant; Ex his autem nonnulli in ipsis tormentis
 mortui, singulari animi tolerantia aduersarium
 confuderunt. Alij cum ipsa morte in carcere cer-
 tantes, dolorum tandem acerbitate oppressi, feli-
 citer migrarunt. Reliqui integra valetudine &
 viribus recuperatis, longo carceris supplicio-
 rumque usu exercitati, terribiles nimis ipsis da-
 monibus euaserunt. Atque hoc quidem modo,
 cum singulis eorum, vel libertas & maximus o-
 pum honorumque omnium splendor, si victi-
 ma execrabiles contrectare, vel exquisitissima
 tyrannorum supplicia, si in Christi confessione
 perseverarent, proposita essent, illi, tota mente &
 ardenti fide, in Christi amorem & cœlestis vitæ
 spectanti, inflammatis ad mortem animis
 properabant. Has litteras Philæas ad fratres ec-
 clesæ, cui ipse præerat, in carceris custodia
 exaravit, ut tam præclaro certamine
 oculis eorum obiecto, omnes ad
 similem coronam exci-
 taret.

inuicta mæ-
 tyrum foi-
 titudo.

POENITENTIA ET REVERSIO AD
 Dominum nostrum Iesum Christum, quæ facta est
 Theophilo, Ecclesie Orientalis regionis, nomine
 Adana, œconomo . ex Simeone Meta
 phraste, auctore Eutychemo, huius
 Theophili ministro.

4. Februarij.
 Theophilus
 œconomus.

Eligitur Epi-
 scopus,

Humilitas
 eius,

Remouetur
 ab officio
 œconomi.

FVIT in Adana ciuitate vir quidam Theo-
 philus nomine, eius ecclesie œconomus
 qui cum multò tempore cum summa fugu-
 laris prudentiæ & eximie sanctitatis opinione,
 nec non & ciuium omnium gratulatione huius
 ecclesie res, ex voluntate Episcopi, administrat-
 set, in tantu eius apud populum creuit auctoritas
 vt communi omnium suffragio ipse in demortui
 Episcopi locum eligeretur. Quam ille dignitatẽ
 summa animi contentione à se repellere conatus
 est. Cum autẽ Metropolitanus ad muneris digni-
 tatem luscipiendam constanter eum hortaretur,
 ille toto in terram corpore prostratus, propter
 multiplicem peccatorum suorum rationẽ indi-
 gnum prorsus se clamauit. Victus tanta animi ei-
 us constantia Metropolitanus, alium continuo ea
 functione dignum substituit. Interea clam, quidã
 inuidiæ stimulis in Theophilũ agitati, dente ma-
 ledico nomen eius mordere, & falso apud Epif-
 copum traducere cœperunt, eoque tandem rem
 perduxerunt, vt Episcopus præcipiti consilio virũ
 sanctum œconomico exutum officio in ordinem
 redigeret. Qui summa animi tranquillitate igno-
 minie notam pro Christi amore ferens, quietã
 aliquamdiu domi suæ Deo vitam egit, donec hu-
 mani generis hostis inuidiæ & ambitionis flamma
 cor eius miserimẽ incenderet. Hac igitur peste

peste intemis medullis concepta. quid non facit miser Theophilus, quæ non consilia captat, quo possit voto potiri suo?

Erat in ea ciuitate homo quidam Hebræus, magicis artibus imbutus, qui nefariam Diabolo longo tempore operam nauauerat. Hunc intempetantis silentio, alienata iam mente, accessit Theophilus, & pedibus scelerati viri prouoluit, intemis precibus opem eius implorauit, tercio quoque verbo miserum se clamitans, quod non ferendis ab Episcopo probris affectus esset. Magus hortatur eum bono animo esset, conferret se domum suam lætus, altera se nocte eum ad patrum suum adducturum. Abijt domum summo delibutus gaudio miser. Redijt verò sequenti nocte; Tum magus, Primum (inquit) meminisse debes, ð Theophile, nihil tibi hic cum Christiana pietate commercij esse debere; Caue igitur ne crasis aliquando signum hic edas; deinde nullis prodigijs vel clamoribus animi constantiam dimittas. His dictis, repentè eum in medio cacodæmonum, cui tenebrarum princeps præsidebat, constitit. Qui simulata quadam vultus seueritate ad magum dixit; Quid hunc ad nos hominem Christi amore totum flagrantè introduci? Cui magus; Tuam imploraturus opem, ð princeps inuictissime, huc adducit. Tum princeps; Opem ego meam nemini vestri nostri, impartiri consueui, nisi qui se mihi fideles in seruitutem tradunt. Et magus conuersus ad Theophilum; Audis, inquit, quid facto opus sit, si voti cæpos fieri velis? Audio, inquit, Theophilus, & humi prostratus dæmoniorum principis pedes osculatus est. Tum iterum princeps; Gratum habeo hoc animi obsequium, sed volo scripto hoc ipsam confirmari. Datam igitur Christo virginis

Q 9 2 filio

Petit opem à mago.

Magus signum Crucis interdicit.

Sistit eum dæmoniorum principis.

Theophilus osculatur pedes dæmonis.

Negat Christum & matrem eius.

filio fidem rescinde, ipsamque virginem detestare. Quid faceret hac tam iniqua proposita confessione miser, qui mentem gerebat sceleris confessionis perturbatam? Paret ilico & aeternae perditionis suae chirographum sigillo ceraque muniti tradit impostori. Et sic laetitia magna exultans recedit.

Restituitur pristinae administrationi.

Sequenti autem die Episcopus non mediocri animi dolore, propter Theophilum ab officio remotum, consuetari coepit, adeo ut eum in amissum dignitatis locum restituerit: & supplicibus etiam verbis ab eo veniam postulauerit. Hac tam felici reru conuersione successuque gauisus Theophilus, ingentes suo Domino agere gratias sibi que gratulari coepit. At clemens & misericors Deus operum eius praecedentium, quibus pupillorum & viduarum inopia egregie conluerat, memor, non passus est tantis eum tenebris inuolutum funditus interire, sed benignitatis suae lucem ei ostendit, qua protinus tanquam a graui somno excitatus, lamentis & ieiunijs, assiduoque orationis studio totum se dedit, & crebris singultibus infelicem sortem suam deplorauit, & dementiam his ferè verbis damnauit. Hei me miserum, hei me infelicem. Siccinè iuuat infanis laboribus, cum vano stultissimoque mundi totius applausu, ad aeternae mortis properare periculum. Et quo dementiè dilapsus sum? Vixebatne aliquis me felicius, quando ab omni publice functionis administratione remotus, soli Deo seruebam? Et nunc quid faciam? ad quem ibo cuius opem implorabo?

Redit ad mentem.

Deplorat egregie cecitatem suam.

Cum hac lamentatione sceleris sui grauitate acerbè deplorasset, & abiecta omni spe venturi animo concidisset, venit ei tandem matris Dei in mentem

mentem, quanta nimirum benignitate afflictis subuenire soleat. Eam igitur animo confidenti, spe consequendæ veniæ adire constituit. Nec moram inani duri certaminis posita formidine, quadraginta diebus totidemque noctibus, in sacrosanctissimæ virginis templo ieiunij, vigilijs & albidis afflictionibus incumbere, nec ullam consolationem admittere, nisi aliquid diuinæ clementiæ signum habere mereretur. Et ecce noctis medio, Virgo Dei genitrix claritate tremenda, humanis se oculis conspiciendam præbens, asperis sanè verbis precantem aggreditur. Quæ, inquit, ô homo, hæc mentis tuæ impudentia, vt ore sacrilego perfidoque me interpellare audeas, qui tantis à filio meo affectus beneficijs, eum negare & demonibus postponere non veritus fuisti? Itanè verò? Huic ego tam perfido opem ferre, & scelerum veniam postulare ausa sum? quare desine mihi molestiam exhibere. Cui Theophilus maximo euilatu supplicans respondit; O vnicum humani generis refugium Virgo purissima, Virgo sanctissima, quæ me miserum æternæ mortis metu circumuentum despicias, sceleris mei grauitatē veniam quidem non mereri fateor, tuo tamen patrociniō fretus hanc nequaquam despero. Memento peccatoribus vnicum miseriarum suarum refugium, pœnitentiam nimirum, à Deo constitutam esse, quam ego totis animæ meæ medullis amplector, tu tantum misericordiæ mater, misere mihi filium tuum placatum redde.

Hac pia animi eius submissione flexa sanctissima virgo, voce eum blandissima confirmat, & ad firmissimam veniæ spem excitat. Deindè hortatur vt impio dæmonis, cui se tradiderat, cultu abiurato, Christum Dei filium confiteretur. Paret ille

Q 9 3

Virginis Mariæ opē implorat, & pœnitentiæ operibus incumbit.

Virgo Maria durissimis eum verbis increpat.

Insignis Theophili confidentiæ erga Virgine Mariam.

Virgo Maria eum ad spem veniæ excitat.

ille, & fidei suæ professionem Apostolica auctoritate nobis traditam recitat, & horrida longiorum iunio membra terræ allidens, oculos in venerandam sanctissimæ Virginis effigiem intendit, ne prius à pectoris tunsione cessat, quam aliquod, instituta in Dei gratiam conscientia suæ, testimonium accipiat. Et ecce iterum Dei genitrix humani generis aduocata, apparens & obscuram trinitatis nubem ab eius corde præsentia sua discutiens, lachrymas & preces eius in Dei conspectum admittas esse testatur.

Hoc virginis responso vehementer exhilaratus est, non tamen ita ut non multo magis pernitentia defectiois chirographum cum angetur, pro quo instantius virginem precari cœpit. Et ut miraculo nihil deesset, certissimūq; diuinæ misericordiae testē haberet, ecce tertio deinde die, conscriptam perfidia suæ chartam ab ipsa virgine in somnis accipit. Qua manē facta, in pectore suo inuenta, tanto & gaudio & timore correptus est, ut dissolutis membrorum compagibus, totus deficeret. Altero autem die, qui Dominicus erat, in frequenti fidelium congregatione cum charta Episcopum adiit, eamque, sacra sancti Euangelij lectione peracta, ad pedes eius proiectam exposuit cum ingenti lachrymarum vi postulans, ut eā pro concione populo explicare dignaretur. Lore reā humi prostrato Theophilo, Episcopus luculenta sanè oratione sanctissimæ Virginis benignitatem & patrocinium, quo miser ille ab æternæ damnationis periculo ereptus erat, exposuit. Quomodo enim (inquit) hic Theophilus vel in spem veniæ aspirare, vel conscriptam propria manu perditionis suæ schedulam recipere potuisset, nisi singulari virginis sanctissimæ intercessione ad-

Intercessio-
ne Virginis
veniā mere-
tur.

Chartam à
B. virgine
recipit.

Matris Dei
eximia præ-
conia.

one adiutus fuisset? Finita verò oratione, nefariã chartam igni exurendam tradidit Episcopus, & in Dei gratiam restitutum Theophilum viuificis Christi sacramentis impartijt; & eccè eximius quidam decor, cum admirabili splendore conuolatus, in facie eius emicuit, qui populum, ad Dei misericordiã sublatis in cælum clamoribus celebrandam, mirifice excitauit.

Exuritur ab Episcopo charta. Facies eius splendore toruscat.

Postremò incredibili gaudio repletus Theophilus, mox à perceptis mysterijs, ad gloriosæ Virginis templum, in quo salutem consequutus erat, rediens, leni protinus infirmitate correptus, triduo in oratione perseuerauit; quo exacto, rebus suis ritè dispositis, è corpore tanquam ex

Excedit à vita.

Testatio auctoris de historia veritate.

ergastulo quodam ad Dominum feliciter migravit. Ego Eutyechianus natus in ædibus huius beatissimi Theophili, & deindè Clericus huius Ecclesie, quæ vidi oculis meis, & auribus audiui, scripsit & certò, ad Dei omnipotentis gloriam conscripsi.

VITA S. REMBERTI SECUNDI Archiepiscopi Bremensis. Successit autem sancto Anshario. Claruit sub Ludouico Pio Imperatore, & eius filijs. Accepitq; pallium à Nicolao primo, Pontif Rom. excessit è corpore Anno Domini 888.

Vide Cæl. Baron. in Notatio. Martyr Rõ. & Tom. 9. Annal.

CVM Ludouicus Pius ad sublimem imperij dignitatem Dei misericordia euectus esset, vt gratam accepti beneficij memoriam Deo declararet, totis in eam ré viribus incubuit, vt quantis posset, maximis virtutù omnium incrementis ecclesiam illustraret. Cumq; assidua

4. Februarij. Ludouici Pij studium erga ecclesias.

patris eius Caroli Magni (qui Saxonum gentem ad Christi fidem perduxerat) recordatio, animam eius stimulis incitaret, & rerum ab eo gestarum gloria admodum illustris torpescere non sineret, primo cogitationem illam piam Caroli morte extinctam, qua finitimos populos ad veram summi Dei cognitionem vocare decreuerat, renouavit; institutoque Anshario primo ecclesie Hamburgensis Archiepiscopo, rudem in fide populum egregie illustrauit. Erat enim hic Ansharius vir cum eximia sanctitatis laude florens, tum eruditionis & rerum agendarum gloria valde insignis.

Ansharius primus Hamburgensis Archiepiscopus.

S. Ansharius Rembertum habitu ecclesiastico induit.

Hic cum quodam die, inter pueros quosdam inanibus cursibus & iocis ad ecclesiam properantes, Rembertum grauitate morum, & maxima pietatis significatione aetatem superare conspiceret, accitis ad se parentibus eius, summa eorum voluntate tonsura insignitum, ecclesiastico donauit habitu. Quem optimis disciplinis imbutum, breuique liberalibus egregie disciplinis instructum, indiuiduum suae legationis comitem habere voluit. Cumque praestantem eius futurae vitae sanctitatem in spiritu cognouisset, instanter eum hortabatur, ne diuinæ gratiæ abundantia elatus, superbiam aliquando indueret, sed humilitatem animi summa contentione seruaret; quod & ille toto vitae suae cursu egregie adimpleuit.

Vita S. Remberti.

Cum adhuc ministerio Archiepiscopi deserviret, apparuit ei quadam nocte presbyter quidam Arnulphus nomine, iam pridem defunctus, qui, ob vitam in mundo negligentius actam, acerbissimis poenis subiectus, multis lachrymis & gemitibus suffragium eius implorabat, asserens se tam diris cruciatibus ereptum iri, si quadraginta dierum ieiunio se pro eo macerare vellet.

Enigi-

Exigilans e somno Rembertus visionem Episcopo exposuit, habitoque consilio, solo pane & aqua negotium aggressus est; quo tempore tam immani dentium dolore cruciabatur, vt panem etiam admittere recusarent. Expletis autem huius abstinentie diebus, presbyter, pro cuius hęc salute agebatur, cuidam insignis admodum sanctitatis femine apparuit, mandans ei, vt quas posset maximas gratiarum actiones ex se Remberto lageret, cuius salutari cibi potusque parsimonia celestis auxilij ingressum pro meritis esset. Deinde sanctissimę huic femine, Remberti virtutes, & clarissimam iustitię coronam a Deo in cęlis ei constitutam narravit; qua tantum abfuit vt. meritorum suorum confidentia elatus, aliquid sibi tribueret. quin potius anxie semper de honorum operum omissione sollicitus esset.

40. dies pane & aqua iisitit.

Nota humilitatem S. yri.

Porro cum beatus Ansharius graui corporis languore oppressus ad sempiternam requiem prooperaret & confluentes vndique fideles subditi de pastore subrogando solliciti, quę fuissent, quemnam potissimum ea administratione dignum iudicaret, respondisse fertur, se magna conscientie securitate de Remberti meritis pronuntiare, eum Archiepiscopi sede digniorem esse, quam se diaconi functione. Hoc tam preclaro palloris sui de Remberto testimonio confirmati, mox a discessu Ansharij, vnanimi consensu eum elegerunt, adductumque cum summo totius populi applausu ad Lodouicum Regem, consecrari pollularunt. Qui votis eorum libenter annuens, ad Linbertum Archiepiscopum Moguntinum eum misit, Vbi suscepta consecratione, omnibus qui conuenerant, pontificibus, vitę suę deinceps et voto transigendę normam explicauit; asserens

Testimoniũ S. Ansharij de Remberto.

Eligitur Ansharij successor.

Q 9 5 se vnã

Fit mona-
chus Cor-
beicnfis.

fe vna cum monafticæ vitæ austeritate, & huius
fufcipere velle. Pontifices audito hoc viri fan-
propofito, primo quidem admirari, deinde di-
bonitatem & gratiam laudare. Mox igitur Rem-
bertus animo ad omnem virtutis perfectionem
instructo, ad nouæ Corbeicæ monasterium propo-
ravit, ibidemque fancti Benedicti regulam solè
ni voto (quatenus tamen labores & occupationes
fufcepti epifcopatus permitterent) profectus est.
Et nè qua ratione à fufcepto vitæ instituto debe-
cteret, eius monasterij fratrem, probatæ sanctita-
tis virum, nomine Adelgarium, in omni loco
actionum fuarum teftem habere voluit. His ita-
que armis instructus vitam omnem cum tantâ
fanctitatis laude confecit

Virtutes ei-
us.

Igitur cum corpore inter dignitates & mundi
gloriam verfaretur, animo tamen cum Deo in
caelestibus ambulabat. Lectionis & orationis stu-
dium ab eo nunquam recedebat: Vigilium &
abftinentiæ vsum ita exercebat, vt ea, propter
Dei opus alacri mète exequèdû, instituta esse dice-
ret. Denique ea modestiæ & prudentiæ significa-
tione, in tam sublîmi dignitatis gradu verfaba-
tur, vt monafticæ vitæ iacturam nullam patere-
tur. Rarum profecto virtutis exemplum. Quanto

Benignitas
eius in pau-
peres

autem charitatis studio in egentes & calamitose
accensus fuerit, facile assidua eius ad domesticos
adhortatio declaratur, qua eos excitabat, ne vn-
quam de pauperibus benemerendi studium in-
termitterent. Nam præter publica egentibus con-
stituta hospitia, quæ eius admodum benefici-
clara erant, ipse Marsupio præcinctus, obuium
quemuis miserum subleuabat, & alios non pau-
cos habebat, qui charitatis officio assidue incum-
bebant. Cum autem magna curâ ventrem mori-
tura

nuræ carnis terreno satiare pane inuigilaret, tum longè maiori, victuram in perpetuum mentem, diuini verbi pabulo reficere, nunquam cessabat. Porro ad captiuorum redemptionem, sacri altaris vasa impendere minimè dubitauit; quæ in re, cum ab insipientibus argueretur; respondit: Summa quidè in veneratione res Deo cõsecratas esse debere: pluris tamen hominem Christianum, Christi ipsius, filii Dei pretioso sanguine redemptum, faciendum esse; quare nec ego impetratis arguendus sum, si Dei filium, perituris ecclesiæ thesauris, anteferam. Libet autem, exemplum vnum, in quo non minus potentia miraculi, quàm misericordiæ opus effulsit, commemorare. In partes quandoque Sclauorum veniens, ingentem Christianorum multitudinem catenarũ vinculis constrictam vidit, inter quam, virginem Deo sacram, motibus corporis ad reuerentiam & honorem compositis, misericordiam eius emittens implorare cognouit, atque vt certissimum fidei suæ testimonium illi daret, voce in cælũ subleuata psalmum cantare cœpit. Tum episcopus misericordie commotus, supplices ad Deum preces pro salute eius fudit, & mox catenarum vincula non sine Barbarorum ingenti admiratione dirupit. Non potuit tamè præsens miraculũ eam a Barbarorum manibus liberare. Ingens ergò aurum & argenti vis ab Episcopo Barbaris oblata est; quæ repudiata, equũ eius pro redemptione postularunt; quem ille libens & gaudens cũ omnibus ornamentis tradens, virginẽ durissimam captiuitate redemit. Laudibus mäsuetudinis ita excelluit, vt eo tempore parè sibi nõ haberet. Miraculo rü etiã virtute & in vita & post mortẽ clarus exstitit. Nam in Suediam proficiscens, maris tempestatem

Studium S.
Remberti
in captiuis
redimendi.

Liberat vir-
ginem Deo
sacram è ca-
ptiuitate.
Manfuetu-
do eius.

Varia eius
miracula.

statem non raro orationibus sedavit, cæci quidam oculos sacro perunctos Chrismate illuminavit; quendam Regis filium à dæmone liberavit; alijsque sanè miraculorum, virtutibus sanctitatisque testimonium dedit.

Sacra munus
communionis
vita
discedit.

Septimo ante obitum suum die, sacrosancti corporis & sanguinis Domini mysterijs, ad celestem patriam iter sibi quotidie munivit, & quantum ingrauescens languor de corporis viribus adimebat, tantum Dei gratia spiritum confirmabat, donec ægrum corpus tanquam carceris habitaculum cum gaudio desereret.

Tùm verò incredibilis, pauperum & egenorum gemitus exortus est. Quomodo enim non maximum ex eius morte dolorè caperent, cuius benignitate se frequenter ab inopia sublevaros recordabantur? Itaque assiduis lachrymis funus eius omnes prosequerantur, quod, eius præcepto, magno humilitatis indicio, non in templo, sed extra basilicam procuratum fuit. Erat autem sepulchri eius pensili lampade, ex ligno fabrefacta, adornatum, ipsa verò sepulchri superficies expanso velamine contecta. Quadam verò noctè lampas inflammata in linteum decidit, quod proculdubio meritis sancti viri ita ab ignis læsione intactum permansit, ut nihil omninò damni perceperit.

Vide Cæsar. Baron. Tõ. 2, Annal. MARTYRIUM S. ISIDORI. EX METAPH. Passus est anno Domini 253. Sede vacante. Decij Imp. 1.

3. Februarij.
Patria eius.

SANCTVS & inuictus Christi martyr Isidorus, ciuitate magni nominis Alexandria oriundus, postquam se egregiè aduersus tyrannorum crudelitatem, Christianorum sanguinem

crudelissimè sciencium, multis varijsque pietatis
 studijs muniuisset, accidit, ut quidam sceleratę vi-
 ce Centurio, Iulius nomine, sancti huius marty-
 ris eximia pietate, qua impium deorum cultum
 auerfabatur, offensus, eum apud Numerium, su-
 prenum Decij tyranni exercitus ductorem accu-
 sare. Qui protinus martyrem tribunali suo sisti
 iussit. Et primo, de nomine interrogatus. Isidorus
 se appellari respondit. Mox autem quaestione de
 religione & deorum cultu instituta, & animo &
 voce libera deos nefandos execratus est. Cui Nu-
 merius, Ut video supplicijs tu multis & tormen-
 tis dignus es. Tum Isidorus, Dignus ego pro Deo
 meo & contumelijs & plagis & morte sum. Ve-
 rumtamen scire te oportet, corporis quidem hu-
 ius fragilitatem tuę crudelitati subiectam esse, a-
 nime verò immortalitatem nequaquam. Quare
 nihil moror, tormenta exerce, & crudele impię
 voluntatis tuę desiderium perface. Numerius au-
 tem, Ego tibi, inquit, ò Isidore, meo acquiescere
 consilio statim persuadebo. & his dictis, à quatuor
 viris extentum, boum neruis crudelissimè cæ-
 di mandauit.

Circumstans autem turba, ut se à crudelissimis
 temperet supplicijs, dijs sacrificando, multis ver-
 bis rogare ccepit. Quorum ille preces reiiciens,
 constanti animo vni, vero & eterno Deo sacrifi-
 care testatus est. Vista hac animi fortitudine Nu-
 merij malitia, consultatione cum suis habita, gla-
 dium, lata sententia, feriri iussit. Mox igitur à
 spulatore ad locum certaminis ductus, primò
 quidem immensas omnip. Deo gratias egit, dein-
 de omnibus qui sui memoriam pię agerent di-
 uini nominis protectionem à Deo precatus est;
 postremò flexis in terram genibus, postquam
 totum

Accusatur
 apud Numé-
 rium.

Præclara
 martyris
 vox.

Cæditur
 neruis boum.

Crucis se si-
gno munit.
Plectitur
capite.

totum corpus crucis signo armasset, gladij illum
excepit. Ammonius autem magna ei familiarita-
te coniunctus, sanctissimum eius corpus, peti-
bito iniqui Numerij mandato, qui illud feris-
niandum relinqui volebat, eodem in loco tem-
mandavit.

Sanctas eius
reliquias
Myrope do-
mum suam
deportat.

Post aliquot deinde dies, veneranda & p̄terea
clara Myrope matrona, Epheso imminente Chri-
stianorum persecutionem declinans, cognito
præclaro inuicti martyris Isidori certamine, sa-
cras eius reliquias magno studio indagabat. Sa-
crum tandem sanctissimi corporis thesaurum in-
star luminis resplendentem, inuenit, quem sum-
ma cum veneratione, ancillarum adiuta misit-
rio, domum suam detulit.

Templum.
S. Isidori.

At ciues Chij, apud quos certaminis sui cur-
sum perfecerat, magno eius desiderio sancij non
distulere insignem illi Basilicam erigere, in qua
maximo pietatis officio sanctas eius reliquias re-
cõditas seruârunt. Sed & Marcianus apud omnes
tunc pietate celebris, qui sanctæ Irenes & Anasta-
siæ templum eadem in ciuitate excitauit, eodem
sanctum Isidorum honore profecutus est: par-
temque reliquiarum aromatibus & sacro vogue-
to conditam, ibidem reposuit. Vbi sanè non infi-
mæ notæ miracula Deus ad martyris sui gloriam
illustrandam operatus est: nam & immûdos spi-
ritus fugauit, & plurimos graui infirmitate op-

Miracula ad
S. reliquias
eius.

pressos liberauit, omnibusque, quacunque
in angustia constitucis, martyris sui
memoriam pie recolentibus be-
nignitatis suæ opem
ostendit.

MART.

MARTYRIVM S. ET GLORIOSAE

Virginis Agatha. Cuius acta tam Latinis quam
Graecis sunt notissima. Decertavit autem celeberrima
inter plurimos martyres Anno Salvatoris 254. Sede vacante, Decij Imp.
anno secundo.

Vide Casar.
Baron. Tō.
2. Annal.

Moderante sceptrā Romani Imperij De-
cio, Quintiano autem insulā Siciliae

5. Februarij.

Præsides, edictū ab eis, sceleris & iniqui-
tatis plenum promulgatū fuit, quo omnes Chri-
stianae pietatis cultores morti subijciebantur. Eo-
dē verō tēpore virgo excelsi animi Agatha & prae-
claris admodum natalibus ex ciuitate Panormi-
tana orta, incredibili, subeundi pro Christi nomi-
ne certaminis, cupiditate exarsit. Igitur Quinti-
anus Praeses cum multa de eximia virginis pul-
chritudine, & optimis morib⁹ percepisset, caestros

Patria S. A-
gathae.
Ardet cupi-
ditate mar-
tyrii. l

Thibidinis miserè incensus, coepit praua agitare cō-
silia, quōd modō impuris eius amplexibus potire-
tur. Cumque non aliam, voto potiundi suo, ra-
tionem inuenire posset, nisi quod deorum cultu
contempto, Christianis studeret rebus; militibus

Comprehē-
sa ducitur
ad Præsides.

quibūdā suis in mandatis dedit, vt comprehensā
ipse adducerent. Parent illi Ducis sui imperio,
Agathamq; his verbis aggrediuntur; Quoniā fa-
mū est deorum te cultum negligere, Caesaris edi-
ctum comprehendi te iubet. Nunc igitur, si dijs
sacrificium offerre parata es, omni cum honore
te ad Præsidem Quintianum ducemus.

Agatha animo egregiè ad certamē pro Christi
gloria subeundum instructa, domum suam in-
gressa, suis ad Christum precibus, illibatam cor-
poris castitatem ab eo ardentissimè precata est.
Lictoribus interea tyranno eam sistere festinan-
tibus

Christo pre-
ces offert.

Insignis vir-
tus in virgi-
ne.

tibus, prompto & alacri animo iuit cum libris, virtutis pulchritudinem assidua cogitatione revoluens. Et ecce, inquit, o inimice veritatis, abole, nonne vides meum stadium innumeros Angelorum choris cinctum, certaminis mei expectantibus, & ipsum Angelorum Dominum Christum Iesum sempiternam iustitiae coronam promittentem? His dictis præ gaudio lachrymas fudit. Progressa verò paululum pedis eius calcamentum solutum est; quod restringere volens, retrò conuersa, solis se militibus à ciuibus suis relictam vidit. Quà re, magno animi dolore confecta, Domine Deus, inquit, ostende quæso ciuibus meis, hoc in loco perfidiæ suæ signum, atque sterilem exorta est olea, quæ publica Paganorum mentes ignominia notauit.

Sterilis olea repente oritur.

Traditur Aphrodisiæ matronæ.

Catanam autem ingressa, mandato Præsidis tradita est cuidam matronæ Aphrodisiæ nomine, cui quinque filij iuuenes erant; his commissum est, vt quibuscunque possent modis, eius mentem à Christi amore ad simulachrorum cultum traderent. Sed mens virginis, Christi amore ebria, nullis vel blanditijs vel minis inflecti potuit. Victæ igitur fallaces demonum incantatrices Agathæ constantia, Præsidi denunciarunt oleum se & operam perdere. Iratus Quintianus iussit eam suo tribunali sisti. Deinde ad Virginem. Cuius es generis? Ego quidem, inquit Agatha, ex nobili & illustri sanè familia orta sum, & sunt mihi quoque cognati diuitijs insignes. Vera autem nobilitas & gloria mea, in Christi sempiterni Regis seruitute constituta est. Cui præses; Quid igitur nos, qui Christi seruitutem despiciamus, libertatem nos habemus? Certè, inquit, Virgo, ad tam duram & seruitutem & captiuitatem dilapsi estis, vt lignis & lap-

Sistitur tribunali.

Egregia S. Virginis sententia.

& lapidibus, nulloque sensu præditis simulacris
seruatis. Quæso, inquit Præses; resipisce ab hac
cognitione tua, diisque sacrificia. Cui Agatha. Sit,
inquit, sicut Venus dea tua, vxor tua: & sis tu sicut
Iupiter Deus tuus. Quintianus ratus se contu-
melia affici, colaphum ei infringi iussit. Agatha
autem Miror, inquit, te virum prudentiæ opinio-
ne præstantem, verba mea contumeliam inter-
pretari, quibus deorum vitâ tibi precata sum.
Quintianus ira excandescens, in carcerem eam
detrudi iussit.

Carceri mā-
cipatur.

Sequenti autem die suspensam verberari man-
dauit, sed nullis eius constātia verberibus frangi
potuit, quin potius inter tormenta incredibili
exultans gaudio, rabiem tyranni contemnebat,
nam (dicebat Præfidi) vt frumentum, nisi palea
modicum, tuto in horreo conseruari non potest,
ita nec anima meâ tuto cæli penetralia prius sub-
ire potest, quam corpus hoc varijs affectum sup-
plicijs fuerit. Qua voce vehementer excandescēs
Quintianus, mamillam ei amputari, firmisque
includi carceribus iussit.

Eius animi
constantia.

Mamilla ef-
us amputa-
tur.

Profundæ autem noctis silentio, apparuit ei
veneranda admodum ætate Princeps Apostolo-
rum, afferens se à Deo curandis eius vulneribus
missum esse. At illa virgineo correpta pudore,
corporis sui nuditatem exhibere recusauit, in so-
la Christi Iesu benignitate se requiescere dicens,
quæ vel solo nutu acceptas pro eius nomine pla-
gus delere posset. Tunc leni subridens vultu Apo-
stolus, imo, inquit, & eius iam gratia curata es.
His dictis enauit ab oculis eius.

S. Petrus ei
apparet.

Curatur ei-
us vulnera
diuinitus.

Agatha verò tanta Dei benignitate mirificè
consolata, in gratiarum actione lætabunda per-
seuerabat. Tota verò nocte immenso circumdatus
Rr lumi-

lumine carcer, à custodibus timore percussis, fertus est Ad fugam igitur capeffendam, omis in vinculis detenti, Agarham hortati sunt. Quibus Agatha; Absit vt æterna gloriæ corona tua, me fuga spoliè, quin potius ad extremû vitz spiritum Christi adiuta gratia, pro eius nomine aduersus impietatem decertabo.

Non vult fugere aucto licet carcere

Quarto dein die in iudicium adductam, omni suppliciorum atrocitate proposita, iniquissimo Imperatoris parère edicto coegerunt. Sed illa contemptis eorum minis & supplicijs, quantum roboris in Christi gratia constitutû haberet, declarauit. Tandem Quintianus furore percitus, ad ignitos eam carbones condemnauit. Et ecce terribili terra fragore concussa, duos Præsidis familiares quorum consilio scelerata in martyrem iniquitas vigeat, Vulteium & Theophilum interuentione deleuit; Populus autem ingenti pauore correptus factû in prætorium concursu, Præsidè in summas angustias compulit.

Terra motus horrendus.

Sed sceleratus ille, nec hisce quidem signis Dei potentiam agnoscere valens, iterum eam in carcerem abduci iussit; ubi Christi virgo & martyris gratiarum actione, pro certamine feliciter transacto, persoluta, impollutum Deo spiritum reddit. Populus autem mirabili pietatis studio excitatus, sanctas eius reliquias, cum summo honore reuerentiaque collectas, deposuit. Quidam verò adolescens pulcherrimo vestium ornatu decorus, tabulam marmoream his interceptam verbis capse imposuit, Mens sancta, honor in Deum voluntarius, & patriæ redemptio. Subitoque euanuit, quem Angelum Dei fuisse multi confirmant.

Felicitè migrat è corpore in carcere confituta.

Apparet Angelus.

Quintianus autem de martyris excessu certior factus

fictus, iniusta honorum eius cupiditate vehementer exarsit, cumque ardens avaritia flamma accellerare cogeret, instructa cohorte, iter Panormum versus instituit. Sed accidit, ut iusto Dei iudicio, flumen ingressus equorum impetu subuersus, calcibusque eorum protritrus, miserè interiret.

Et hoc quidem sine calamitose, impij memoria cum corpore deleta, sancte martyris honor & cultus longè latèque creuit. Anno autem consumptionis eius impleto, eodem in loco qui Angeli visitatione illustratus est, cū mōs Aetna horribili flammarum ardentium vomitu, omnibus Caranensium habitatoribus interitum minaretur; amictu quodam, arcæ sanctæ martyris sacro ex aduerso ignis posito furor eius, non sine magna omnium gratulatione, diuinitus repressus est, & à presenti mortis periculo cuncti liberati sunt. Quod miraculum fama, celeberrimum quinto Februarij, quo etiam die pro Christi gloria decernant, gratissimum illis accidit; festumque maiori sacritate celebrandi causam præbuit ad illius gloriam & laudem cuius virtute contigisse credimus.

MARTYRIVM S. DOROTHEAE VIR-

ginis. Ex eo quod optima fide apud Surium est. Occidit autem virgo sancta pro fidei defensione Anno Domini 304. Marcell. Pap. 1.

Constantini & Galer. Imp.

anno 1.

FUIT in prouincia Cappadociæ apud Casaream, eximij maximarum virtutum ornamentis exulta, virgo quædam Dorothea nomine, prudentiæ opinione ad eò mirabilis, ut alios omnes philosophiæ laude excellètes in sui

Rt 2 admi-

Quintianus
in flumine
perit.

Mons Aetna
exstuat.

Amictus S.
Virginis,
proffigat
ignem.

Vide Cas.
Baron. Ann.
Tom. 2.

6. Februarij.
Dorothea
prudentia.

Dorothea
virgo fidi-
tur Præsidi.

admirationem raperet. Cuius fama longè
dispersa, ad aures quoque Præsidis Sapritij per-
nit; qui eam tribunali suo oblatam, scelus
impuris dijs sacrificium offerre voluit. Cuius
illa imperium animi magnitudine repudiare,
clarissimaque veritatis luce deorum vanitatem
demonstraret, & omnibus, qui in eorum nefario
cultu ad extremum vitæ spiritum perseverant, æ-
terna supplicia constituta esse diceret, tradita est
lictoribus in catasta torquenda. Quæ, propositis
sibi diris supplicijs, voce constanti conuersa ad
Præsidem dixit; Quid mihi suppliciorum tuorum
proponis formidinem? Age fac quod scilicet
es, quo citius mihi flagrantissimo Christi colpo-
ctu frui liceat, cuius amore nec te timeo, nec co-
mmenta tua formido. Cui Sapritius, Oportet te, o
Dorothea, vana hac mentis tuæ persuasione reli-
cta, dijs sacrificare, & splendidis ornatam nuptijs
lætari in vita tua. Cui Dorothea; Aeterno regi
Christo Dei filio, sponsa consecrata sum, de cu-
ius amore confisa, ad splendidum omnique de-
liciarum genere plenum, paradisi thalamum pe-
ueniam.

Constantia
eius & admi-
randa ani-
mi magni-
tudo.

Traditur per
fidis sorori-
bus Christe-
stæ & Cali-
stæ.

Sapritius nec minis, nec blanditijs constanti-
eius labefactari animaduertens, tradidit eam dua-
bus sororibus, Christetæ & Calistæ, quæ iam pri-
dem à Christi fide defecerant, ut eam ad similem
perfidiam notam inducerent. Primum igitur blan-
ditijs & magnifica amplissimorum munerum
promissione animum eius aggressæ sunt. Sed Do-
rothea nefarium earum scelus redarguens, è con-
trario diuino quodam spiritu ex oculis, vultuque
eminente eas ad detestationem impietatis, & a-
missam Christi gratiam recuperandam adduce-
re conata est. Et quare, inquit, in perfidia vestra,

cum sempiterno animarum vestrarum interitu
perseuerabitis? Nullum enim est grauius iniqui-
tatis pondus apud Deum, quam omnem, de ipsius
erga nos clementia, spem proijcere. Est enim na-
tura bonus & copiosus in misericordia his, qui
toto corde suo conuertuntur ad eum. Hac conso-
latione, animi earum ad spem veniæ erecti sunt,
& ad Dorotheæ se pedes abijcientes, obsecrarunt,
ne suas ad Deum preces pro earum salute funde-
re reciperet.

Inseret Præses missis ad eas nuncijs, vnà cum
Dorothea ad se venire iubet. Quæ mox ad Præsi-
dem vno ore, Nos quidem, ô Præses, inani pœna-
rum timore victæ, detestandum nimis in Deum
vixisse scelus admisimus, sed Dorotheæ inter-
cessione in amissam, vt confidimus, gratiam resti-
tuet, nefarium idolorum tuorum cultum execra-
mur. Hac confessione, Sapritius furore accensus
sclerata vestimenta, iussitque protinus vt altera al-
terius dorso colligata flammis traderentur. Missæ
ignis in dolium vehementi flamma accensum,
in præclara Christi confessione, Dorothea ad fir-
mam diuinæ misericordiæ spem eas inuitante,
spiritum exhalauerunt.

Tunc Præses impetum furoris sui in Dorothe-
am conuertit: & illa quidem gaudio incredibili
repleta, vultuq; admodum hilari, propter animas
illas ad paradisi gaudia præmissas, vrgebat vt sup-
plicia inferret. Et quare, inquit, ô Sapriti, optato
diuinis Christi ancillam gaudio frustraris? Eripe
me his vinculis corporis, quò læta, ad diu exspe-
ctatam gloriam perueniam.

Sapritius fremens gemenque, lateribus eius
lampades admoueri iussit, sed contempsit illa
dolores omnes recordatione futuræ gloriæ, quæ

Rr 3 in cor-

Desperatio
omnium
peccatorum
maximum.

Resipiscunt
quæ à Chri-
sto defecce-
rant.

Dorothea.
cum duabus
alijs ad Chri-
stum conuer-
sis, ad præsi-
dem voca-
tur.

In dolium
missæ tradit
spiritum
Calista &
Christeta.

Mira in vir-
gine constā-
tia.

Lampades
adhibentur.

in corpore eius reuelanda esset. Tunc Praeses suam
em eius eximio gaudio perfusam, & nefario
us conatus deridentem, pugnis verberibusque
contundi iussit. Postremò victum se superatam
que virginis constantia cernens, gladio in eam
animaduerti praecepit.

Theophilus
Iocatur cum
Dorothea.

Accepta ergo sententia, ad certaminis locum
cum duceretur, Theophilus quidam causarum
patronus obuiam ei factus, huiusmodi in eam sa-
les iactabat; Eia tu Christi sponsa, mitte mihi de
paradiso sponsi tui mala rosasque. Cui martyr ad-
ego planè faciam. Cumque in locum certaminis
ventum esset, impetrato à liectore spatio, ad pe-
ces Deo postremas fundendas se composuit; &
ecce eximia pulchritudine puer, tribus ornatus
malis totidemque rosis, affuit. Cui virgo Christi,
Obsecro te, inquit, vt hæc Theophilo deferas, &
sic gladij percussione martyrij palmam adeptus est.

Percutitur
gladio.

Interea puer cum promisso virginis, mox
ad Theophilum venit, qui rei admiratione stupe-
factus, protinus exclamans, Verè, inquit, vnus De-
us Christianorum, Et quid moror? Beati atque ite-
rum beati qui in Christum credentes, pro eius
nominis gloria supplicij affici digni inueniun-
tur. Praeses autè; Quid te, inquit Theophile, ad hanc
mentis insaniam impellit? Et Theophilus, Non
est hæc insania, sed summa prudentia, qua inani-
bus, nulloque sensu præditis dijs contempis, vni-
verò, æternoque Deo adhæremus. Tum Sapientius,
nisi ab hac stulticia resipueris, ego te varijs grauissi-
simisque excarnificatum supplicij, mala morte
perire faciam. At ego, inquit Theophilus, tua sup-
plicia contemno, vt bonam vitam inueniam.
Supplicia namque, quæ tu mihi minaris, breui
temporis spatio duratura, corpus tantum lani-
ant;

Theophilus
credit in
Christum.

ant; At illa quæ impijs deorum cultoribus iusto
 Dei iudicio constituta sunt, animam immortalē
 in omni seculorum æternitate, cruciabunt. Tum
 Præses, vt verba vana (inquit) acrioribus cedant
 verberibus, suspensum in eculeo Theophilum
 vaginalis lacerate, lampadibus exurite, omnique
 suppliciorum genere afficite. Suspensus autem
 Theophilus vultu intrepidus, eccē, inquit, iam in
 cruce suspensus, verus Christianus factus sum.
 Torores interim inferendis supplicijs fatigari
 san, cum Præses lata mortis sententia capite eum
 plecti iussit. Quam martyr læto excipiens animo.
 Gratias, inquit, tibi ago Christe. Atque hoc modo
 plurimis iniusto animo superatis tormentis,
 sempiternam iustitiæ coronam capitis abscissio-
 ne promeruit.

In iusto
 Theophili
 animus.

Capite ple-
 ctitur.

Vide Cæf.
 Baron in
 Notatio.
 Martyr Rō.

6 Februarij.
 Clodouus
 licet genti-
 lis, preces
 offert Chri-
 sto & votū.

Clodouus,
 venit ad va-
 dantū.

VITA S. VEDASTI EPISCOPI ATRE-
 bantur, ex ea quam Albinus Flaccus Alcuinus scri-
 ptam reliquit. Fuit hic ordinatus Episcopus à
 S. Remigio Rhemensi Episcopo, anno Domi-
 ni 542. Sedit vsque ad annum 570.
 quo ex hac vita migravit.

Clodouus Francorum Rex, cum acrem in
 Alemannos expeditionem susciperet: &
 anxie de belli exitu trepidaret, vota Chri-
 sti ipse à Christi sacris alienus, nuncupavit, se
 procius, si victoria potiretur, Christi fidem sus-
 cepturum. Habebat autem coniugem Clotilden,
 baptismatis sacramento iniciatam, pietate, & re-
 ligione præstantissimam. Porrò cum omnipo-
 tens, exauditis precibus, celeberrimā illi de ho-
 stibus victoriā largiretur, ille ne tam præclaris à
 Deo collatis sibi beneficijs, parū gratus videretur,
 nulla interposita mora, ad Tullum oppidum,
 in quo S. Vedastus rerum diuinarum contem-
 platione

Rr 4 platione

platione assiduam ducebat vitam, contendit
eoque præcipua Christianæ fidei capita edocu-
maturus ad Christi lauacrum, cum eodem ad
Remigium clarissimum Christi sacerdotem
mos iter instituit.

Benignus autem & misericors Deus gratiarum
diues, vt fidem Regis teneram, doctrina & institu-
tione Vedasti iactam, firmaret solidaretque, ipso
in itinere egregio S. Vedastum miraculo illustra-
uit. Cæcus enim in occursum Regis regiumque
comitatum delatus, solius Vedasti lachrymoso
clamore opem implorans, magnam mouit vni-
uersis Vedasti expectationem. Vir autem sanctus
pia mente prælagiens miserum illum ad erro-
ac perfidiæ tenebras ab infidelis turbæ animis
tollendas à Deo missum esse, protensa cum Cru-
cis signo dextera ad cæcum ait, Domine Iesu, o-
stende potentiã tuam, vt populus hic sanctissimi
tui nominis ignoratione errabundus, in viã veri-
tatis iam tandem perducatur. Completa oratio-
ne & cæcus accepto oculorum lumine vehemen-
ter exultauit; & rex in fide roboratus vitali ad-
motus fonti expiatus est. Et ille quidem ablucus
à sancto Remigio ad intermissa regni redijt gra-
bernacula, Vedastus autem Remigio aliquandiu
adhærescens, suauissimo virtutum suarum odore
plurimos ad se inuitauit quorum alij in rebus
dubijs consilium, alij in afflictis solamen expe-
bant: nemoque non diuina refectionis consolatio-
ne abibat.

S. Vedastus
cæcum illu-
minat.

Clodouæus
Rex baptiza-
tur à S. Re-
migio.

Ordinatur
Atrebatensis
Ecclesie An-
tistes S. Ve-
dastus.

Porro S. Remigius ratus iniquum esse, splendi-
dum illum sanctitatis fulgorem angustijs ædium
tectis condere, Atrebatensi eum ecclesie præfecit.
Qui pontificatus gradu suscepto; cum iã conu-
pede vrbs portas ingredi festinaret, duos extre-
ma ca-

na calamitate miseros alterum cæcum, alterum claudum, obuios habuit. Quos ille stipem sup-
 pliciter postulantem integræ sanitatis beneficio
 affecit. Quæ res ingentem hominum multitu-
 dinem ad Christi fidem suscipiendam perduxit.

Hoc præclaro virtutis suæ miraculo, magno
 populi favore susceptus, animum proptinus ad
 delenda vastitas quæ, Attile per fidi Hunnorum Re-
 gis sequita, templorum fabricas erigendas adie-
 cit. Cumque magno studio antiqua, densis veprid-
 bus obducta, inquireret fundamenta, ecce subito
 ex ruinosis speluncis deformis profilijt vsus.
 Cui vir Dei cū indignatione in deserta secedere
 præcepit loca, qui prompta obedientia, humani
 cordis duriciem damnans, iussis paruit, nec vn-
 quam ea loca repetere est visus. Erectis autem
 templorum fabricis, maiori sedulitate ad colla-
 pla pietatis fundamenta restauranda incubuit. Et
 quia morum facilitatem gratam omnibus esse
 nouerat, omnibus se comem, omnibus se blandū
 exhibebat, nec potentium, Christi exemplo, con-
 uicta alpernabatur, ut omnes ad vitam reuoca-
 ret. Accidit eo tempore Francum quendam Oci-
 num nomine, magnifico ciborum apparatu, re-
 gem Clotarium, Clodouçi regis filium, ad pran-
 tium vocare. Vocatus autem est & Vedastus. Qui
 domum ingressus, pro consuetudine, omnia san-
 ctæ crucis signo extensa dextera signauit. Quæ-
 dam autem vascula, dæmoniacis incantationibus
 infecta, illico ad vim crucis crepuerunt. Quo viso
 Rex cum optimatibus in stuporem versi, Iesu
 Christi potentiam in eius famulo Vedasto col-
 laudarunt; alij verò disruptis, diabolicæ fraudis,
 quibus miserrimè constricti erant, catenis: reli-
 giosis puritatem sunt amplexati.

Rr 5

Et

Cæcum &
 Claudum,
 sanat.Construit
 sacras zdes.Nota vim S.
 crucis magis
 S. Vedasti ex
 pressis.

Excedit de
vita.

Sepelitur sa-
crum corpus.

Transfertur
corpus Ve-
dasti.

S. Audoma-
rus oculorum
lumen reci-
pit.

Et his quidem alijsque admiranda pietatis
peribus postquam ecclesiam Christi annis cir-
ter Triginta rexisset, columna quadam nocturne
visionis, de transitu ad vitam sempiternam, ad-
nitus est. Post multa itaque ad æternam patriam
suspiria, sacrosancto corporis & sanguinis Chris-
ti munitus viatico, Angelica exceptus melodia,
beatam Deo animam tradidit.

Funus fuit cum multis populi totius lachry-
mis, in Ecclesiam Dei genitricis semper virginis
Mariæ, ubi quondam Pontificalis cathedræ funge-
batur officio, inductum; in qua usque ad tempus
beati Auberti, qui septimus ei in Pontificali se-
de successit Episcopus, cum insigni miraculorum
virtute quieuit. Is autem cum mirifica quadam visione
admonitus esset, ut sacratissimum illud corpus
ad locum quendam alium non longe ab urbe factum
transferret, protinus ad facti illius societatem, B.
Audomarum Taruennæ Morinorum ea tempe-
state episcopum inuitavit; qui licet affecta senes-
tute debiliior esset, & cæcitate laboraret, prom-
pro tamén alacrique animo eodè properavit. & in
ipsa sacrarum translatione reliquiarum amissum
lumen Vedasti meritis recepit; quod tamen ille,
pre lamine mētis, quo mirabiliter vigebat, parui-
pendens iterum amittere voluit: atque pristinam
oculorum cæcitatē à Deo impetrauit.

Porro miracula, quæ tunc gesta sunt, quæque
per annos fermè centum sexaginta patrata per-
hibentur, scriptis mandata non sunt, nisi quod hu-
iusmodi antiphona, miris omnium laudibus ce-
lebrata, canitur; Hic est Vedastus, cui templum fi-
eri ab Angelis, iussum est hominibus.

VITA S. AMANDI EPISCOPI TRA-
iectensis, ex ea quam Milo monachus monasterij
S. Amandi conscripsit. Natus est anno Do-
mini 571. Obijt verò 661. nonagesi-
mum, etatis sue annum
agens.

Vide
Czf. Baron.
not in mar-
tyr. Rom.
Item Tom;
8. Annal.
Ecclesiast.

Sanctus Amandus in partibus Aquitaniæ, nõ
procul à matris Oceani littore, Patre Sere-
no, matre verò Amantia, inclytis parètib;
ortus, postquam ex ephebis excessisset, dulci reli-
ctis patria, ad Ogiam insulam, monasterij portum
petijt. Vbi à fratribus magno exceptus gaudio, die
quadam ex obedientia per insulam deambulare
iussus est. Cumque miræ magnitudinis serpentē
obuiam habuisset, cuius virulentiam se vix eua-
dere posse sperabat, edito crucis signo in fugam
eum conuertit, quod primum fuit futuræ sancti-
tatis iudicium.

6 Februarij.
Amandi
Patria & pa-
rentes.

Confert se
in monaste-
rium.

Signo cru-
cis pellit
serpentem.

Cum autem Pater eius importunis eum voci-
bus ad seculi vanitatem reuocare contenderet,
Taros, sancti Martini visurus sepulchrum, pe-
tijt. Vbi expletis, pro sua in Dei seruitute, constan-
tia precibus, comam, capitis sui ornamentum, ab-
soluit, primique ordinis sacris initiatus, Bituricas
ad Austregisilum contendit, vbi constructo iu-
ra ecclesiam tugurio, quindecim annis pane &
aqua, duro armatus cilicio, Deo militauit.

Degit soli-
tarius 15. an-
nis.

Post hæc ardenti Apostolorum Petri & Pauli
inflammatus amore, sacra eorū limina visitauit;
aque mani festa visione à S. Petro admonitus, Gal-
lias repetijt, vbi pontificatus honore decoratus,
genibus Dei verbum, cum vberimo fructu, an-
nunciavit. Quodam autem tempore magno stu-
dio &

Fit Episco-
pus.

Gandauensi
um priscoꝝ
iustitia &
feritas.

dio & labore suam peragrans Diocesim, audiit
pagum quendam Gandauum, relicto vero Deo,
ad idolorum cultum defecisse, & in tantam
lerum impietatem prorupisse, vt lignis, lapidibusq;
diuinos honores decernerent, Quorum
sanctus miseratus errorem, ferocem alioquin
barbaram gentem, morum suauitate domare
constituit. Sed quas contumelias, quas calumnias &
iniurias ab iisdem perpessus sit, vix quis dignus
enarrare sufficiet.

Excitat vita
sanctum fu-
rem.

Hoc autem inter plura silentio prætereundum
non est, quod Tornaci homini quidam calamito-
so præstitit. Præerat illi ciuitati Dotto quidam
Francorum comes, cum summa potestate, & re-
necis. Huic oblatum homo quidam furti reus, post
plagas, & crudelia toro corpori, inflicta verbera,
mortis patibulo damnatus est. Sanctus autem A-
mandus deprecatores se pro misero apud comi-
tem interposuit: sed animus nimia crudelitate
efferatus preces respuit. Tunc vir Dei Amandus,
dimissa iustitia, ad hominem patibulo iam affixum
accurrit, depositumque mortuum inuenit, diuine
tamè bonitati egregiè cõsensus, cadaver domi sua
deferri iussit. Nec mora, mox fusa cum lachrymis
ad Deum oratione, super membra defuncti tam
diu incubuit, donec eum ad vitam reuocaret, quo
miraculo longè lateque diulgato, magna pro-
tinus animorum mutatio sequuta est. Christianam
religionem certatim amplectebantur omnes,
Idola conculcabantur, fana in monasteria con-
uertebantur. Nec his pietatis operibus contentus,
ardenter ad palmam martyrii aspirauit, trans-
missoque Danubio, Sclauis Euangelium Christi
libera voce prædicauit, Sed cum optata diu mar-
tyrii palma frustraretur, votique se, compotem fieri

Prædicat
Sclauis.

feri posse desperaret, ad proprias iterum oues remeavit.

Interea Dagobertus Rex omni libidinis spurcicia contaminatus, dura verborum castigatione non semel à S. Amando correptus est, qui in scelere suo perditus, vt liberitus per omnia libidinum genera vagaretur; sanctum exilio multauit. Sed cum prater omnem spem, filium, regni successorem suscepisset, reuocato protinus Amando eundem in disciplinam tradidit. Nec dubitauit Rex, eximia vici perspecta sanctitate, in terram prostratus, admittisse iniquitatis veniam postulare, filiumque ei in disciplinam tradere; quem multorum coactus precibus de sacro suscipiens fonte, Sigberto nomen imposuit.

Sublato autem beata morte Traiectensium episcopo, Rex sanctum Amandum penè inuitum, & reluctantem in sedem eius substituit; quam trium annorum decursu summo studio & labore, sed exiguo cum fructu rexit: nam alijs aures diuino verbo claudentibus, alijs risu cachinnoque excipientibus, quidam scelere ante alios insigni sepe correptus demone animam miserè efflauit, quorum improbitate offensus, excusso in eos pedum puluere, regem adijt Childericum, impetrante ab eo loco, monasterio construendo apto, cetera fundamenta iacere, sed Mummulus quidam, Ombis vrbis antistes, inuidie stimulis concitatus, missis in eam rem viris audacissimis, mortem ei intentauit. Et quanquam vir Dei ad martyrij palmam ardentissimè aspirabat, non tamen diuina prouidentia, quæ cum ad gregis sui vilitatem seruabat, voti conpotem fecit. Missa namque ingenti de cælo tempestate, tanto latro-
num animi pauore coccussu sunt, vt omni spe vitæ abiecta

Dagobertus
Rex eū exi-
lio multat.

Dagobertus
se abijcit ad
S. Amandi
pedes.

Traditur S.
Amando se-
des Traiecte-
sis.

Vltio in con-
temptores
sermonum
eius.
Math. 16.

abiecta, se pedibus eius prosternerent, & supplicibus ab eo precibus veniam postularent, quos scelere eorum ante Dominum prostratus, pronus aëris serenitatem impetrauit.

Quadam die in pago Beluacensi non procul ab Aronna fluuio, in loco quodam Rossuno dicto, mulierem quandam luminibus orbem amittit, percunctatusque tantæ calamitatis causam respondit illa, se scelere idololatricæ, qua arborem quandam dæmoni dedicatam studiosius colebat, in illam miseriam, Dei iudicio incidisse. Tùm vir Dei; Profectò mirum est te in sempiternas tenebras pro tanto scelere non esse precipitatam, quare diuinam erga te clementiam agnosce, & arrepta securi nefariam arborem quancumque excinde. Paruit illa puellæ sui manibus detecta velociter, & multa vi conantem vir Dei inuocato Christi nomine sacro manuum suarum contactu, non solum corporeo, sed cælesti etiam lumine illustrauit.

Cæcâ sanat.

Hoc quoque ad multorum documentum silentio non videtur tegendum, quod in monacho quodam Chrodobaldo nomine, monasterij sui præposito contigit; qui à S. Amando vina ad fratrum indigentiam subleuandam necessaria, in monasterio deferre iussus, primo mandatum viri sancti tacitus contempsisse dicitur; Deinde iniqua excusatione, quod vehicula deessent, animi sui rebellionem purgare volens, viro Dei obuiam ire constituit; sed mox omnium membrorum officio destitutus, diuinam manifestè ultionem sensit, eoque tandem deductus est, ut intercluso penè ad mortem spiritu, inobedientiæ & contumaciæ suæ poenam fateretur. Cui sanctus, pane & vino ex sua mensa transmissis & corporis sanitatem resti-

Pœna inobedientiæ.

essituit & à grauiissimo iactantiæ & inobedi-
entia, quo diu laborârat, morbo liberauit.

Et his quidem alijsque infinitis miraculorum
operibus clarus Amandus, ad æternitatis glori-
am migravit: cuius corpus in loco Elnone dicto
honorifice sepultum, indeque in aliud maiore
magnificentiâ templum, per Eligium insigni pie-
tatis præstantem, sexto decimo, ab obitu eius, an-
no traslatum, membris suis omnibus integrum
admodum, viuendumque repertum est, vt vngues eius
barbaque non parum excreuisse inuenta sint.
Hæc Lotharius sacri templi ædituus anno incar-
nationis Domini octingentesimo, reuoluto lar-
cophago, cognouit; qui tantæ rei prodigio stupe-
factus, & incredibili gaudio elatus, duos eius
dentes de gingiuis tenaci forcipe eruere conatus
est, & ecce stillæ cruoris de dentibus fluentes,
clarus adhuc sanctitatem eius testatæ sunt,
cuius rei testimonium acerra, eodem sanguine
cruentata, in hodiernum diem seruata, præbet.

Si quis autem clariorem sanctitatis eius ima-
ginem inspicere velit, is sibi eos, quos præ-
claro virtutis exemplo ad perfectionis studii
incendit, atque sanctitatis suæ speciem in eo-
rum animis ingenerauit, ante oculos constituat.

Quorum vnus, sanctus Andreas ab ipso Pontifice
in monasterio Elnonensi cõstitutus Abbas, Lonat^{us}
in Marcianis cœnobio delegatus. S. Florebertus
cum egregio & in omni laude virtutis excellente
viro Iohanne; vnus post alterum cõgregationis, quæ
Blandiniû dicitur, præpositus; sed & eximius Con-
fessor Maurontus cum iusto & magnifico domi-
no Humberto. His accedit egregium virginitatis
lucis Gertrudis ab ipso fidei initijs insignita,
& sacro

Obitus eius
& sepultura
in Elno.

Corpus eius
post 16 an-
nos in cœ-
ruptum.

Catalogus
quorundam
Sanctorum
qui Aman-
di discipuli
fuerunt.

& sacro velamine consecrata. Postremo gloriæ
dignitate seculi omnibus superior, nobilis Au-
uinus, qui sanctus Bauo appellatus est, ex paga-
rum ritu ad Dei cultum per Pontificem præd-
conuersus, eiusque disciplina tam sublimem
virtutum excellentiam prouectus, ut mortuum a
infernæ faucibus reuocârit.

VITA S. GVARINI EPISCOPI PRÆ-
nestini & Cardinalis, Canonici Regularis, ex ca-
qua est per Augustinum Ticinensem Canoni-
cum Regularē. Creatus est episcopus à Lu-
cio 2. Romæ Pontifice, qui claruit iuxta
Genebrardum) Anno Domini

Vide
Cæf. Baron.
not in mar-
tyr. Rom.

6 Februarij.
Patria eius.

Fit Clericus
in ecclesia
Bononiensi.

1144
BEATVS Guarinus Christi Confessor, gen-
te præclarus, Bononiæ oriundus, ad huius
mundi caliginem illustrandam velut splen-
didissimū sidus emicuit. A primis namque annis
summa parentum diligentia nutritus, & optimis
moribus educatus, ad tantam pietatem peruenit,
ut, contemptis opibus & mundi huius honoribus
ad religionis apicem & summam vitæ perfecti-
onem aspirauerit, Vt primum pubertatis annos
attigit, factus est, inuitis consanguineis, qui de-
ipso posteritatem peroptabant, in ecclesia bono-
niensi maior, clericus. Verum cum ingenue in-
dolis & probatæ virtutis iuuenis, socios molli-
bus vestitos cerneret, ipse pauper spiritu arctius
se diuinis mancipauit obsequijs, & despectis cal-
catisque terrenis illecebris, ad amabilem diuini
amoris perfectionem venire satagit. Ve autem o-
mnipotens Deus sine vilo errore in viam salutis
eum deducere, & certum iter, cui insistere posset,
ostendere dignaretur, preces assiduas ardenti stu-
dio

no fundebat, solitaria loca frequētabat, & sacra
religiosorum limina visitabat, vt salutaribus
monachorum sermonibus instructus, prudenter
diaboli fraudes (qui se in Angelū lucis sepē tranf-
figerat) evitare possent.

His sanctissimis studijs postquam multo tem-
pore strenuē se exercitasset, ad Canonicā S. Cru-
cis de Mortaria aduolauit, vbi religiosum habi-
tum magno spiritus feruore induit, & diuinis
suspensus desiderijs ad omnem sanctitatis perfe-
ctionem sedulo aspirauit. Sedebat in ostio spe-
lunę cum Maria, & omnes animi ægritudines
sacrarum dulcedine Scripturarum, ita tempera-
bat, vt facile humanę vitę consortium respiceret,
& solitaria vitā mirifice delectaretur.

Hic cum egregium pietatis specimen multis
proposuisset, fuit destinatus ad S. Frigidiani ecclesiā
in qua à Canonicis perbenignē & reuerenter ex-
cepit fuit. Erat enim inter fratres humilitate &
obsequio verus minister, doctor verbo, magister
exemplo. Porro vt in religionis statu torporem
(qui interdum acris monachorum animos inua-
dere solet) fugaret, securitatem tolleret, & virtu-
tes in dies multiplicaret, mortem sibi quasi quo-
tidie iminentem intentus meditabatur. Hac
tantum meditatione non modo carnis concupif-
centias fregit, sed ad tantam humilitatem perue-
nit, vt colla obedientię iugo spontē humiliter
que subijceret, neque vllius imperium exequi re-
cularet.

Paucos autem post annos ad Canonicam Mor-
tariam reuocatus, cum fama virtutum eius
longē lateque increbesceret, fuit ad Papiensem
episcopatum à Clero & populo vniuerso expeti-
tus, & ne qua ratione sedem subterfugeret, in
sf loco

Solitaria lo-
ca & religi-
osos mona-
chos visitat
frequenter.
2. Cor. 11.

Mortaria
locus est in-
ter Papiam
& Nouariā.
Sic dicitur
propter eos
qui cæsi sunt
in Prælio
quod com-
misit Caro-
lus Magnus
cum Deside-
rio Rege Lo-
gobardorū.

Meditatio
mortis.

S. Guarinus
recusat epi-
scopatum.

scopatum
Papientem.

loco arcto, adhibitis custodibus, detentus. Sed ne sanctus ne sub prælationis occasione, elatione tumore, mentis eius cymba periclitaretur, per nostram, deceptis custodibus, ad fratres suos canonicos fugit; ubi inter eos velut animal simplex conuersabatur.

Cōsecratur
Episcopus
Frænestinus
inuitus.

Pauld̄ verò post Papa Lucius secundus nitidus Bononiensis, eum vel inuitum Prænestinum Episcopum consecrauit, postquam annos quadraginta cum eximia sanctitatis opinione in monasterio suo exegisset. Cumque equitatum preciosum, aliosque episcopales apparatus à Pontifice dono recepisset, mox venditis omnibus, pauperibus precium erogauit. Fit interea exultatio & plausus generalis in populo, Christi fauore gloria tollitur in immensum, & sancti Gvarini nomen, summis in vrbe præconijs celebratur. Clerum & populum salubri reficiebat pabulo, pauperibus alimenta & indumenta proprijs manibus erogabat.

Denique precibus & ieiunijs, nocte dieque incubens; cum iam senectute grauatus tabernaculi sui depositionem præuideret, saluberrima ad Clerum monita instituit. Sequenti verò nocte totus aer immenso lumine resurgens, non dubiè sanctitatis eius indicium omnibus præbuit; nam tamdiu ea claritas perseverauit, donec Solis aurora appropinquante cum claritate, carnis viculis expeditus, lætus ad vitam sempiternam gaudio migravit. Tunc Christi Confessor omnibus charus, virtutum signis coruscans in terris, à meritis in cælis viuens, in sepulcro & ecclesiæ beati martyris Agapiti sacerdotum manibus devota veneratione reconditus est.

Eadem die mulier quædam dæmonio vexata,
Alba

Nocte im-
mense splen-
dente lumi-
ne, sub auro-
ram Christi
spiritum
reddidit.

Albanensem urbem circuiuit, loquebaturque per eam diabolus, sic dicens: Hodie praesul migrabit ad caelum. cuius precibus ego miser expellar. Sciam obfessa muliere beati viri sepulcrum attingente, coepit per os eius in sanctum virum contumelias daemones euomere; sed precibus eius erepta, Confessoris sepulcrum festina amplexa est, & ei, cuius ministerio sic sanata erat, gratiarum vota peroluit. Unde factum est, ut viso miraculo, suspensus ante sepulcrum lampadibus, confestim sine ignis appositione, cernentibus omnibus, luminaria accenderentur; praestante Domino nostro Iesu Christo, cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen.

Daemónica tangens eius sepulcrum curatur.

Diuinitus ardent lampades ante sepulcrum.

MARTYRIVM S. THEODORI, DVNCIS

exercitii. Ex eo quod Augarus Scriba, qui coram interfuit, reliquit. Exegit insigne certamen martyris cum Damiano 316. Siluestri Pap. 3. Constantini Imp. 11. sub Licinio in oriente regnante. Alius est et Theodorus, qui ad huius differentiam cognomine dictus est Tyro, cuius natalis celebratur 9. Nouem.

Vide Caesar. Baron. Ann. Tom. 3.

Item. In not. Marty. Rō.

Licinius sororis Pij Imperatoris Constantini maritus, vna cum regni sceptro ab Impio Maximiano crudeliter in Christianos & mentem rationes suscepisse legitur; nam statim ab ipso regni ingressu tanta in Christianos impietate decessit, ut quadraginta viros eximia pietate flagrantis, & rerum humanarum contemptu, mundo superantes, Sebastia varijs tormentorum generibus confecerit, & in Macedonia trecentos & septuaginta Centuriones crudelitate sua deleuerit.

7. Februarij. Licinius hostis Christianorum.

Occidit multos viros militares.

Cum autem impia eius decreta, admiranda Christianorum pietas longe superaret, multique

SI 2

diuini

Christianorum pietas & zelus.

Theodori laus.

Theodorus draconem interficit, & milites plurimos ad Christum conuersos baptizat.

diuini amoris facibus mirabiliter incensis, cum uis sanctorum decertare cuperent, ille amplissimo Christianorum numero victus, cum ante signum tantum, congregari statuit. Cumque ab eo hac de causa præstantissimi quique, summo studio diligentiaque quaererentur, venit ad aures eius celebris admodum Theodori fama, viri rerum agendarum prudentia insignis, & fortitudinis opinione, qui immanem draconem internecione deleuerat, patriamque ab interitu vindicauerat, gloriosissimum quod qua ratione contigerit, non erit alienum hoc loco repetere.

Erat in partibus Euchaitarum squissima bellus draco immanis, ad cuius vel solam mentionem homines toto corpore & mente contremiscebant. Nulla enim ferè dies erat, qua non vel hominem vel iumentum deuoraret. Hoc Theodorus generosus Christi athleta, ut primum cognouit, statuit, sola Christi virtute adiutus, patriam suam à tam seua peste liberare. Itaque die quodam solus ad locum, in quo draco latitabat, equo insidens exiit, & fufis, ardenti fide, ad Christum precibus, draconem in virtute Christi lesu euocauit. Qui parere coactus prodijt, seseque calcibus equi gloriosi athletæ submitit; Cui procius stricto gladio necem intulit. Quod cum alijs militibus, à Christi sacris alienis, innotuisset, Theodori virtutem admirati, Christo nomina sua dederrunt, & sacrum baptisma læti à Theodoro percepterunt.

Intereà Licinius cum satis tantam in Theodoro virtutem mirari non posset, cuperetque perpetuè eius præsentia frui, misit à Nicomedia Heracleam (ubi eo tempore vir sanctus degebat) viros quosdam primarios, & milites non paucos, qui summo

summo cum honore eum ad se deducerent. Ipsa
 tunc hora vidit Sanctus in somnis ignea ad se
 iacula de caelo, ferri, audiuitque vocem. Domini
 sibi dicentem; Confide Theodore, ego enim te
 cum sum. Qua voce vir sanctus è somno exci-
 tatus, intellexit martyrij sibi palmam parari. Vn-
 de summo perfusus gaudio, manè venientes ad se
 viros & milites, ab Imperatore missos beneuolè
 & laute excepit. Quos postquam triduo detinuis-
 set, & donis muneribusque affectos demittere
 vellet, dedit ad Imperatorem litteras, quibus fa-
 cile ei persuasit, magis expedire vt Imperator ad
 se cum dijs suis, vt illo præsentè ijs sacrificaret.
 veniret. His acceptis Licinius gaudio incredibili
 Heracleam, elatus, nulla interposita mora octo millibus ho-
 minum stipatus, eò contédit, & Theodorum per-
 honorificè salutauit. Deinde exstructo in medio
 ciuitatis tribunali, illud conscendit, & habita ad
 populi cõcione; cum de ciuitatis Heracleæ, tum
 de Theodori laudibus, hortatus est eum, vt dijs
 sacrificium offerret, suoque exemplo cæteros ad
 idem pietatis studium inuitaret. Cui Theodorus,
 inter omnes corporis specie & fortitudine excel-
 lens, dixit, se minimè ab eo pietatis studio abhor-
 rere, sed quo maiori id cum gloria & celebritate
 fieret, petere, vt ipse Imperator deos suos deasq;
 omnes traderet, quò eos suo in penetrali precio-
 lo reguento delibutos sic demum in hominum
 conspectum produceret. His omnibus libens an-
 suit Imperator, & idola varia & multiplicia, ex
 auro & argento fabrefacta, & lapidibus precio-
 sissimata ei tradidit; quæ vir sãctus nocte sequenti
 comminuit, & Christi pauperibus impartiuit.
 Duobus autem ab eo factò elapsis diebus, Li-
 cinius martyrem accersijt, atque vt iam tan-
 dem

visio S. Theodori de instanti martyrio.

Licinius Imp. venit Heracleam.

Imperator ei idola tradit, quæ vir sanctus in frustra comminuta pauperibus largitur.

dem suum erga deos studium declararet, monuit.
Hæc cum diceret, Maxentius quidam Centurio in-
tente assistens; Per deos, inquit, Imp. diuina tua po-
tia ab hoc homine iudificatur. Ego enim præ-
denti hæc nocte magnæ Dianæ nostræ manū cui-
dam mendico obrigisse vidi. His auditis Licinius,
stupenti similis conticuit. Tum Theodorus; Per
Christi Dei mei virtutē vera loquetur Maxentius.
Ego verò, ò, Imp. rectè feci. Sed dicitis quors; Si
dij tui sibi ipsi opē nullam ferre potuerunt, vo-
bis quomodo poterunt?

Varijs sup-
plicijs atro-
cissimè cruci-
giatur.

Hæc cum inuitus audire cogere-
tur, frendens
gemenque iussit eum à viris quatuor extendi, &
neruis boū crudelissimè cædi. Sexcētæ plagæ
eius fuerunt illatæ, ventri vero quingentæ. Iul-
sit deinde plumbeis globis dentes eius immani-
tèr contundi. Carnes vero ungulis ferreis lacera-
ri, & vulnera lampadibus ignis vtilari, fangui-
nemq; concretum testis radi. Post hæc ingenti ca-
tenarum pòdere oneratū, carceribus, sine aliquo
cibi potusue solatio, quinque diebus mancipari.
Quibus transactis præcepit eum cruci affigi. Ve-
nerunt igitur ad eum lictores, & vultu oculisque
crudelitatē spirantes, manus pedesq; ligno clausis
affixerunt & fibulâ (horrendū dictū) per secreti-
ores corporis partes ad caput vsque transfuise-
runt. His autem in tormentis constitutus, puero-
rum iaculis petitus fuit, quorum immanitate o-
culi cum pupillis euulsi sunt. Aderam huic tam
crudeli spectaculo ego Augarus Scriba; videntq;
hæc graua supplicia, & audiens etiam dolorem
occultorum eius gemituum, abiectis codicillis,
deuoluebar lachrymans ad eius pedes. Dominus
verò meus, Christi miles Theodorus, parua vo-
cē emittens, mihi dixit; Augare, ne relinquant
manus

Augarus
Scriba mar-
tyrij.

murus tuum, nec intermittas dicere, quæ in me-
 futura sunt supplicia. Sed sustine certamina mea
 & diem consummationis meæ describe. Deinde
 clamans ad Dominum, dicebat; Domine, mihi
 prius dixisti, ego sum tecum, & nunc quid à me
 recessisti? Vide Domine, fecisti me nulli culpæ af-
 fine & feræ agresles fauciauerit me propter te;
 emulibet sunt pupillæ oculorum meorū, carnes
 igne sunt dissolutæ. Pili autem humi decidūt, dē-
 res evelluntur & ossa arida in cruce detinentur.
 Memento Domine quod crucē propter te sustinui:
 accipe queso nunc spiritum meum. Hæc cum di-
 xisset, prosus deinde siluit, adeo vt Licinius extin-
 ctum eum putaret.

Clamat
 Theodorus
 ad Dominū.

Circa primā verò noctis vigiliam adueniens
 Angelus Domini, eum soluit & integræ sanitati
 restituit, dixitque; Eccē tecum est Dominus Deus,
 & cur dixisti, Recessisti à me? Consumma cursum
 certaminis tui, & accipies coronam vitæ, quam
 reddet tibi Dominus noster Iesus Christus iustus
 iudex. His dictis, Angelus recessit. Christi autem
 martyris sanus effectus, incredibili gaudio in diui-
 na benignitatis consideratione exultabat.

Ab angelo
 sanatur, &
 cōfirmatur.

Primo autem diluculo Licinius misit duos
 Centuriones Antiochum & Patricium, vt defun-
 ctum martyris corpus in abyssum maris præcipi-
 tarent; qui stadio appropinquantes & Christi
 martyrem Dei magnalia sano & integro corpore
 prædicantem cernentes: voce magna exclama-
 runt; Magnus Deus Christianorum, & acceden-
 tes ad sanctum, ipsi cum octoginta militibus in
 Christum crediderunt.

Duo Centu-
 riones & 80.
 milites cre-
 dunt.

Cum hoc rescivisset Licinius, misit Sextum
 Proconsulem cum trecentis militibus vt omnes
 morte afficerent. Sed & illi, visis miraculis, quæ
 sanctus

Item alij in-
 numeri.

Sf 4 sanctus

Seditio.

sanctus patrauerat. Christo nomina dederunt. Tum verò facta innumerabili populi multitudine, clamor exortus est. Vnus est Deus Christianorum. & Vbi est licitor iste Licinius, vt lapidibus eum obruamus? Hæc cum dissonis vocibus agerentur; quidam Leander nomine, stricto gladio Theodorum petiuit, quem Proconsul viribus superior prostrauit, mediūque transegit. Quidam verò Merpas, Hunnus genere impetu facto, Proconsulem similiter interemit. Hæc cernens Theodorus, se mediū populo tumultuanti obiecit, & oratione grauitatis plena seditionem compescit. Inde gradum non procul à carcere inferens, captiuam turbam magnis vocibus opem eum implorantem audiuit, cui solo verbo, vinculis solutus; Ite, inquit, in pace, & mei mementote. Multa insuper & admiranda virtutis signa edidit. Immundos spiritus ab obsessis corporibus fugabat, languores & qualuis infirmitates contactu manuum suarum curabat, & infinitam Gentilium multitudinem ad Christi fidem perducebat.

Theodorus eam compescit. Captiuos soluit.

Varia eius miracula.

His auditis Licinius ira & timore repletus licentiam misit, qui sancto caput amputaret. Populus autem excitata noua seditione, Licinium delectare volebat, & deleuisset sanè cum vniuersa familia, nisi Theodorus totus Christi desiderio inflammatus, vltro ad felicem mortem properasset, populumque ab ira & furore ad pacem & lenitatem suauissimis verbis reuocasset.

Totum corpus obfignat.

Flectitur capite.

His ita constitutus martyr totum corpus signo crucis munijt, & Auguro reliquias suas in Eucharistia apud Maiores suos deponere iussit. Tū precatione insita pietate peracta, colli nuda confatetur ferienda præbuit, & ictum gladij lætus excepit. Februarij mensis die septimo, hora diei tertia. Veneran-

Venerandas eius reliquias vniuersa multitudo Heraclienſis cum cereis & ſuffitibus Euchaita octauo menſis Iunij depoſuerit. Quo in loco multa miracula per ſanctum & venerandum glorioſum martyrem corpus omnipotens Deus, omnibus eius opem implorantibus oſtendit.

VITA ET RES GESTAE S. PARTHENII,

Episcopi Lampſaceni, ciuitatis in Helleſponto. Ex actis quae ſcribendo & puro ſtylo extant apud Metaphraſten, auctore Criſpiſto. Claruit temporibus Conſtantini Imp. circa Annum Domini 337.

Sub Iulio Rom. Pontif.

Beatus & inclitus hic Parthenius, patrem habuit Chriſtodulum nomine, eccleſiae Melitenſis diaconum, literarum quidem imperitum, ſed ſanctarum Scripturarum memoria admodum praſtantiſſimum. Porro a primis annis miſericordiae operibus valde deditus, & praecipue in pauperes admodum benignus, aetatis ſuae anno decimo octauo ad eam ſanctitatis gratiam peruenit, vt daemones ab obſeſſis corporibus admiranda virtute fugaret, & multa ſane miracula eſſeret.

Et tempore Melitenſis eccleſiae Sedem Philomobocinebat, qui audita Parthenij egregia ſanctitate, eum ad preſbyterij honorem inuitum eorum, & viſitationem ciuitatis Meliti ei commiſit. Accidit autem, vt quodam tempore dum eccleſiaſtica munia ſedulò per ciuitatem obiret, homo quidam, cui a tauro effoſus erat oculus, eum manu geſtabat, ei obuius fieret, multisque lacrymis & miſerandis clamoribus calamitatem ſuam deſerret. Cui vir ſanctus protinus ſua manu ita oculum reſtituit, vt tribus poſt diebus

Tt 1 sanum

Veneranda eius reliquiae translatae Euchaitam. Miracula fiunt ad ſepulchrum eius.

Vide Caſar. Baron. tom. 3. Annal.

7. Februarij. Parthenij parentes.

Octauo aetatis ſuae anno claret miraculis.

Fit preſbyter.

Miracula.

sanum & incolumem eum haberet. Alio verò tempore cum ad ægrotum quendam cum ultimo spiritu conflitantem festinus pergeret, canis quidam rabidus disruptis, quibus vinculus tenebatur, canis in eum insilijt. Quem vir Dei spiritu oris sui & crucis signo interfecit.

Fit Episcopus
Lampfacenus.

Hæc & his similia cum sanctissimus Cyzicorum Archiepiscopus Ascholius nomine audiisset, eum ad se accersivuit, & Lampfacenorum civitati Episcopum præfecit. Quam cum nefario idolorum cultui deditam cerneret, indefesso studio impietatem cum divini verbi prædicatione, cum multò magis miraculorum virtute profligare aggressus est; summisque viribus in id incubuit, ut contra fractis simulachris gloriosa Christi trophæa exaltarentur. Hac de causa Constantianum Imperatorem adiit, petijtque ut pro eximia sua in Deum pietate, templum omnipotenti Deo in ea civitate erigeret. Excepit virum sanctum summum cum honore Imperator & auro argentoque onustum ad sacrum templum extruendum, Lampfacum remisit.

Humanissime accipitur à Constantino Imper.

Interim dum vir sanctus instanter operi incumberet inter ingentem hominum frequentiam, qui eum videndi gratia eò confluxerant, quidam ab infantia dæmonio obsessus advit. Cumque miser ille talem se inhabitantem hospitem habere ignoraret, peramanter Parthenium salutavit, cui vir sanctus parem salutationis gratiam reddere recusavit. Vndè non mediocriter perturbatus dæmon, Quid, inquit, hoc est, vir sanctissime, quòd benedictionis gratia me impertiri dignaris? Cui vir Dei, Egredere, inquit, è figmento Dei. Dæmon hac virtute verborum in summis redactus angustias; Hei me miserum, inquit, à pueritia

ita hoc habitaculum tutus, & ab omnibus inco-
gnitus possedi, & nunc tu me tam graui exilio
multare aggredieris? Sed obsecro te fac mihi po-
testatem porcos ingrediendi. Dicit ei Sanctus
Miserere, sed hominē humilem ingrediere, in quo
Christi mansio, si velis, parata est; apertoque ore, Ec-
ce, inquit, in me inhabita. Tum dæmon cum eiu-
s ingressus exclamauit; Quomodo domum Dei
ego possidere possim. Non licet, veritatem à vo-
bis Christianis audire.

Expellit dæ-
monem.

Postquam autem opere iam consummato, sa-
crum altare, in quo res diuina fieret, extrueretur,
& lapidem prægrandem, qui mensæ loco funge-
retur, Eutychianus quidam, bouum ministerio, ad
Ecclesiam uerheret, accidit ut bonorum inuidus
operum diabolus conturbatis bobus, currum sub-
uerteret, & Eutychianum miserandum sanè in
modum opprimeret, aded ut solutis viscerum
compagibus præ doloris magnitudine expiraret.
Quod cernens Parthenius, protinùs eò aduola-
uit, & suis cum ingenti lachrymarum vi ad Do-
minum precibus, mortuum ad vitam reuocauit.
Quo miraculo, o maium animi tanta fide inflam-
mari sunt, ut ægros & immundis spiritibus ve-
ratos, certatim ad eum adducerent, & certissimā
salutem expectarent. Curauit tunc vir san-
ctissimus innumerabilem penè hominum multi-
tudinem, tantaque aduentantes beneuolentia ex-
cepit, acque ea virtute omnibus succurrit, ut me-
dicorum ars eo tempore nihil omninò fieret.
Non paucos utriusque sexus homines, desperata
corporis salute, sacratissimo manuum suarū con-
tactu sanitati restituit. Mortuos ad vitam reuoca-
uit. Dæmones ex humanis corporib⁹, & varijs lo-
cis, quæ sua habitatione hominibus infesta redde-
bat, expulit, tantaq; prodigia & miracula edidit,

Altare ad
offerendum
sacrificium.

Varia præ-
clara opera-
tur miracu-
la.

En aqua, fa-
lis, & olei
consecrati-
onem.

vt longissima oratione explicari non possunt.
qua & sale ecclesiastico ritu consecratis, & con-
quoque sacro, languores & infirmitates quam
curabat. Precibus suis semel atque iterum plu-
de cælo impetrauit, cum terra extrema siccitate
laborans, diram famem & pestem minitaretur.

Quodam tempore cum à terræ incolis ad bo-
rilitatem precibus suis auertendam inuitatus fu-
isset, & in Hypatiani Archidiaconi domo pre-
bus & vigilijs pernoctaret, mane facto, adijt Ar-
chidiaconum & ait; Ostendit mihi hac nocte Do-
minus te breui ad Episcopalem dignitatem exal-
tandum esse; Nunc igitur vide, vt sedulo paperis
& viduarum curam suscipias. Nosti enim quod
pium tuum, propter auaritiæ scelus durissimum
Domino flagellis castigatum. Itaque case ne eo-
dem te aliquando scelere astringas. Nullum enim
Deo gratius sacrificium in hac vita præbari po-
test eo, quam quod benignè faciendi disciplina
continetur. Accidit non multò post, vt Archidia-
coni huius agri & vites nimia siccitate aeris labo-
rantes, omnem futuræ messis spem abtulerint
cum hanc calamitatem suam viro sancto multis
cum lachrymis aperiret. Quem Parthenius ad
meliora speranda cum hortatus fuisset, eijt cum
eo ad omnia loca, quæ iam planè exsicca, & à
vermibus consumpta erant: quæ postquam sale
benedicto conspersisset, Nunc, inquit, eam fru-
menti & vini vbertatem confidenter à Deo expo-
cta, quam alio quouis tempore recepisti. Hæc
cum dixisset, paucis post diebus Episcopus loci
illius vita functus est, & Archidiaconus in eius
locum (quemadmodum vir sanctus prædixerat)
substitutus. eaque frumenti & vini copia, præter
omnem expectationem, redundauit, vt Archidia-
conum

Hortatur
Archidia-
conum ad
misericor-
diæ opera.
Misericor-
diæ opera
Deo quouis
sacrificio
gratiora.

onus diuinam in Parthenio virtutem agnosces, Melis vber-
 decimam omnium fructuum ei offerret; quam rima praxer
 vir Dei accipere noluit, sed pauperibus distribui expectatio-
 mandauit, atque vt in omni vita benignitatis & nem.
 misericordiz studium coleret, admonuit.

Hic igitur alijsque infinitis virtutibus clarus, S. Partheni
 faniter e vita excessit. Cuius funus Heracles E- moritur.
 pitheos Hypatianus, cum alijs circumquaque
 Iocillius episcopis, Lampsacum veniens multis
 cum lacrymis curauit, & summo cum honore
 ac reuerentia in oratorium, quod ipse edificauit,
 intulit. Vbi quotidie sua ad Deum supplica-
 tione non cessat facere miracula, dæmones expel-
 lere, leprosos mundans, & omnem morbum ac
 aggritudine curans, virtute & gratia Domini
 nostri Iesu Christi: cui gloria & potentia, nunc &
 semper, & in secula seculorum. Amen.

Miracula
 post obitū.

VITA B. EVGENII ET MARIAE EIVS
 filia, ex ea quæ est per Simeonem Meta-
 phrasten.

VIT in Bithynia vir quidam Eugenius no- s. Februarij.
 mine, qui cum ex honesta & pia admodum
 vxore, filiam nomine Mariam suscepisset,
 omni morum integritate & sanctissimis dis-
 ciplinis imbuedam curauit. Cum autem vxore
 sancta, vehementer monastica vitæ puritate &
 carum rerum contemplatione delectaretur,
 omnes suas facultates filia tradidit, seseque dein-
 ce Christo Iesu in solitudine seruire velle di-
 cit. Quibus auditis prudens & ingenua virgo, Pa-
 tris inquit, nescis Dominum in Euangelio dicere:
quis bonus animam suam ponit pro ouibus suis, &
qui saluam facit animam, est tanquam is qui creat.
 Hæc

Insignis in
 virgine pru-
 dentia.
 Ioan. 11.

Hæc cum non sine lachrymis & eiulatu dicens pater ad misericordiam flexus; Filia, inquit, rarissima, quid vis tibi faciam, aut quid facere visum? Cui filia, Pater mi (inquit) si decreveris vitam aliquam solitudinem, apud viros pie præstantes, posthabitis mundi huius voluptatibus, recedere, me tibi sociam assume. Ego enim tonsa capitis mei coma, sumptaque virili veste tecum monasterium ingrediar, tecum me Christo consecrabo, tecum omni tempore diuina sodala laudibus incumbam.

Virilis animus in virgine.

Eugenius tonsa filia Marinum eam appellat.

Ingrediuntur monasterium.

Eugenio mortuo Maria quæta fecerit.

Beatus Eugenius his valdè lætatus, vniuersa bona sua pauperibus, viduis & orphanis distribuit: & filia suæ comam torondit, & habitu virili ornatam Marinum appellauit. His ita peractis, cum eam diuinis sermonibus ad constantiam & omnem virtutis perfectionem amplectendam hortatus fuisset, secum ad cœnobium assumptus in quo à fratribus libenter excepti, bonorumque ad operum societatem admissi, præ cæteris omnibus admirandis virtutibus claruerunt.

Contigit autem non multò post, ut mortuo parente, Maria longè maiori studio, diuinis se rebus manciparet, eoque diuina gratia perueniret, ut dæmones ab obsessis corporibus profligaret. Undè humani generis hostis acerbissimis inuidia stimulis contra eam incitatus, varias ei inuidias struere cœpit, quò vel à tanto virtutum culmine eam deijceret, vel certè, apud alios monasterij illius monachos, insigni aliqua infamia notaret.

Erat in more positum ut singulis quibusque mensibus quatuor monachi ad alia loca (in quibus amplissimæ monasterij possessiones sitæ erant) destinarentur. In media autem via, propter itinere

is longinquitatem diuersorium eis paratum erat, in quo sessa membra recreabant. Quodam itaque die monasterij Præfectus Mariam euocauit, atque ad eadem illa loca, pro ministerio obuendo, destinauit; tantò securius, quantò eius vitam ab omni peccati labe remotiorem cernebat. Egredia ergò Maria cum alijs tribus, eiusdem professionis monachis, ad paratum hospitium diuertit. Porro hospitij illius Præfectus vnicam habebat filiam, insigni admodum specie virginè, cui ea nocte miles quidam vitium intulerat, quâ se concepisse animaduertit, persuasit ei vt culpâ in iuniorem illum monachum Marinum transferret. Fecit illa, quemadmodum scelerato à milite edocta fuerat.

Puella vitio infamata Mariam.

Parens igitur cum audiret filiam suam, vnicâ totius familiæ decus, à Marino corruptam, furibunda mente ad monasterium cucurrit, & Marinum apud monachos atque monasterij Præfectum, magna verborum contumelia admissi sceleris vehementer incusauit. Interea Marinus, rerum quæ agebantur ignarus, ab obedientiæ opere ad monasterium reuersus est. Præfectus verò, cognito eius aduentu, durissimis eum verbis excepit. Hæc inquit, dicebat, ô Marine, est tua sanctitas, quam omnes præditum esse putabamus? Quando diuersus fuisti in diuersorio, attulisti vitium filia præfecti diuersorij. Qua de causa pater eius huc veniens, tanquam per theatrum traduxit nos monachos. Marinus, his auditis, tanquam patrati sceleris reus, humi se in faciem prostravit, & erratis precibus infimis precibus postulauit. Cui Præfectus acrius irascens; Vade, inquit, neque enim sacro monasterij huius limine dignus es. Hæc cum diceret: eum exturbauit.

Præfectus monasterij durissimè increpat Mariam.

Patetur crimen quod nõ admisit.

At

Eximia eius
mansuetu-
do & pati-
entia.
Maria nu-
trit infantē.

At ille summa mansuetudine iniuriam
monasterio est egressus, sed itaque præ foribus
tribus, omnium iniurias, frigus etiam
stus inuictis animo tolerans. Et hæc quidem
uia fuere, si cum partu miseris & doloribus
(parens enim puellæ masculum puerum
proiecerat, nutriendumque reliquerat) con-
ratur. Nihilominus Marinus sumpto puerum
paternam impendebat curam, omnium sibi
irrisioni expositus. Nec desistit unquam quæ-
rimorum criminum reus, prætereuntibus & cas-
sam afflictionis eius querentibus fateri, se ob-
missum fornicationis crimine, ex monasterio
iectum esse.

Tribus autem annis hoc modo transactis, fr-
tres eius poenitentia & afflictione gravissima ad
misericordiam flexi, teditum ei ab Abbate im-
petrare voluerunt, cum quæ ille inexorabilem se ex-
hiberet, monachi omnes diuinam bonitatem cõ-
testati sunt, se tantam in Abbate sæuitiam excu-
re non posse, quare si Marinum, omnibus iam po-
nitentiæ laboribus confectum admittere recusa-
ret, se protinus quoque monasterium deserere
velle. Tandem his obtestationibus victus præ-
fectus, Marinum quidem admisit, sed ad vilissima
monasterij munia obeunda deputauit. Quæ ille
cum gaudio & gratiarum actione suscepit, isique
etiam indignum se reputabat. Neque hic tamen
minora prioribus certamina defuerunt. Seque-
batur eum puer, lachrymabili interdum voce, vi-
ctum aliaque vitæ necessaria postulans, quæ non
sine quotidiano vultu sui pudore ei suppeditare
poterat. Puerum tamen in omni sanctitate edu-
cabat, ad eum ut etiam propter vitæ & morum inte-
gritatem, sacro consortio dignus haberetur, &
miri-

Post tres an-
nos recipi-
tur ad mo-
nasterium.
Summa hu-
militas eius

nificè ab omnibus diligeretur. Post hæc au-
 tem cum Dominus, eius fidem & pias lachry-
 mas sempiternis gaudijs compensare decreuif-
 set, omnibus in seijs, ad regna calorū eam euo-
 cauit. Triduo à diuinis laudibus & quotidiano
 monasterij seruitio abfuerat, cum fratres cellu-
 lam ingressi, eam in Domino obdormiuiffe, pu-
 erumque luctu & lachrymis deformatum assi-
 dentem inueniunt. Præfectus audito eius obitu,
 Vt (inquit) illi ; quomodo sic excessit, quam
 quæro de sceleribus suis Deo rationem red-
 det? Interea cum corpus ad lauandum de mo-
 re nudaretur, inuenta est mulier. Tunc verò incre-
 dibili stupore oppressi, profusis lachrymis mise-
 ricordiam Domini implorârunt. Præfectus autē
 mente & corpore pauidus, ad eius se pedes pro-
 uoluit, obtestans se inde non recessurum, nisi pec-
 catorū suis, per ignorantia in eam commissi, veniam
 haberet. Hæc ingenti lachrymarum vi humi pro-
 stratus orabat, cum vox cælitus demissa ad aures
 eius fertur dicens; Quia ignorans fecisti, pecca-
 tum tuum veniam meretur.

Migrat è cof-
pore.

Præfectus à
sacris reli-
quijs veniã
petit.

Tunc surgens Abbas, diuersorij præfectum,
 cuius filia à milite vitiata fuerat, ad se euocauit,
 etque Marini sexum & admirandam vitæ sancti-
 tatem detexit, qui rei admiratione stupefactus, a-
 cubissimè errorē suum desseuit, & à sanctis reli-
 quijs veniam postulauit. Post hæc venerandum il-
 lud sacratissimæ virginis corpus cum Psalmis, &
 hymnis, & multis luminibus, ad insignem quen-
 dam monasterij locum defertur, cum ecce filia
 Præfecti à dæmone corepta accurrit, & militem
 admisi criminis magna voce reum clamat, se que
 eius fallacijs in extremam miseriam adductam
 esse vociferatur. Sed cum ab alijs manu ducta

Item præfa-
ctus hospi-
tij.

Filia Pando-
chei arrepta
à Dæmone
& suum cri-
men cōfessã
curatur me-
ritis S. virgi-
nis.

T t sanctis-

662 VITA S. PAVLI EPISCOPI
sanctissimas attingisset reliquias, fuit protinus
ab impuro hospite liberata, & ad veram pec-
torum suorum confessionem precibus Marthæ
perducta.

VITA S. PAVLI, EPISCOPI VIRDU-
nensis, ex ea quæ est optima fide apud Surium. Clo-
ruit temporibus Dagoberti Regis Francorum. Ori-
natusque est Episcopus Anno Domini 621.
Recensetur verò 13. eius sedis

Antistes.

Vide Caf.
Baron in
Notatio.
Martyr R6.

3. Februarij.

Patria eius.

Valde studet
officij chari-
tatis.

Genes. 12.

BEatus Paulus Virdunensis ecclesiæ Præsi-
dignissimus, beatissimi Pauli apostoli imi-
tator egregius, quem non minus vita & mo-
ribus, quam nomine referre pro viribus conatus
est, in Gallia Belgica parentibus ortus est non in-
fima dignitate. Porro in ipsis annis teneris, omni-
bus artium maximarum disciplinis egregie ex-
cultus, statim se totum ad res diuinas, atque ad
præcipua charitatis & misericordiæ opera ex-
tenda contulit; a deo ut facultates suas omnes in-
egenos, morbidos, nudos, fame sitique afflictos,
admirabili benefaciendi studio conferret, nihil-
que sibi, præter ea quæ sunt ad victum & cultum
corporis necessaria, retineret.

Vacabat interim ieiunijs & precibus, & quan-
quam actiua vitæ cum Martha non segniter na-
uaret operam, attamen diuinæ contemplationis
audis, eam ceu partem meliorem, cum Maria
arctius complecti cupiebat. Cumque hac in co-
gitatione diu noctuque versaretur, modumque
inquireret quinam ad summum posset perfectio-
nis apicem pertingere, diuinitus illius animo
saluberrimum incidit consilium, ut cum magno
illo Abrahamo, exiret de terra & cognatione sua,
ad ex-

ad exteras regiones ignoraque loca se recipere. His cogitationibus inflammatus, antiqua præclari generis sui stemmata & superbam nobilitatem contempnit, relictisque charissimis parentibus, Christo duce, à patria proficiscitur, & nesciens quò pergeret, quippè viarum ignarus, tandem ad eremum Vosagi peruenit, eamque, posthabitis mundi rebus omnibus, lætus, Christo ibidem militaturus, ingreditur. Fama est eam olim solitudinem anachoretas inhabitasse, qui distinctis cellulis, in arctissimo silentio, soli, perpetuò agebant. Horum optatissimam viuendi consuetudinem, Paulus sibi totis viribus amplectendam propulerat, sed cum diuina providentia, ad paborem eum dignitatem destinasset, accidit, vt ad cœnobium potius perueniret, vt illic interim apud fratres delitescens disceret, quod postea probe exercitatus alios doceret.

Venit in Vosagi solitudinem.

Erat in illa eremo monasterium monasticis institutis valde insigne, Tabuleium antiquitus dictum, quòd sectis instar tabellarum, lapidibus primo edificatum fuerit, at nunc verò Theologium appellatur. Ad cœnobium Paulus hospitij captandi gratia diuertens, tam eximia beneuolentia & humanitatis significatione ab Abbate & fratribus exceptus fuit, vt eorum conuersatione sanctissimis colloquijs, plurimum delectaretur. Interea Abbas cum rem diuinitus gerere cognosceret, cogitationem suscepit de inuitando illo ad monasticæ vitæ complexum, ne si fortè a illo transferret, ipse eius sanctitatis ferret dispersa.

Tabuleium monasterij.

Abbas eum ad monasterium inuitat.

Quadam itaque die cum de humanarum rerum contèptu, vt sæpè alias, colloquia miscerent, Paulus animi sui consilium & intentionem aperuit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

runt, quod nimirum eremum incolendi, incuti-
bili desiderio flagraret. Abbas his auditis ni-
lum non mouere lapidem cepit, vt tantum
virum & tam excellenti virtute præditum ap-
se retineret. & infinitis scripturæ locis pugnantibus
quibus astruere conabatur monasticam disci-
plinam multis partibus anachoretica vita præsta-
torem: & maioris apud Deum meriti esse, cogit-
rem deduxit, vt Paulus toto corpore huini pro-

Induit ha-
bitum mo-
nasticum.

stratus, promptum se ad illius iussa exequenda
offerret. Itaque votis omnibus cum Abbate be-
nedictione monasticum induit habitum, & vt ve-
rus Christi seruus, illi sanctorum congregationi
adiungitur. Ab ipso autem mutati habitus die,
tanta virtutum omnium exercitatione certamen
aggressus est, vt multi sanctitatis eius fama
prouocati, ex longinquis regionibus ad eum
confluerent, seseque in eius disciplinam tra-
dere, non modo mediocris fortunæ, sed præpo-

Grimo Da-
goberti re-
gis nepos
se Paulo ad-
iungit.

tentum etiam ac nobilium filij certatim cupere.
In ijs erat Grimo Dagoberti regis nepos, qui præ
cælestis patriæ amore, omnem huius mundi glo-
riam pro nihilo ducens, illi se instituendum tra-
didit, cui tanto repente dilectionis ardore con-
iunctus est, vt non nisi sola interpellante morte,
ab illo se separari pateretur.

Ermenfre-
do Virdu-
si Episcopo
succedit.
Bercharius
antiquus
scriptor.

Per idem tempus, defuncto Ermenfredo Vir-
dunensi Episcopo, Rex Dagobertus S. Paulum ex
monasterio extractum, inuictum & calcitrantem
in cathedra collocauit. Quod tamē miro applau-
su, cunctis gratulantibus factum est. Porro hoc ex-
emplum sanctitatis exemplum, quod de eo Bercha-
rius presbyter, scriptor rerum in ecclesia illa ge-
starum fidelissimus (qui etiam hunc Paulum
Germani Parisiensis Episcopi, fratrem fuisse re-
statuit

deur) narrat, silentio pratereundum non est. tum, inquit is, Paulus noster monasticam adhuc ioceros vitam, in pistrino fratrum, obedientiam habuisset, & timeret ne hora statuta fratres panem habere potuissent, eiecto de clibano igne, ipse introgressus, cum cuculla sua clibanu purgavit. & panem apertè ad coquendum ordinavit, & sanas furas egressus, panem statuto tempore fratribus distribuit. Legi (inquit idem auctor) & picta vidi multa miracula, quæ viuēs in episcopatu egere, & postus post excessum in basilica Saturni Deo cooperante, satisfecit. Cacos namq; illustravit, claudis gressum præbuit, ægrotos à varijs infirmitatibus curauit.

Porro vir Beatus in episcopali dignitate hoc modo, ut diximus, collocatus, Canonicos inprimis ad arctiorem sanctioris vitæ disciplinam cum verbo, tum exemplo reduxit; atque ita per omnem vitam dignitatem illam administravit, ut magnum sui desiderium omnibus reliquerit. Et quidem dolendum est hominum incuria, præclarissimas eius res gestas ad posterorum noticiam tam exactè & copiosè, quam admiranda eius sanctitas merebatur, non peruenisse. Itaq; post multos in vita labores, maximo animo susceptos, & feliciter exantlatos, confectus senio; ruptis corporis vinculis, ad supernam patriam migravit, 6. Idus Februarij. Et in ecclesia S. Saturnini, ut iam dictum est, sepulturæ mandatus est. vbi membris & precibus illius, egregia Domini nominis Iesu Christi beneficia præstantur, qui uiuit & regnat in secula seculorum, Amen.

Clibanum illafus ingreditur S. Paulus.

Multa miracula fecit.

Migrat è corpore.

Miracula ad sepulcrum eius fiunt.

MARTYRIUM S. APOLLONIAE

Vide Caf. *gimis*, ex Epistola Dionysij Alexandrini, ad Fabianum Antiochenum Episcopum, quae est apud Eusebium Lib. 6. Cap. 34. hist. Ecclesiast. Passa est Anno Domini 252. Fabiani Papae 14. Philippi Imperatoris 7.

2. Februarij.

Grauis admodum tumultus hoc ipso anno Alexandriae in Christianos excitatus est. Instigare in eos, Mago quodam Aegyptio. Quamuis uia ac furēs hęc fuerit repetina grassatio, testatur Dionysius his verbis. Non ex Imp. edicto, sed iniquo praeueterat. Nam uates (quosq; ille sacerdotum omnium, quae huic ciuitati acciderunt, archytecus, infinitam genti suū turbā contra nos incitauerat, impuleratque. Atque adeo ad patriam suā & antiquā superstitionē defendendā magno opere instigarat, qui ab illo ad malevolentiam in ritati, omnemque aucupati licentiā ad scelus pertrahendū, solam pietatē & verum cultū deorum suorum, istum censuerunt: ut Christianorum caede & sanguine suas crudeles manus respergerent. Et paulo infra. Tum uero vno quasi animo impetu, omnes in priorū aedes irruere, & singulos quos sibi uicinos esse cognouerant, properē edocere, expoliare, diripere, & diuitias ac suppellectilem, si quae erat pretiosior, sibi seponere. si qua uilior, sordidior, & ex ligno confecta, in uis dissipare, deinde exurere, adeo ut ciuitas illa uerā spociem urbis ab hostibus captae, dispoliatæque probe repræsentaret. Fratres ergo desistere è uia, & in loca separata ac solitaria se subducere. rapinā honorum suorum similiter cū illis, quibus Pra-

Gentilium
inimicis
crudelitas.

Ius illu-

us illustre perhibet testimonium, cum gaudio
 suscipere. Acque haud scio vtrum quisquam, præ
 Hebr. 10.
 ter aliquem vnum alicubi fortasè huc vsque Do-
 minam denegauerit. Apolloniâ porrò virginem
 id temporis cum primis admirandam, & admo-
 dum prouectâ ætate comprehendunt. maxillisq;
 S. Apollo-
 nia compre-
 henditur &
 cruciatur.
 eius crudeliter diuerberatis. omnes dentes illi
 excutunt, atque rogo in suburbij extructo, mi-
 naces, nisi verba blasphemiz vna cum ipsis pa-
 lam eloqueretur, se eam viuam crematuros. Illa
 paululum intra semetipsam deliberans, repente
 inde manibus impiorum proripuit, & in ignem
 quem parauerant maiori sancti spiritus flamma
 vltro se præ-
 cipitat in
 flammis.
 necus accèsa, spon:è profiliuit, ita vt perterreretur
 etiam ipsi crudelitatis autores, quod prom-
 tuoc inuenta esset ad mortem fœmina quam per-
 fecutor ad pœnam.

MARTYRIVM S. NICEPHORI, EX

Mitaphraïste. Certauit pro fide, Anno Chri.

Vide Cæsar.
 Baron Ann.
 Tom. 2.

si 260. Sixti. Pap. 1. Valer. & Gal.

Imperat. 6.

In tempore illo, erat presbyter quidam Antio-
 chæ Sapricius nomine, cui summa & frater-
 na quædam familiaritas intercedebar cum
 homine quodam laico Nicephoro, ad eò vt nun-
 quam contracta à teneris vnguiculis amicitia, in-
 terrumpi posse videretur. Verum enim uerò sce-
 leratissimus humani generis hostis, cù suprema
 Summus
 amor in
 summum o-
 dium mu-
 tatus.
 inter eos pax maximè vigere videretur tam acer-
 bo alterum in alterius perniciem odio concitauit,
 vt se mutuo colloquio, vterq; indignus re-
 putaret. Cumque longo tempore hoc modo capi-
 tali inimicitia disiuicti essent, Nicephorus salu-
 tari dolore compunctus, amicos quosdam sub-
 ornauit

T t 4

ornauit

Sapricij dignitas.

ornavit, qui ei à Sapricio veniam impetrare
sed Sapricius mente prorsus in scelere obduratus
precantes à se repulit; neque vlla ratione cum
Nicephoro in gratiam redire voluit. Unde non
mediocriter turbatus Nicephorus; alios atque
alios secundò & tertio viros prudentiæ & pietatis
opinione præstantes ad eum destinavit, ut aliqui
saltem ratione viderent, qua odium exstinguere
& animos disunctos ad pacem & pristinam am-
icitiam reuocarent. At verò cum neque am-
icorum preces neque Nicephori per eos obte-
stationes, Sapricium vlllo modo inflectere pos-
sent, Nicephorus amore diuino vehementius in-
flammat, supplex ad eum properauit, & magna
humilitate se ad pedes eius abijciens, per Christi
sanguinem eum rogauit, ut illatam iniuriam
condonaret, & tam graues inimicitias aliquando
tandem deponeret. At Sapricius summa cum in-
dignatione supplicem à se repulit & in eadem
nisi peste pertinaciter perseverauit.

Persecutio in Christianos Antiochie.

Hæc cum fierent, repente sæua tempestas Antio-
chie, exorta, res Christianorum in summas an-
gustias adduxit. Fuitque inter alios Sapricius ap-
prehensus ut Christianus, & Præsidi oblat, à
quo de nomine & conditione interrogatus: voce
constanti & præclaro etiam martyre digna, se Sa-
pricum dici, & non modo Christianum, sed Chri-
stianorum sacerdotem esse respondit. Cui Præfet-
tus, inquit, Augustos nostros & finium Roma-
norum Dominos, Valerianum & Gallum, præce-
pisse ut qui dijs immortalibus sacrificare renuit,
acerbissimis supplicijs afficiatur? Cui intrepide
Sapricius respondit, Nos Christo Deo cæli terra-
que Domino, iugiter sacrificamus. Omnes autem ho-
mum

Sapricius apprehensus, Christum constanter confiteatur. Psal 95. 133. & 134.

ninum; neq; vllum iu calamitate refugium præ-
bare poffunt.

Prætes, his auditis, irâ vehementer commotus,
iussit eum in cochleam proiectum, immaniter
torquetur. Quod tormenti genus acerbum sanè &
crudele. Sapricius tam inuidio animo pertulit, vt
Præfidi etiam insultaret dicens; Corpus tu qui-
dem hoc excarnificare potes, animæ autem meæ,
que in manu Christi Iesu est, potestatem nullam
habes. Tum improbus iudex, cum videret eum
supplicijs superari non posse, capitis eum con-
demnavit.

Accepta itaque martyrij sententia Sapricius,
lætus ad palmam egressus est. Quod cum audisset
Nicephorus, iterum ei supplex obuiam prope-
rauit; orans atque obsecrans, vt pristinæ consue-
tudinis memor. sibi, si quid peccasset in eum, ignos-
ceret. Sed Sapricius cordis sui malitiâ obcæcatus,
vultu eum auersatus est. At Nicephorus de salute
proximi sui magis magisque sollicitus, alia iterum
via obuiam ei processit, cum lachrymis eum ob-
testans, per sacrosanctum nomen Domini nostri
Iesu Christi, pro quo vitam & sanguinem profun-
dere non dubitabat, vt amicum supplicem & pec-
catam suam agnoscentem, in gratiam recipe-
ret. Sed Sapricius nullis lachrymis vel preci-
bus, conceptum odium deponere voluit, neque
vquam Nicephorum supplicentem & lacry-
mantem, verbulo vno dignatus est.

Interea cum hoc modo ventum esset ad certa-
minis locum, in quo propter cõfessionem nomi-
nis Christi, cælesti corona donandus erat, licito-
res cum genua flectere iusserunt, vt iam latam ca-
pitis sententiam exciperet. Tum Sapricius con-
turbatus; Quare, inquit, capite plectar? Respon-
dent

Damnatu
capitis.

Eccè perti-
naciã etiã
postantes
cruciatu.

dent lictores: quia spreto Imperatorum inuicti-
simorum mandato, dijs nostris sacrificare volu-
isti. Hæc cum audisset miser ille, respondit lictoribus: Nolite me ferire. Facio enim, quæ iussu Imperatores & dijs sacrifico. Hic fuit odij illius inueterati fructus, hæc merces iniquitatis. Hoc iustum Dei iudicium, ut ei fores regni caelorum clauderentur, qui viscera sua, supplicanti fratri, durus & immisericors clauferat.

Hic est odij fructus.

Nicephori obtestationes ad Sapricium.

At non is animus Nicephori, qui cernens fratrem suum in barathrum perditionis æternæ iam præcipitatum, ingentem lachrymarum vim pro eo ad Dominum fudit; orans atque obsecrans Sapricium, nè tanta se perfidia inquinaret. O frater, inquit, quid facis? Vbi mens, vbi ratio, vbi inuictum illud animi tui robur, quo tyrannum, eiusq; minas iam ante vicisti? Quid? Tu illam coronam celestem, illam victoriæ palmam, quam tot tantisque tormentis hæcenus acquisisti, vno momento perdere decreuisti? Hæc cum nullum, apud Sapricij animum, fraudibus dæmonis & propria malitia deuictum, pondus haberent, Nicephorus facibus diuini amoris inflammatus, magna voce in medium profiliens exclamauit; Ego sum Christianus & credo in Dominum nostrum Iesum Christum, quem iste negauit. Me ergo iam pro ipso ferite.

Lictores tantam audaciam admirati, obstupuerunt, missoque confestim ad præsidem nuncio, significarunt, Sapricium quidem mortis metu perterritum, Christum negasse, atque ad dijs sacrificandum paratum esse, sed alium quendam, Nicephorum nomine, maioris constantiæ & virtutis virum, vltro se ad mortem pro Christi gloria offerre. His auditis, Præses eum Sapricij supplicium subi-

subire iussit. Licetores ergo audita Præsidis sententia, Nicephorum liberè & constanter Christum Iesum profitentem, & summo gaudio exultantem, capite truncarunt: nono Mensis Februarij.

VITA S. ANSBERTI EPISCOPI Rothomagensis, ex ea, quam Ansgardus Monachus scripsit, & dedicavit Hilberto Abbati Fontanelensi. Obijt anno Domini 695. Fuit autem eius civitatis Episcopus

XXII.

EO tempore, quo scepra regni Francorum gubernabat Clotarius, filius Clodovei regis, & Bathildis reginæ, vnà cum germanis suis Childerico & Theodorico, Ansbertus ecclesiæ Rothomagensis Antistes, virtutibus clarus, à patre Siuino, & pago Veliocassino patrimonioque, vocabulo Calcegio, nobili erat ortus genere. Sed repudiato patrum stemmate, iam indè à puerilibus annis totus cœpit Christi amore flagrare fluxosque & inanes huius mundi honores, tota mente horrere. Traditus à parentibus, literarum studijs, cum ad pubertatis annos, maximarum artium cognitione non mediocriter instructus, peruenisset; Pater ei generosissimam, nobilissimamque Rothberti illustris admodum viri filiam, Angadrisinam sponsam postulavit: quæ summa patris voluntate concessa, & sacrosancto matrimonij vinculo copulata fuit. Sed cum uterque integram animæ & corporis pudicitiam Christo seruare decreuisset, Angadrisina assiduis precibus (ne aliquandò sponsus humana fragilitate victus, carnali delectatione frui vellent) eam à Domino corporis deformitatem impetrauit, ut facies turpissima lepra deformata, omnibus

vel

Nicephorus accipit coronam Sacerdotij.

Vide Cæf. Baron. not in marty. Rom. Item Tom. 3. Annal. Ecclesiast.

9. Februar. Genus & patria Ansberti.

Despondetur ei nobilis filia.

Nota preces tam illustriæ Virginis.

vel solo aspectu horrore esset. Cumque vndique præstantissimi quique medici aduocarentur, & longo tempore omnis eorum ars & industria curanda illa deformitate, desudasset; pater diuinitus hoc circa suam filiam fieri intelligens, quæ fuit ab ea, nùm aliquando virginitatis voto, se Deo obstrinxisset. Cui virgo respondit Semper se pudicitia & continentia cupidissimam fuisse, neque vllum vnquam in terris sponsum quam Christum Iesum agnouisse.

His auditis pater, eius vel potius diuinæ voluntati reluctari noluit; sed protinus vocato Rotomagensi antistite Audoeno, à quo sacrum velamen accepit, Christo eam obtulit, consecrauitque. Quo factò, pristina statim pulchritudo & forma redijt, ita vt cuncti eam deinceps veram Christi sponsam appellarent. Ansbertus verò fuit in aulam, licet inuitus, à genitore perductus, & quia erat miro ingenij acumine præditus, fuit regali-um priuilegiorum conditor, & regalis annuli generalis constitutus. Sed hæc summæ dignitatis officia ita administrauit, vt nunquam animum à celestium rerum consideratione auerteret. Studebat cum verbò, tum exemplo lasciuientes aulicorum animos, in omni pietatis & modestiæ officio continere. Alios diuini iudicij terrore, ab inueterata peccandi consuetudine deterrebat. Alios promissione celestium præmiorum, ad perfectionis studium inuitabat. Denique inter summos honores & infinitas peccandi occasiones, ita vitam instituebat, quasi inter sacra monachorum contubernia versaretur.

Sed cum humanæ fragilitatis memor, periculum sibi vehemèter timeret, statuit ab aduersa vitiorum tempestate, ad tutissimum religionis portum

Redit ei sua pulchritudo sacro velamine accepto.

Ansbertus fit magnus in aula.

Eius quotidiana conuersatio in aula qualis fuerit.

rum confugere. Quodam itaque die, nemine salutato, à palatio egressus, ad Fontanellense cœnobium, in territorio Rothomagenfi situm iter instituit; ubi benignè ab Abbate Vvandreghilo & fratribus exceptus, monasticæ vitæ disciplinam professus est. Hic verò quanto studio, diuinarum rerum contemplationi, & sacrarum scripturarum lectioni incubuerit, dici non potest. Omnium virtutes æmulabatur; Huius sibi humilitatem, illius patientiam proponebat; nec prius à precibus & exercitio cessabat, quam virtutes, quas in alijs contemplatus fuerat, in se expressisset.

Quodam tempore, cum in vinea monasterij excolenda, cum alijs quibusdam fratribus laboraret, Theodoricus adolescens venatibus infusus, ad virum Dei accessit, atque honorificè salutauit. Cui cum Ansbertus breui regni totius imperium tradendum esse prædiceret, & ille verbis illius fidem adhibere nollet, adiecit vir sanctus; Vt certo scias tibi regni gubernacula esse moderanda, & multas variasque tempestates superandas; locus hic, in quo tabernaculum consistit, & nunc ob calcantium vestigia tritus videtur, hyemali tempore viridissimam herbam producet, & omni tempore cæteris locis, deinceps viridior apparebit. Quod ita euenisse omnibus illo aduentantibus indicium est. Sed nunc operæ pretium est narrare, quomodo ad pontificij dignitatem peruenerit, quantaque eam sanctitate & diligentia administrauerit.

Cum inclytus Domini sacerdos, Vvandreghilus, per viginti ferè annorum spatia, hoc cœnobium, à primo die ædificationis in regimine tenuisset; eo mortuo, summa fratrum omnium voluntate

Relicta claustra, intrat monasterium.

Ansbertus prædicit Theodoricum adolescenti illum regem futurum.

Ansbertus
præficitur
monasterio
Fontanel-
lenſi.

Fit Pontifex
eccleſiæ Ro-
thomagen-
ſis.

Concordiæ
& charitati
quam fuerit
ſtudioſus,

Inſeruit pau-
peribus ad
menſam ſe-
dentibus.

Juntate & unanimi conſenſu, Lanſbertus religio-
ne præclarus, & genere nobilis, ſubrogatus fuit.
Qui cum non multò poſt, ad Lugdunenſis eccle-
ſiæ episcopatum, ſacerdotali electione, & regali
authoritate vocaretur, Ansbertus ſedem eius in
cœnobio Fontanella occupare à fratribus co-
actus fuit; quam poſtquam annis non paucis, in-
credibili charitate, ſumma fratrum dilectione ad-
miniſtraſſet, & pauperibus duas in cœnobio mā-
ſiones, tutiſſima ſanè refugia, conſtruxiſſet, & Xe-
nodochium in ſuper imbecillium ac decrepitorū
rebus omnibus ad vitam neceſſarijs egregiè ditā-
tum erexiſſet, ad Rothomagenſis eccleſiæ admi-
niſtrationem, in Audoeni locum recens defuncti
ſubrogatus eſt.

Fuit hæc electio Theodorico regi gratiſſima,
propter eximiam eius prudentiam & ſapientiæ
donum, quod mirificè in eo redundabat. Porro, ut
primum pontificali potitus eſt gradu, prima ei
cura concordiæ fuit, & præcipuus labor fraternā
dilectionem inuiolabili pacis foedere, conſerua-
re. Iam verò, proſuam illius in omnes charitatē,
nulla vnquam vis orationis explicare poterit.

Cum inter alia infinita pietatis opera, quæ in
pontificatu ſuo geſſit, Audoeni reliquias in emi-
nentiorem locum eccleſiæ S. Petri, quæ ſita eſt in
ſuburbano vrbis Rothomagenſis, transferre de-
creuiſſet cōpletis Miſſarum ſolennijs ad conui-
uiū (quod ſplendidè admodum à Genardo vice-
domino, alijsque nobilibus inſtructum erat) vo-
caretur ſiſe, alijs omnibus ſedere iuſſis, more ſo-
lito, cū peregrinis & pauperibus diſcubuit, atque
hilari vultu & iucūda facie ijs miniſtrauit. Neque
hoc illi rarum. Sed aſſidua erat illi aduenarum
& hoſpitem cura, tantoque beneuolentiæ ſtu-
dio

ho in ijs succurrebat, vt omnia corporeę necessitatibus subsidia, hilariter & munificē tribueret. Aderat enim munifico animo, par substantia, pari fide ministrata.

Sed humani generis hostis, bonorum ratorum æmulus, callidissima arte egit. vt vir splendidus mundo, splendidior Christo, in maximum totius plebis detrimentum, pontificali sede priuaretur. Nam cum sæua, inter Francorum principes, orta esset discordia, callidus humani generis hostis, malignorum contra Dei famulum sæuire fecit inuidiam, qui Pipino principi fraudulenter suggereret, præfatum virum sanctum aduersus eum contraria tractasse consilia. Vndè iussu eiusdem principis, exilij ærumnas subire coactus est. Quas ille ruit patientissimè. Profectus enim in Altum montem monasterium, situm in territorio Hannoniensi, cui venerabilis Halidolphus cum summa laude præerat, pristina monasticæ vitæ exercitia summa pietate repetiuit. Etenim ieiuniorum instantia ac vigiliarum prolixa pernoctatione, indefinenter se affligebat, orationum ac lachrymarum imbre assiduè rigabatur. Cui omnipotēs Deus hanc contulit gratiam, vt vniuersi loci habitatores, vnico illum affectu diligerent, nulloque temporis interuallo, opportuno eius colloquio priuari vellent.

Inter eam cum malignorum inuidia, aduersus virum Dei magis defæuaret, principisq; suggerere molirentur, vt grauiori eum exilij, pœna multaret, vir Dei Halidolphum abbatē ad eum direxit, qui præclaris rationibus ei satisfacere, diceretq; se non sponte sua, sed principum iussione, citiusq; electione, illud honoris fastigiū conscendisse. Tandem factum est, vt principis animus placat.

Defertur a-
pud Pipinū
ab æmulis,
& deporta-
tur in exiliū

Permittitur
redire ad se-
dem suam.

placatus, reditum ei, ad pontificiam dignitatem concederet; qui quamuis, ei propter gregem sibi commissum, gratus esset, non tamen propterea quidquam à susceptis pietatis exercitijs remissabat, sed tot; tantisque disciplinis carnem suam quotidie mactabat, vt ijs ipsis faciliè declarare, se pro Christi confessione nulla supplicia horere.

Migrat è
corpore.

Iamque tota mente in cælestium rerum consideratione absorptus, ingenti humanarum rerum fastidio laborabat; cum à Pipino per literas humiliter peteret, ne in Fontanellensi cœnobio, vbi dudum strenuè Domino militauerat, corpulculo suo quietis locum concedere dedignaretur. Quò libenter annuente, Missarum sibi solennia celebrari fecit, perceptisque sacrosanctis corporis & sanguinis Domini mysterijs, anima eius sancta, generosa, & ab omni mundi contactu impolluta, feliciter ex corporis ergastulo ad Angelorum consortium migravit. Funus fuit cum summo honore terræ mandatum. Decimo autem & septimo, ab eius sepultura, die, cum vellent ejus reliquias ad Fontanellense cœnobium transferre, sepulcrum apertum fuit: ex quo tanta odoris fragrantia manauit, vt omnis ecclesia, quasi diuersis aromatum floribus, mirificè repleretur. Corpus verò non modò integrum & incorruptum, sed Dominicæ crucis signo, rosei coloris similitudinem gerente, in pectore insignitum inuentum est: vt patenter cunctis daretur intelligi, quia cuius arma viuens portauerat in corde, eius stigmata defuncti monstrarentur in corpore.

Corpus 17.
ab obitu,
die suauis-
simum spi-
rat odorem.

Iam verò cum sacrum corpus Pontificali veste indutum, cum cereis ac lampadibus, & dissolis diuersarum linguarum, choris, ad Fontanellense

lenſe portaretur cœnobium, in villa, quæ Solem-
nium dicitur, in Hannonienſi territorio, occurrit
homo quidam in humeris ſuis, filiam membris
omnibus miſerè ſolutam, & mortuæ magis
quam viuenti ſimilem, baiulans, clamans, ge-
mensque, vt ſanctus præſul filia ſua miſerere-
tur. Cumque ea nocte ad ſancti viri feretrum
vigilijs & precibus incumberet, mane factò, *Paralytica*
pater eam ſanam & membris omnibus integram *curatur.*
inuenit.

Hinc verò, cum ſacro pignore ad Fraxundum
villam, quæ ſita eſt in pago Bellouacenſi, digreſ-
ſi, inuenerunt mulierem ab immundo ſpiritu rã
immaniter vexatam, vt catenis conſtricta, furo-
rem eius difficulter comprimere poſſent. Cum
autem ea pallium, quo tegebatur, feretrum atti-
giſſet, ſtatim edito horribili clamore, inimicum
humani generis cum cruore euomuit. Simile o-
mnino huic miraculo, aliud contigit in terra Ro-
thomagenſi. Alia item innumera, quæ nos proli-
xitate vitandæ gratia, omittere cogimur.

*Dæmoniacas
liberatur.*

Porro vt ad Fontanellenſe cœnobium peruen-
tum eſt, innumerabilis vtriuſque ſexus turba,
obuiam proceſſit & multis lachrymis, quantum
ex eius obitu dolorem caperet, teſtabatur. Trice-
ſimus iam inſtabat dies, quo primum, ex terræ viſ-
ceribus diu ſepultum corpus, extractum fuerat.
Cumque omnes, iam penè à vermibus conſum-
ptum putarèt, ablata ſyndone, facies viuido quo-
dam colore aſperſa, inuenta eſt: & rursus mira o-
doris ſuauiſ, lógè lateque emanauit. Sepultum
autem eſt in ſancti Pauli Apoſtoli baſilica iuxta
ſanctiſſimi Patris VVandregiſli ſepulchrum, ad
Iaxam, quinto Iduum Martiarum, ſub anno ſex-
centeſimo nonageſimo quinto incarnationis Do-
mini

*Nota odore
& colorem,
tam diu de
ſancti cor-
poris.*

mini nostri Iesu Christi: cui honor & imperium
per infinita secula seculorum. Amen.

Vide
Cæl. Baron.
not in mar-
tyr Rom.
Item Tom.
s. Annal.
Ecclesiast.

VITA S. AVSTREBERTAE VIRGINIS, primæ Abbatissæ Pauliacensis: ex ea quæ est
optima fide apud Surium. Floruit circa annū
Domini 640. Errant qui putant hanc fu-
isse Ansberti Episcopi soro-
rem.

10. Februar.
Religio flo-
ret in Gal-
lijs sub Da-
goberto.
Parentes Au-
strebertæ.

Temporibus Dagoberti Francorum Regis,
cum sancta mater ecclesia mirificis in Gal-
lijs floretet virtutibus, erat in Palatio, vir
honestate vitæ inprimis venerabilis, ex priorum
Regum prosapia oriundus, officio Comes Pala-
tinus, Badefridus nomine. Cui vxor erat eleganti-
sanæ & liberali specie, sed sanctitate vitæ multo
elegantior, ex Alemannorum Regis progenie
Framehildis. Horum talis erat, inter mundi huius
honores & dignitates, conuersatio: vt miraculose
etiam gloria, omnibus eximiam eorum sanctita-
tem proderet. Erant enim in caducis seculi hono-
ribus sublimes, sed animi probitate sanctiores;
fide firmi, charitate præcipui; iustitia infiges,
spes longanimes; pauperum in susceptione, val-
de solliciti. His igitur talibusque virtutum flo-
ribus ornati & Spiritus sancti gratia mirifice
præuerti, prolem conceperunt in Taruanti
territorio, admiranda sanctitate ornata. Fer-
tur namque Framehildis ab Angelo præmonita
quod prolem paritura esset, quæ sua sanctitate &
virtutis exemplo, plurimos à peccati seruitute, in
libertatem vindicaret, & ad studium pietatis ar-
dentissimum incitaret.

Austreberta
virgo nasci-
tur.

Igitur summa diligentia, à parentibus in o-
mni

nni morum probitate enutrita, & optimis disciplinis imbuta, cum omnibus mundi pompis & voluptatibus virili animo calcatis, tota mente ad sanctissimum aliquem religionis statum aspiraret; parentes eam magnificis nuptijs ad summos honores extollere voluerunt. Iamque tempus nuptijs præfinitum aduenerat, cum virgo ingenti mœrore oppressa varia fugæ consilia captat.

Tandem assumpto secum paruulo fratre, clam fugam inijt, incerta adhuc quo tenderet. Cumque ad fluuium quendam aquis in tantum ioandantem, vt ponte submerso, nulli transitum præberet, peruenisset; Austreberta, facta oratione, & præmissis Crucis signo, in nomine Christi transitum tentat; & ecce aqua instar ligni solida, eam excepit, & sicco calle transiit. Amne hoc modo transmissis, incredibili gaudio exultans, quantocyus ad Audomarum Taruanensis vrbs Pontificem, properauit: eiusque prouoluta pedibus, sacrum velamen magno spiritus feruore petijt; quod vir Dei lubens concessit, eamque omnipotenti Deo consecrauit.

Hinc verò digressa, cum summa parentum voluntate (qui diuinum in eo facte consilium iam agnoscebant) ad monasterium quod Porcus dicitur super fluuium, qui Somma appellatur, constructum contendit; in quo à spiritali matre cæterisque sororibus cum magno charitatis affectu recepta, maximis coepit virtutibus & miraculis etiam florere. Fuit cõtinuò, à sacris virginibus ad præposituræ officium, propter insignem animi mansuetudinem & humilitatem, assumpta; nec tamen propterea, quotidiana cum sororibus mi-

V H 2

niste-

Parentes volunt eam iungere matrimonio.

Ambulat super aquas.

S. Audomarus eam Christo consecrat.

In cenobio viuit sanctissime.

nisteria negligebat, sed tanquam vera Christi ancilla; omnibus humili obsequio ministrabat.

Die quodam, cum reuolutis vicibus, coquendis panibus cum adolescentula quadam operandaret, & accensum clibanum, formatis iam panibus, ab igne & carbonibus purgare vellet, foris fasciculus in summitate ligni colligatus adhaesus est. Unde non mediocriter turbata, timens ne ea longa mora periculum panibus immineret, signo Crucis se muniens, medium, inter igneum vapores, clibanum ingreditur, arreptisque manibus cum omnem, sine vlla corporis vel vestium lesione, diligenter mundavit. Fuit hoc obedientiae eius praeclarum signum & miraculum admirandum, sed multo fuit in ea praeclarior, quod plures, per annos quatuordecim, (quibus in eo monasterio vixit) a prauitate vitae ad studium virtutis, & viam salutis aeternae cum verbo tum exemplo perduxerit.

**Ardentem
clibanum,
profus ille
se ingredi-
tur.**

Ijs temporibus, homo quidam splendidus & opulentus, monasterium in fundo proprio, quod Pauliacus dicebatur, construxerat: & filiam suam paruulam Auream nomine, cum alijs Deo sacratis virginibus, in eo collocauerat. His autem omnibus Philibertum, eximium Christi sacerdotem pietatis & religionis opinione praestantem, praefecerat; qui quamuis in eo munere, cum summa laude versaretur, tamen audita insigni fama virtutum, quas Austreberta gerebat hanc, sacratissimarum virginum illarum coetui praeficere satius esse iudicauit. Illam igitur euocauit, sed reluctantem vir dei per se ipsam, (sororibus eius abitu imperrime ferentibus) tandem adduxit: & sacris virginibus cum auctoritate summa praefecit.

**Præficitur
monasterio
Pauliacensi.**

Illam autem cum esset à teneris, sanctissimis disciplinis, ad omnem virtutis perfectionem instructa, voluit cum verbo, tam multò magis exemplo discipulantes virginum illarum mores seueriore disciplina astringere. At illa, cum necdum veram monasticæ vitæ disciplinam, à limine salutassent, summa contentione conatibus illius reluctari, & tandem etiam maximo odio inflammatæ mortem ei moliri. Sed cum hæc diaboli versutia non procederet, superueniente Amelberto, structo mendacio, grauissimè eam accusarunt; Ille autem, vt erat mente crudelis, vultu terribilis, credens mendacijs, adductam ad se Dei famulam verbis durissimis increpauit; repletusque furore, arrepto gladio quo erat præcinctus, impetum in eam fecit. Illa existimans congruum tempus esse martyrij, inclinato vultu, intrepidè ceruicem præbuit percussori. Attonitus ille, vt aiunt, diu stetit immobilis, pauensque multum, gladium suum in locum recondidit. Qua ex re intelligi potest, non illam martyrio, sed ei martyrium defuisse.

Appetitur
gladio, & se
vltro percus-
sori præbet
cadendam.

Porro Austreberta hoc modo de laqueo venarum erepta, idem coenobium per plurima annorum curricula, cum admiranda virtutis opinione, & ineredibili vitæ austeritate, rexit. Omnibus Quadragesimis, non nisi ter in hebdomada corpusculum, tenui cibo potuque reficiebat. Parcitate ciborum vltra humanum modum sectabatur, sobrietas illi nunquam deerat. Quodam tempore grauissimus quidam dolor sorori cuidam acciderat, ita vt altera faciei pars intumescens, oculum penè absconderet. Hanc, cum ancilla Dei ex more visitasset, contactu manus suæ, statim dolorem cum tumore fugauit.

Ægrâ cont-
ctu manus
sue sanat.

Media quodam noctis tempore, cum virgines omnes gratissimo somno, fessa labore membra, reficerēt, & Abbatisſa precibus & vigilijs in templo excubaret, facta eſt vox ad quādam ſorores, dicens: Surge velociter, & dic Abbatisſae, ut ſorores ſine mora ad diuinas laudes excitet. At illa nimio ſopore depreſſa, ſurgere neglexit. Secundo autem, vox eadem delata eſt, ſed illa ruruſus in ſomnum prolapſa obdormiuit. Tertio vero, cum indignatione quadam eam increpauit: quod in exequendo mandato tam ſomnolenta inueniretur. Tum illa timens tremenſque, ad Abbatisſam currit, eique tertio eandem ad ſe vocem factam eſſe nunciat. Nec mora, dato ſigno, ſorores ad eccleſiam conuocatae ſunt, iſſque iam omnibus, duabus tantum infantulis exceptis, congregatis: media pars dormitorij, vt vocant, horribili fragore concuſſa, repente corruit. Cum omnes eo ſonitu vehementer exterritae, intermiſſo opere diuino, eccleſiam egredi vellent, Abbatisſa vetuit ne qua hoc facere praesumeret. At vna, cum de infantulis ſolicita eſſet (erat enim vni illarum ſanguine iuncta) ſpreto Abbatisſae mandato, feſtina cucurrit, atque, vt ad locum ruinae peruenit, quodam parietis fragmento miſerabiliter oppreſſa eſt. Fuit continuò corpus conſractum, ab alijs ſororibus ad valetudinarium deportatum; & ab Auſtreberta ſacro oleo inunctum: & priſtinae ſanitatis reſtitutum.

Soror im-
morigera,
opprimitur
ruina parietis.

Moritur S.
Auſtreberta.

His alijsque miraculorum virtutibus, ornata ſacra virgo, cum omnipotens Deus ad ſempiternam beatitudinem eam euocare decreuiſſet, leni correpta febre, inter ſuorum oſcula & lachrymas læta ad Dominum migravit primo diluculo, eadem hora, qua Chriſtus victor ab inferis reſurrexiſſe

nisse creditur. Sepulta est in beati Petri Principis
Apostolorum Basilica, ubi per plurima annorum
curricula quieuit. Quo in loco, quanta miracu-
lorum prodigia, meritis excellentissima virgi-
nis, post eius gloriosum transitum, ostendere di-
gnatus sit Dominus, nullis verbis explicari po-
tess. Nam ibidem, ex obsessis corporibus dæmo-
nia fugantur, cæci illuminantur, claudis gressus
redditur, vis omnium febrium pellitur, & omnia
infirmorum genera curantur.

Miracula ad
eius monu-
mentum.

VITA BEATI GVILIELMI, DVCIS,
Comitis & Eremita, ex ea quam Theobaldus Epi-
scopus, sanctitate & doctrina conspicuus prolixè
admodum conscripsit. Migravit hic sanctus
ex hac vita anno Domini 1156.

Vide Cxf.
Baron in
Notatio.
Martyr Rō.

GVilhelmus natione Pictauius, ex Comitum
prosapia ex Pictaniensium prouincia ori-
undus, illustris ex illustribus natalibus se-
cundum morem magnorum educatus, cum sacri
militiæ cingulū ipse non facer adeptus esset; ab
omnibus Baronibus terræ, vnanimiter susceptus
est ad Pictauiæ Comitatum, Aquitaniæque Duca-
tum: quorum vterque, iure & titulo hæreditaria
successionis, sibi debebatur. Factus ergo miles,
fretusque Comitatus fastigio, factus est eo insolen-
tior, quo nobilior, quo locupletior, quo fortior,
quo honoratior, quo formosior, vniuersisque fa-
mosior. Denique ex parentela generosus, ex for-
tuna pecuniosus, ex natura virtuosus, ex fama glo-
riosus, ex opifice speciosus, insolētissimus omniū
extitit, dyscolus atque fastuosus. Genus clarum,
corpus aptum, forma elegans, iuuenilis decor,
prædia, palatia, immensa suppellex, & insu-
la dignitatum, carni in eo, non spiritui milita-

10. Februa.
Genus S.
Guilielmi
clarum.

Dux Aquitaniæ & Comes Pictauiorum.

Statura in-
gens & im-
mensa eius
voracitas,

Daniel. 14.
Genes. 10.

Abutitur
vxore fra-
tris sui.

Anno Chri-
sti. 115.

bant. Proceritas corporis tanta erat, quod magis videbatur gigantæa, quam humana. Vix ei in prandio sufficiebant cibaria, quanta alijs octiduenibus fortissimis, erant alimenta. Nusquam per totam illam prouinciam absentauit à præliis, quamdiu in armis fuit, sed affectu pugnæ, solitarius, armigerorum destitutus auxilio, armatus multoties incedebat. Et cum nollent dimicare, trahebat vel inuitos ad certamen. Diceres rediuuum Belis idolum in edendo & bibendo; crederes ipsam Nemrod potentem & robustum ventorem, coram Domino in præliando. Extraneus malus, suis peior, pessimus sibi. Sed nè hæc tyronis primordia quemquam scandalizent, admodum cunctos cupio, vt diligenter attendant conuersionis eius præconia, quæ omnibus nobis ad meliorem vitæ imitationem proponuntur.

Fertur per triennium & amplius proprii germani vxorem, Herodiana rabie debacchatus, ad instar Herodis contra ius & fas incestu impudentissimo, tenuisse violenter. Si quis incestuoso se tanquam Iohannes exhibiturus, de tota vicinia diuertisset ad eum, conuicijs lacestus, inanis & vacuus recedebat. Confidebat in virib. proprijs, erat ad succendendum flammeus, ad ignoscendum ferreus, ad consolandum saxeus. Diceres ignem vrentem in irascendo, diceres securim vel asciam in deiiciendo. Ecce hæc sunt instrumenta artis diabolicæ, quibus onustus Comes, currebat aduersus Deum erecto collo, & pingui ceruice armabatur. Quæ tanto diligentius sunt à nobis enumerata, quanto diuinæ clementiæ in reuocatione peccatoris mirabiliter placuit operari.

Eo tempore fundatum est monasteriũ Claustral-

S. Bernardi
in signis laus

ualis, cui Abbas ordinatus est Bernardus, vita
virtutibus, & doctrina in tantum clarus, ut nulli
ei in orbe ingenio, moribus, & vitæ sanctitate, at-
que eruditione, secundus existeret. Circa idem
tempus Papa Honorio vita functo, facta est in Ec-
clesia Dei diuisio, alijs eligentibus Innocentium,
alijs Petrum Leonis quem vocarunt Anacletum.
Cumque pars Innocentij consilio sanior præua-
leret, Petri autem audacior & violentior summa
armorum contentione obsisteret, quia humana
vi pietas se tueri non poterat, cedere salubriter e-
legit. Præmissis igitur in Gallias nuncijs, hortatur
omnes Episcopos, ut accingerentur ad vltionem,
partem schismaticam damnantes, & vnitati Ec-
clesiæ subscribentes. Conueniunt Stampis omnes
Pontifices, Barones, & Abbates, vocatoque ex no-
mine, à Rege & pluribus Episcopis, sancto Abba-
te Claræuallis, ei præsens ecclesiæ negotium im-
ponitur, ut ex eius ore tota causa pensaretur. Is di-
ligentissimo partis vtriusque facto examine, In-
nocentium ab omnibus suscipiendum esse pro-
nunciavit.

Laborabat eo tempore, schismaticorum op-
pressionem, tota Burdegalensium prouincia, nec e-
rat in tota Aquitania, qui Guilielmo principi re-
sistere possent. Is enim incredibili virtute, schisma-
ticis fauebat, & persuadente Gerardo Engolif-
mensi Episcopo, omnes, qui Petri Leonis electio-
ni non subscriberent, exilio multabat. Cum igitur
hæc fama crudelitatis, quam seductor ille ad-
uersus Dei Ecclesiam machinabatur, longè late-
que perstreperet, missi sunt à latere Innocentij
Papæ, B. Bernardus atque venerabilis Iosinus
Suessionensis Episcopus, ut tam ipsum quam prin-
cipem Guilielmum super his constanter conue-
nirent.

Is fuit Lud-
uicus VI.
Crasius.

Gerardus E-
piscopus,
incitat Gui-
lielmum ad
schisma.

V u §

nirent.

Persecutio
Catholico-
rum,

nirent. Qui Pictauiam vsque peruenientes, pre-
dicto inuasori salutaribus monitis suaserunt, sed
non persuaserunt. Imò schismatici magis animi-
ti, & armati in insaniam, ex eo die, publicè Ca-
tholicis persecutionem intentârunt.

Comes Gui-
lielmus ve-
nit ad S. Ber-
nardum.

Intestat mi-
nas s. Ber-
nardo.

Carnotēsis
Episcopus,
cum S. Ber-
nardo it ad
eum.

Interea dum hæc agerentur, Abbas sanctus in
quodam monasterio Ordinis sui, de nouo in Pi-
ctauia constructo, morabatur. Qui de Domini
misericordia confusus, nuncium ad Comitem di-
rexit intrepidus, supplicans, vt necessariz col-
locutionis gratia ad se venire dignaretur. Quem
mox Comes vt audiuit, deposita quodammodo
ferocitate leonina, ad auditum auris obediuit.
Venit filius prodigus ad patrem, etsi nondum re-
uersus ad se. Tùm Bernardus, accensus quasi ignis,
inclusum septem diebus continuis in quodam lo-
co secretiori Comitem, de morte & vita, de penis
malorum & præmijs bonorum, de vita & exem-
plis beatorum, suo illo solito & ignito modo, ar-
dentèr planè tepidum, instruebat. Sed induratus
Pharao, surgit in scandala, seruo Dei phreneticus
conuiciatur, & eum priuare se vertice, si extra clau-
stra reperiret, comminatur. Vndè ferocem leonis
sæuitiam agriculus tremebundus expaues, im-
munem suæ doctrinæ, tunc eum abire permittit.
Regresso ergò viro Dei, & in proprio nido Cla-
reguallis collocato, schisma quotidie virescens,
factæque sunt per Gerardum occupatorem & Gi-
lonem Cardinalem, (qui vnus ex toto sacro Car-
dinalium collegio, Petro Leonis ad hæserat) dete-
ctationes Episcoporum, atq; sedium occupationes.
Audiens huiusmodi venerabilis i. Gaufredus,
Carnotensis Episcopus, vir plenus spiritu consilij
& fortitudinis, cui à Domino Innocentio Papa,
Aquitaniæ legatio fuerat commendata, vehemen-
tèr

ver indoluit. & succurrendum periclitanti eccle-
 siae postpositis alijs negocijs, ratus: Abbatem Cla-
 rauallensem, ad tantorum sibi malorum elimi-
 nationem assumpsit. Ingressis autem illis Aquit-
 aniae fines, significatum est Comiti Guilielmo,
 per viros illustres, & solennes nuncios, Bernar-
 dum & Gaufridum Carnotensem cum alijs mul-
 tis Episcopis & religiosis aduenisse, eosque col-
 loquium praestolari. Itaq; apud Pertinacum hinc
 inde conuenerunt. Dies fuit sermonibus assum-
 ptis, sed verba in ventum prolata. Angustabatur in
 semetipso Domini seruus, quia non explebatur,
 quod de Principe cogitauerat. Quid ageret athle-
 ta Christi? Deficiente humano praesidio, recurrit
 ad diuinum.

Conuenitur
 Pertinaci.

Nihil efficitur
 apud
 Comitem.

Accedens ad altare sanctum vir sanctus, pro
 gente non sancta, supplicandum inter Missarum
 solennia dignum duxit. Intrauerunt ecclesiam, qui-
 bus diuinis interesse licebat mysterijs. Guiliel-
 mus comes cum suis adherentibus, praeforibus
 sustinebat. Consecratione ergo rite peracta, pace
 data, & in populum diffusa, homo Dei, iam se no-
 agens vt hominem, corpus Dominicum patenae
 superposuit, secumque portauit. Egrediebatur i-
 taque foras ad Ducem foris manentem, vt loque-
 retur in idipsum, ignitis oculis, ignita facie, igni-
 tum portans eloquium, nec supplex, sed minax ac
 verbis terribilibus, Principem terribilem est ag-
 gressus; Rogauimus, inquit, te, & rogantes quae ad
 pacem sunt Hierusalem, contempsisti. Supplica-
 uit tibi in altero conuentu, quem iam tecum ha-
 buimus, seruorum Dei coram te adunata & pro-
 strata multitudo, & despexisti. Vx qui sper-
 nis, nonne & ipse sperneris? Ecce post seruos,
 ad te Dominus omnium supplicaturus aduenit
 ecce

S. Bernardus
 cum sacra
 Eucharistia,
 ad eum ac-
 cedit.

Esaias.

Philip. 2.

eccè filius virginis, caput ecclesiæ. quam tu pe-
queris. Adest iudex tuus & tuorum. in cuius
mine curuatur genu omnium, cælestium, ter-
strium, ac infernorum. Adest testis & iudex
in cuius manus, tuus ille spiritus est deuentus
Nunquid & illum spernes? Nunquid ipsum, sicut
seruos eius contemnes?

In schisma-
tibus, & ag-
noscit &
sentit in se
ipso, præsen-
tiam corpo-
ris Christi.

Iob. 5. & 12.

Romano
Pontifici
paret om-
nis ecclesia
sanctorum.

Vniuersi qui aderant lachrymabantur, & ora-
tionibus intenti, se exitum præstolabantur. Vi-
dens Comes Abbatem procedentem in spiritu ve-
hementi, & in manibus tenentem sacratissimum
corpus Domini, dirigit, & expauit, membraque
membra tremencia per totum dissoluit: & ve-
lut extra mentem positus, ad terram usque pro-
sternitur. Eleuatus que à suis militibus, rursus in
faciem corruit, nulli loquens, & in nullum iacen-
dens. Qui comprehendit sapientes in astutia sua,
& regum balteum dissoluit, ipse fecit hoc. Tunc
vir Dei propius accedens, Surge, inquit, & sta so-
pra pedes tuos, & diuinam ausculta sententiam.
Præsens est Episcopus Pictauiensis, quem ab ec-
clesia violenter expulisti; vade iam, reconciliare
patri, & in osculo sancto pacis cum eo iungito
fœdera. Innocentio subdere, & electo à Deo ran-
to Pontifice pare: sicut ei obedit omnis ecclesia
sanctorum. Auditis his tyrannus, sacramentorum
præsentia superatus, & autoritate sancti Spiritus
victus, nec audebat respondere sapientia, &
spiritui qui loquebatur, nec poterat reddere vultu
pro mille, euangelizanti verbum virtute multa,
sed statim occurrens, recepit Episcopum pacis ad
oscula: iniiciens manus in Abbatis vincula. Et quod
amplius est, eadem manu, qua prius eum expul-
sum totius exultatione ciuitatis, ad sedem pro-
prium reduxit. Tanto ergo malo obruto, & Ger-
ardi

ordi schismate in cineres redacto, Bernardus cum gaudio Claravallem regressus est.

Post recessum viri Dei, Comes frequenti meditatione, quæ audierat & viderat, ruminabat, & multa interim faciens, minus deinceps crudelis exiit. Bernardus verò totas noctes pervigiles in oratione pro eo ducebat, & sine intermissione Domini misericordiam deprecabatur, flens largiter, & effundens sicut aquam cor suum, nè deinceps Dei patientiam, consuetis aliquando flagitijs irritaret. Nec potuit certe tantarum perire filius lachrymarum. Guilielmus enim iam totus mutatus, ex vase contumeliæ in vas electionis, fortia atque præclara arma pœnitentiæ, sub iugo Christi decreuit assumere: cœpitque hæsitare, ad quem potissimum, pro imponenda sibi pœnitentiæ deberet pergere.

Bernardi
preces pro
Comite.

Guilielmus
meditatur
pœnitentiã.

Eremita qui
dam miræ
simplicitatis.

Durè accipitur
Comes
ab Eremita

Non longè ab eo loco, in quo Guilielmus talia meditabatur, erat vir quidam eremiticam vitam ducens, miræ admodum simplicitatis, & studio diuinarum rerum addictissimus. Ad hunc solitarium, soli uagus miles ire cœpit. Venit ad pastorem, agnus factus de lupo. Requirebat instanter posturum naufragus, medicum lauciatus, Ananiam Saulus in Paulum prostratus. Sed quid ageret Ananias? Audierat à multis de hoc viro, quanta mala fecisset ecclesijs & ecclesiasticis personis, & nesciebat futurum vas electionis. Abscondebatur ergo columba tremens, ab accipitre, fugijtque ovis tremebunda veniente lupo. Quia tamen perseuerabat pulsans, propter improbitatem surrexit, & exiuit, intuitusque in eum toruo lumine, hæsitando admirans ait: Impie, crudelis & dicitur tyranne, cur Christi seruos conaris infestare? Nunquid tibi parum est hæctenus cæteros impugnasse, nisi

se, nisi etiam præsumas Christi seruos molestare
 Recede, recede, iam ab hac stultitia quiesce. di-
 ne tu iuuenis senem laceffere. Qui hæc enu-
 bém terrarum habuisti infestum, quid tibi ad-
 mum? Cui timidus heros respondit; Non malo
 uolus te deposcere. sed cor pœnitens gero, & deli-
 ctum meum maximum emundari cupiens, ini-
 quitatem meam coram te recognosco. Pro excelsis
 sibus igitur præteritis corrigendis, & prauis acti-
 bus abijciendis, acturus pœnitentiam adpropetra-
 ui. Quapropter noli prohibere per Christum te
 obsecrantem, & ad tuam iussionem satisfacere
 cupientem. Gustem per tuum ministerium, gu-
 stem, inquam, quàm dulce sit vitij non seruit,
 qui in me ipso didici, quàm amarum sit expertum
 esse vitia, vel velle experiri. Sed ille timens velle
 eum sibi illudere, fertur respondisse; Sum homo
 solis latebris dignus, soli mihi iudex, soli arbiter
 & accusator constitutus, quare si vera sunt quæ
 exponis, ad quendam alium singularis sanctitatis
 hominem festinare te consulo, qui longa experi-
 entia temporum iam suffultus, & in discretione
 spirituum excultus, ante me cognoscitur renun-
 ciasse seculo, iuit, & in auditu auris, obediuit Gui-
 lielmus.

*Offert se ad
 satisfactio-
 nem.*

*Alius quidam
 Eremita, in-
 signiter do-
 ctus, & san-
 ctus.*

Erat eodem loco & tempore alius quidam so-
 litariæ vitæ disciplinis non mediocriter excul-
 tus. Hic sicut scientiæ scintillabat perspicuitate,
 ita quoque vitæ rutilabat sanctitate. Vnde factum
 est, vt vtriusque concursu luminis, Deo clarus in
 scientia, & populo celebris ex fama redderetur.
 Ad hunc solitarium secundus solitarius militem
 mox solipagum destinauit, quem tamen dilatio-
 nis affectum tædio nihil in itinere retardauit.
 Postquam igitur aduentasse Comitem vir sanctus
 acce-

cepit, cum gaudio Spiritus sancti eum in pace
 suscepit, causamque itineris indagare solerter
 cepit. Cui ille penetralia cordis aperiens, candi-
 de & sincerè conuersionis suæ propositum expo-
 suit. Mox mirum in modum, proposito. Comitibus
 intellecto, sicut gaudium est Angelis Dei in cælo
 super vno peccatore conuerso, sic & isti gaudium
 cumulatam est super pœnitente Comite & pec-
 catore iam conuerso. Post aliquantulum ergo
 temporis, & monita vitæ ac salutis, iam securior
 locutus est senior, dicens; Reuertere in domum
 tuam vnde existi, & nemini dixeris, quod conce-
 pisti. Volo enim te esse cautum, & declinare in a-
 nem gloriam, quæ est virus virtutum, & dæmoniū
 meridianum. Postea indurus cunctis armis mili-
 tariis, quibus antea malefacere præsumpisti,
 ascensoque meliori equo, ad me clanculum so-
 lus festinabis in habitu militari. Et post hæc salu-
 tare consilium, cooperante Domino, tibi impen-
 dam pro meo posse.

His auditis Guilielmus, cui omnis mora erat
 longa nimis, domum regressus est. Sed & moni-
 torum salutarium non obliuiosus auditor, reli-
 giosæ sollicitudinis suæ nulli extraneorum aut
 propinquorum voluit esse relator. Domestici ta-
 men eius, rem penitus ignorantes, vt eum viderūt
 cum rebus indictis ad suum redire præceptorem,
 felicibus eius actibus inscij, execrabili ter male-
 dicentes, & stimabant eum progressurum ad con-
 suetæ nequitie scelus & furorem.

Interea dum hæc agerentur à Comite, vir Dei
 quendam fabrum doctum tractare fabrilis, ad se
 de vico proximo clam accersuit. Sicque prou-
 sum est, vt in termino iniuncto Guilielmus ad vi-
 rum

Totum po-
 stus suum
 aperit Ere-
 mitæ.

Vide mira-
 bile Eremi-
 tæ consiliū.

Hic instruit
Eremita
Guilielmū,
quomodo
pœnitentiā
aget.

Deut. 25.

Ieiunium.
Oratio.
Eleemofy-
na.

Vide quam
duram satis
factionem,
vir sanctus
imponat
Comiti, iā
verē pœni-
tenti.

rum Dei rediens, fabrum cum circulis cæterisq;
& vinculis ferreis vincirē paratum quem nō
bat, reperiret. Mox igitur vt intrauit, audiuit
trem spiritualem dicentem sibi; Fili Guilielme,
authoritate sacrorum Canonum salubriter
monemur, nō e falsis pœnitentijs laicorum anima
decipientes in infernum protrahi patiamur. Ve-
ritas est irrefragabilis, & negare non possumus,
quod nullum malum impunitum manet, sicut
nullum bonum irremuneratum. Aut enim Deus
punit, aut homo. Modus autem puniendi, secun-
dum modum præteriti delicti debet extendi. Me-
lius est ad momentum temporaliter cruciari, quā
supplicijs addici sempiternis. Si ergo vere pœni-
tes, & ad cœlestis fastigij adeptionem saluta-
talem tibi pœnitentiæ districcionem, tamen co-
trā condignum impono; Inprimis quia ieiunium
domat pestes carnis, oratio pestes men-
tis, eleemofyna verò ad omnia mala valet.
per hæc tria emplastra preciosissima tibi in-
dico, te posse redire ad patriam claritatis æteroz.
Ibis igitur & vendes omnia quæ habes, & dabis
pauperibus: vt exoneratus & nudus, sequi possis
non habentem, vbi caput suum reclinaret. Deinde
quia omnia ista extra te sunt, propriam loriciā
ferream ad carnem super nudum, præcipio te
portare omnibus diebus vitæ tuæ. Post hæc, quia
in factis tuis offendisti plurimos, nudis pedibus
Apostolico conspectui te præsentabis, vt secun-
dum eius arbitrium satisfacias Domino, à quo
pro tuis sceleribus longè lateque anathematis
es opprobrio condemnatus. De orationum verò
pondere & mensura nihil impono, confidens
quòd processu temporis, cum dilatato pede am-
plius viam mandatorum Dei currere cœperis, vni-
ctio

atio eius te docebit de omnibus. His dictis, Comes totus in Dei amorem succensus, inter manus fabri & solitarij proprijs vestibus exiit, & laborica fortiter ad carnem connexa superuefitur, firmiterque per totum corpus decem catenis seu vinculis artificis magisterio subtiliter constringitur, ne processu temporis facile dissoluatur. Post hoc asperimo cilicio desuper contegitur, ferrumque galeatum subtiliter, vt solui non valeat, capiti militis imponitur; sicque spiritualibus armis onustus, a suo p[re]ceptore dimittitur, & adire permittitur.

Longam cum homine nouus homo moram non traxit, sed pectore sitibundo velociter in propria rediens, bona omnia terrena ante possessa sibi detrahit, & pauperibus erogauit. Res vero quas ad manum non habuit, ex corde proiecit & contempnit. Omnibus ergo pro Christo percalcatis, nudis plantis, illo suo vestitu ferreo atque asperissimo circumdatus, rutilans in luto margarita, Dominum papam visitauit. Quid ni visitaret bonos in mundo, quem visitauerat oriens ex alto? His diebus p[re]siedeat sanctae sedi Apostolicae Eugenius papa tertius, qui propter vipeream quandam progeniem Apostolicae sedi rebellantem Rheims agebat, & inter caetera, celebrato concilio, sententiam antiqui anathematis, in Guilielmum comitem dudum latam, renouare curauit. Ignorabat enim iam conuersum, atque mutatum in virum alterum.

Eccet tibi formam perfectae conuersionis, in tam illustri viro.

Largitur omnia sua pauperibus.

Adit Romanum Pontificem, vt exeret ab Eremita iussus.

Eugenius Papa, habet Synodum Rheims.

Osculatur comes pedes Eugenij Papae.

Interim Guilielmus accessit, Paulus factus ex Saulo, vt videret Petrum, & prostratus solo temus, sacra eius vestigia reuerenter osculabatur. Cui Dominus Apostolicus fertur dixisse; Quis enim es tu? At ille, Ego sum (inquit) comes Guilielmus;

Vide con-
fessionem
eozum Pon-
tificis.

Obiurgatio
Eugenij
Papae.

mus peccator & impius, quem pro meis meritis iuste quidem tu cum predecessoribus tuis animamatis mucrone percellere decreuisti, & vitæ membrum putridum à corpore Ecclesie prædidisti. Homicidia, adulteria, sacrilegia, & omnia opera nefaria, quæ de me incestuoso & schismatico tibi dicta sunt, vera sunt. Si iniquitates à Domino obseruentur meæ, maior est iniquitas quam ut veniam merear. At quoniam misericordiarum Domini nostri Iesu Christi non est numerus, si sana me medicamento penitentis: cui vice Christi ligandi & soluendi potestas super terram commissa est. Ad hæc expauit vehementer Dominus Apostolicus; & arbitratus aliqua specie Iacob sibi velle illudere, fertur respondisse. Comitem quidem GuilieImum, peccatorem coram Domino sepe audiui, sed eum facietis iniquam cognoui; & ideo si vera sunt, quæ tu dicis, ego non noui. Sed esto. Aut tu es in persona GuilieImus, aut tu non es. Si tu non es, & voluisti mihi illudere, indignationem Dei omnipotentis & nostram incurras, eò quòd Christo Domino reuerentiam debitam exhibere non curas, sed subfannationem eius procuras. Si verò tu ipse es & non alius, quomodo penitentem te esse simulas? Quomodo potest Aethiops mutare pellem suam, & pardus varietatem suam: ita & tu potes beneficiere post iniquitates tantas. Fratris tuorum incestu maculasti, in orbe schismata seminasti, nequisque tuis climata mundi perturbasti. Et tibi post hæc de plena penitentia cordis quomodo credam? Maledixi tibi & eris maledictus. Scio tamen Dominum magna, immò maiora tibi posse facere quia omnipotens est: sed inueteratum dierum malorum ad plenam penitentiam, despero. Surge itaque

le medio, & vade ad dexteram siue ad sinistram.

Ad hęc timidus Guilielmus surrexit, & ad modum publicani Euangelici stetit à longè, dixitq; Reuerà Guilielmus Comes ego sum, peccator nimius, & ad tuam dignationem pro remissione criminum missus. Sed ex quo verbis meis fidem adhibere recusas, saltem mihi gratiam benedictionis tuæ largire, & Apostolicæ beneficium absolutionis. Quod si non obtinero, & per incuriam tuam neglectus fuero, Deus, in cuius conspectu sto, sanguinem animæ meæ de manibus tuis requirat, qui sinum viscerum paternorum, reuerenti filio prodigo præcludere non formidas. Hos sermones cum audisset Papa religiosus, timore percussus, dixit ad Guilielmum. Patriarcha Hierosolymitanus vir est insignis prudentiæ & magni consilij, ad ipsum te remitto, illiq; meam super animam tuam, potestatem committo.

Salutato igitur humiliter summo pontifice, Guilielmus Hierosolymam profectus est. Vbi incrediblem charitatis officio & summo cum gaudio, à Patriarcha exceptus est, qui eum salutaribus satisfactorijs vinculis alligauit. Cumq; videretur eum cohabitantem retinere secum, vir Dei iam fugiens publicum, nullatenus acquieuit, sed magis solitariam vitam ducere prælegit. Arctissimam igitur specum desuper coopertam, intra ambitum atrij domus suæ, instar tugurij leprosorij, fabricari fecit Patriarcha, in qua nouem annis continnis cum nimia ciborum parsimonia spontaneè se reclusit pœnitens Guilielmus.

In illo humili tugurio, hoc modo constitutus Deo & hominibus gratus, gratum se hospitem exhibebat apud Patriarcham, ità vt Patriarcha omnibus se bonis spiritalibus repletum diceret

Xx 2 ad

Eccè insignis
humilitatē
peccatoris.
Lucæ 18.

Ad Patriarcham Hierosolymitanū mittitur.

Vide quomodo nullos recuset labores pro obtinenda venia.

In specu, degit annis nouem, apud Patriarcham Hierosolymitanum.

Vita durissi-
ma.

ad introitum eius. Ipse autem nihil nouerat, nisi tugurium suum in quo claudebatur, & tegumentum quo operiebatur, & panem arctum aquaque breuem, quibus reficiebatur. Domus erat obla: potus, aqua, cibus, panis nigerrimus; habitus ferreus & asperrius; lectus, antrum; culcitra, solum; capitale, saxum; coopertorium, tectum. Vitam istam ducebat in patientia, sed futuram in desiderio expectabat. Degebat pauper in cella, diues in conscientia; thesaurizans in celo, & nihil habens in mundo. Securior dormiebat pauper in

Exercitia eius.

terra, quam diues in auro & purpura. Saepe noctes peruigiles in oratione ducebat, & cum tandem, aliquando, ad necessitatem naturae tenuissimo somno opus esset, lachrymis stratum suum prius rigabat. Manibus pedibus, genibus paupertatum tundebat; votis & deuotis precibus caelos cumulabat, lachrymis genas rigabat; gemitibus &

Angelicis fouetur consolationibus.

suspirijs tugurium mugiebat. His & alijs similibus exercitationibus assuetus, cepit Angelorum erudiri uisitationibus, commoueri suggestionibus, sedulitate consolari.

Vbiq; perquiritur a cognatis.

Interea cognati & noti, vbiq; terrarum Guilielmum requirere ceperunt, missisque aliis atque aliis nuncijs, tandem ad suum comitem perueniunt. Bone Deus, quibus machinis, quibus fraudibus seruum tuum non sunt aggressi? Diceret rediuuium Iob, cui insultarunt reges; in tantum insultabant Guilielmo quotidie domestici eius & affines. Vnde factum est, ut impetum superuenientium amicorum, frequentiam propinquorum, & infestationem notorum, ferre non sustinens, eorum fraudes & machinationes per fugam remedium cogitaret declinare. Quod factum est. Nam

Fuga declinat tétatio.

ualedicto hospiti, clanculum recedebat, & sollicitus

tarius ibat quocunque instar Eliæ, cum spiritus
duceret.

Contigit autem, ut peragratis superioribus
partibus Tusciæ, intra confinia Lucensium veni-
ret. Ibi ciues Lucenses similitate quadam oborta
aduersus vicinos, eorum castrum quoddam forti-
ter obsidebant: sed nullis viribus vel industria
expugnare poterant. Guilielmus autem cum iter
per medium illorum faceret, & causam obsidio-
nis cognouisset, profecto (inquit) castro labore
bellatores hi consumuntur. Mihi si hæc pugna
concederetur, intra paucos dies stratis muris ca-
strum hoc occuparetur. Hæc eum ad aures prin-
cipum peruenissent, vocato ad se Guilielmo (quæ
ex ipsa latura virum bellicosum esse facile iudi-
cabant) suadent persuadentque, ut expugnationis
triumphum ipse suscipiat. Cumque iam pœniten-
tiæ oblitus, militares induisset habitus, sequenti
nocte transacta, summo mane omnino se lumine
privatum reperit oculorum. Videns igitur redi-
uius Saulus plaga cæcitatæ se esse percussam,
pudibundus & valde confusus, luce clarius per-
pendit, ab angelo satanæ sibi fuisse illudum, & cõ-
puctus corde, quod semel manum mittens ad ara-
trum respexisset retro, definiuit ad Dominicam
militiam se protinus rediturum, & nunquam in
perpetuum ab ea recessurum. Vix collapsa pieta-
tis voca animo renouauerat precesque feruidas
in conspectu altissimi effuderat, cum protinus ex
insperato, amisum lumen recepit. Sicque ad Dei
militiam regressus est coactus, à qua stultè digres-
sus fuerat spontaneus,

nes cognato-
rum.
3, Reg. 19.

Hic iam nō.
nihil retro
respicit.

Percutitur
cæcitate, ob
temeritatē.

Recipit vi-
sum.

Redit in spe-
cum suam.

Resumptis igitur spiritualibus viribus, ad domū
Patriarchæ reuerti constituit. Quo prosperè per-
ueniēs, in prius quidem se tuguriū recepit, sed di-

Xx 3 stri.

Eccle. 10.

Iterum illi-
citur ab a-
micis.
Abit in so-
litudinem,

Eccle. 4.

Visitat S.
Iacobum.

Speluncam
horridam
ingreditur,
in Liualia.

Venit ad
montem de
Prano.

striciori vita solito arctius se affixit. Sed nec
scæ morientes, quæ perdunt suauitatem vngui,
defuerunt ibidē. Adfuit, sicut antè, notorū & p-
pinquorū multitudo tumultuosa, & rebellis in-
statio non quieuit. Sed Christi famulus sepiet
aures suas spinis, & neq; seducebatur blandimē-
tis, neq; concutiebatur minis. Atq; vt nimiam eo-
rum infestationem euitaret, abijt ad solitudinem
quandam propinquam, in qua ardentiori adhu-
pietatis studio se Domino consecrabat.

Post hæc vir Domini in omnibus pauidus, &
propriam habens fragilitatem suspectam, cepit
prudenti secum animo reuoluere periculum,
quod ei soli degenti imminebat. Neq; in eo loco
po aberrauit. Malum enim quod nemo videt, no-
mo arguit, & vā soli, quia si ceciderit, non habet
subleuantem. Vbi enim non timetur reprobis
for, tentator accedit securius, & iniquitas perpe-
tratur licentius. Volēs igitur perniciosum decli-
nare ocium, Beati Iacobi Apostoli limina visita-
uit. Vbi cū aliquamdiu fuisset demoratus, in
Tusciam reuersus, in Pisanorum partibus, spelun-
cam horridam, in sylua quæ Liualia nuncupatur,
reperit. In hanc descendens, cum haud exiguo,
quorundam in breui tempore sibi associatorum
religiosorum hominum cœtu, Domino ibidem
strenuè famulari cepit. Sed cū illi tantā Guili-
elmi virtutem nullo modo assequi possent, cœdho
affecti improba contra eum consilia machinari
cœperunt. Quod animaduertens vir sanctus, ho-
spitale (quod iam ibidem in peregrinorum ad-
uentum exstruxerant) Petro cuidam, qui impijs
cæterorum consilijs non consenserat, commisit.
& ipse ab indè profectus, ad montem, qui de Prano
nuncupatur, peruenit. Ibidem in sylua opacis-
sima

firma, sub quodam tuguriolo, nouum Domino famulatum instituit. Erat locus propter serpentum & dæmonum frequentiam hominibus valde infestus; quorum quidē horrorē & terrorē potenti Dei virtute, procul repulit vir S. ac potenter abegit.

Quadam autē nocte, cūm tota mente attentius, diuinis esset meditationibus intentus, audiuit subito exercitum aduenientium dæmonū, qui quasi totam vallem occupātes, phaleris equorum perstrepebant. Inter quos vnus cæteris clarior & virtute robustior, apparuit in specie proprii genitoris, & ad Guiliel mum cum vociferatione clamoris dicere ccepit; Fili mi, Guilielme quæ te mentis infamia exagitat, quod durissimis hisce laboribus, inedia, frigore, & vestitu asperrimo te sine causa & ratione affligis? Quiesce ab hac stultitia tua, quiesce à capitis tui melancholia. Fruere bonis, quæ nobis à Deo concessa sunt. Ecce terrā tuā alieni deuorant, nec est, qui eis possit resistere. Festina igitur & si te pietas sollicitat, pupillorum & viduarum patrociniū suscipe, qui propter absentiam tuam ab iniustis opprimuntur. Hæc & huiusmodi princeps dæmoniorum, auribus eximij principis inculcabat, sed ille nihil adhuc respondit penitus. Videns ergo diabolus occultam suam cōtemni fraudulētiam, in apertam prorupit violentiam. Effractis siquidem cellulæ foribus, cum multitudine copiosa, tam acriter verberibus eū ceciderunt, vt conuassatis & contractis mēbris omnibus, vix semiuivum relinquerent.

Recedentibus autem malitię satellitibus, subito adfuere tres incredibili pulchritudine virgines; inter quas vna cæteris facie venustior, sermone suavissimo eum consolabatur, & inflicta vulnera precioso vnguento protinus curauit. Inter

Dæmon in
patris figurâ
ei apparet.

Dæmones
dire eū verberant.

Bestissima
Virgo Maria
illi appa-
rens, eius san-
nat vulnera.
ca. ra.

ea diabolus, vt vindictam acriorem de eo experiret, molitus est per alios, quod per se implere non poterat. Nulla pestis efficacior est ad nocendum, quàm familiaris inimicus. Immisit igitur corda sodalium, & qui cum eo habitabant fratrum fratrum, vt assiduis calumnijs & opprobrijs eum fatigarent. Multo tempore vir sanctus eorum nequitias & improbas machinationes inuito animo pertulit; sed cum malignitatem eorum, finem nullum habere animaduertit, rursus in syluam Liualiam redijt. Sed cum neque ibidem inuidiæ pestis deesset, immò multo etiam vehementius grassaretur, cælesti voce admonitus in montem Petritium iuxta Castellionem Burianensem abiit. Sed cum ibidem frequentiam pastorum, amicam solitudinem perturbantium, ferre non posset, egressus inde, tandem, iustrato vndique loco, Castellionem deuenit; ubi à viro quodam honesto & mansuetudinis laudibus mirifice ornato, humanissime exceptus est, & benigne liberaliterq; habitus. Habebat idem, uxorem pari pietate & mansuetudine præstantem, quæ eum die quodam febre miserabiliter infestaretur, Guilielmus hospitiæ suæ misertus, Christi nomen ardentissimis precibus super eam inuocauit, & protinus sæuientis morbi vim repressit. Hinc cum hospes eum studiosius colere & tanquam sanctissimum honorare inciperet, ille ab omni honoris cupiditate abhorrens clanculum fugam iniit: atque ad ecclesiam S. Nicolai perueniens, à Guidone presbytero viro admodum venerabili benigne exceptus fuit. Nec multò post eius beneficio fretus, in vallem, quæ dicitur stabulum Rodis, est introductus. Erat aut stabulum Rodis, solitudo horribilis sanè, & planè inculta. Ibi vili quodam

Multa patitur à falsis patribus.

Quidam vir bonus, recipit illum in domū suam.

Precibus pelit febrē ab hospita sua.

Stabulū Rodis solitudo horrida

à sancto vi-
ro habita-
tur.

quodam rugurio extracto, in tanta innocentia re-
liquum vitæ tempus, annum videlicet cum dimi-
tio, exegit, vt volucres cæli cum illo vescerentur,
bestiæ ferocissimæ deposita quodammodo rabie
naturali mansuetæ redderentur, eumque revere-
rentur. Animalia quantumcumque syluestria, sa-
cra eius vestigia, humi prostrata, deosculaban-
tur. Dices Eliam inter coruos, ouem Christi in-
ter lupos, Lazarum inter canes, Danielem inter
Leones, Moysen inter serpentes, Dauidem inter
vros, Ioseph inter Aegyptios, Benedictum inter
volucres. Cœpit etiam ibidem spiritu prophetiæ
clarere.

Erat ipsdem temporibus sanctus Albertus, bo-
nz indolis adolescens, viri Dei minister, & eius
sanctissimis disciplinis præclarè institutus. Hunc
cum iâ leni morbo correptus, transitu suu ad cæ-
lestem patriam instare cognosceret, Castellio-
nem destinavit, vt ei sacerdotem, qui sacrosanctis
mytherijs iter eius muniret, adduceret. Venit sa-
cerdos, de cuius manu postquam omnia sacramē-
ta ritè percepisset, subito (dictu mirabile) primus
pallor, qui ex squalore & inedia corpori eius ob-
replebat, in gratissimum colorem mutatus est.
Denique ita excessit è vita, vt defunctus viuere, &
viuens mortuus, videretur, cui viuere Christus
fuerat, & mori lucrum.

Albertus
præclarus
viri Dei di-
scipulus.

Felicitè ob-
dormit in
Domino.
Philip

Corpus fuit à discipulo Alberto, & presbyte-
ro sepulturæ mandatam in hortulo, quem, ipse
dum viueret, proprijs manibus coluerat. Quo in
loco, postea, humili schemate constructum est o-
ratorium, vbi morbidis & varijs depressis lan-
guoribus, multiplex à Domino præstatur benefi-
cium. Ibidem cæcis restituitur visus, surdis audi-
tus, claudis incessus, leprosis mundicia, & cuius
quauis

Miracula ad
eius tumbu-
lum.

702 PASSIO B. MART. SATURNINI, &c.
quavis in calamitate opem eius imploranti,
fabilis Domini misericordia. Obijt autem
sanctus anno incarnati verbi 1156. 4. Idus Febru-
rij. Sepultusq; est in Stabulo Rodis in agro Sedi-

Vide Cæsar.
Baron. Ann.
Tom. 1.

PASSIO BEATISSIMORVM MARTY-
rum, Saturnini Presbyteri, Dativi, Felicis, Ampelii,
multorum aliorum. Ex ijs quæ in Actis publicis rela-
ta sunt. Martyrium fortiter consummarunt. Anno
Christi Domini 303. Marcell. P. ap. 7. Dioclet.
& Maxim. Imp. 20.

11. Februar.
Persecutio
Christiano-
rum.

Temporibus Diocletiani & Maximiani, bel-
lum diabolus Christianis indixit illo mo-
do, vt sacrosancta Domini testamenta,
scripturasque diuinas ad exurendum peteret, bi-
filicas Dominicas subuerteret. & ritus sacros con-
tusque sanctissimos celebrari prohiberet. Multi
metu suppliciorum perterriti, tradendo diuina
testamenta, à fidei cardine cadebant; Sed multo
plures eas conseruando, & pro sanctissimis Chri-
stianæ fidei mysterijs, ad extremum vite spiritum
pugnando, intrepidè sese in quoduis, periculum
inferebant. Aduolabant vndique euersum immen-
sa agmina confessorum, & vbi quisque hostem
repererat, castra illic Dominica collocabat.

* Abitinensi.

Cum die quodam in ciuitate † Alutinesi, bel-
lica tuba, Christianæ fidei hostes ad arma con-
uocaret, gloriosi martyres, vt sese impijs conati-
bus opponerent, in domo Occani Felicis conue-
nerunt, qui dum sacra mysteria singulari pietatis
studio celebrarent, fuerunt à Coloniz magistratibus
appræhensi, quorum nomina hæc fuisse re-
censentur; Saturninus presbyter cum filijs quatuor,
id est, Saturnino iuniore, & Felice lectoribus,
Maria sanctimoniali, Hilariano infante. Dativus
qui

Nomina
sanctorum
martyrum.

ni & senator. Felix, Felix alius, Emeritus, Am-
elius, Rogatianus, Quintus, Maximianus, Theli-
ca, Rogatianus, Rogatus, Ianuarius, Cassianus, Vi-
thorinus, Vincentius, Cæcilianus, Restituta, Pri-
ma Fua, Rogatianus, Guinalius, Rogatus, Pompo-
nia, Secunda, Ianuaria, Saturnina, Martinus, Dan-
tus, Felix, Margareta maior, Honorata, Regiola,
Victorinus, Pelusius, Fauustus, Dacianus, Matrona,
Cæcilia, Victoria, Herectina, secunda Matrona, Ia-
nuaria.

Hi apprehensi, producebantur alacres ad fo-
rum. Ibi primum aggressi confessionis palmam,
magistratus elogio sustulerunt. In isto namque
foro, iam pro Dominicis scripturis dimicauerat
caelum, cum Fundanus ciuitatis quondam episcopus,
scripturas Dominicas traderet exurendas.
Quas cum Magistratus sacrilegus igni appone-
re, subito imber sereno caelo diffunditur, ignis
scripturis sanctis ad motus extinguitur, grandi-
nes adhibetur, omnisq; ipsa regio, pro scripturis
Dominicis, elementis farentibus, deuastratur.

Hinc igitur Christi martyres, grauissimis o-
mnium vinculis, Carthaginē ad Anolinum procon-
sulem missi sunt. Ibāt læti & alacres, atque per to-
tum iter Hymnos Domino, canticaq; psallebāt.
Producti autem ante Proconsulem, admirāda sa-
nē constantia sœuientes Diaboli impetus retunde-
bant. Primus omnium Datus a Proconsule de
statu & conditione sua interrogatus, intrepidē se
Christianum esse respondit. Quo responso acce-
pto, iussit eum in eculeum leuatum vngulis fer-
reis crudeliter laniari. Cumque carnifices, iussa
crudelia atroci velocitate complerent, & erectis
vngulis martyri imminerent, subito se per me-
dium Thelica fortissimus martyr, tormentis
subie-

Diuino mi-
raculo, feri-
ptura serua-
tur.

Martyres
supradicti
mittuntur
Carthaginē.

Datus sus-
penditur in
eculeo.

Thelica
martyr for-
tissimus.

subiecit, atque clamauit, quia Christiani sumus. Proconsul ea animi magnitudine commotus primum obstupuit, deinde ira grauius exarscens, ingemiscensque, Christi martyrem inuentibus ictibus vehementer contusum, peribidentibus unguibus discerpi iussit. At contra Christiana martyr Thelica, de media carnificum rabie, preces huiusmodi cum gratiarum actione Dominifundebat; Deo gratias; In nomine tuo Christe, Dei, libera seruos tuos. Talia precanti Proconsul, Quis, inquit, est auctor tecum congregacione vestra? Qui crudelius sciuerit carnifici clare voce respondit; Saturninus Presbyter & omnes. Querente igitur Proconsule Saturninum, cum ostendit; non quod illum prodiderit, sed quem secum aduersus diabolum dimicare credebatur, gloriosum redderet; atque ut illi panderet, se (quia de Dominica collecta questio erat) integram collectam presente nimirum presbytero, celebrasse.

Intertormē-
ta Deo gra-
tias agit.

Thelice in-
signis virtus
& animi
magnitudo.

In hisce igitur corporis laniamenti constitutus martyr, tortori pariter & Proconsuli his vocibus impietatem & scelus exprobrato; vos infelices, quid tanto furore contra Deum infamitate quid innocentes laniatis? Non sumus homicidæ, non fraudes fecimus. Deus miserere; Gratias tibi ago Domine da mihi constantiam. Libera seruos tuos a captiuitate huius seculi. Et cum unguularum ictibus concussa fortius latera fulcarentur, profusensque sanguinis unda, violentis tactibus emanaret, Proconsulem sibi dicentem audiuit; Incipiet sentire, quæ vos pati oporteat. Martyr vero adiecit; Ad Dei gloriam. Gratias ago Deo regnorum. Apparet regnum æternum, regnum incorruptum, Deus sanctiss. Deus Altiss, Deus omnipotens, tibi laudes

Dirè torque-
sux.

audes pro nomine tuo agimus. Cui per Iudicem
 lectum est; Custodire te oportuit Iustionem,
 mpp. & Caesarum. Defatigato autem tandem
 corpore, forti atque constanti sermone victor
 proclamavit, Minas vestras, tormenta vestra, atq;
 supplicia nihili facio. Sola mihi lex Dei, quã di-
 dici, pro qua morior, curã est. Ipsam custodio, in
 ipsa consummor. Domine Iesu Christe tu est spes
 nostra. Tu spes Christianorum, tibi seruimus; a te
 gratiam & misericordiam sempiternam expecta-
 mus. Talia voce libera, & cum gaudio procla-
 mante Anolinus magis torquebatur. Cuius taj-
 sem rabies ferocitate saginata, martyrem carce-
 ribus recludi iussit.

Post hæc Dacivus rursus ad certamen trahi-
 tur. Qui cum pendendo in eculeo extensus, se, vo-
 ce sepius repetita, Christianum esse, & collectam
 fecisse fortiter proclamaret, emerit sanctissimã
 Victoria martyris frater, vir sanè togatus, sed à
 sanctissimo religionis Christianæ cultu, ipsis
 temporibus alienus. Qui suspensum in eculeo
 martyrem, profanis vocibus hæctenus arguebat;
 Hic est, dicebat, qui sororem nostram Victoriam
 seduxit. Hic qui puellares animos præstigij suis
 in fraudem allexit. Hic qui sororem nostram, vnã
 cum Secunda & Restituta, Carthagine secum ad
 Alutinensem Coloniam perduxit. Hæc eo cla-
 mitante, Victoria non ferens collegam suum in-
 iquis apperi criminibus, statim Christiana liber-
 tate prorumpens; Nullius, inquit, præstigij, quem
 admodum tu dicis, seducta sum: neque ego cum i-
 plo ad Alutinensem Coloniam veni: sed omnia
 mea sponte peregi. Nam & in collecta fui, & Do-
 mini cum cum fratribus peregi, quia Christiana
 sum. Tunc impudens aduocatus, maledicta exag-
 gerabat

Egregia for-
 titudo, inter
 tam acerba
 tormenta.

Thelica re-
 cluditur in
 carcerem.

Victoriz
 frater impi-
 us, & genti-
 lis, calumni-
 atur marty-
 rem.

Victoria e-
 stanter fra-
 tris sui calu-
 nias refu-
 tat.

Datius di-
rissimè tor-
quetur.

Preces eius
ad Christū
in tormētis.

Saturninus
presbyter
vocatur ad
cruciatu.

Emeritus
prosiit ad
certamen.

Saturninus
exciatur

Inter hæc Anolinus furore excandescens, po-
mi vngulas in martyrem iubet. Carnifices truci-
lentis vultibus aduolabant, dictoque citius scru-
ta pectoris, disruptis cutibus, visceribusque diuisi-
fis, nefandis aspectibus, adnixa crudelitate pande-
bant. Inter hæc martyris mens immobilis, & licet
membra rumpantur, diuellantur viscera, latera
dissipetur, animus tamen martyris integer inob-
cussusque perdurabat. Deniq; dignitatis suæ me-
mor Datus, tali voce preces ad Dominum sub-
carnifice sæuiente fundebat. O Christe Domine
non confundar. Hac voce Proconsulem rursus a-
crius in se excitauit. Cuius recrudescente squitū,
geminata martyris dignitas, iterato vngulis sul-
cantibus, exaratur. At martyr, ad vulnere cruci-
atus sæuissimos, pristinam suam repetens oratio-
nem, Rogo, ait, Christe non confundar. Quid fe-
ci? Saturninus est presbyter noster.

Post hæc Saturninus ad prælium postulari.
Datiuo interim in carcerem recluso. At vero Sa-
turninus recenti martyrum sanguine delibutus,
cum in eculeo penderet, admonebatur in eorum
fide persistere, in quorum cruore perstabat. Hic
cum interrogatur, vtrum ipse auctor esset alijs
ad Christi religionem: respondissetque, auctor:
Emeritus lector ad certamen exiliens; Quin, in-
quit, ego sum auctor, in cuius domo collecta fa-
cta fuit. Proconsul, qui iam toties martyrum cō-
stantia victus fuerat, impetus Emeriti perhorres-
cens, meditata iam diu in martyribus voce, terro-
rem suæ iræ commouit: atq; carnifices, vt vires su-
as in Saturninum ostenderent, hortatus est. Ruit
illi in senile presbyteri corpus, illudq; grassante
rabie

rabie,rupta nervorum connexione, discerpunt, atrociter.
 ac tali voce Dominum presbyter precabatur.
 Rogo te Christe exaudi, Gratiar tibi ago Deus,iu-
 be me decollari.Rogo Christe miserere: Fili Dei
 subueni.Cui Proconsul; Quare contra præceptū
 Imperatorum facis?Et presbyter:Lex sic iubet,lex
 sic docet, inquit. Legis denique voce deterritis
 Anolinus: Parcam, inquit; eumque in custodi-
 am carceris redigens:exoptato supplicio destina-
 vit.

Post hunc Emeritus ad supplicia protractus &
 a Proconsule interrogatus, quare contra præce-
 pta Imperatorum alios in domum suam ad Do- Emeritus
 minicum celebrandum recepisset? Quia, inquit, constantiss
 fratres mei sunt, ideoq; illos cū gaudio suscepi. me respon-
 dit.
 Hi se dato responso, statim in eculeo extensus iu-
 betur atrociter vexari. Qui cum validos ictus,
 immo nato carnifice, pateretur: Rogo ait, Christe
 subueni. Et interloquenti Proconsuli, non oportet
 te eos suscipere, respondit. Non potueram
 quin susciperem fratres meos. At Proconsul
 sacrilegus; Sed prior erat iussio Imperatorum &
 Caesarum. Contra religiosissimus martyr. Deus,
 inquit, maior est quā Imperatores. Rogo te Chri-
 ste Iesu, da constantiam. Breuiter patior, libenter
 patior: Christe non confundar.

Iam ferina rabies, ore cruento tormentis mar- Felicis ce-
 tyrum saginata, languebat, cum Felix nomine & tamen.
 passione, processit in prælium: aciesque Domini
 omnis incorrupta, & inuicta perstabat. Tyrannus
 autem mente prostratus, animo & corpore
 dissolutus: Spero, inquit, vos hanc potius partem
 eligere, qua possitis viuere, vt inuictissimorum
 Imperatorum præceptis obtemperetis. Contra
 quæ, inuicti martyres Christi, tāquam ex vno ore
 dixerunt

**Præclara
martyrium
vox.**

dixerunt; Nos Christiani sumus, non possumus nisi præceptum Domini, legem sanctissimam ad extremum vitæ spiritum custodire. Qua confessione confusus grauius Anolinus, Felicem filibus cæsum, cælesti concilio martyrum, expla passione, sociavit.

**Alterius
Felicis agō.**

Hunc protinus sequitur alius Felix, qui patri virtute congressus, etiam ipse fustium lætione, superioris est Felicis martyrio copulatus. Post susceptum certamen Ampelius, custos legis, scripturarum diuinarum fidelissimus conservator, Hic, quærente Proconsule, an in collecta fuisset: Hilaris atque securus alacri voce respondit, Cum fratribus feci collectam, Dominicum celebravi. Scripturas diuinas habeo mecum, sed in corde meo conscriptas. Christe, tibi laus, tibi gloria, et exaudi me Domine. Qui cum hæc dixisset, ceruicibus contusus, quasi iam in tabernaculum Dominicum cum fratribus relegatur. Hunc sequitur

**Item Rogatiani
Quinti.**

Rogatianus. Qui cōfessus Domini nomen, iudicatis fratribus iungebatur illæsus. Quintus vero applicitus, egregie nomen Domini magnifice confessus, cæsus fustibus in carcerem traditur, condigno martyrio reseruatus. Hunc sequitur Maximianus, in confessione par, in congressione similis, in victoriæ triumphis æqualis. Post quem iunior Felix, spem salutemque Christianorum Dominicum esse proclamans. Cum similiter etiam ipse fustibus cæderetur, Ego, inquit, deuota mente celebraui Dominicum, collectam cum fratribus feci: quia Christianus sum. Quia confessione meruit fratribus etiam ipse sociari.

**Maximiani
Felicis.**

**Saturnini
iunioris.**

At iunior Saturninus, martyris Saturnini præbyteri progenies: in certamen optatum, festinus accessit, properans patrijs virtutibus gloriose

nis aequari. Cui cum Proconsul furibundus di-
 xisset; & tu Saturnine, interfuisti? respondit Satur-
 ninus: Christianus sum. Egi Dominicum, quia
 Saluator est Christus. Quo nomine Saluatoris
 audito, Anolinus exarsit: & in filium, patrium in-
 fraurat aculeum. Ibant in adolescentis latera; pa-
 ternis vulneribus lassi lictores, & adhuc hume-
 ritatem in vngulis patrium sanguinem, cognato
 filij cruori miscebant. At iuuenis gemini sangui-
 nis admixtione recreatus, medelam potius, quam
 tormenta sentiebat: & recepta in tormentis for-
 titudine, fortissimis vocibus exclamabat; Scriptu-
 ras Dominicas habeo: sed in corde meo. Domi-
 ne Iesu Christe da constantiam: Spes enim est vi-
 tae. Anolinus autem, & quare, inquit, contra Im-
 peratorum praecipua facere voluisti? quia respō-
 dit martyr: Christianus sum. Hoc audito: Parce,
 inquit, & statim cessante tormento, in Patrium
 consortium relegatur.

Interea mergebat in noctem horis labentibus
 dies, & consumpris cum sole tormentis, defecit
 atque tortorum rabies: & cum sui iudicis crudeli-
 tate languebat. Desertus igitur à die Tyrannus,
 comprehensus à nocte, tot ac tantis congressio-
 nibus superatus, cum iam ulterius cum singulis
 confingere non praesumeret; deuotas confesso-
 rum mentes hisce fraudibus & blanditijs est ag-
 gressus; vidistis, quibus sint affecti tormentis;
 qui mente impia Imperatorum nostrorum iussa cō-
 temnunt; ideoque paterno vobis animo cōsulo,
 ut prudenter eorum insaniam declinetis: & salu-
 tatem vestram eorum dementiae praefertis. Ad hęc
 gloriosi martyres Christi, læti ac triumphantes
 vno ore exclamarunt: Christiani sumus. Qua vo-
 ce prostratus diabolus, & Anolinus confusus,

Yy

Sanctos

Dire torquetur.

Anolinus
 Proconsul
 martyres
 blanditijs
 post tormē-
 ta aggredi-
 tur.

Victoriz
virginis en
comion &
certamen e-
gregium.

Sanctos omnes in carcere martyrio destinant.
Et nè deuotissimus fœminarum sexus, Ro-
tissimusq; sacrarum virginum chorus, certaminis
tanti gloria priuaretur, omnes fœminæ, Christo
Domino auxiliante, in Victoria congressæ sunt
& coronatæ. Etenim Victoria sanctissima fœmi-
narum, flos virginum, decus & dignitas Confes-
sorum, honesta natalibus, religione sanctissima,
moribus temperata, in qua naturæ bonum, ca-
dida pudicitia, relucebat, respondebatque pul-
chritudini corporis fides pulchrior mentis, & in-
tegritas sanctitatis: ad secundam palmam restituta
tam se in Domini martyrio lætabatur. Huic nam-
que ab infantia iam clara pudicitia signa fulge-
bant, & rudibus adhuc annis, apparebat rigor ca-
stissimus mentis, & quædam dignitas futuræ pu-
lsonis. Denique postquam plena virginitas vit-
mum ætatis tempus expleuit, cum puella nolens
& reluctans ad nuptias à parentibus cogere-
tur, clam se subduxit, illuſoq; simul cum parentibus
sponſo, ad ædem pudicitia portumq; pudoris ec-
clesiam, intacta virgo confugit, ibi consecrati Deo
dicatiq; capitis in perpetuam virginitatem, sa-
cratissimum crinem inconcusso pudore seruauit.
Hæc ergo ad martyrium properans, florentem pu-
dicitia palmam, triumphali dextera præferbat.
Namque interroganti Proconsuli quid proſte-
retur, clara voce respõdit: Christiana sum. At cum
à Fortunatiano fratre togato, eiusque defensori,
vanis argumentationibus mente capta esse diceretur,
Victoria respondit: Mens mea est: nunquam
mutata sum. Ad hæc Proconsul, Vis ire, inquit, cum
Fortunatiano fratre tuo? respondit: Nolo, quia
Christiana sum, & illi fratres mei sunt, qui Dei
præcepta custodiunt. Mox cum hæc Anolinus in-
differ-

Fugit nu-
ptias.

Deo se con-
secrat.

Mirabilis
constantia
virginis.

Allet. furijs agitatus exarsit, & puellam, sacratissi-
mam martyrem Christi, in carcerem vna cum cae-
teris relegans, passioni omnes referuauit.

Vnus adhuc supererat, Hilarianus martyr
Saturnini presbyteri filius; qui aetatem suam par-
tulam, ingenti deuotione vincebat. Hic patris fra-
trumque triumphis iungi desiderans, diras tyran-
ni minas non tam exhorruit, quam in nihilum du-
xit. Huic cum diceretur. patrem tuum aut fratres
tuos securus es? subito de breui corpore iuueni-
lis vox auditur: Christianus sum, & mea sponte
aque voluntate, cum patre meo & cum fratribus
hinc collectam. Proconsul existimans facile posse
puerum, tormentis infantiae terreri: amputabo,
inquit, tibi nasum & auriculas, & sic te miserum
& turpiter deformatum demittam. Ad haec Hila-
rius clara voce respondit; Quicquid facere volu-
eris fac, quia Christianus sum. Mox in carcerem re-
cipi etiam ipse iubetur; ingentiq; cu gaudio vox
Hilariani auditur, dicentis: Deo gratias. Hic cer-
taminis magni pugna perficitur, hic diabolus su-
peratur, & vincitur: hic martyres Christi de pas-
sionis futurae gloria aeterna, iugi congratulatione
laetantur.

Hilariani
pueri, virilis
animus.

Vide pueri
voces.

VITA S. SEVERINI, ABBATIS AGAV-
nesis, ex ea qua est per Faustum Presbyterum eius
discipulum. Obijt anno Christi 508. Symma-
chi Papae 10. Anastasij Imp. 18. sub Clo-
doveo Francor. rege.

Vide Caesaf.
Baron. Ann.
Tom. 6.

Beatus Seuerinus, religiosus Dei cultor, pa-
rentes habuit generis nobilitate conspicu-
os, qui eum a prima aetate in literis & pie-
tate instituendum curarunt. Tandem edusque
in scientia & vitae integritate progressus est, vt
Yy 2 insi-

11. Februar.
Eius natales
clari.

Fit Abbas A
gaunensis.

in signi Agaunensium monasterio (vbi fortissimus Christi martyr Mauritius quiescit) Abbas proficeretur. Suauissimus virtutum eius odor, longè lateque sese diffuderat, & cunctis eum celeberrimè reddiderat atque venerabilem. Carnis vel generis splendorem, longè superabat mentis generositate, & virtutum gloria. Magna illi erat animi compunctio, qua fiebat, vt semper esset animo ad cælestia suspensus; ita tamen & sibi & Deo inuentus, vt nequaquam aliorum salutem vlla ratione negligeret. Omnibus se præbebat affabilem, & consilij aut solatij captandi causa ad ipsum accesserant, tanta verborum dulcedine & prudentia reficiebat, vt verè se religioso adfuisse gauderent.

Clodoueus
Rex cum ad
se vocat.

Ea tempestate, Clodoueus Rex Francorum terrifici admodum, & periculosa laborabat febre, ita vt à medicis salus eius iam conclamata esset. Vt autem rumor sanctitatis beati Severini, ad eum perlatus est, hortantibus eum amicis, virum Deum ad se vocauit: vt eius precibus salutem à Domino obtineret. Missi sunt continuò viri quidam primarij, qui summo cum honore Severinum adducerent. Abeunt illi ad virum sanctum, eumque comiter salutantes, orant, vt Regi de salute periclitanti succurrat, & mortis periculum suis precibus auertat. Respondet vir sanctus ad omnia benignè, seque optimi Regis voluntatem minime neglecturum ostendit. Conuocatis itaque in vnum fratribus valedixit, iisque vberimè discipulorum eius deplorantibus, saluberrima monita salutis tradidit, atque, vt pacis & vnitatis studium diligentissimè colerent, singulos in vltimo conspectu admonuit. Cum autem iam iter ingressus ad oppidum Niuernense peruenisset, ibi conuocationis causa templum ingressus à custodibus de

Frates,
multum do-
cent eius a-
bitum.

Episco-

Episcopo quæsiisset, atque ex ijs intellexisset, lo-
quendi audiendique beneficio, antistitem illorū
privatum toto anno, vi morbi oppressum, lecto
decumbere, vir sanctus misericordia permotus,
ad Eulalium Episcopum festinus abiit, visoque il-
lo, humi se prostravit, & supplices ad Dominum
manus, cum multis precib⁹ diu extendens, tandē
que terra surgēs, surdo & muto Episcopo dixit
Loquere, pro, mecum Sacerdos Domini. Tūc il-
le sic inquit, nomen Domini benedictum, qui per
te mei miertus est. Et S. Severinus porrigens ei
manum. Surge ait serue Dei, in nomine Domini
nostri Iesu Christi. Hodie enim te mecum sacris
mysterijs oportet, populusque de more à
te benedici debet. Sub his verbis Eulalius sanus
surrexit, & eadem die sacra mysteria, insigni pie-
tate, peregit, ac populo benedixit.

Et illo quidem die, B. Severinus in diuinis lau-
dibus cum Episcopo permansit, Postridie verò
coceptum prosequens iter, Lutetiam peruenit. Ibi
in ipsa urbis porta, hominem leprosum, miserū
valde & omni consolatione destitutum conspi-
cit. Eum igitur ad se vocans, peramanter oscula-
tur, simulque spūto eum liniens, & Dominum in-
uocans, lepram omnem prorsus ab illo expulit.
Indē verò ad Regis aulam se conferens, eo que be-
nigne salutato, procumbit in preces; ijsque abso-
lutis, casulam, qua indutus erat, super Regem po-
nit, & confestim febre profligata. Rex surrexit in-
colamis, gratias agens Deo, & flexis genibus ser-
uum eius venerans: cuius precibus salutem repē-
tē esse consecutus.

Mansit aliquamdiu apud eum B. Severinus;
multosque tum aulicos, tum ciues Parisienses,
depulsis morbis & malis, quibus premebantur,

Yy 3

fusa

Eulalium E-
piscopum
surdum &
mutum, le-
proque affi-
xum sanas.

Leprosū
curat.

Francorum
Regē Clodo-
neum, febric-
itantem sa-
nat.

Multa eius
miracula in

ciuitate Pa-
ziliensium.

fusa ad Deū prece, salutē reformauit. Legabatur
cæci post longas tenebras cæli lumen aspicientes,
Turdi se audire gratulabatur, claudi ingrediebatur
alacres, muti tacetia diū ora in creatoris lau-
dabatur laudes, dæmoniaci à teterrimorū spiritū
xatione se gaudebāt absolutos. Eiusmodi verō
rificis operibus, vir Dei creuit apud oēs, præclari
fui existimatione, & laudabatur Christus in fidei
seruo suo. Rex quoq; Clodoue⁹ potestatem ei fecit,
quantā vellet pecuniā ex thesauris ipsius accipi-
endi, & pauperib⁹ elargiendi. Præterea ē carcerib⁹
abeūdi copiā fecit omnib⁹, quos vir Dei cenū-
set dimittēdos: quorū sanē ingēs fuit numerus. At
tulit ea res, multis incredibilē iucunditatē, quā
nihil expectārāt aliud, q̄ vt diuersis affectib⁹ suppli-
cijs, interimerētur. Ac verō vbi sensit vir Dei tem-
pus adesse, quo ex hoc exilio ad verā libertatē mi-
graret, regi & Parisiensib⁹ valedicens, ad castrum
Nantoniese properauit, vbi presbyteri duo Pal-
chafius & Vrsicinus, in tēplo ex lignis cōstructo,
Deo ministrabāt. Ad hos vir sanctus cū venisset,
comiter eos alloquens, indicauit se eo propterea
aduenisse, vt illic vita functus, ab illis sepeliret-
tur. Deindē cū illis Faustū presbyterū (qui 30
annis assiduus in eius ministerio fuerat) cōmen-
dasset, cū tanto sanctitatis testimonio excehit ē
vita, vt locus ille, in quo decubuit, multo lumine
circundatus, qualis ac quantus corā Deo esse re-
staretur. Fuit corpus exanime sacris indorū vesti-
bus, summo cum honore in oratorio caltri illius
conditū, vbi multa præclara sanē miracula fiunt.
Postea verō, vbi defuncto Clodoueo, Chil debet-
tus eius filius regnū obtinuit, amore tanti viri no-
cēsus, magnificā super eius monumentū, Basilicā
erexit, & donis atq; muneribus præclare auxit.

Moritur vir
sanctus.

VITA S. ANTONII MAGNI INTER DEI

Pontificis, & admirabilis inter Patriarchas, ex ea quam Nicephorus Philosophus, & orator eximius præclaro encomio cõ-
textuit. Migravit ex hac vita anno à Christo Domino 901.

Vide Cal.
Baron in
Notatio.
Martyr Rõ.

Quamquã nõ magni admodũ referre puto, eius
in terra patriã parentesq; indagare, qui solam
in terris adhuc constitutus, supernam patriã
noverat, tamen quia videmus vniuersorũ opificem
& omnĩ Dominũ, patriam & maiores admisisse, &
humilis Bethleẽ omni lingua prædicari, nec in san-
cto Pontifice fas esse statui, prætermittere Patriã er-
go quæ sit vna, inueniri nõ potest. Nam Asia quidem
& Europa gloriã inter se partitur; hæc quidẽ propter
Thraciã illa verò propter Phrygiã, eius ortum sibi
vendicãtes. Cum autem res sit inter eos controuersa,
apparet alia tertia patria, nẽpẽ Regina vrbium, quæ
enã eũ aluit, vltis suis amplectens, ex quo ferẽ pue-
ribus fascijs eũ euolui contigit, vt qui postea ei fu-
turus esset decus, & ornamentum. Parentes habuit è
Phrygia oriundos, muneribus Imperatorijs & maxi-
mis re: militaris laudibus ornatisimos, à quibus o-
ptimis disciplinis imbutus, honestæ cuidam virgini
animi & corporis nobilitate insigni, matrimoniali
vinculo sociatus fuit. Cum ad quintum ætatis perue-
nisset annum, doctus à Spiritu sancto (neque enim
ad Ludimagistrum venire, pueriles ineptias decli-
mans, in animum induxit) omnes sacras orationes
ingeniosè memoriter pronuncians, res etiam ipsas
imitabatur: & præclara quadã imagine in se exprime-
bat. Hinc cum annũ attigisset duodecimũ, ad res di-
ligentius considerandas se applicans, genus vitæ dis-
creuit, & elegit: alijsque reiectis, monastica flagra-
bat cupiditate. Neque diu, (matura secum delibera-
tione habita,) distulit propositum, sed statim ad virũ
quendam virtute & prudentia insignem, qui sacro
præerat monasterio, contendit. Qui cum ingeni

12. Februa.

Patria S. An-
tonij Episco-
pi.

Parentea
eius.

Nota tantũ
læ ætatis,
mores & in-
genium.

Iy 4 eius

Fit monachus.

eius felicitatem, animi & morum compositione candoremque, prima fronte inspexisset, summo cum gaudio in suam eum societatem admittit, & monastico habitu donavit.

Quam praeclare se gesserit in monachatu.

Ibi tum iuuenis ille admirabilis tam ardente studio pietatis incubuit, ut parum esse putaret, totas noctes in hymnis & canticis & rerum divinarum meditatione traduceret, nisi talentum a Deo sibi concessum, in proximi salute procuranda quam diligentissime expenderet. Praeclare etiam statuebat charitatem, fontem omnium bonorum esse: Hanc omnium suarum actionum & laborum principium & finem ponebat. Hac una egregie recultus, & inanis gloriae vitium a se repellit, & furiosos perturbationum impetus sedabat, & benignè faciendi disciplinam perfectè colebat. Hac fluxos mundi honores & interituras divitias constanter despiciebat, neque magnum quidquam eorum esse existimabat, quae non ad immortalitatis gloriam sine errore eum ducere possent.

Fit presbyter.

Cum autem procederet tempore, ad aetatem pervenisset virilem, fuit statim presbyterij honore decoratus, & monasterio Praefectus. Hinc, ut ipse alios, tanquam strenuus dux exercitus, factis suis ad virtutem excitaret, inedia & vigilijs & caelesti sanè vitae conversatione, suis iter praedebat, hostesque primus submovebat: ut tutum infirmioribus fratribus refugium praestaret. Corporis ei vix ulla cura erat, Hyeme pariter & aestate, una eademque veste utebatur; paucis & oleribus pueritiâ ad ultimam & senilem aetatem perduxit. Erat in eo bonorum omnium, mirabilis quidam concentus. Austeritas, incredibili quavis suavitate temperata, & lenitate asperitas, ita ut neque inutilis unquam esset reprehensio, propter austeritatem, neque lenitas suavitasque propter

Eccè viri sancti, piissimi, & exercitia

admixtam austeritatem contemptui. Hæc videns
 eius parens, ad monasticam vitam aspirare cœ-
 pit; acque tandem filij sui virtutibus allectus, sa-
 crum ab eo habitum suscepit; & cum aliquor annos
 magna cum alacritate sub proprii filij disciplina
 Deo militasset, plenus dierum, plenus virtutum,
 plenus gratiarum, dignam laborum suorum co-
 ronam suscepit.

Parente, hoc modo, vita sancto, oblatum mi-
 sericordiz tempus minimè neglexit, sed omnes
 benignitatis suæ fontes aperiens, pauperum squa-
 lorem soluit; & quidem tanto studio, tanta chari-
 tate, ut non modo ex rebus superfluis, sed etiam
 necessarijs plurima largiretur. Staturebat enim
 illam demum veram esse misericordiam, quæ nõ
 ex ijs quæ redundant, sed quæ defunt, benignè ali-
 quid impertitur. Neque tantum vna ciuitate su-
 um benefaciendi studium circumscribi volebat,
 sed Scythas & Thraces, & cum alijs, Myfos quo-
 que benefaciendo pertransibat. Quin etiam cum
 ad eos, qui in Olympo rerum omnium indigi-
 calitum in terris vitam imitantur, magno auri
 pondere onustus venisset, vniuersum ijs erogauit,
 vacuusq; ad ciuitatem suam reuersus est. Cumq;
 meditabundus secum pertractaret, vdenam rur-
 sus pauperibus veçtigal compararet, fortè ei ho-
 mo quidam ignotus occurrit, qui ingentem auri
 vim ei obtulit, dicens; Accipe, quod infumas in-
 vius pauperum, quorum curam geris. Quo acce-
 pto dicto citius, ex oculis eius euauit. Fuit hoc
 celebri rumore diuulgatum, prorsus ut fama mi-
 rabiliū virtutum eius omnes excitati, eum Epi-
 scopum deposcerent. Nec quieuit Pontificum, Sa-
 cerdotum, & ipsius denique Imperatoris volun-
 tas, donec ad eum gradum eueheretur. Qua in di-

Yy s goitate

Pater eius,
 vitam com-
 plectitur
 monastici.

Benignitas
 Antonij in
 egenos.

Quanam sit
 vera miseri-
 cordia.

Miraculum.

Fis Episcopus.

In Episcopatu, prima illi cura pauperum fuit.

Moritur vir sanctus.

Mulier calamitosa, eius obitum valde deplorat.

gnitate constitutus, tanta sanctitatis gloria accendit, ut non tam homo quam angelus in humo corpore videretur. Antè omnia prima & præcipua illi pauperum, viduarum, & orphanorum cura fuit. Nemo erat qui cum inopia confisteret, pupillus non lachrymabatur, vidua maxime viduitatis suæ solatium nacta fuerat; ecclesiam ipsæ suam diligentissimè iustrabat, lites componebat, iniuria affectis pacem atq; salutem reddebat. Denique tanta sub illius regimine pax, tranquillitas, & concordia vigeat, ut maior omnino non posset.

Interea Antonius qui tota mente in cælis versabatur, ætate iam grandis febre corripitur, quæ naturalem humorem vehementius de pectore corporis ergastulo liberatus fuit. Mox autem, ut consueto campanarum signo, obitus eius uniuersæ ciuitati innotuit, gemitus & lachrymæ omnium cœsequutæ sunt. Erat mulier quædam pauperula, cuius crus ex vehementi lapsu contractum erat. Hæc cum in tugurio quodam, ex palea sternoque constructo iaceret, audito tristi nuncio, repente voce priuata fuit. Cumque paululum respirasset, atque ad se redisset, cepit miserabili valde euulatu suam tragicè deplorare calamitatem. O duram, dicebat, & immanem hanc noctem, in qua extincta fuit benigna lux pauperum. Iam concidit spes vitæ, iam periit pauperum viaticum. O quam Erinnyas meas pedum plantas mutilauit, ut nec funus quidem, quod effertur, possim consequi eius, qui multos extraxit è sepulcro molestiarum, cum hæc & plura alia deslendo diceret muliercula, atq; tandem doloribus victa in somnum incidisset, vidit accedentem ad se Patriarcham & manu contractum crus cruce consignantem, dice-

tereque; iam es curata, iam citra vllum impedimentum tibi ingredi licet. Putabat se mulier inani (ve fieri solet) somnio deludi, sed cum euigilaret, licta integris viribus exiliuit, & voce maxima cunctis stupendum rei miraculum narrauit. Alia quoque mulier, quæ laborabat occultè diuturna plaga morbi, contactu loculi à longo tormento, breui temporis momento liberationem inuenit.

Postquam verò sacrum corpus terræ mandatū esset, & octauo, post iusta facta, die, cunctis visum esset, sacras reliquias in monumento aliquo celebriori recondere, eccè tanta odoris fragrantia emanauit è tumulo, vt omnes diuinam in eius reliquijs virtutem clarissimè cognoscerent. Nono autem die, cum in defuncti gratiam, pauperibus alimenta præberentur, certusq; frumenti numerus distribueretur, cum iam mille pauperes (quibus omnia & numero & mēsurā assignata erant) vniuersa assumpsisse putabantur, eccè tres cophini remanserunt, quæ nulla largitate exhauriri poterant, immò quanto crescebat pauperum numerus, tantò etiam alimentorum copia: eius misericordia & benignitate, qui benedictus & gloriosus est in Sanctis suis. Amen.

VITA S. MARTINIANI ERIMITAE,
ex ea qua est per Simeonem Metaphrasten.

Proximè ciuitatē Cæsaream Palestinæ, mons est qui vocatur Locus arca. In eo monte sita est solitudo, quæ eximia monachorum sanctitate admodum celebris est. Ad hanc solitudinem Martinianus annos natus octodecim, iuuenis specie liberali, & insigni corporis pulchritudine præditus, commigrauit; in qua incredibili austeritate & angelica puritate annos quinque

Curatur à S.
Antonio
per visum.

Item alia
cōtactu lo-
culi curatur.

Odor sua-
uissimus ex
eius tumu-
lo.

Multiplie-
tur panes
magno mi-
raculo.

13. Februar.

Martinianus
adolescens
petit cre-
mum.

&

& viginti vitam exegit, atq; tanta cum ingentium admiracione sanctitate floruit, vt præcipue valde miracula diuina virtute patraret. Vnde in manu generis hostijs acriter ei infensus, varijs insidias struxit, vt tandem aliquandò eum ab ingeni sanctitatis studio auerteret, vel per lapsum aliquem in præcipitium deturbaret.

Accidit autem quodam die, vt in ciuitate Cæsarea, duobus familiariter inter se de diuina Martiniani viuendi ratione cum admiracione colloquentibus, impudica quædam mulier, suggestione Satana, appropinquaret; audiensq; viros illorum miris præconijs Martinianum extollentes, diceret; Profectò miror ego, vos tanti hominem mortalem & fragilem & eadem peccati seruituti obnoxium qua nos omnes vel inuiti opprimimur, facere, tantaque admiracione celebrare. Ego sane eius potius stulticiam admiror, quòd se tanquam feram agrestem in solitudinem concluderet, neq; vultus hominum sine offendiculo ferre valeat. Sed vt vanitatem eius, & inane sanctitatis stultum aliquandò cognoscatis, ibo & ostendam frustra eum tantos labores assumere, nullaque omnino virtute præditum esse. Nam quòd in solitudine ab omni hominum conspectu remotus, nulla peccati contagione polluat: mirum non est, sed si meis tentationibus resistere, & speciem meam eadem (qua hæcenus vos eum vixisse dicatis) puritate contemplari potest, eamque despiciendum demum eum omnibus & Deo, & hominibus admirandum iudicabo.

Hæc cum dixisset, domum properauit, & eructis, vestibus, laceris se pannis induit, & fune se præcinxit, & consuetis corporis sui ornamentis in peram missis, vento & pluuia ingruente ad montem

montem iuit. Mira autem diaboli verfutia tem-
 pus hoc ad sanctissimi viri illius subuersionem
 captabat. Nam vt propè cellulam venit, voce sa-
 nè lachrymabili orare cœpit vt vir sanctus eam
 in cellulam suam reciperet. Miserere mei, dice-
 bat. serue Dei, neque permittas me miseram eo-
 dem Christi sanguine tecum redemptam, à bestijs
 deuorari. Hæc & alia multa cum eiulatu flebili
 clamante motus est misericordia, & mulierem
 (suis tamen prius ad Deum precibus) in cellulam
 recepit: & excitato raptim igne, appositisque da-
 ctylis, solam eam reliquit, seque tanquam à peste
 quadam in interiorem cellulam reclusit. Illa vè-
 rò conceptam animo fraudem diligenter ver-
 sans, in tempesta noctis silentio meretricio se ha-
 bitu ornauit, & manè diabolica arte egregiè in-
 structa, aduentum viri sancti præstolata est. Manè
 facto, vir sanctus cum eam tanto vestium splen-
 dore ornatam cerneret, obstupuit: & quid sibi
 vellet tanta vestium mutatio, ab ea quæ heri fue-
 rat, quæ fuit. Tum illa & oculis & voce ad fraudè
 compositis; Ego, inquit, mi Domine, cum multa
 de corporis & animi tui pulchritudine eximia,
 in ciuitate Cæsarea intellexissem, exarsi protinus
 incredibili quadam cupiditate te vidèdi; & quod-
 nam quæso hoc tuum tantæ afflictionis est studi-
 um? quam quæso de causa, tanta vitæ austerita-
 te te maceras? Nunquid hæc est diuina mens, vt te
 Intempestiua abstinentia conficias? Quænam scri-
 ptura dicit, non esse comedendum, nec bibendū,
 nec legitimum ineundum matrimonium? An i-
 gnoras à D. Paulo. Honorabiles nuptias, & thorū
 immaculatum dici? Quis Prophetarum aut Pa-
 triarcharum non fuit iunctus matrimonio, & fa-
 ctus est hæres regni cœlorum? Non Enoch ille
 magnus

Diabolus
 ei per proca-
 cem femi-
 nam infidi-
 atur.

Intromittit
 feminam,
 vrgente con-
 scientia.

Vide argu-
 menta con-
 tra cœliba-
 tū, & cogno-
 sce austerē
 Satanam.

Heb. 13.
 Genes. 5.

Gen. 18.

magnus & admirabilis, coniunctus matrimonio, sublatuſ eſt in cœloſ. & non vidit mortem viſe in hodiernum diem? Magnus autem ille Abraham & ſanctus inter Patriarchas, nonne habuit uxores & Dei amicus vocatuſ eſt? imò Deſi ipſuſ in tabernaculo vidit, eiſque Angelos hoſpitiuſ excipere meruit? Iſaac verò quid? nunquid uxoreſ habuit, & regnum cœlorum eſt aſſecutuſ? Ruſſuſ autem Iacob, nunquid duas habuit uxoreſ, & duas concubinaſ. & valuit luçtari cum Angelo, viditque Deum facie ad faciem? Moyſeſ autem ille

Gen. 24.

Gen. 29. & 32.

Exodi 2.

Eneruatur
virile pe-
ctus blandi-
tijs Satana.

Princepſ prophetarum, & Dei ſeruſ; nunquid habuit duaſ uxoreſ, & cum Deo eſt locutuſ & populuſ Dei ex acerba Aegyptiorum ſeruitute liberauit? Similiter & Dauid & Salomon & alij innumerabileſ, nunquid legitimo coniuncti matrimonio, & ſuſceptiſ liberis digni habituſ ſunt regno cœlorum? Hęc dicens mulier & viri ſancti manuſ contrectariſ, in fraudem eum impulit, & animi robuſ, multis magniſque licet virtutibuſ valatam eneruauit.

Reſpondens itaque dicit ei: Si te accipero uxorem, quò te ducam, aut vnde alam, cum hæcenuſ pauperem & ab omnibuſ rebus inopem vitam duxerim? Cui illa: Nihil te, inquit, hæc cura ſolicitet, tantuſ mihi licituſ ſit tua frui pulchritudine, & iuuentute: & ego aurum & argentum, ſeruſ & ancillaſ, atque poſſeſſioneſ præclaras ſuppeditabo abundè. Hęc illa dicente, vel potiuſ hæc eo loquente, qui fuit homicida ab initio, nempe diabolo, totuſ in amorem impudicæ mulieris inflammatuſ eſt: & nefario ſe operi commiſcere volebat; ſed, expeçta, inquit, mulier, vt videam ſi iter tutuſ eſt, nè ſuperuenientiuſ hominuſ oculos, qui benedictioniſ gratiam frequentes à

me

ne expetere solent, offendamus.

Hæc cum dixisset, rupem excelsam conscendit, atque oculos in omnes partes versans, salutari diuini iudicij timore concussus est: coepitque summam Domini Dei sui bonitatem, cui annis quinque & viginti cum tanta iucunditate seruiet, quæ sua mente recolere; atque in cellulam suam reuersus, arreptis, quæ fors obtulerat, sarmentis aridis luculentum focum excitauit. Accensa autem flamma & in altum sublata, solutis calceis, nudis in ignem pedibus profiliit, & ait: O Martiniane, quid agis, quid meditaris? Hunc ignem qui te tempus est si pati potes, accede ad mulierem & cupitis eius amplexibus frueri; An non intelligis, ô Martiniane, diaboli fraudes? Matrimonium tibi persuadet mulier sanctum & immaculatum, quid igitur? Annis viginti quinque Christo seruisisti, & nunquid te aliquo incommodo aut molestia afficit? Quid? omnes tuos præteritos labores, vna voluptate, eaque tam scæda, tam brutâ, perdere decreuisti? Hæc dicens & eadem sibi admiratione quadam inculcans, vim lachrymarum profudit, exclamauitque; Hei me miserum quò ruo, quò pergo? Deindè cum paululum in terram prostratus quieuisset, rursus se voracibus flammis exurendum tradidit, donec adustus humi caderet; Tùm grauiissima ex imo trahens corde suspiria, inconstantiam suam acerbissimis lachrymis defleuit, & obnixè Domini misericordiam deprecatus est; Domine, dicebat, Deus meus qui scrutaris corda & renes, tu scis fragilitatem meam; esto mihi propitius propter peccatum meum, quo cæca mente ad peccatum & interitum meum miser properabam. Hæc cum orasset, & Psalmum 72. plorando decantasset, mulier,

quæ

Redit etiam
ad sanam
mentem. &
se proiecit
in ignem.

Detestabilis
mulier, tota
mente resis-
piscit.

quæ cuncta à longè spectabat, mente & corpore
còtremiscere coepit, atq; tota ad se rediens, in-
quam de profundissimo excitata somno, om-
mentis in ignem proiectis, pannis laceris & per-
rursus eductis se induit; deindè cum lachrymis
lugubri fletu se ad pedes viri sancti abiciens, o-
rare & obtestari: vt sibi ignosceret. Tu enim no-
sti, dicebat, varias esse artes & fraudes diaboli
Voluit me, fateor, tanquam laqueo, ad sempiternam
animæ tuæ perditionem, abuti. Peccavi, sed
da veniam vir sanctissime, atque viam mihi do-
monstra, qua tuta aduersus inimici fraudes deinceps
incedere valeam.

Hæc dicens ingenti lachrymarum imbre ter-
ram rigabat; Cui vir sanctus, postquam multa et-
que præclara salutis dogmata tradidisset: Vade,
inquit, ad sanctam Bethleem, ibique requirere san-
ctam Paulinam virginem quæ ædificauit templum
Domini. Abijt protinùs vt iussa fuerat Zoë (hoc
namque mulieris nomen erat) atque ad Paulinam
perueniens benignè ab eâ suscepta est, & in sa-
cræ virginum societatem peccatrix libenter
propter poenitentiam admissa. Ibi verò præterita
vitæ maculas tantis lachrymis deleuit, & pec-
cati rubiginem tanto poenitiæ ardore con-
sumpsit, vt miraculis clara, ex hac vita migrauerit.

Zoë abijt ad
S. Paulinam
in Bethleem.

Clara mira-
culis mori-
tur.

Interea Martinianus, qui adustionis dolore gra-
uiter laborabat, postquam septimo mense colla-
psas vires nonnihil restaurasset, vt diaboli frau-
des & insidias præcaueret, aliò commigrare de-
creuit. Veniens itaque ad portum maris cum quo-
dam nauclero egit, vt eum ad rupem quandam
excellsam & angustam in medio mari sitam trans-
ferret, pactumque iniit, vt bis singulis annis, pa-
neq;

tem & aquam quibus victitaret, nauicula sua ad-
 erret, atq; ipse vicissim assiduis pro Naucleri ei-
 usque familiae salute, precibus apud Deum inter-
 cederet, simulq; ex iuncis palmarum sportas ali-
 aque opera venalia cōtexeret; quæ ipsi Nauclero
 in mercedem cederent. Placuit hæc cōditio sum-
 moperè Nauclero, & virum Dei ad rupem nau-
 glio suo transuexit; in qua sub dio omnibus aëris
 iunijis expositus, lætus & alacer Domino Deo
 suo seruibat.

Martinia-
 nus in mari
 degit solus
 in rupe.

Sed neque hic malignus cessauit iustum bello
 læsere. Nam cum nocte quadam, horrendos
 in mari fluctus excitasset, ostendebat ei, quod flu-
 ctus quindecim cubitis ferebantur supra caput e-
 ius. Sed hanc quoque tempestatem Martinianus
 factis ad Deum precibus sedauit, diabolumq; cum
 voce & minis sibi insultantem profligauit. Sex it-
 aque annos vir sanctus postquam incredibili vi-
 tæ austeritate in ea rupe exegisset, eccè tibi noua
 tentatio eaque omnium, quas hæctenus pertule-
 rat, grauissima. Die quodam iogens & immanis
 valde tempestas exorta certam in nauis pernici-
 em, quæ non longè ab ea rupe vehabatur, conspi-
 rauerat, atque omnes tandem, miserandum sanè
 in modum fluctibus hauserat, vnica tantum puel-
 la eximia pulchritudine excepta, quæ dolij vnus
 admiculo, quod in extremo mortis periculo
 apprehenderat, semianimis ferè ad rupem dela-
 ta est. Hæc cum Martinianum in rupe conspicata
 esset, opem eius in vltimo vitæ discrimine implo-
 rare coepit. Obstupuit vehementer vir sanctus, &
 non hominem sed ipsum inimicum dæmonem
 esse arbitrabatur, & primum opem adferre recu-
 sauit; sed cum præsens mortis periculum immi-
 nere illi cerneret, protensa manu eam è fluctibus

Eccè noua
 & mira ten-
 tatio.

attraxit; secumque in excelsum rupem (quemadmodum, charitas per omnia suadebat) adducit. Sed cum eam incredibili pulchritudine praesertim cerneret, prorsus quid ageret ignorabat. Nihil enim cum sola degere certissimum ruinae periculum esse putabat. Tutum autem in periculo reliquium omnino dabatur nullum.

Tandem vero tale ab ultima desperatione consilium coepit. Pane & aqua puella in altissima traditis, inuocatoque cum lachrymis Christi in suum nomine, signo crucis fluctus signans, alto se mari commisit. Ecce autem duo delphines suis eum tergis exceperunt, atque per omnes fluctus ad litus saluum & incolumem deposuerunt. Hoc autem nouo & stupendo beneficio à Deo affectus, toto quoque amoris igne exarsit, & reliquum vitae cursum in continuis varijsque peregrinationibus consumfecit. Nudus & omnium rerum indigus sine baculo, sine pera, montes & sylvas oberrabat, & celo totamente ac desiderio intentus, ea quae ad corporis alimentum, necessaria erant, à viris pijs accipiebat.

Tandem cum iam consummato cursu repositus sibi iustitiae coronam à Domino accepturus esset, venit Athenas; & ingressus ecclesiam, fessum & nimio labore exhausta membra in scamnum declinans, vocatoque ad se episcopo, à quo cum benedictione gratiam & sepulturae beneficium humiliter postulasset, subidente vultu, beatum Deo spiritum tradidit. Et hic quidem fuit certaminum illius finis, hic terminus, qui iniectum se contra omnes diaboli insultus athletam, immo praeclarum sanctorum tyrem exhibuit. Nunc consequens est, ut virginem illius in rupe relictae historiam & egregium certamen prosequamur.

Igitur postquam vir sanctissimus Marrianus ex oculis

Edito crucis
signo mittit
se in mare,
& delphino
rum tergis ad
litus euahi-
tur.

Venit Athe-
nas, ibique
moriturus,
vocat ad se
Episcopum.

oculis & aspectu eius delphinorū obsequio abla-
 tus esset, illa assiduis precibus horrorē loci & in-
 imicorū merum propulabat, & vitam pane & a-
 qua sustentavit, donec nauclerus constituto tēpo-
 re ex pacto, noua oneratus annona rediret. Sed
 accidit cū ille rupi appropinquans mulierem
 videret, ingenti pauore correptus, tanquā visō
 quodā spectro retrocederet, neq; omnino se suā-
 que nauiculā littori cōcrederet. & certē passis ve-
 lissiterū in altum prouectus fuisset, nisi puella
 Christi Iesu nomine sēpius inlamaro, & se Chri-
 stianam declarasset, & merū ab eo hoc modo de-
 pulisset. Nauclerus ergō postquā totius rei seriē
 intellexisset, agrē quidem Martiniani discessum
 tulit, sed tamen virginis illius cōstantia & sancti-
 tatis proposito facillē consolatus est. Igitur Photi-
 na (hoc enim nomine virgo appellabatur) vt vi-
 rilius omnibus inimici insultibus in illo stadio
 repugnaret, habitum simul cum animo virilem
 sumpsit, & mentem assiduis precibus ac diuinarū
 rerum contemplatione, ad terrenarum contem-
 ptum excitabat, & lana ac tela panem sibi & a-
 quam (quibus corpusculum aleret) quæritabat.
 Tertio autem quoque mense accedebat naucle-
 rus, & ea, quæ cū ad victum tum ad laborem
 necessaria erant, afferebat. Porro cū ad eam ru-
 pem maris fluctibus eiecta esset, nata erat annos
 quinque & viginti, in petra verō annos sex in o-
 mnī sanctitate & incredibili vitæ duricia vixit.
 Duobus autem mensibus antè quā nauclerus
 eam visitaret, beatum Deo spiritum tradidisse in-
 uentus est. Corpus eius viuido colore odorem spi-
 ritu suauissimum, ita vt magis viuenti quā
 mortuo simile esset. Funus fuit cum hymnis &
 lampadibus ab Episcopo Cæsariensi, in ciui-

Virgo in ru-
pe selecta,
vt se gessit.
xiii.

Photina in-
duidit se habi-
tu virili, in
rupe ex qua
Martinianus
discesserat.

Mortuus ap-
paret pul-
cherrima.

728 MARTYRIUM S. VALENTINI
tate Caesarea sepulturae traditum. Ad gloriam Do-
mini nostri Iesu Christi, cui gloria & laus sit
sanctis eius.

Vide Caes.
Baron. Ann.
Tom. 2.

MARTYRIUM S. VALENTINI P. RE-
byteri & Asterij, itemq; Marij & Martha, Audifax
& Habacuc nobilium Persarum, ex q; qua Sorus
prima fide ex antiquissimis martyrologiis, & MS.
Codicibus habet. Passi sunt anno Christi
270. Dionys. Pap. 10. Clau-
dij Imp. 2.

14. Februar.
Peregrina-
tio religio-
nis causa,

IS fortè temporibus, quibus Claudij persecutio acriter in Christianos defavebat, venit quidam ex Perfide Marius nomine, cum uxore Martha & filijs Audifax & Habacuc, ut ad limina Apostolorum conceptum diu pietatis & deuotionis studium exoluerent. Cumq; Romanum delati, in castrum trans Tyberim hominem quendam inuenissent Quirinum nomine, omnibus suis facultatibus propter Christum nudatum, & plenis insuper multiplicibus affectum, cum incredibilem deuotionis studio amplectuntur, & de suis facultatibus læti ei ministrant. Erant cum eo non pauci vinculis propter nomen Domini læti constricti; quorum pedes lauabant, & aqua filiorum suorum capitibus infundebant. Dum hæc

Claudij per-
secutio in
Christianos

unt, Claudius pro sua in Christianos rabie, ducentos sexaginta duos in amphiteatro ciuitatis, militum sagittis interfici iussit; quos Marius & Martha in crypta, via Salaria in cliuo cucumeris perierunt. Eadem verò nocte, beatum illum Quirinum gladio interfectum & in Tyberim prostratum multis cum lachrymis similiter in crypta condiderunt, in cœmiterio Pontiani octauo Caes. Aprilis. Quod cum audisset Claudius, iussit eos

Quirinus
Martyr, à
Marius &
Martha se-
pultus,

os ad supplicia & necem inquiri, sed illi cum v-
neria familia statim inde commigrantes, vene-
runt trans Tyberim ad cenaculum quoddam, in
quo cum reliqua Christianorū multitudine duo-
bus mensibus in precibus & hymnis mira deu-
tione Christo seruierunt.

Inter hæc Claudius magis magisque sæuiens,
comprehendit insignem quendam presbyterum
Valentinum nomine, eximia admodum pruden-
tæ opinione præstantem. Qui cum cærenis & cõ-
peditibus oneratus in palatio iuxta amphitheatrum
conspicui eius oblatu esset, & interrogatus à
Claudio verbis lenissimis, quare sua prudentia,
quam omnes suspiciebant, ad vanitatis supersti-
tione abuteretur: Valentinus statim luculenter
sane de Deorum vanitate, & ineffabili Christi le-
su gratia & omnipotentia disserere cœpit, tanta
auctoritate, tantaque virtute, vt Claudius in eius
sententiam protinus cessisset, si non Calphurnij
præfecti contraria persuasione & importunitate
a concepto studio reuocatus fuisset. Is enim voce
maxima, cum Imperatorem attentas aures eius
doctrinæ præbere, & ciuibus etiam Romanis e-
am commendare cerneret, in coetu Reipublicæ
exclamauit: Seduceris, ò optime Princeps, Tu
æquum esse censēs, id relinquere, quod ab
incunabilis apud te hæctenus tam sanctum fuit.

His dictis Claudius à sententia dimotus, Va-
lentinum Calphurnio præfecto examinandum
tradidit, vt si secus in eo deprehenderet quàm ra-
tio & leges patriæ dictabant, tanquam sacrile-
gum seuerè puniret, Calphurnius præfectus su-
scipiens Valentinum, tradidit eum cuidam Aste-
rio principi suo, vt dicēdi facultate qua aliquid

Valentinus
comprehen-
ditur, & cõ-
peditibus vin-
ctus, ad Clau-
dium addu-
citur.

Claudius
propendet
in Christiani-
simum.

Mutatur ver-
bis præfecti.

Valentinus
traditur A-
sterio.

Ioan. 1.

fortassis valere credebatur, atque blanditus a Christi fide ad impium simulachrorum cultum traduceret. At verò Valentinus, ut primum Asterij domum ingressus fuit, fixis statim in terram genibus pro salute domus illius & Asterij, ardentissimas ad Christum preces fudit. Tu, dicebat, Domine es lux vera, quæ illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum, illumina quæso tenebras familiæ huius, ut cognoscat Deum verum Iesum Christum. Audiens hæc Asterius. Quid, inquit, homo prudentissime, tu Christum vestrum lumen appellas? Certè huius rei ego experientiam capere volo: vel egregiam vitam fallaciam coërcebo. Est mihi filia adoptiva, quæ ante duos ferè annos luminibus orbata est; huic si tu Christi tui virtute visum restituere potes, ego, quæcunq; præceperis, lubens faciam. Cui Valentinus: Adduc, inquit, illam in nomine Domini nostri Iesu Christi ad me. Quæ cum ab Asterio anxio & tremebundo adducta fuisset, Valentinus fufis cum ingenti lachrymarum vi ad Deum precibus, sacras suas super eam manus imposuit, & clausa lumina aperuit.

Cæcæm Valentinus illuminat.

Credit Asterius, cum vxore & baptizatur.

Hoc cum vidisset Asterius, humi se cum vxore ad sancti pedes prostravit, & sacrosancto regenerationis lauacro expiatus, ad Christi militiam adiunctus est. Erat apud eum ingens Christianorum multitudo in vinculis, quæ statim pristinam libertatem recuperavit, & nomen Domini hymnis & canticis miro cum gaudio celebravit. Inter hæc fama miraculi ad aures Marij & Martij peruenit, qui nouo gaudio perfusi eò cum filijs conuolârunt, ibidemque duobus & triginta diebus, pari cum cæteris deuotione, CHRISTI Iesu

Iesu bonitatem & gratiam celebrarunt.

Post hos autem dies Claudius Asterium requirit; cumque eum cum vniuersa domo Christo nomen dedisse intelligeret, missis eò confestim crudelitatis suae satellitibus, omnes ad se victos adduci iussit. Et quidem Asterium cum omni familia in ciuitate Ostia crudelissima internecione deleri praecepit. Valentinum autem fustibus caelum capitali sententia condemnauit. Qui decollatus est via Flaminea sub die 16 Calen-Martiarum. Cuius corpus collegit matrona quaedam Sabina, & sepeliuit eodem in loco ubi capite caesus est.

Postremò Marius & Martha, quos pecunijs cumulatatos esse existimabat, adduci iussit; qui cum ab eo interrogarentur, qua de causa & quibus sumptibus tantum itineris spacium ex Perside conficissent, responderunt; Nos famuli Christi lesu, ut Apostolos eius honore debito prosequeremur, eosque nobis apud omnipotentem Deum intercessores faceremus, ingenti animi deuotione hoc tedium longinqui itineris alacres deuorauimus. Et quam, inquit, Claudius, obtinetis generis nobilitatem? Sumus, respondet Marius, claris admodum natalibus orti; Nam ego quidem sum filius Imperatoris Maromeni, & haec filia Cusuntis subreguli. Tum Claudius auidis faucibus praedae inhians, & facultates, inquit, vestrae praestonè sunt? Respondent illi; Facultates nostras ei à quo illas accepimus, Domino, inquam, nostro Iesu Christo dedimus. Claudius hoc audiens, furore vehementer excanduit, atque eos Vicario Musciano excarnificandos tradidit.

Asterij cum tota familia martyrium. S. Valentinus capite plectitur.

Jan 16 1607

Marius filius Imperatoris & Martha filia Cusuntis subreguli.

Eadem die, omnia tormentorum genera in medium prolata sunt, ut eorum aspectus horrorem eis incuteret. Muscianus vero nos, inquit, praeceptum principum nostrorum? Cui Audifax, Nescimus, respondit, Tum Muscianus: Hic est, inquit, edictum principum, haec mens & voluntas Imperatoris nostri inuictissimi Claudii, ut dijs sine mora sacrificetis, & primos in aula honores consequamini. Si autem recusat, ut omnibus hisce supplicij excarnificati, vitam crudelissime finiat. Quare agite, & vos principum iussis obedientes praebete, & generis vestri splendorem renouate. Ad haec Audifax filius eorum natum aior; Stultam rem locutus es. Muscianus autem conuersus ad Mariam, Martham & Habucuc; & vos, inquit, ad haec quid dicitis? Respondent illi. Omnes quasi vno ore locuti sumus. Muscianus hoc responso in furorem versus, vestimentis eos expoliatis fustibus crudeliter mactari iussit. Martha vero, ut eo spectaculo grauius torqueretur, ante eos stare est iussa. At illa: o filij, inquit, constantes estote. Marius vero: Gloria tibi Domine, inquit, Iesu Christe.

Santi martyres fustibus caeduntur.

Vruntur & lacerantur eorum latera.

Manus amputantur.

Muscianus tanta eorum constantia grauiter commotus, in eculeo eos suspendi, eorumque latera igne primum exusta vngulis ferreis, crudelem in modum dilacerari iussit. Illi autem inter tam acerba tormenta vultu alacri clamabant: Gratias tibi agimus Domine. Post haec Muscianus depositis de eculeo summitates manuum praecidi iussit. Quod cum fieret, Martha profluentem sanguinem mariti & filiorum colligebat, eoque magno cum gaudio, tanquam preciosissimo vnguento caput suum ungebat. Deinde Muscianus manibus colligatis per ciuitatem eos

hos circumduxit, sub voce præconia, Deos blasphemare nolite. Clamabant autem Marius, Audifax & Habacuc; Non sunt dii sed dæmones, qui vos & principem vestrum in interitum sempiternum pertrahunt. Muscianus cum omnes suos conatus illorum constantia deludi videret, eodem die capitis eos damnauit. Ducti itaque via Cornelia tertio decimo ab vrbe miliario, ad Nymphas Catabalssi, sub arenario decollati sunt, Quorum corpora matrona quædam Felicitas nomine, semiusta rapuit, & in prædio suo sepeliuit. Porrò Martham Muscianus in puteo nectari præcepit, vbi gloriosum certamen & illa confecit; quam eadem Felicitas sanctorum corporibus lociauit.

Decollatur.

Martha in puteo proiecta, martyrium obit.

PASSIO S. VALENTINI EPISCOPI Inter amensis, ex ea quam Surius optima fide ex antiqua M.S. Codicibus habet. Porrò notandum est: Hunc Episcopum, alium esse ab eo, quem Petrus in Cat. lib. 1. c. 15. habet, qui vixit temporibus Iulij Imper. Passus verò hic videtur tempor. gentil. Imper.

Vide Czf. Baron. not in marty. Rom.

Erato in Vrbe Roma, Craton quidam summis oratoriae facultatis laudibus ornatissimus, cui erat filius Cheræmon nomine, qui iuuenis admodum, eam incurerat ægritudinem, vti incuruato dorso caput inter genua deprimere turcaneque erat eius calamitas, vt nulla medicorum arte vel industria curari poterat. Cumque pater omnem salutis spem de filio abiecisset, exiit quidam Fonteius Tribunitius, qui eodem & grauiore etiam malo germanum suum vexatum

14. Februar. Craton in signis Rhetor.

Valentini
laua.

fuisse dicebat, curatumq; à quodam Episcopo
lentino ciue Interamnensi, viro magnæ san-
tissimæ opinionis celebri, & virtutum omnium spe-
dore mirificè ornato.

Valentini
ad Cratonē,
in Urbem
Romam ad-
natus.

Audiens hæc Craton, summa diligentia & ma-
gno cum honore, per viros quosdam apprime
dignos, Valentinum Romam adduci curauit, & h-
lium ei suum Cheræ montem multis cum Iacur-
tis sanandum obtulit. Cui Valentinus Episcopus
dixit; Tu si vis, curabitur, At ille: Dimidiā, inquit,
substantiæ meæ partem tibi dare confiteor, si ab
hac eum calamitate liberaueris. Miror ego inquit,
inquit, Valentinus te virum prudentem non aduer-
tisse, quæ dixerim; Tu si vis, curabitur. Nam si libe-
iectis idolis, & sceleratorum hominum simula-
chris, in Christum credideris, optatam filius tuus
salutem consequetur; censum verò tuum, cuius
mihî dimidiā partem polliceris, offer pauperi-
bus, qui pro filio tuo orēt; mihi autem nulla ra-
tione persuadebis, vt aliud quid quàm fidem tuam
pro salute filij tui expetam.

Fides Chri-
stiana, etiā
operibus
declarama
est.

Craton orator dum hæc audiret, procidit ad pe-
des Episcopi & se credere in Christum Iesum do-
xit. At Episcopus: Fides, inquit, Christiana non
verbis tantum, sed operibus demonstratur: qua-
rè volo te te ipsa fidem declarare. Idolis igne
manu factis, renuncia, & delicta tua sacro fonte
expiato, & sic deinum ab vniuersis sceleribus
expurgatus, in numerum filiorum Dei recipieris.
Cui Craton; Quomodo quæso aqua quæ solet
corporis lauat, peccata animæ tollere poterit?
Tum Valentinus: Aqua, inquit, per mysterium in-
uocatæ Trinitatis, spiritus sancti gratiam in se re-
cipit, & per eam vniuersa crimina quantum
enormia, protinùs mundantur. Hæc cum dixisset,

Aqua bap-
tismatis, quo
modo pur-
get animā.

et, luculenta admodum oratione de Christiana
agnitate, eiusq; mysterijs differuit. Sed Craton,
qui tota mente in salutem filij sui propendebat,
Nullas quæso facito, inquit, longioris orationis
ambages; nam ex hoc vno veritas constabit, si sa-
lutem consequatur is propter quem hæc dicun-
tur.

Tunc Valentinus cubiculum solus cum Cheræ-
monte ingressus est : & totam diem vnà cum no-
cte in precibus & lachrymis pro salute illius ex-
egit. Media autem nocte tantus splendor cubicu-
lum inuasit, vt ij qui foris rei exitum præstola-
bantur, protinùs illud cum Valentino & filio
Cheræmonte flammis absumendum putarent.
Sed cum Cheræmontem (qui tribus iam annis
nullam omninò vocem ediderat) psallentem, &
clara voce nomen Christi predicantem audirent,
gudio incredibili perfusi, fores sibi referari po-
tulerunt; quas tamen vir sanctus ante comple-
tam orationem aperire noluit; sed mane facto,
Cheræmontem illis saluum & incolumen tra-
didit. Quo miraculo victus Craton, vnà cum con-
iuge & tribus discipulis Proculo, Ephebo, & A-
pollonio, qui artium maximarum disciplinis il-
lius studio erudiebantur, fidem amplexus bap-
tizatus est. Porrò omnes illi abiectis humanæ sa-
pientiæ studijs, totos se ad diuinarum literarum
cognitionem contulerunt, quorum opera mul-
ti ab errore ad veritatem & fidei professionem
perducti sunt; ita vt Abundius vrbs Præfetti
filius, Christi se famulum publica voce clama-
ret.

Hinc indignatio omnium penè senatorum ac-
cesa, Valentinum primùm virgis cæsum, car-
ceribus mancipauit. Videntes autem eum in
ipsa

Cheræmon
Cratonis fi-
lius, tribus
annis con-
tractus, fit
repente sa-
nus.

Craton cæ-
catus in
tota domo
sua baptiza-
tur.

S. Valerinus
decollatur.

ipsa cæde & custodia gloriari, eiusque constan-
tia Christianorum animos confirmari, medio
ctis silentio eiectum de carcere, iussu Placidii
his Præfecti decollauerunt. Sacrum corpus fuit
Procuro, Ephebo, atque Apollonio, in ecclesia
Interamnæ ciuitatis, nocturno itinere traslarum,
& honorificè sepultum; ubi cum quotidianis
vigilijs in Dei laudibus permanerent, senti à gen-
tilibus Leontio consulari traditi sunt. Quos cum
neque blanditijs, neque supplicijs frangere pos-
set, capitalem sententiam subire iussit. Porro SS.
Martyres felici agone consummati, à B. Abba-
dio non longè à corpore Sancti Valentini sepulti
sunt.

Item Procuro,
Ephebus
& Apollonio
sunt.

VITA ET MIRACULA S. AUXENTII

Vide Tom. 6. Annal. C. Baronij.
Abbas. Ex ijs qua Metaphrastes, purè & germanè
sed admodum proluxè conscripsit. Vixit ad rem-
pora vsq; Zenonis Imp. qui regnare cepit.
Anno Domini 474.

14. Februar.

Tempore Theodosij iunioris, anno eius im-
perij 35. fuit vir quidam Auxentius nomine,
ex genere quidem orientali, pietate autem
& Christiana doctrina eximie eruditus, corpo-
ris verò robore & specie singulari præditus. Hic
cum patrum suum Bizantijs militantem, ex Sy-
ria ascendens magno studio requisuisset, & præ-
ter opinionem è vita excessisse inueniret, ipse in
defuncti patris locum nomen suum militiæ tra-
didit, & pari virtute militari celebre reddidit. Et
quamuis in exercitu esset insignis, facta que eius
fortissima summam laudem mererentur; ipse
tamen insignior humanæ gloriæ contemptor, to-
ta mente ad promouendum insitum sibi pieta-
tis studium aspirabat. Hinc frequens illi con-
uer-

Auxentius
dat se mili-
tiz.

versatio cum sacro monachorum cœtu, & maxime cum Iohanne quodam, qui propè septimum in Clubo stabat, cuius vitam & actiones sibi imitandas proposuerat.

Frequens illius conversatio cū monachis.

Porro benignitatis & misericordiæ studium imprimis sanctum illi fuit, prorsus ut nunquam aliquem, stipem mendicantem inanem à se repelleret. Die quodam pauperum vnus precibus valde importunis indusum ab eo postulauit; cumque illi vnicum tantum, quo indutus erat, ad manus esset, pauperem illum ad locum quendam deuium pertraxit, ibidemque ei proprium, quo indutus erat, indusum tradidit: sola ipse in penula remanens. Aliquot verò post diebus palatum ingrediens, mulier quædam passis crinibus ei obuiam occurrit, clamans & eiulans; O vis magna, quæ affertur ab Auxentio, qui comediis dæmonia. Viginti annis hic latui, & nunc misera virtute egredi compellor. Auxentius cum ad meos equo calcaribus, è turbis, quæ ad has mulieris voces vndique confluebant, se subducere vellet, illa immundo agitata spiritu, acrius sequebatur, ad eum vt Auxentius flens & suspirans, preces pro ea funderet, dæmonemque expelleret.

Curat dæmoniacam Auxentius.

Post hæc vir sanctus nè quam ex humana laude labem contraheret, relictis omnibus, in desertis Bithyniæ partes se recepit, vbi in monte Oxæa qui decem ferè à Chalcedone milliaribus distat, indutus veste ex pilis & pellibus contexta, vitam in omni sanctitate instituit, & in angustam cellulam lætus se inclusit. Cum autem fama sanctitatis eius longè latèque vagaretur, Comitissa quædam luminibus repente orbata è Nicomedia supplex ad eum venit, vt eius precibus visum recuperaret. Cui vir sanctus pro sua in calamitosos

Fugit ad deserta loca. Vide asperitatem vestitus.

mise-

Cæcam san-
nat.

miseri-
cordia, fufis ad Deum precibus extor-
lumen contactu manuum fuarum reftituit. Hoc
fuit principium miraculorum eius in monte
Oxeæ.

Cæbra iu-
ramenta, le-
pra punita.

Eorum autem qui ab immundis vexabantur
spiritibus, ingens quotidie ad eum conflabat
multitudo, ex quibus plurimi sanctissimis eius
precibus sunt curati. Die quodam venerunt ad
eum duo morbo elephantiaci turpiter deformati,
ut sanitatem ab eo perciperent. Quibus vir
sanctus: Nostis, inquit, o fratres qua de causa in
Domini in vos defæuiat? Vos frequenter iuratis
sumis de causis sacrosanctum illius nomen in vanum
sumitis, iuratis, ac peieratis, ideoque iustitiam
illius iudicio præfens hæc calamitas vos premit.
Sed iam tandem peccatum vestrum agnoscat, &
ad mentem redite, ut sanitatem consequamini.
Hæc cum dixisset, omnes ad precandum horatus
est, & ipse flexis genibus & ingenti lachrymarum
profusa, tandem surgens oleo sancto à vertice ad
pedes vsque eos inunxit, & sanos atque inco-
lumnes à se dimisit. Simili modo paralyticum, & duas fu-
minas à legione demoniorum obsessas, liberauit,
& mutæ quoque beneficium loquelæ reftituit.

Oleo sancto
curat lepro-
fos.

Item dzmo-
nias &
mutam.

Eutyches
hæreticus,
tempore

Post aliquot autem annos, quibus sanctus huius
mundi voluptatibus renūciauerat, Theodosio iu-
niore Imperatore è præfenti vita sublato, cum
Marcianus Christianæ religionis cultor eximius
in imperiū successisset, ingens repente rerum omni-
um perturbatio ac præcipue religionis confusio
exorta est. Quidam enim Eutyches presbyter, in
summa, refutata iam antè & abolita à Basilio, Gre-
gorio, & Iohanne Chrysoftomo Episcopis fan-
ctimonie ac eruditionis laude præfatisimis, de-
liramenta ab inferis excitare, & renouare con-
tende-

endebat, pestemq; vnam omnium terri mar in
 ecclesiam inuehere conabatur. Quam vt oppri
 meret, Marcianus totius orbis Episcopos Chalce
 donem conuocauit. Cumque sexcenti & triginta
 eo conuenissent, Imperator & Episcopi omnes,
 Auxentium in concilium vocari postularunt. Qui
 cum mordicus resisteret, diceretque monachorum
 non esse docere sed potius doceri: fuit à militi
 bus & clericis quibusdam, eam in rem ab Impera
 tore missis, inuitus adductus. Ex monte igitur hoc
 modo per vim abreptus, cum pariter cum eis ad
 synodum pergeret, multa in via miracula patra
 bat. Demones ex obsessis corporibus vi precum
 suarum expellebat, morbos sanabat, & quavis
 calamitate affectis auxilium & opem afferebat;
 itaque adeo vt milites & clerici virtute miracu
 lorum eius in admirationem rapti, eum prae
 stitiorum ac Christi illusorem appellarent, &
 tanquam hominem mente captum firmis carce
 ribus & monasterio quod erat in Phelio, con
 cluderent. Neque hac iniuria virum illum san
 ctissimum affectis contenti, multorum iudicio
 tanquam maleficii reum condemnarunt. Quod
 ille tulit patientissimè: Immo quanto maiori
 ab hominibus contumelia afficiebatur, tanto
 magnificentius nomen Domini predicabat: &
 in contumelijs alacrius exultabat. In vinculis au
 tem cum in monasterio illo à militibus detine
 retur, quamuis loci illius monachi inopia eius
 enimia quadam benignitate consulerent, & in
 iuriam omnem à viro sanctissimo propulsarent,
 ille tamen humanam consolationem penitus
 admittere recusauit; immò in tanta austeritate vite
 perseverauit, vt cibi omnis potusque expers, ca
 lesti consolatione & animi & corpus sustentaret.
 Post

Marciani
 Imperato
 ris.

Synodus
 Chalcedo
 nensis.

Vir sanctus
 post tot mi
 racula iniu
 ria afficitur.

Patientia
 eius.

Mira eius
 abstinencia.

Erat locus
ille sic di-
ctus, à Ruffi-
no Consule,
qui ecclesia
Apostolorum
cum mona-
sterio adifi-
cavit.

Miracula ei-
us in mona-
sterio B. Hy-
patij, vbi co-
elus tene-
batur.

Auxentius
ducitur ad
Imperatorem
honorificè.

Auxentius
damnat Ne-
storij & Eu-
tychis erro-
res, & pro-
bat fidem
Chalcedo-
nensis sy-
nodi.

Post hæc, cum maleuolorum inuidia non
ceret, fuit ad Ruffinianas deductus, prope
Apostolos, in monasterio B. Hypatij, vt ibi er-
nium conspectu remotus, vitam in silentio
igeret. Fuit autem à sacris loci illius incolis
maxima incredibilis beneuolentia signifi-
ne exceptus; & quia videbant illum virum
diuino spiritu plenum, omnibus ab illo
monasterium confluentibus, hospitij beneficia
concedebant, & prompto alacrique animo
peribus & hominibus calamitosi ministratione
eoque magis quod Auxentius vi precum
consuetam miracula quæ inuidorum calum-
niam obscurata erant, renouaret. Immundis
tutus verbo virtutis ex obsessis corporibus
gabat, lunaticos, paralyticos, & alijs oppres-
languoribus mira facilitate curabat.

Dum hæc geruntur, missi sunt ab Imperatore
qui Auxentiū adduceret, vt vir sanctus suo
su sanctam & œcumenicam Synodum, confirmaret.
At ille quamuis summa vi primum resistens,
indignum se clamitans qui suam sententiam
ctissimorum Episcoporum decretis adiungere
& ab infra humilitatis virtute, canem se mor-
um appellaret, Imperatoris tamen & Episco-
pum omnium mandato sententiam dicere com-
pulsus, constanter sanè & præclarè Nestorij
& Eutyichis manifestum furorem, quo scelerat
de persona Christi, ac Dei genitricis Maria, do-
gmata in Ecclesiam inuehere conabantur, re-
guit. & sacrosanctam Synodum stabilivit. Hæc
cum summa cum Imperatoris & Patrum omni-
um gratulatione peregisset, protinus se ad inter-
missa solitudinis certamina, in monte aspero
nè &

& horrido, Ruffinianis propinquo, recepit; ubi
 & quanta perpeffus fuerit, & quam inuictio
 nimo contra dæmonum infidias & fraudes de-
 certauerit non erit abs re explicare.

Quadam nocte cum tota mente in cœlis ver-
 saretur, innumerabilis dæmonum multitudo
 cum terribili quodam rugitu adfuit; vt eum vel
 terrore aliquo concuterent, vel certè à sublimi
 orationis studio præpedirent. Sed ille malignis
 eorum insultibus affuetus, solo crucis signo in-
 fugam eam conuertit, mentisque aciem in orati-
 one planè immotam seruauit. Frequenter se Sara-
 thas in angelum lucis transformans, sub magno
 pietatis prætextu, infidias struxit, sed nunquam
 tamen in fraudem impellere potuit. Erat enim
 diuinarum scripturarum peritissimus, & discre-
 torum spirituum valdè eximius. Porrò nihil in eo
 maiore encomio dignum esse videtur, quam be-
 neficiendi studium, quo incredibiliter erga pro-
 ximum ardebat. Nam licet ab omni familiari ho-
 minum conuersatione & amica societate seclu-
 sus in solitudine degeret, precibus tamen in re-
 bus afflictis & desolatis multis opem adferebat;
 & fama virtutum suarum plurimos ad se quoti-
 die alliciebat: quorum nemo non aliquo insigni
 ab eo affectus beneficio recessit. Terrenarum &
 præterlabentium rerum contemptum omnibus
 sine intermissione inculcabat. Quid enim dice-
 bat, hæc vobis ad veram felicitatem conferre po-
 terunt? Non sumus à Deo ad partum, & solam
 corporis curam, vt pecudes, creati: sed ad immor-
 tale decus & gloriam. Quid igitur aliud nobis in
 vita faciendum est, cum nos immortales, diuino
 que semine generatos esse sentiamus, quam vt ab-
 relictis & repudiatis mortalibus rebus, de immor-
 talibus

A a a

talibus

Dæmones
 eum terrere
 nituntur.

Crucis si-
 gno eos fu-
 gat.
 2. Cor. II.

Summū eius
 studiū, prox-
 imis benefa-
 ciendi.

Terrenarum
 rerum con-
 temptum
 eis inculcat.

talibus atque diuinis noctes & dies, cum incubi-
bili voluptate cogitemus.

Hæc & alia multa, quæ nos propositi nostri
memores omittimus, cum diceret: plures diuino
amore fauciati, rebus mundanis & malis renun-
ciare, eiq; adhærere volebant: quos tamē vir
sanctus, admittere recusabat; monēs eos ut vitia sua

Nota prudē-
tiam viri il-
lius sanctif-
simi, in reci-
piendis mo-
nachis.

corrigētes, in primis omnes facultates suas dispo-
sarent; ne vllam haberēt occasionem reuertendi
aliquando ad vomitum, & retro respiciendi. Pro-
clare enim & prudenter sentiebat, rem tantam
stabilis ac cōstans esse possit, nō leui cōsideratio-
ne aggrediendā; sed summa cū maturitate, ac per-
fecta veteris hominis expellitione, quæ omnem
corporis voluptatem, perindē vt morietes mētē
à se expelleret. Vndē paucos quidē in cōsuetudine
sui certaminis & vitæ societatem recipiebat, sed
quos videbat strenuos esse bonorum operum mu-
latores, & cum inimico, inuicta virtute con-
gredi posse confidebat, summo cum gaudio am-
plectebatur, eosque tunica ex pilis & pellibus
contexta vestitos, in interiora deserti loca mit-
tebat, vt ibi antē omnia fraudes & insidias dia-
monum addiscerent, quo postea in spiritu exor-
diti, infirmiores docere possent. Parum enim
putabat vir sanctus, in solitudine delitescere
sed totis eam in rem viribus incumbere, cum
per se, tūm per suos discipulos, alios & la-
queis diaboli eriperet, atque ad pietatis studium
adduceret.

Vide quo-
modo etiā
in solitudi-
ne curam
proximi ha-
beat.

Erat quædam Eleuthera, quæ multo tempore
Pulcheriæ à cubiculis fuerat: hæc cum diuino
amore faucia importunis precibus instaret, eam
monasticæ vitæ disciplinis imbueret, & turbu-
lenti mundi negocijs auulsam Christo co-
secraret: respondit Auxentius: se admirari (ut
mirum

mirum ut eius spiritum & constantiam probaret) quare tantam vitæ austeritatem sine graui aliqua necessitate expeteret; maneret porro in statu seculari in quo benè viuendo salutem suam optimè constituere posset. Sed cum illa, diuino spiritu ad perfectionis studium excitata, instaret & virgeret, & lachrymis suis vim adferret; ganisus vehementer vir sanctus eam Christo consecrauit, & in campo suburbani Cyreta nomine, diuinarum scripturarum meditationi assiduo insistere iussit, ijsque sanè disciplinis eam imbuit, ut alia multæ & virgines, & præclaræ matronæ eius exemplo prouocata, ad eius societatem se aggregarent. Cum autem numerus paulatim accresceret, voluit omnes vniformi habitu vestiri, qui ex pilis contextus, & magnis pallijs ad talos vsque demissis superinductis, alios vel solo aspectu ad reuerentiam & pium quendam horrorem excitabat. Hic habitus ijs in locis ab Auxetio primùm inuentus, & religiosis fœminis traditus est.

Eleuthera
Christo cō-
secrat, &
montalem
facit.

Nota habitū
hunc religi-
osarum fœ-
minarum.

Porro cum fœminei sexûs fragilitatem optimè perspectam haberet, non desistebat animos earum pijs adhortationibus ad continentia certamen acnere; & frequenter apud eas diserebat, quantum scelus esset oblatum semel virginitatis votum & datam Christo fidem violare. Peracta autem adhortatione montem habitationis suæ locum repetebat, vbi nocte quadam in tugurio, suo cum de more precibus & vigilijs incumberet; vidit in spiritu magnum illum Simeonem Stylitem mortalitatis vinculis solutum, ad beatam immortalitatem commigrantem. Tanta enim mentis in Deum puritate vigeat, ut ea quæ in altera orbis parte fierent, contemplaretur. Tandem deuexa

Mentis eius
in Deum pu-
ritas.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

744 MART. SS. FAUSTINI ET IOUITAE
tate, plenus bonorum operum, & admirandis
virtutibus ac miraculis clarus in monte, quibus
pem dicitur, beatum Deo spiritum tradidit, cuius
corpus in oratorio ab eo instar monasterij in-
structo, cum multis suorum lachrymis, con-
tutum fuit; ubi per multiplicem Christi benigni-
tem eximia eius sanctitas in hodiernum usque
em miraculis claret.

Vita excedit
vir S.

Vide Czf.
Baron. Ann.
Tom. 2.

MARTYRIVM SS. FAUSTINI ET IOUITAE, ex eo quod est per Surium, cui Ado & antiquissima Martyrologia fidem faciunt. Mortuam sententiam accepere Anno Christi 112.
Alexand. Pap. 2. Hadrian Imp. 3.

15. Februar.
Patria Fau-
stini & Io-
uitae fratru.

Beatissimi viri Faustinus & Iouita, nobilitate in ciuitate Brixia orti parentibus Christi fidem, quam religiosa mente didicerant, instanti sollicitudine praedicabant. Erant enim non solum germanitate carnis coniuncti, sed etiam virtute spiritus ita vniti, vt concordia vbiq; studio, Christum annunciantes, copiosam regionis illius multitudinem, ad veram fidei cultum perducerent. Erat siquidem eo tempore eiusdem ciuitatis Brixiae Episcopus, Apollonius nomine, qui ob metum persecutionis sese in abditis occultabat. Is cum famulos Dei ardentissimo praedicationis feruore flagrare conspiceret, accessit ad se ecclesiasticis gradibus sublimauit. Denique Faustino, qui natu maior erat, presbyterij officium tradidit; Iouitam vero iunioris naturae frorum Christi numero sociauit. Susceptis itaque diuinis ministerijs, coepere tanto propensius veram praedicationis insistere, quanto magis eos sacerdotalis dignitas inuitabat.

Faustinus fuit
Presbyter, &
Iouita Dia-
conus.

Eo tempore Italicus Comes, qui Rhetiam populat

populis præerat. cum esset supra modum dæmo-
 nacis cultibus occupatus, lumen quod ipse cæci-
 tatis suæ inuolutus tenebris respuebat, moliebatur
 etiam infano studio à suæ prouinc:æ homini-
 bus arcere. Vndè factum est vt veniente Hadriano
 Imperatore in partes Liguria, ad fluuium Adduâ
 ei occurreret, ac talibus apud eum ore sacrilego
 interretur conquestionibus; Inuictissimè Impera-
 tor inquit, consule Romana Reipub. tuæ, consule
 sacratissimis dijs nostris; Sunt duo viri in ciuitate
 nostra Brixiana, qui nescio quem Christum præ-
 dicantes, plures iam à magnorum deorum no-
 storum ceremonijs auerterunt. Hos nisi vestri
 nominis censura coercuerit. certum est diuinam
 hæc in locis culturam obliterari. Audiens hæc
 Imperator plenam ei necis & suppliciorum om-
 nium in Christianos potestatem dedit. Qua acce-
 pit Italicus furore præceps, Brixiam iuit, & for-
 tissimos Christi athletas comprehensos suo con-
 spectui præsentari iussit. Qui cum adducti essent,
 Italicus Comes his ferè verbis eos aggressus est
 Edicto inuictissimi Imperatoris nostri constitu-
 tum est, vt omnes Christiani ad deorum nostrorum
 cultum transeant. Si qui verò repugnare inuenti
 fuerint, diuersis affecti supplicijs parère cogan-
 tur. Ad hæc Faustinus & Louita responderunt; Té-
 pus nostrum iam aduenisse credimus, quo exulta-
 re potius quàm terreri debeamus. Quod verò ad
 edictum atinet, nos huiusmodi edicto obedire
 diuino mandato prohibemur. Audiens hæc Itali-
 cus Comes, firmis eos carceribus vsque ad Impe-
 ratoris aduentum custodiri iussit.

Hadrianus
 Imperator
 venit in Gal-
 lias.

Sistuntur
 martyres co-
 rã Italico
 Comite.

Faustini &
 Louita præ-
 clarum re-
 sponsum.

Quinta autem die Imperator adueniens, vt
 primum per Comitem de eorum constantia
 certior factus fuit, iracundia commotus: Et quali,
 inquit

746 MART. SS. FAUSTINI ET IOUITAE
inquit, sunt isti progenie, aut quibus natalibus
turi, ut ad nostram maiestatem audiendi referantur?
Cui Comes, Certè, inquit, ò Imperator, pro
claro admodum genere nati sunt: quippe, quorum
parentes primas in huius ciuitatis senatu semper
tenuerunt, & qui summo deos nostros honore
profecuti sunt. Hi verò quibus præfugijs in eam

Adducuntur
in Imperato
ris conspe
ctum.

mentem impulsit, incertum habeo. Imperator
his auditis è carcere eductos suis aspectibus præ
sentari iussit. Quos cum multis blanditijs, & in
nibus verbis, ad Solis & Lunæ statuam adorandi
inducere conaretur, illi constanter negarunt, se
diuinos honores ad Dei creaturas, & operima
num hominum villo modo translaturus. At Im
perator ad Solis statuam adductos iubet sacrifici
care, vel in tormentis acerbissimis vitam abijce
re. Tunc Iouitæ conuersus ad statuam, dixit. Tu

Solis statua,
fit instar fu
liginis nigra,

qui ad effigiem Solis formata es, transfigurare in
effigiem picis ad eorum confusionem qui te qua
si Deum adorant. Hæc cum dixisset, statua carbo
nè atrior reddita est. Cumque, mandate Impera
tore, ministri fuliginem spogijs abstergere, & pri
stinum ei splendorem reddere vellent, tota simul

Redigitur
in fauillam.

in fauillam resoluta est.

Damnantur
ad bestias.

Tunc Imperator ira vehementer excandescens,
fine mora ad bestias eos condemnauit. Puerum
quatuor leones aspectu sanè terribiles, in eos im
missi, qui grandi velocitate irruentes se ad Sancto
rû pedes proiecerunt: dimissoque in terrâ capite,
vestigia eorum lingebant. Hæc cernens Hadria
nus leopardos adduci mandat, sed illi cum simili
beneficio martyres afficerent, vrsos dimitti iu
bet, atque vt acrius desæuient, latera eorum ar
dentibus faculis exuri præcepit, vt dolore stimu
lante vel inuiti irruerent. Hæc dum fierent, leo
nes

es & leopardi, impetu in ministros facto, ad unum omnes deuorauerunt: martyres uero inter bestias securi, summis diuinam potentiam ac bonitatem laudibus celebrabant. Tum Faustinus: o Christianorum tyranne, inquit, nondum tu diuinam potentiam agnosces? Vbi nunc sunt minæ tuæ, quas nobis intentabas? Nonne uides omnia tormenta tua Christi uirtute superata esse? sed ut te victum tandem aliquando fateare, adduc si quæ alia præterea habes.

Hæc cum magno animo Imperatori insultans Faustinus diceret, Orphetus quidam, prophanus sacerdos, qui Imperatori sanguine iunctus erat, ut aliquo modo animum eius graui exulceratum iracundia sanaret: Bono (inquit) animo esto, o Imperator, ego enim desperatos hos homines in uicta Saturni Dei nostri potentia, à peste & exitio, in quod cæca mente miseri ruunt, liberabo: atque ad maiestatis tuæ gloriam, sempiterna prædicatione celebrandam, adducam. Hæc dicens, subleua Saturni statua, cum Sacerdotibus & Italico Comite ad locum certaminis perrexit. Vix propius accesserant, cum repente fera furore percitata in eos insiliunt, & temporis momento crudelem in modum dilacerant. Exoritur Paganorum clamor horribilis, quod cernerent statuam bestiarum conculcatam pedibus, suorum scædatam sanguine sacerdotum. Interim cum per uniuersam ciuitatem clamor vagaretur, atque ad aures coniugis Italici, Atræ nomine, peruenisset, illa uelociter morte uiri sui percussa lachrymis & luctu deformata, ad locum conuolauit: deos omnes deasque impotentes, & miseros clamitans. Quomodo enim, dicebat ad Imperatorem, opem ab ijs præstolabimur, qui ferarum rabie prostrati iacent? Hæc cum diceret,

Aaa 4 repu-

Bestiæ ministros Hadriani dilacerant.

Faustinus insultat Hærciano.

Fera deuorant Italici Comitem, cum multis alijs.

Afra, Calocerus, & alij multi, credunt in Christum.

Ferz obediunt mandato martyru.

Mittuntur in flammam martyres illi.

Sistuntur martyres Imperatori à Calocero magno cum honore.

repudiato idolorum errore, se cum Calocero alijs viris primarijs non paucis, credentium numero sociavit.

Hadrianus horum conuersione turbatus, multos martyres; Vsq̄quo mihi illuditis? Si Christus quem colitis verus Deus est, exite à feris liber. Tunc martyres ad bestias; Ite, inquit, in nomine Domini ad loca deserta, neque vlli omnino vim inferatis. Nec mora, recedentes ab eorum conspectu velut oues mansuetissimæ, montium deserta petierunt. Sed Imperator, qui totum horrendis peccatorum tenebris immerfus erat, ampliori indignatione correptus, in ardentem ignem globos eos proijci iussit. At martyres in modis flammis illæsi consistentes, expansis in calum manibus Deum laudabant. Imperator hæc vident magos eos esse clamitauit, & rursus in carcerem trudi præcepit: vbi angelica visitatione interpositæ noctis silentio confortati sunt.

Post hæc Hadrianus excelsum ante templum Martis tribunal erexit, vt ibidem crudelissimæ mortis sententia martyres condemnaret. Cum autem Calocerus ex officio eos vinclos adducere iuberetur, ille beatos martyres magna cum reuerentia præcedens, eo cum honore Imperatori illos exhibuit, vt non homines morti obnoxios, sed potentissimi alicuius regis legatos ducere videretur. Vndè Hadrianus suspirans, animique dolore permotus, in palatium se recepit. Faustumque ac Iouitam incito populo ad se adduci iussit, quos cum neque minis, neque blanditijs in suam allicere sententiam possent, tetra carceri ad diem persecutionis suæ mancipauit.

Interea

Interea Calocerus, inuento non longè à Brixiana ciuitate Apollonio Episcopo, cum omnibus suis ab eodem baptizatus est. Quo cognito Imperator, nimio furore succensus, omnes Caloceri ministros sine mora capite plecti, Caloceram vero vna cum Faustino & Iouita catenis astrictos, post se Mediolanum trahi iussit. Ingressi autem ciuitatem martyres, à sancto Apollonio, & uenera Christianorù multitudine, cum insigni charitatis officio excepti sunt, & mirificè ad certamen intrepidè subeundum confortati. Tertio autem die in thermis Herculaneis (vbi Hadrianus tribunal parauerat) iussi sunt dijs sacrificium offerre. Illis verò constanter respondentibus, se nullo modo demonijs & inanibus simulacris, sed Deo vero tantùm sacrificaturos, Hadrianus stimulis furoris exagitatus, iussit liquefactum plumbum singulorum ori infundi, ve simul cum acerbissimo cruciatu vitam extorqueret; sed plumbum mox in eos qui illud infundebant, resiliens, nullum martyribus dolorem intulit.

Post hæc eculeo iniectos, resina, stupa, & oleo vna cum eculeis exuri iussit. Et quidem igne accenso, flamma ingens ad sydera tendebat; sed martyres in medio incendij illæsi permanentes, Christi virtutem & eximiam erga suos benignitatem voce maxima prædicabant, populùmq; ad veritatis cognitionem inuitabant. Et sanè multi rei miraculo permoti clamabant: Magnus est Deus Christianorum; & abiurata nefanda idolorum impietate Christo alacres & læti nomina dabant. Confusus igitur Hadrianus, nesciens quæ quo furore & quibus potissimum cruciatibus Christianorum virtuti occurreret, Romam iturus: victos omnes ferro, per singulas ciuitates

Aaa 5

multis

Calocerus, cum omnibus suis baptizatur, ab Apollonio Episcopo, Faustino Iouita, & Calocerus victi, ducuntur Mediolanum.

A plumbo nihil caduntur.

Multi credunt in Dominum.

* hunc vo-
ear Ado Sa-
prium.
Calocerus
Mediolani
martyrium
subit.

multis cum opprobrijs trahi iussit. Calocerus
rò * Fabricio cuidā apud Alpes Cotias traditus
postquam multa ibidem pro Christi nomine pe-
pessus esset, ad extremum Mediolanum redactus
præclaram martyrij coronam accepit.

Porro Faustinus & Iouita Romam perducti,
cum ab Hadriano: ad immolandum dijs compel-
lerentur, ipsique maiori constantia resisterent, de
populum cum verbo fidei, tum exemplo virtutis,
ab impia idolorum superstitione ad Christum
attraherent, Hadrianus, nè grauiora impietatis
suz damna ab illis pateretur, eos Aureliano Ce-
mici extremo afficiendos supplicio tradidit. Qui
cum eos ad Brixianam ciuitatem reduxisset: &
multis nequiquam verbis, de immolandis deo-
rum sacrificijs compellasset, iussit eos extra Ciui-
tatis portam in via Cremonensi capitalem subire
sententiam. Quam positus in terram genibus, la-
cum gratiarum actione à lictoribus exceperunt,
quintodecimo Kalend. Martiarum.

Faustinus &
Iouita de-
collantur.

Vide Caf.
Baron. An-
nal. Tom. 2.

CERTAMEN S. ONESIMI, DISCI-
puli S. Pauli Apostoli, primi post S. Timotheum, E-
piscopi, ex eo quod est per Metaphras-
ten. Martyrium fortiter consummatum an-
no Redemp. human. 110. Anaclet.

8. Traian. Imp. 11.

16. Februar.

Onesimus
sistitur ad
tribunal.
Præclaræ
laudes O-
nesimi.

Cum Romæ Satanas suam in Christi seruos
maximè exerceret rabiem, Onesimus, Pau-
li Apostolorum principis discipulus egre-
gius, fuit à Præfecto vrbis Tertullo ad Traiani
Imperatoris tribunal furibundè protractus. Hic
est Onesimus ille qui Apostolicis decoratur testi-
monijs. Hic est, qui sua integritate vitæ, & morum
probitate, diuino illi Paulo persuasit, vt literis
pro

pro eo apud Philemonem dominum suum intercederet. Hic est qui seruilis necessitatis vincula, præclaris actionibus dissoluit, & integram libertatem eximia sanctitate adeptus est. Hic est qui egregio pietatis studio Christi Apostolis in carcere & vinculis constitutis fidelissimè ministravit. Hic qui tam præclarum ab Apostolo testimonium consecutus est, ut eum intima dilectione, & filium & fratrem appellauerit. Sic enim ad Philemonem scribens, inquit: Rogo te pro filio meo, quem ego genui in vinculis meis, Onesimum aliquando tibi inutilem, nunc autem tibi & mihi utilem, quem misi. Tu autem eum, hoc est, mea viscera accipe; quem ego volebam apud me retinere, ut pro te mihi seruiret in vinculis Evangelij.

Atque hæc quidem, quæ per tot laudes procedunt, planè ad bonorum omnium thesaurum accipiendum sufficerent, quem Vas illud electio- nis & fratrem, & filium suum appellat: filiū qui dem, propter amoris magnitudinem, quo erga eū mirificè flagrabat: fratrem autem, quòd vinculo- rum omnium & tristitiæ se socium indiuiduum præberet. Atque hunc quidem, qui & corpus assiduò ieiunio, & animam precibus ac vigilijs contra diaboli tyrannidem præclare munierat: Tertullus ad tribunal adductum, quisnam, & cuius conditionis esset, interrogauit; Cui Onesimus li- berè ac còstanter respòdit; Christianus ego sum, olim quidem famulus hominis: nunc verò gratus Domini & Seruatoris nostri Iesu Christi seruus. Et quam occasione, inquit Præfectus, & quo precio in nouum hoc dominium translatus es? Cui Onesimus: Occasione, inquit, certè non alia, quàm veritatis: & odio cultus simulacrorum.

Pre-

Onesimus
Pauli filius
& frater.

Onesimus
sistitur Præ-
fecto, & illi
præclare re-
spondet.

Precium verò quo redemptus sum, est preciosissimus Domini nostri Iesu Christi sanguis, quod morte ad veram & sempiternam vitam transiimus. Cui Præfectus: Vellem, inquit, ut tu rationibus ac scripturis nobis probabili aliquo argumento hac de re differeres. Tùm Onesimus luculenta sanè oratione præclare de Christiana pietate multa disseruit, & multiplicem impietatem, qua simulacrorum cultores nefariè pollutos esse dicebat, egregiè confutavit. Ac postremò, Præfectum enixè rogavit, atque obtestatus est, nè certissimo æternæ perditionis suæ periculo oblatam veritatis lucem à se repelleret.

Onesimus
in carcerem
conijcitur.

Præfectus placidè quidem Onesimi orationem ad aures admisit, sed nihilominus virum sanctum cum ijs qui illi adhærebant, in carcerem tenebrosissimum coniecit; vbi postquam totos decem & octo dies in summis afflictionibus perdurasset: fuit ab ipso Tertullo sub specioso quodam fidei clementiæ prætextu, è civitate expulsi, nè confluentem vndique populum ad simile certamen cum Imperatoris dedecore inuicta virtute subeundum, excitaret, confirmaretque. At Onesimus è carcere eiectus, cum Apitione, strenuo in veri Dei cultu commilitone, Puteolos abiit, ibidemque Christianorum numerum, divini verbi prædicatione mirum in modum auxit multiplicavitque, prorsus ut Tertullus eo pietatis studio ad tam acrem furorem provocatus fuerit, ut missis furoris sui satellitibus, ad atrocissima supplicia atque cædem pertraxerit.

Onesimus
multos con-
vertit ad
Christum.

Onesimus
cū Apitione
iterum com-
prehenditur.

Fuerunt tunc sancti à satellitibus hunc ferè in modum comprehensi, & Præfecto furorem ac cædem spiranti oblatis, Manus lignis quibusdam crudelissimè affixerunt, latera verò ac dorso affixæ

torquebant, donec in conspectum iudicis ad tribunal venirent. Quòd mox ut ventum fuit, Onesimus à quatuor viris extensus, virgis immaniter caesus est, ut non modo supplicio sed multò magis ignominia afficeretur. Sed cum vir sanctissimus in tormentis exultaret, & ignominiam illam summam decus ac gloriam reputaret, Præfectus verbera verberibus tanta crudelitate multiplicavit, quoad Onesimus. disruptis omnibus corporis venis, supinus volueretur, atque tibijs & femoribus fractis, solutoq; mortalitatis ergastulo, ad immortalam coronam lætus euolaret. 15. Kalend. Martias. Sacræ illius reliquiæ, fuerunt à muliere quadam Imperatoriò sanguine clara, summo cum honore ac reuerentià exceptæ, & in thecam argenteam reconditæ. Indè autem postea, ad locum, vbi fuerat Episcopus ordinatus, (Ephesum nempe) translata. Ad gloriam Domini nostri Iesu Christi, cui potentia & honor cum Patre & Spiritu sancto in secula seculorum. Amen.

MARTYRIVM S. IVLIANÆ VIRGINIS & MARTYRIS, ex eo quod Simeon Metaphrastes conscripsit. Passa est anno à Christo nato 290. Sub Imperatore Maximo.

Fuit in ciuitate Nicomedia, virgo quædam Iuliana nomine, incredibili sanè pulchritudine, & tam præclaris animi dotibus prædita, ut ex assidua rerum conditarum contemplatione, in vnus & omnipotentis Dei cognitionem venerit; repudiatoque idolorum cultu (cui uterque parens nefariè admodum deditus erat) omnem vitam suam orationi & sacrarum literarum lectioni traderet. Erat autem eodem tempore vir qui-

Cœditur virgis atrocissimè.

Moritur in tormentis.

Corpus eius in theca argentea reponitur, sed postea transfertur.

Vide Cas. Baron. not in marty. Rom.

16. Februar.

Iulianæ virginis præclaræ dotes.

Eleusius
impus, am-
bit nuptias,
Iulianæ.

quidam Eleusius nomine, genere & dignitate
dem clarus, & summis Imperatoris amicis, ad
dæmoniorū cultui in tantum deditus, ut capi-
les perpetuò cū Christiano nomine inimicus
gereret. Hic summo studio Iulianæ nuptias ab-
biebat, neq; vllis sumptib⁹, ut eximia eius formæ
aliquando frueretur, parcebat. Iuliana verò, quæ
tota mente in Christianæ pietatis studiū propen-
debat (vt ei spem nuptiarum præcluderet) neg-
uit se vlllo modo ad nuptialem thalamum cum
admissurum, nisi Præfecti munus ab Imperatore
consequeretur. Ille, cū summo eius esset amore
captus, ingenti pecuniarum vi aditum sibi ad eū
dignitatis gradum aperuit, & statim nono hono-
ris titulo decoratus, virginis fidem postulat.
Tum illa: Rectè quidē, inquit, hoc se habet, sed ni-
si abiecto dæmoniorū cultu, ad Christi seruitutē
accesseris, nunquam meis amplexibus poteris.

Hoc cū accepisset responsum Eleusius, ira
vehementi commotus, patrem virginis accersit
uit, eiq; quanta esset affectus à filia eius contumel-
lia, cum horrendo verborum fulmine, narravit.
Pater cū præter opinionem hæc de filia sua au-
diuisset, graui affectus dolore, domum propera-
uit, & iram, ficta lenitatis specie, dissimulans: Dic
mihī, inquit, ò filia, quid causa, quòd splendidas
illas & honorificas Præfecti nuptias differas? Dic,
inquam, ò gratissima oculorū meorum lux. Cui
virgo: Desine, inquit, quæso te, ò pater, has nupti-
as auribus meis inculcare; Nisi enim is ante om-
nia Deum omnipotentem pura & sincera fide a-
gnoscat venereturq;e, nunquam ego vlla condi-
tione nuptias istas amplectar. Quid enim ali-
ud hoc fuerit, quam corpore esse coniunctos,
& hostili odio animis dissidere: Hoc responso pa-
ter

Virginis cō-
stantia.

ter in furorem versus: per maximos (inquit) deos
tu amas tormenta; immò quid dico tormenta, fe-
ris & canibus ego corpus tuum deuorandum tra-
diam. Martyr verò; Quid cunctaris? inquit; Veni-
ant canes, veniant ferae, atq; ad eam multae mortes,
si fieri possit, pro vna. Hac virginis constantia fra-
ctus pater, mitissimis verbis atq; blanditijs eam
aggressus est. Sed cum illa blanditias æquè ac
tormenta despiceret, pater eam iniectis vincu-
lis, in carcerem trussit, & verberibus superare cõ-
tendit.

Cùm verò inuictum virginis animum suppli-
cis frangere non posset, tradidit eam sponso, vt
tyrannidis suae libidinem in eam expleret. Ille
accepta virgine, primùm quidem & vultu & oca-
lis grauem in eam furorem spirabat; sed cùm di-
ligentiùs in eam oculos conijceret, animus exi-
mia eius pulchritudine captus, iram protinùs
mitigauit, ac cupiditas totù tandem deuicit. Rur-
sus igitur ad blanditias conuersus, orare & obse-
crare coepit, vt benignum ei ad nuptias assensum
præberet. Quòd si, inquit, dijs sacrificare nolis, ti-
bi hoc liberum sit: tantùm tu mihi coniungere.
Cui virgo: Certè, inquit, nisi tu priùs Christo per
lauacrum regenerationis coniunctus fueris, mi-
hi coniungi non poteris, Cui rursus Eleusius; Et
hoc quoque tui amoris causa lubens admifero,
nisi graue ab Imperatore nobis immineret peri-
culum. Si enim hoc ad eius notitiam perueniret,
non solum honore, sed ipsa etiam vita miserimè
priuaremur.

Tum Iuliana: Tu quidem, inquit, hunc morta-
lem & qui ad tempus est, regem, times, ego verò
immortalem illum, & regum omnium Dominù,
ac creatorem nihili faciã? Nunquàm certè tu, vel
alius

Pater eam
in carcerem
trudit, & ver-
beribus affi-
cit.

Præfectus,
eius amorẽ
iterum ca-
pitur.

Præclaræ
virginis
vox.

alius, quispiam hoc mihi persuaserit. Quare si
 velis, tu quoque Deum, verum, calcatis idola
 agnosce: eique soli seruias. Sin minus tu me in-
 fice, manda igni, cæde flagellis, trade bellis, di-
 mnia tormentorum genera in me exerce. His
 cum audisset Præfectus, incredibili furore agi-
 tus, iubet illam quatuor loris extensam, oerua
 & virgis crudelissimè cædi; cæsam verò è capiti
 capillis tamdiu suspendi, donec auulsa cum cri-
 nibus cute, in terram decideret. Post hæc, cum in
 Christi cõfessione immobilis permaneret, latera
 eius candentibus laminis exuri, & femora ferro
 configi, confixamque ad carcerem duci iussit. Illa
 verò, cum in medijs constituta supplicij, preces
 ad Deum cum lachrymis funderet, ecce Satanas
 angelico splendore coruscans ei apparuit, hortans
 vt ad tempus furori Imperatoris locum daret.
 Neque enim, dicebat, existimare debes, Deum
 crudelem esse, qui æneam in mortali corpore
 fortitudinem requirat. Quare cede nõnihil sup-
 pliciorum atrocitati, & dijs simulata offer sacri-
 ficia, nè tormentorum, quæ te adhuc expectant,
 magnitudine victa; dijs verè sacrificare cogaris.
 Illa autem admiratione percussa, & quiescens, in-
 quit, tu es? Ego respondit ille, sum Dei Angelus
 missus vt te è media suppliciorum atrocitate eri-
 perem. Præbe igitu te mihi obedientem, nè iustas
 inobedientiæ tuæ pœnas luas. His verbis ad ge-
 mitus & lachrymas conuersa Iuliana: Domine,
 inquit, Iesu Christe, quid faciam? hiccine totus sa-
 mulus est, qui me ad simulatam impietatis speci-
 em inducere conatur? Vix hæc effata fuerat, cum
 vox cælitus dilapsa eam ad constantiam corripu-
 rauit dicens: Confide Iuliana, & disce quifnam sit
 qui te ad mei negationem incitare conatur.

Virgo san-
 sta, crudelif-
 simè flagel-
 latur, & è ca-
 pillis suspē-
 ditur.

Diabolus
 sub Angeli
 specie, ei
 apparet.

Ad hanc vocem, vincula, quibus constricta te-
nebatur, soluta sunt: & virgo præsentis numine
Christi confirmata, dæmonem, non quidem vir-
tutibus corporeis, sed vigenti fide & diuinorū vir-
tute verborum ita alligauit, vt ad eius voluntatē
se componere, & tremebundus voci virtutis eius,
parere cogereetur.

Inter eā Præfectus qui ardenti vindictæ cupidi-
tate ardebat, misit qui virginem ad se reducerent.
Illa autem, cum pristina corporis pulchritudine,
Dei benignitate recuperata compareret, Præfe-
ctus in stuporem versus: Vtque quod, inquit, tu oc-
ulos nostros præstigijs tuis fascinabis? Cui virgo:
Vtque quo tu Christi virtutem & potentiam non a-
prouocas? Sed respice tandem aliquando ab hac
mentis tuæ insania, ne ignis ille inextinguibilis
tibi & improbis omnibus constitutus, vos inuol-
uat & sempiternum excruciet. Hac dicēdi liberta-
te furor Præfecti acrius concitatus eō prorupit,
vt virginem in ardentem fornacem conijceret, ac
voracibus flammis exurendam traderet. Illa verò
flummas (dictu sanè mirum) profusis lacrymis
extinxit, & sua virtute viros numero circiter quin-
gentos ad Christi confessionem perduxit. Hi om-
nes cum voce concordī clamarent. Vnus Deus
Christianorum, fuere iussu Præfecti crebris gla-
dijs, & ictibus interfecti; quibus scemina centū
& triginta insigni virtute ac confessione se sociā-
runt: ac eandem martyrij palmam perceperunt.

Iuliana verò hoc spectaculo mirificè recreata,
fuit in lebetem copioso igne bullientem iniecta;
sed lebes diuina virtute ruptus, virginem quidem
illam reliquit, lictores verò crudelissima ad v-
num omnes, internecone deleuit. Præfectus vi-
dens crudelitatis suæ ministros tam miserè con-
sum-

Bbb

sum-

Virgo san-
cta, dæmonē
vincit.

Virgo, recu-
perata diui-
nitūs valetu-
dine, sistitur
Præfecto.

Mittitur
virgo in for-
nacem.

500. viri cre-
dūt in Chri-
stum, & ne-
cantur gla-
dijs.

Item scemi-
næ 130.

Iuliana mit-
titur in le-
betem.

Lata præbet
cervicem
suam feriē-
dam.

Sacræ eius
reliquiæ,
Româ trās-
lata.

sumptos, vestem suâ præ furore nimio dilata-
uit, exclamavitque; Tollite magam, & gladiis
terficite. Tùm gloriosa victrix Iuliana, nè diuina
optata martyrij corona fraudaretur; vultu ab-
latis oculis, & summa cum exultatione nitenti
cervicem feriendam præbuit; atq; ita coelos ma-
tyrij corona redimita, læta conscendit.

Sacratissimum eius corpus fuit ab egregia qua-
dam matrona & insigniter pia, Sophia nomine,
Romam translatum, vbi dignum eius certamini-
bus templum ei erexit. Eleusius verò paulo post
dignas impietatis suæ pœnas luit. Nam in mari
naufragium cum alijs multis passus, vi tempesta-
tis fuit quidem in littus eiectus, sed præda cano-
effectus, nè sepultura quidem dignus fuit. E hoc
fuit præclarum Iulianæ martyrium, quæ cum an-
no ætatis suæ nono Eleusio desponsata esset, deci-
mo & octavo anno ætatis suæ, post varia certami-
na, martyrij palmam adepta est.

MARTYRIUM SS. ET GLORIOSORVM

Christi martyrum Leonis & Pargorii, qui mar-
tyrium subiērunt Patariis; Ex Si-
meone Metaphi-*ste.*

13. Februar.

Beatus Pargorius vir eximia sanctitate præ-
ditus, cum sanguinis effusione Christi Ec-
clesiam, vt multi alij, consignasset, Leonem,
qui ei in omni actione vitæ socius fuerat, ad eum ar-
deter suo exēplo ad simile certamen incitavit: vt
requiem nullam caperet, nisi in Christi cōfessio-
ne, eodem certamine viriliter occumberet. Erat
enim hic Leo à iuuentute egregiè pius, vitamque
omnem monasticis disciplinis strenuè exercue-
rat. Indumētum eius erat ex pilic contextū, pro-
sūs vt vel ex ipso externo corporis cultu & mor-
gra-

Leo à iuue-
tute, fuit
monachus
egregius,

gravitate Apostolicam vitam, & præcurforis Domini disciplinam non obscure æmulari videretur.

Illis diebus Lollianus ab Imperatoribus Proconful electus, venit ad Procuratorem urbis Patris, ut profanum Serapidis festum cum eo celebraret, pariterq; Christianos ad insanum idolorum cultum cogeret. Cùm verò multi propositorum suppliciorum metu territi à Christiana fide nefarie deficerent, & execrandum festum cù impijs peragerent, Leo facibus divini amoris vehementer accensus, per medium forum quod Tychæum dicitur gradum ad locum, in quo dæmonib. immolabatur, intulit, arreptisq; lucernis & cereis in honorem idolorum accensis, ait ad Mystas iniquitatis; Vos si existimatis Deos habere vires, dicite ut sese defendant; Hæc cùm diceret lucernas & cereos in frustra comminutos, pedibus cõculcauit: & summa cum gravitate populo concurrente ac clamante, inde recessit. Interim cùm factum hoc longe latèq; vagaretur, atq; ad aures Procuratoris perveniret, ille tanquam fera quædam immanis sanguinem sitiens, iussit virum sanctum à satellitibus suis comprehendere.

Leo cõfringit cereos, in honorem idolorum accensos.

Comprehensus autem martyr, vultu alacri & ad hilaritatem composito, ad Procuratorem accessit: & constanter Deorum vanitatem, impietatemq; redarguit; Procurator verò, & qua, inquit, audacia tu Deorum cælestium religionem evertere presumis? Ad hæc dixit sanctissimus Leo; Multos tu mihi Deos cælestes nominas, cùm vnus tantum sit Deus cælestium & terrestrium, Dominus noster Iesus Christus, filius Dei vivi: cui ego in spiritu contrito deseruio semper. Dij vero quibus tu tantos decernis honores verè dæ-

Leo à militibus comprehenditur.

Confessio martyris.

monia sunt, & simulacra nullo sensu prædita. go autem omnia suppliciorum genera prius subire paratus sum, quàm relicta fide nostra, ad impium simulacrorum cultum transire.

Cùm deindè multa admodum luculenter in ratione fidei differeret, ludæorum & gentilium multitudo exclamavit, ut silentium ei à Procureto imponeretur. Procurator verò cum sua sponte satis ad iram incitaretur, iussit venerandum martyris corpus flagris crudeliter cedi, atq; in confessione Christi perseverantem martyrem manibus pedibusque ligatis, in torrentem demergi. Vix impius Procurator sententiam protulerat, cum Leo sublatis ad Deum oculis gratias egit & vitimum spiritum in precibus pro persecutorum suorum salute fufis, in medijs fluctibus emisit.

Martyr ceditur flagris & in torrentem demergitur.

MAXIMI, CLAVDII, PRÆPEDI-
gna & duxum filiorum eius martyrium,
inueniet lector in gestis S. Susanna
die 11. Augusti.

VITA S. AVXIBII, ARCHIEPISCO-
pi Solensis, qui fuit discipulus sancti Apostoli,
& Evangelistæ Marci. Ferturq; ab eo
baptizatus. Clarus sub Nero-
ne Imperatore.

Vide Caf.
Baron. in
Notat.
Martyr R. S.

19. Februa.
Roma pa-
tria Auxibij.

Beatissimus Auxibius Romæ diuitibus admodum, sed idolorum cultu nefario pollutus, natus parentibus: fratrem unicum habuit Themistagoram. longè à suis moribus in primis annis dissimilem. Erat enim Auxibius urbano & militari ingenio. mente verò casta atq; pudica, & ut vniuerso verbo dicam, cunctis erat virtutibus egregiè ornatus. Cùm autem à parentibus, omnibus huma-

te sapientia disciplinis fuisset imbutus, voluerunt eum nuptijs satis splendidis, & præclaris dignitatibus ornare, sed ille cum animo maximo & mente altiori, contemptis rebus terrenis, ad altissimarum rerum cognitionem aspiraret, noluit hisce vinculis à proposito cursu retardari. Quare cum parentes vim inferre tentarent, pater quidem minis, mater verò blanditijs: ipse Roma relicta, clam conscensa naui paucis ad v. t. sustentationem assumptis pecunijs, Rhodum appulit: inde verò transmisso mari, quod est in Pamphylia, Cyprum venit, vbi in vico quodam, qui Portus dicitur constitit, vt à maris iactatione, collatas vires non nihil reficeret.

Accidit autem vt eodem tempore Barnabas cum Marco eas regiones peragrarent, & populis illis, extrema diuini verbi fame laborantibus pabula salutis ministrarent, & constanti prædicatione impietatem profligarent. Vnde Iudæi & gentiles intolerabili quadam rabie in diuinos Apostolos accensi Barnabam Constantiæ mortis supplicio attererunt: Marcus verò cum eodem furore ad necem inquireretur, fuga sibi, immò Christi ecclesie salutem peperit. Nam postquam dies tres in spelunca quadam delitescens, furorem eorum declinasset, egressus inde transijt cum Rhodone & Timone per Limnetem, veniensq; tandem in vicum, qui Portus dicitur, inuenit ibidem Auxibium rerum Christianarum studiosissimum, sed nondum per lauacrum regenerationis in numerum filiorum Dei adoptatum.

Hunc igitur Christi Apostolus Marcus, cum religionis & pietatis studio incredibili flagrantem cerneret, statim salutari fonte à veteris vitæ delictis expiauit, & impositis manibus, Spiritus sancti

Fugit parentes & nuptias.

Venit Cyprum.

Barnabas Constantiæ, pro Christo occisus.

Auxibius à Marco baptizatur, & ordinatur Episcopus.

Marci, do-
cumenta ad
Auxibium,
quomodo
& ordine,
gentiles ad
Christi fidē
traducere
debeat.

gratia mirificè repleuit, prorsus ut eum episcopali administratione dignum iudicaret. In quo cum multa eum de diuini verbi prædicatione inuicisset, & Euangelij mysteria ei inculcasset. Scopumq; Solensium ordinasset; Fili, inquit, Auxibi nunc quæ dicturus sum diligenter attende, ut ciuitatem illam dæmonum mancipium, profundissimisque errorum tenebris immerfam, ad veram lucem transferas, & à seruitute in libertatem vindices. Nemo te cognoscat Christianum esse, sed magna cum prudentia ac circumspeditione in eorum familiaritate te insinues, & sic procedente tempore, tanquam infantibus, sobriè diuini verbi pabula ministrabis, & sermone tanquam lacte eos nutries, donec paulatim robustiores perfectioresque effecti, solidioris cibitapes reddantur. Hæc & alia multa cum dixisset Marcus, is quidem cum Timone & Rhodone nauigauit Alexandriam: Auxibius verò obdormato ad omnes labores animo, Solos iter instituit.

Erat propè ciuitatis portas, templum Iouis, in quo profanus sacerdos vitam agebat, ut statuto tempore idolo sacrificia offerret. Hic ut vidit beatum Auxibium iter eò facientem, benignè eum ad se inuitauit, & cibo potuque liberaliter refectum, quisnam & vnde esset, & quæ causa profectonis, quæsiuit. Cui cum Auxibius se Romanum esse, & ciuitatis Solensium inuicentate ad eum habitationis locum inuitatum esse responderet, sacerdos ille gratitudo ei ad tempus aliquod hospitium humanitè obtulit. Nec abnuuit vir sanctus; effectitque paulatim cum doctrina tum virtutis exemplo

Auxibius
manet apud
Iouis sacer-
dotem.

agnita veritate libenter consueta impietatis sacrificia relinqueret, ac tandem ardenti studio se totum in viri sancti disciplinam traderet. Hoc felici successu magis iam confirmatus Auxibius, cepit eadem ratione ciuitatem aggredi, eam ex prædicto loco Iouis, vbi se continebat, per interualla latenter ingrediens ac clasculum ibidem docens. Hæc cum multo tempore peregisset, & Paulus ex reditu Marci, Auxibium Solis agere intellexisset, missis ad Heraclidem Archiepiscopum literis, monuit eum ut Auxibium Solis Episcopum constitueret.

Auxibius, Iouis sacerdos sit Auxibij discipulus.

Auxibius confirmatus Episcopus à D. Paulo.

Heraclides acceptis literis statim summa diligentia Auxibium quæsiuit, inuentumque in templo Iouis, secum vnâ in ciuitatem Solem introduxit, & locum construendo Ecclesie ædificio designauit, hortatusque Auxibium, ut aperto deinceps Marte dæmonem aggrediretur, & Euangelium palàm omnibus confidenter annuntiaret, cum benedictionis gratia eum Solis reliquit. Tùm Auxibius nihil cunctatus, nouæ Ecclesie fundamenta iecit, multorumque operis, qui iam CHRISTO sua nomina dederant, breui ad culmen perductam multis precibus omnipotenti Deo dedicauit. Post hæc prædicationis munus in publico ciuitatis loco opportunè importunè aggressus, maximam hominum multitudinem ad veritatis cognitionem adduxit. Neque verbis tantum, sed multò magis stupendis rerum factis, fidem confirmabat, & gratiam Saluatoris nostri in omnium conspectu præclare constituerebat. Confluebant ad eum ex vicinis vndique locis ægri, dæmoniaci, & varijs calamitatibus miserè oppressi, quibus solo

Dedicat Ecclesiam Auxibius.

Multos ad Christum conuertit.

Themistago
ras, venit ad
Auxibiu fra
trem suum.

verbo in Christi nomine, operata salutem tribu-
bat. Inter alios autem frater eius Themistagoras
fama virtutum eius excitatus, cum coniuge in-
Timo foemina virtutis studiosa Solos venit, & ho-
pitiſtatis gratiam, mutata prioris vitae infirmitate,
ne, ab eo humiliter, petijt obtinuitq;. Quae per-
pta Themistagoras Christi amore vehementer
accensus, diaconatus gradum ab Auxentio con-
sequutus est. Timo vero vxor eius, eade in Eccle-
sia, diaconissa ordinata fuit, ac soluta, mutuo con-
sensu, carnali copula, vterq; diuinis mysterijs in
omni sanctitate sedulo seruiuit.

Eodem tempore erat in agro quodam, qui So-
lopotamius vocatur, vir quidam, qui vt nomine i-
ta etiam pietatis studio, Auxibium antistitis ege-
gie imitabatur. Nam vt primum ab eo iustitiam
fuit aquis expiatus, indiuiduum se in omni vitae
sanctitate & laborib. infinitis comitem praebuit
& magistri institutum tam praclare discipulus
aemulatus est, vt beatus antistes cum vitae terminus
instare sibi intelligeret, eum sibi successorem ex
diuina voluntate elegerit. Annos quinquaginta
vir sanctissimus, cum admiranda sanctitatis opi-
nionem, & stupedis rerum factis ecclesia illa admi-
nistrauerat, cum praclara iustitiae corona redimi-
tus ex hac vita migraret. Sanctae & venerandae co-
munitatis reliquiae fuerunt, cum vnguentis & suffragiis
in loculo, quem ipse sibi Auxibius praeparauerat,
depositae; e quibus omnia sanctorum genera ad e-
os manarunt, qui digne eas venerati sunt; & Chri-
sti gratiam meritis & intercessione sancti antisti-
tis obtinere meruerunt; quorum quidem ingens
fuit numerus.

Moritur S.
Auxibius.

Die quodam viri quadraginta daemonebus
obsiti, qui Paphum habitabant, cum auditione
acc-

accepiſſent, quanta vir ſanctus ad tumulum ſuum
miracula patraret, ſumma cum feſtinatione eo
properarunt; Et ecce in ipſo itinere quadam ob-
umbratione viri cuiuſdam, mirabili ſplendore
coruſcantis, qui eis obviam ſiebat, ab immundis
ſpiritus curati ſunt, cuius gratiam, ſancto Auxi-
bio Solis, ad eius tumulum dignis laudibus acce-
ptam retulerunt.

PRAECLARVM MARTTRIVM S. SA-
LAB Episcopi, & 128. qui cum eo fortiter idipsum
ſubiit, Temporibus Conſtantij Imperatoris,
ſub Sapore rege Perſarum, Anno Redem-
ptoris 344. Julij Pap. 8. ex
Metaphraſte.

Sanctus Sadoth qui in episcopatu Salec &
Ctesiphon regiarum apud Perſas ciuitatum,
Symeoni, ſub Conſtantino martyrio vita
ſancto, ſucceſſit, eodem anno, fuit terribili qua-
dam viſione, de futura martyrij palma admoni-
tus. Videbatur enim in ſomnis ſibi videre, ſcalam
in terris ad ſumma caeli faſtigia erectam, in cu-
ius cacumine Symeon requieſcens magnis voci-
bus eum ad ſe inuitabat. Vnde nihil de martyrij
corona & futuro certamine dubitans, ante omnia
populum ſibi commiſſum, diligentiffime in fide
& pietatis ſtudio inſtruxit, ipſeque incredibili
deſiderio, ad certaminis gloriam aſpirabat.

Secundo itaque perſecutionis anno, Sapor
Perſarum Rex magno in Chriſtianum nomen fu-
rore concitatus, venit Salec & Ctesiphontem
primarias regni ſui ciuitates, & ſtatim Episcopu
Sadoth inſignem iuſtitiae ac pietatis cultorem,
cum alijs finitimae regionis clericis & monachis
numero 128. comprehendit: ferroque crudeliter

Bbb 5 vincitos

S. Auxibius
poſt obitum
occurrit dx-
moniacjs, o-
ſque ſanat.

Vide Czſa.
Baron. Ann.
Tom. 3.

20. Februarij.

Viſio S. Sa-
doth.

Sapor Rex
Perſarum, mul-
tos compræ-
hendit Chri-
ſtianos & di-
re eos aſſi-
git.

vincos in tetrum, & obscurum carcerem detra-
 fit in quo mensibus quinque non solum conse-
 trema rerum omnium inopia, sed cum multitudine
 variis supplicij præclare decertarunt. Nam in
 eos cogere Soli tanquam vero Deo sacrificia,
 & ipsi constanter tantum scelus execrarent,
 ministri crudelitatis à rege submissi, tantis
 supplicij torserunt, ut ossa horribilem stridore,
 qui foris aliorum auribus capiebatur, edere, &
 ferrea aliorum pectora ad misericordiam pro-
 uocarent. Porro cum acrius interdum furibundum
 irruerent, & partim minis, partim blanditijs,
 semper autem ferè horrendis supplicij regeret,
 & vim inferrent ut regis voluntatem exequere-
 tur, Sadoth tanquam dux & patronus suorum in-
 uicta virtute occurrebat, impiaque Deorum nu-
 mina confutabat, & Christi gloriam cum magna
 suorum exultatione dignis laudibus extollebat,
 adeoque martyres ad certamen inuictis animis
 subeundum acuebat, ut omnes tanquam uno ore
 exclamarent: *Eccè parati sumus prompto & ala-
 cri animo gloriosam pro nomine Domini nostri
 Iesu Christi mortem oppetere, quare nolite cum-
 ctari, quin mortem, quam nobis minitami, co-
 leriter inferatis.*

Inuicta mar-
 tyrum vir-
 tus.

Ceduntur
 128. marty-
 res.

Idem S. Sa-
 doth.

Hanc tantam fidei & confessionis constantiam
 cum tyranni animaduertent, tulerunt in eos ca-
 pitis sententiam, quam læti & alacres exceperunt,
 atque in confessione Christi Iesu extra ciuitatem
 constanter occubuerunt. Venerandum verò &
 gloriosum Athletam Sadoth, victum in aliam
 patriam, quæ vocatur Bethuza, duxerunt, atque
 ibi in ciuitate Bethlapat, capitis abscissione, mar-
 tyrij palmam promeruit.

VITA S. EVCHERII XXXIII. AVRELIA-
 nsi: Episcopi, ex ea qua optima fide Apud R. P. L. Su-
 mmi existat; Claruit tēporibus Caroli Martelli Frāco-
 rum Principis, à quo multa & grauiā passus est.

Obijt autem Anno Domini 727. vel
 sequenti.

Evcherius vir vitæ venerabilis ac Deo di-
 gnus. ortus est parentibus iuxta seculi di-
 gnitatem, nobilibus. & Deo (vt credimus)
 acceptis. Genitrix illius cū nocte quadam ab ec-
 clesia, expletis nocturnis hymnis, domum rediit.
 & in suo cubiculo quieti se dedisset, vidit in
 somnis virum quendam niuei candoris vestibus in-
 ductū, thoro suo astantem, & oculis instar gemma-
 rum coruscantibus, terribilem, sibi que dicentem;
 Ave Deo dilecta, benedictum in vtero ferens pue-
 rum, futurum in hac vrbe magnæ sanctitatis anti-
 sitem. Cui venerabilis matrona: obsecro te, in-
 quit, vt mihi benedictionem ore tuo largiaris. In-
 tuor enim vultum tuum veluti angelicum. Cui
 Angelus: Rectē, ait, quidem cernis; lam nunc igi-
 tur benedicam tibi, & semini tuo ex te nascituro.
 Hæc cum expergefacta marito per ordinem
 explicaret, ille timore & gaudio perfusus, in gra-
 tiarum actione permanens, rei expectabat euen-
 tum. Nato autem puero propter honorem di-
 uinæ reuelationis, parentes eum episcopo Ans-
 bertō, qui id temporis in Augustodunensi vrbe
 sanctitatis officio fungebatur, regenerandum Do-
 mino sacris fontibus obtulerunt. Qui cum gratu-
 latione eum accipiens, expiatum proprijs de sa-
 cra vnda suscepit manibus, & maximo cum ho-
 nore ad parentes remisit.

Cum autē septimo ætatis suæ anno literarum
 studijs

Vide
 Czf. Baron.
 not. in mar-
 tyr. Rom.
 Item Tom.
 9. Annal.
 anno Do-
 mini 741.

20. Februar.

Viso Ange-
 lica, matri-
 eius oblata.

Baptizatur
 ab Ansber-
 to episco-
 po.

studijs traderetur, tantos in disciplinis omnibus
cit progressus, ut omnes etiam anteriores sine
antecelleret; & quicquid legendo vel audiendo
didicisset, affatim in eo inundabat. Cum vero
quando in illam D. Pauli sententiam incidit
qua ait: Præterit figura mundi huius, & sapientia
huius mundi stulticia apud Deum reputatur
relieto militiæ secularis cingulo, ad cæli & car-
stium rerum cultores se contulit, & in monas-
terio Gemetico regularis vitæ institutum compli-
xus est.

3 Cor. 7.
1 Cor. 1.

Fit mōna-
chus.

Carolus
Martellus
is fuit.

Cogitur es-
se episcopus
Aurelianen-
sis.

Eo tempore Suauaricus eius patruus qui Aure-
lianensis ecclesiæ populum pontificali sedis hono-
re regebat, ex hac luce migravit. Tū vero
nisi eius loci plebs pariter congregata, ad Carolum
inclitum Francorum principem, legatos cum
muneribus & humili prece mittit; ut Eucherium
plebi Aurelianensi pontificem præficeret. Quo
protinus supplicationi benignè annuens
quendam ex aula sua qui Beatorum Eucherium
cœnobio euocaret, & si non spontaneum vel vo-
uitum ad urbem Aureliam perduceret. Quo
perito vir sanctus graui mœstitia afflictus, patre
coactus, ita eam prouinciam suscepit, ut non ho-
noris, sed oneris loco eam haberet. Ecclesiis na-
que & monasteria circumquaque constructa
quenter summa cum diligentia lustrabat, in
eis commorantes omni charitate & beneuolentia
prosequabatur.

Crescebat interim fama eius longe lateque
per orbem; cumque opinio eius passim vulgata
tur, inimicus humani generis inuidens eius
fuit atque gloriæ, quosdam malignitatis
veneno corrumpit, permouitque ut inuidia exci-
ti suggererēt Carolo principi, ut virum beatorum

omnibus illi sanguinis propinquitate coniunctis
in exiliū relegaret, illorūq; honores partim suis
sibi adjiceret, partim in suos satellites cōferret.
Inocera gens nefanda Ismaelitarū ad depopulan-
dam prouinciam Aquitaniam ingressa, extremū
toti regno excidiū minitari videbatur. Cui Caro-
lus cum copioso Burgundiorum Francorūq; ex-
ercitu obuiam procedens, insignem est victoriam
adeptus, & ingenti cum praeda domum reuersus.
Cumque Aurelia Ligeris alueum transiens Pari-
sis pergeret, prospero rerum successu elatus, ius-
sit Beatum Eucherium se sequi. At ille tamen
minime ignoraret insidias sibi pręparatas, spon-
taneus se periculō dedit, nē principis sibi à Deo
constituti voluntatem contra pręceptum D. Pe-
tri negligere aut aspernari videretur.

1. Petr. 2.

Anno itaque sextodecimo pontificatū sui Au-
relia egressus, & Lutetiam quoque ex principis
voluntate prętergressus, Verum fiscum publicę
dionis aduolauit; moxque vt celebri sermone
principis auribus vulgatum est, sanctum sacerdo-
tem adesse, iussit eum à suis militibus comprę-
hesum, cum reliquis propinquis in exilium de-
portari. Ille verò nihil omnino ea iniuria com-
motus Coloniam perrexit; vbi tanta fuit à sacer-
dotibus & clero, & populo denique vniuerso ho-
noris & benevolentię significatione exceptus,
vt cunctis illorum opibus, haud secus atque pro-
prij vteretur. Quod cum Carolus diu latere nō
posset, ille metu perterritus, nē fortē illorum au-
xilij & subsidijs adiutus, munitiora regni loca
occuparet, tradidit eum clam tutiori loco in
Habania Roberto Duci custodiendum. Qui sanē
illum maxima cum gratulatione suscipiens, eo
honore dignatus est, vt omnium illi facultatum
suarum

S. Eucherius
deportatur
in exilium.
Coloniam
ueniens ma-
gno cū ho-
nore excipi-
tur.

Abit è vita
S. Eucheri-
us.

Miracula ad
sepulcrum
eius.

Vide Czf.
Baron. Ann.
Tom. 2.

24. Februar.

Donatianus
& Primolus
in carcere
obeunt.

suarum liberam potestatem faceret. Sanctitas
tem Eucherius, sexto exilij sui anno, vinculis
mortalitatis solutus, diuini luminis perfusus
ritate, victor intrauit in celum, sepulchrum
clesia B. Trudonis, præclara sanctitatis sue, in
pauca edidit miracula. Cæci multi ad facrum
us tumultum visum receperunt, claudij plorim
gressu restituto adepti sunt sanitatem, demones
quoque sine numero fugati, alijs alia atque alia
dignè eius suffragia implorantibus, beneficia
Domino Deo concessa.

VITA ET MARTYRIVM S. MONTANI,

& Sociorum eius Lucij, Iuliani, Victorici, Flauiani,
&c. ex ijs, quæ optima fide extant apud R.P. scriptis.

Fuerunt hi discipuli S. Cypriani, vj ex eius epistolis
constare potest, & pauld post illum passi sunt. Anno
nempe Christi 262-Dionys. Pap. 2. Valer. & Gal.

Imp. 8. Hæc gesta, partim ab ipsis martyri-
bus, partim ab alio, qui præsens inter-
fuit, scripta sunt.

Post popularem tumultum, quem ferox vul-
tus Præsidis in necem concitauit, postque
diei, sequentis acerrimam Christianorum
persecutionem, apprehensi sumus Lucius, Mo-
tanus, Flauianus, Iulianus, Victoricus, Primolus,
Renus & Donatianus cathecumenus, qui baptiza-
tus in carcere statim spiritum tradidit, nec non &
circa Primolum similis consummationis exitum
contigit. Nam & ipsum ante paucos menses habi-
ta confessio baptizauit. Igitur apprehensis nobis,
& apud Regionantes in custodia constitutis, tes-
tentiam Præsidis milites nunciabant, quod dis-
hesterno ardens, nobis interitum minaretur. Sed
cùm Præses viuos nos flammis exurere cogitaret,
Domi-

dominus, cuius opem tota fide assiduis precibus implorabamus, furentem Præsidis iram à nobis auertit, & accensum in exitium nostræ carnis ignem, non sine ingenti miraculo, extinxit.

Ignis diuinitus extinguitur.

Tunc præses à proposito suo, Domino volente, contractus, mitti nos in carcerem iussit. Nos verò nequaquam fœdam illam loci caliginem expandimus; moxque carcer tenebrosus, spiritu prelucente, resplenduit, & contra obscuritatis deformitatis, & cæcæ noctis contexta, instar diei, fidei deuotio candida luce vestiuit, & ad summum ascendebamus locum pœnarum, quasi ascenderemus in cœlum. Quales illic dies duximus, quales transegitur noctes, exponi nullis sermonibus possumus: nec tormenta carceris vlla affirmatione capiuntur. Sed paucis diebus visitatione fratrum nos refrigerauimus. Post ipsam noctem dies nobis hilaris augebatur. Et continuò eadem die, subito rapti sumus ad Procuratorem, qui defuncti Proconfulis partes administrabat.

Mittuntur Martyres in carcerem.

Rapiuntur martyres ad Procuratorem.

O diem lætum, gloriam vinculorum; ò optata votis omnibus catena. O ferrum honorabilius atque preciosius optimo auro. O stridor ille ferri qui strepebat, dum trahitur per aliud ferrum. Loqui nostrum futurum solatium videbatur, atque ne hac iucunditate tardius frueremur, à militibus vobiscum nos Præsides audire vellet, huc atque illuc per totum forum circumducti sumus. Tunc nos in secretarium vocauit quia necdum hora passionis aduenerat. Vnde prostrato diabolo victores sumus in carcerem reuersi, & ad alteram victoriam referuati. Hoc itaque prælio; victus diabolus ad alteras se astutias vertit, fame nos & siti tentare molitus. Et hoc suum prælium multis diebus fortissimè

Reducentur in carcerem.

Fame & siti,
confessores
sentantur.

Relevantur
martyres, à
gravi fame
& siti.

Martyrium,
sine frater-
na dilectio-
ne, nihil
prodest.

Visio Mon-
tani.

tissimè gessit; ita ut aegrotantium copia ad Sol-
nem fiscalem & aquam frigidam laboraret. In-
stantes eramus horam illam, quando fiscallium
cibus, sed penuria & necessitas inferretur: ut
cibus nullus nobis suberat. Dominus autem no-
stris laboribus refrigerium, per Lucianum obis
charissimum præbuit; qui disrupto caenaculo
obice, velut per duas phialas per Herennianum
Hypodiaconum & Ianuarium catechumentum, ali-
mentum indeficiens omnibus ministravit. Hoc
subsidium ægros & laborantes nimium suffulsi-
t. Eos quoque qui per Solonis & aquæ frigidae in-
commodum in ægritudinem iam inciderant, ab
infirmirate reuocauit. Sed tamen, ô fratres, hæc
certamina nostra Domino grata acciderent non
potuissent, nisi veræ charitatis fraternæ officio
hæc eadem, ut reliquas omnes vitæ nostræ actio-
nes, mensi fuisset, quod sanè in medijs pericu-
lis constituti; diuina reuelatione cognouimus.

Nam cum Montanus non æqua cum Iuliano
verba habuisset, ob factum quoddam malitiam,
quæ ad communionem obrepserat, cumque post
corruptionem, quam in eam congerisset, in raga-
re ipso discordiæ mansisset, ostensum est eadem
nocte Montano quanta ob hoc peccati macula
esset pollutus. Narrabat enim, se visum habuisse
modi vidisse. Cum enim dicebat, centuriones nos-
tri ad certaminis locum producturi aduenissent, dis-
cerentque in campum quendam immensum: facta
sunt vestimenta nostra candida, & caro ipsius
ma cordis admittebat. Ego autem oculos in pes-
tus meum conijciens, vidi illud sordibus quibus-
dam turpiter maculatum. In visione verò expo-
rectus Lucianum obuiam habui, cui visionem re-
ferens

rens: Profecto dixi, has sordes discordia illa, quam ego contra Iulianum nutriui, in pectus meum, inuexit; statimque in gratiam, composita pace cum fratre meo redij, ne grauissimos totius vite meae labores, vna iniquitatis macula polluerem: & integram eorum iacturam, cum certissimo salutis meae periculo facerem. Hæc martyres omnes simul de carcere ad fratres scripserunt. Reliqua autem nos pleno sermone complectemur.

Cum igitur per plurimos menses tenebricoso reclusi carcere, fame ac siti diu laborassent, tandem sero produci iubetur, & ad prætorium Præfidi admoueri. Et omnibus quidem gloriosa voce professis, cum Flauiani adiutorium reclamaret amore peruerso, negans eum diacotium, quod constituebatur inter cæteros, id est, Lucium, Montanum, Iulianum, Victoricum, dicta sententia est, Flavianusque rursus receptus est. Interim cæteri ducebantur ad victimæ locum. Concursus vndique gentilium & omnium fratrum fuit. Erat illic videre martyres Christi, felicitatem gloriæ suæ uultibus hilaritate testantes: ita ut possent prouocare ad propriæ virtutis exempla, etiamsi tacerent. Sed nec sermonis largitas defuit. Nam exhortationibus suis singuli plebem corroborauerunt. Et Lucium quidem propter ingenitam lenitatem, & probam ac modestam uerecundiam, infirmitas etiam grauis & labor carceris fregerat; ac propterea cum comitibus paucioribus solus ante præcessit: ne multitudo nimis pressura, de fusione sanguinis inuideret, qui tamen & ipse non tacuit, sed comites suos quomodo potuit, instruxit. Iulianus quoque & Victoricus insinuata uerba fratribus pace, & commendatis omnibus ele-

Ccc rics;

Producitur
martyres ad
Prætorium
Præfidi.

Amici Flauiani, nitentur eum liberare.

**Præclara ad-
modū Mon-
tani laus.**

ricis, maximè eis, qui famem carceris vitæ-
rant, ad passionis locum cum gaudio & libere
uore venerant. Sed enim Montanus corpore
mente robustus, quanquam & antè martyrii
gloriosus, quicquid semper veritas postulat
constanter & fortiter dixerit, sine vlla excep-
tione personarum: tamen de martyrio proximè
crescens, prophetica voce clamabat; Sacrificium
dijs eradicabitur, nisi Domino soli. Et hoc ter-
quenter iterabat, insinuans & inculcans non li-
ce re deserto Deo, ad simulacra & manufacta fig-
menta transire; Hæreticorum quoque superbiam
& improbam contumaciam retundebat, exhortans
eos, vt vel de copia martyrum intelligerent
Ecclesiæ veritatem, ad quam redire deberent. De-
indè lapsorum abruptam festinanter negatio-
nem pacis, ad plenam pœnitentiam & Christi
sententiam differebat; nec non integros quoque
ad tutelam integritatis exhortans: State fratres,
fratres, & constanter militate dicebat. Habebat
exempla; nec vos lapsorum perfidia destruat ad
ruinam, sed nostra tolerantia magis adiuuet ad
coronam.

**Arguit hæ-
reticos Mō-
tanus.**

Cum autem iam carnifex immineret, & gla-
dius super ceruices eius libramento nutante pes-
deret, expansis ille manibus ad Deum, voce clara
ita vt non tantum ad totius plebis aures, sed & ad
Gentiles quoque ipsos sonus vocis euaderet, ora-
uit, rogans & deprecans, vt Flavianus (qui de co-
mitatu eorum, per suffragium populi remansit
) sequeretur die tertio. Et quò precis sue fidem
faceret, manualem, quo oculos fuerat ligaturus
in partes duas discidit, & iussit alteram referri
qua Flauiano oculi post crastinum ligaretur
& in medio eorum, solùm seruari iussit, vt nec lo-
p

**Hortatur fi-
deles ad cō-
stantiam.**

Quod opus
dam. Et
cilius m
ur, obni
obfirma
stante, in
dici, cui
men diu
bebat; i
Qualis i
fiducia,
rum per
sione fu
biduum
urrecti

ulturæ consortio separaretur; & perfectum est
 sub oculis nostris, quod Dominus in Euangelio
 Matthei 17.
 lo repromisit, vt qui tota fide peteret, quicquid
 peteret impetraret Nam post biduum, secundum
 quod postulatum fuerat, Flauianus quoq; produ-
 ctus gloriam suam passione perfecit. Itaque post
 suffragia illa, post voces, vt supra diximus (quibus
 quæ pro salute eius, amicitia inimica surrexe-
 rat) reuocabatur in carcerem virtute robusta,
 mente inuicta, fide plena. Hærebat lateri eius in-
 comparabilis mater, quæ præter fidem, qua ad Pa-
 trarchas pertineret, in hoc etiã se Abraham filiam
 comprobauit; quæ filium suum & optabat occi-
 di, & quod interim remansisset, contristabatur,
 glorioso dolore.

Sed ille collaudans matris animum, vt dila-
 tionem suam non doleret: Scis, inquit, mater me-
 ritò castissima, vt semper tentauerim, si confiteri
 contigisset, martyrio in eo frui, & frequenter ca-
 reatur videri, & sæpè differri. Si ergò contigit,
 quod optaui, gloriandum potius est, quàm dolen-
 dum. Et cum ad carceris ianuam veniretur, diffi-
 cilius multò & tardiùs quàm solebat aperieba-
 tur, obnitentibus etiam ministris, ita vt videretur
 obfirmatù, spiritu quodam repugnante atque re-
 stante, indignum esse, carceris sordibus eum foe-
 dari, cui cæleste habitaculum pararetur. Quia ta-
 men diuinitatis corona dilata, dignas causas ha-
 bebatur; iam cæli & Dei hominem inuitus admisit.
 Qualis illic mens fuit biduo illo, quæ spes, quæne
 fiducia, cum martyris Dei animus & de collega-
 rum petitione præsumeret, & de sua crederet pas-
 sione futuram? Dicam quod sentio. Dies ille post
 biduum tertius, non quasi passionis, sed quasi re-
 surrectionis dies sustinebatur. Admirans erat de-
 nique

Ccc 1

niquè

Mira sanctæ
 mulieris
 matris Fla-
 uiani forti-
 tudo.
 Gen 22,

Flauiani ad
 matrem cõ-
 solatio.

776 VITA ET MART. S. MONTANI. Ac
nique turba gentilium, qui vocem Montani po-
tentis audierant.

**Producitur
Flavianus,
ad locū cer-
taminis.**

Postquam verò produci tertio die iussus est
more cognito, confluebant increduli & peti-
fidem martyris probaturi. Egrediebatur de
cere Dei testis, iam ad carcerem non reuertens.
Communis omnium magna lætitia, sed magis
habebat in animo suo certum, quòd, & fides pro-
pria & petitio antecessorum tuorum extorqueret
Præfidi vel inuitam, licet populo reclamante
sententiam. Unde & occurrentibus fratribus &
salutare cupientibus, fide tota pollicebatur, quòd
in Fusciano cum omnibus pacem facturus esset.
Ingressus deinde prætorium, cum miraculo om-
nium in custodiarū loco stabat, expectans doceri
vocaretur. Illic nos in latere eius constituti er-
mus, iuncti penitus hærentes, ita ut manus manibus
teneremus, exhibentes martyrij honorem &
cōtubernij charitatem. Ibi discipuli eius stante-
debant cum lachrymis etiam, ut præsumptionem
deposita, sacrificaret interdum, postea quicquid
vellet, facturus; nec incertam illam & securam
mortem plusquam præsentem vereretur. Sed ille
gratias agens, quòd amicitia duce, quantum in se
ipsis erat, consultum sibi vellent, tamen & de fide
& diuinitate non tacuit; dicens multò melius esse
primo in loco, quantum ad libertatem integritatis
pertineret, occidi, quam lapides adorare. Tunc
deinde, summum esse Dominum, qui imperio
suo omnia contineret, ac propterea solus colendus
sit, addens & illud, viuere nos etiam cum occi-
dimur, nec vinci morte, sed vincere.

**Vides hic
familiarem
admodum
fuisse mar-
tyribus, hu-
ius historiae
auctorem.**

**Egregia
Flauiani
constantia.**

His illi retusi & reuicti, ad crudeliorem se-
sericordiam conculerunt, certi eum a propo-
siti voluntatis lux vel tormentis deponi posse. Ita ca-

admoueri iussus esset, interrogatus à Præside, quare mentiretur se diaconum, mentiri se negavit. Cumq; reclamante populo ac dicente, Mentiris: iterum à Præside interrogaretur, an verè mentiretur, respondit; Quod est compendium mentirendi? Ad hoc populus exasperatus torqueri eum iteratis clamoribus postulauit. Sed Dominus qui serui sui fidem sciebat, nõ est passus probari martyris corpus, tormenti alicuius vel leni laceratione pulsari. Cor enim Regis ad sententiã statim flexit, & testem suum vsq; ad mortem fidelem, consummato cursu & agone perfecto, coronauit.

Exindè iam gaudens, quia per sententiam datam passionis suæ erat certior, etiam iucundo colloquio fruebatur. Et sic effectum est, vt iuberet hæc scribi, & ad propria verba coniungi; addidit quoque ostensiones suas voluit, quarum pars ad moram bidui pertineret. Cum adhuc, inquit, Episcopus noster solus passus fuisset, ostensum est mihi hoc, quasi Cyprianum ipsum interrogarem, an pari iclus doleret martyr futurus, de passionis tolerantia consulebat, dicens: Alia caro patitur cum animus in cælo est, & nequaquã corpus hoc sentit, cum se Deo tota mente deuouit. O verba martyris, martyrem cohortantis. Postea, inquit, cum plures paterentur, contristabar in visu nobis, quod quasi à collegis meis remansissem. Et apparuit mihi vir quidam dicens. Quid contristaris? Cui cum causam tristitiæ meæ dicerem, ait Confessor es, tertio martyr eris per gladiũ, & sic impletum est. Nam confessus Christum primò in secretario, secundo publicè, reclamante populo, iussus recludi, à collegio suo remansit, & productus post confessiones duas, tertio passionè per-

Amici eum tormentis, à sententiã dimouere conantur.

Sententia mortis in eum fertur.

Flavianus, accepta sententiã iussit certamen martyrum scribi.

Visio oblata Flauiano.

778 VITA ET MART. S. MONTANI. &c.
cit. Deindè, inquit, cum iam Successus & Paulus
cum comitibus suis coronati fuissent, & ego nullam
infirmi- tatem conualescerem, video ad domum
meam venisse Successum Episcopum, vultu pro-
ter & cultu admodum claro, ut effigies difficulter
nosceretur. Quem cum vix agnoscerem, ait mihi.
Missus sum nunciare tibi, quoniam tu passurus fu-
Hoc cum dixisset, statim fui à duobus militibus
superuenientibus ad fraternitatis multitudinem
perductus, inter quos apparuit mater mea dicens.
Laudo te, quia nemo sic martyrium duxit. Et verò
nemo. Nam, ut omittam carceris abstinentiam sin-
gulari, & ut accipientibus cæteris vel modicum
cibi, qui de sordibus penuriam fiscalis exhibebatur,
solus se ab ipso modico continuit, tanti habens
ieiunijs multis & legitimis fatigari, dum modo
alios victu proprio saginaret.

Flauiani e-
gregia prae-
conia.

Ad illa igitur veniam, quod cum tanto honore
deductus est, qui à tot sacerdotibus comitatus, e-
ius disciplinis omnibus ordinatis, ad instar ducis
dirigi meruit. Sic regnaturum cum Deo marty-
rem, iam spiritu ac mente regnantem, etiam iu-
neris tota dignitas exprimebat. Sed nec de celo
testimonium defuit. Imber largus & lenis tem-
perato rore descendens, fluebat, ad multa profici-
ens; Primum, ut Gentiles perniter curiosos, inter-
uentu pluuiae refrenaret; & ut diuertendi daretur
occafio, quod sacramentis legitimae pacis, nullus
profanus arbiter interesset; & quod Flauianus i-
pse ore suo dixit, ad hoc pluebat, ut Dominica
Passionis exemplo aqua sanguine iungeretur. Sic
consummatis omnibus fratribus, & pace petita,
processit è stabulo; quod Fusciano de pro-
mo iunctum est. Ibi cum editiorem locum & ser-
moni aptum conscenderet, silentio manu factis,
hu-

Iohan. 19.

huiusmodi verba emisit; Habetis, inquit, fratres dilectissimi nobiscum pacem, si Ecclesie pacemaueritis, & dilectionis vnitatem seruaueritis. Nec putetis pauca esse quae dixi, cum & Dominus noster IESVS CHRISTVS passioni proximus, haec nouissime dixerit; Hoc est mandatum meum ut diligatis inuicem sicut dilexi vos. Deinde ad locum victimae, expleto sermone, descendit; & ligatis oculis ea parte, quam Montanus seruare ante biduum iusserat: fixis tanquam ad precem genibus, passionem suam cum oratione perfecit.

Vltima Flavianiani ad populum adhorratio.

Ioan. 15.

VITA D. MATHIAE APOSTOLI, IOACHIMINO Perionio, Benedictino Cormariaceno auctore.

Vide Tom. 1. C. Baroni.

Mathias Christi Apostolus, Bethleemitanus, ex tribu Iuda originem habuisse dicitur. Is Christum (quemadmodum ex libro Lucae qui Acta Apostolorum inscriptus est intelligi potest) ab initio doctrine ac praedicationis secutus, nunquam ab eo postea discessit; nec tamen cum caeteris ex communi discipulorum numero, ad apostolicam dignitatem elatus est, sed in locum Iudae, qui magistrum discipulus prodidit ac vendidit, post Christi ascensum successit. Quod quemadmodum euenerit aut factum sit, non erit alienum exponere.

24. Februar. Mathiaz patris.

Cum Christus Apostolis spectantibus in caelum ascendisset, Apostolique & alij qui vna aderant Hierosolymis, domum in qua habitabant, rediissent, non ita multo post Petrus Apostolus surgens, omnes qui circumstant, numero ferè centum & viginti, condiscipulos conuenit his verbis; *Scripturam impleri oportere, quam Spiritus san-*

Petrus conuocat discipulos numero 120.

Eccl 4 ctus

Psalms. 103.

ctus ore Dauidis praxisset de Iuda, qui dicitur
isset eorum qui Iesum Christum comprehen-
runt. Eum quidem eundem gradum honoris
ptum esse quem ipsi consecuti essent, sed pro
scelere dignissimum, consecutum esse eiulmo
vt suspensus, diffusis intestinis omnibus, mem-
creperit. Idque omnibus Hierosolymitanis
compertum exploratumque fuisse, vt ager lingua
eorum, Ager sanguinis nominaretur. Scripsum e-
nim esse in libro Psalmorum: Fiat domicilium eo-
rum desertum, nec sit qui in eo habitet: Episcopi-
tumque eius alter accipiat. Proinde in eius locum
sufficiendum cooptandumque esse vnum ex ipsis, qui
semper Christum vna cum ipsis, iam ex eo tempo-
re secuti essent, cum a Iohanne baptizatus esset, et
id temporis quod in caelum ascendisset, qui vna cum
eis palam ac publice Christum a mortuis excitatum
esse testificaretur.

*Ager san-
guinis.*

*Iosephus &
Mathias
proponun-
tur, vt alter
eorum in lo-
cum Iudae
succedat.*

Hac Petri oratione ceteri adducti, duos con-
tulerunt ac proposuerunt, Iosephum qui Bar-
bas dicitur, & Mathiam de quo praesens nobis ser-
mo est. His oblati communibus Deum precibus
inuocantur, vt ostendere dignaretur, vtrum eorum
vellet, in Iudae locum succedere. Cumque eis loci
res dedissent, Mathias sorte ad Apostolatus hono-
rem delectus est. Nec verò hoc honoris gradu in-
dignum se praesertit. Nam cum in partitione pro-
uinciarum, Iudae ei nutu diuino obtigisset, mul-
tos partim doctrina, partim vita, quam integerrimam
agebat, partim miris inuicatisque operibus, quae in
profligandis aegrotorum morbis edo-
bat, ad Christianam religionem fidemque tradidit.

*Mathias
multos ad
Christum
conuertit.*

Quod cum Iudaei, quos ad sanam mentem
praua deducere non potuit, acerbè ferrent, cum

ad Pontificem pertraxerunt, doctrinamque ei ac religionem, vt crimen, obijcere cœperunt. Ille magna fiducia præsentique animo fretus, hoc statim respondisse dicitur; ea quæ ipsi vt probra & crimina obiectarent, non longam desiderare orationem. Christianum enim esse, non criminosum esse, sed gloriosum. Cumque Pontifex ex eo quaesisset, si tempus ac locus pœnitentię daretur, mutare se consilium vellet? Deus, inquit, prohibeat, ne à veritate, quam semel inueni ac secutus sum, aliquando tanquam transfuga deficiam. Tum cœrati populi furore, Pontifex, præter priuatum odium impulsus, eum sententiâ sua lapidibus primùm obruendum, deindè securi ferendum esse pronunciauit. Duo autem testes quos suborauerant, primi in eum lapides iaculati sunt. Ille verò lapides, testimoniij causâ, vt secum sepeliretur rogauit; atque hoc modo beatus Apostolus ad Christum migravit 8. Kalendas Martij, Corpus eius ex Iudæa Romam primùm, deindè Roma Treuiros translatum esse dicitur.

Christianus esse gloriosus est.

S. Mathias Apostolus lapidibus obruitur.

Translatio eius.

VITA ET MIRACVLA S. TARASII, Archiepiscopi Constantinopolitani, eruditione & pietate insignis, ex ijs, qua Ignatius monachus, Diaconus, & sacrorum Vasorum custos, scripta reliquit. Abijt verò è vita: Anno à Christo Domino 806. multis pro fide Catholica exanimatis laboribus.

Vide Cæf. Baron. In Notat. Martyr. R. 6. & Tom. 9. Ann.

Magnus hic & sacrosanctus Tarasius, qui Christi humilitatem & mansuetudinem ab infantia vsq; ad senectutem pulcherrimè expressit, patrem habuit Georgium, summa apud eos qui id temporis imperabant, auctoritate & excellentia præditum: matrem verò Encratiam

25. Februs.

Parentes Tarasij.

Ccc 5 cratiam

782 VITA ET MIRACVLA. TARASII
tiam foeminam multis virtutibus ornata, vnde
que sanè parentem antiquissimo Patricio
stemmate insigniter nobilem. Porrò cum om-
bus tam doctrinæ quàm pietatis disciplinis, dis-
gentissimè à parentibus imbueretur, ad eam vir-
tis opinionem peruenit, vt consulari dignitate

Fit Consul,
&c.

perfecta iam ætate, protinùs honestatus, ipsi Im-
peratori ab arcanis scriptis fieret.

Sed licet in medio honorum decursu constitu-
tus, aulæ, quotidiana vitæ conuersatione, inter-
se cogereretur, mente tamen & cogitatione à mu-
dana ambitione alienus erat; prorsùs vt iam tunc
magnum aliquod & præclarum futuræ sanctita-
tis specimen populo vniuerso de se præberet.

Neque sanè ea spes populum fefellerit, vt qui mox
acceperit id, quod desiderabat. Nam cum eo tem-
pore hæresis eorum summè vigeret, qui cum ima-
ginibus, & præcipuè ijs quæ Christi eiusque ma-
tris effigiem nobis repræsentant, bellum gerunt,
& propugnatores earum omnes è vita excutiu-
sent, vno Paulo Episcopo excepto, qui laborantis
Ecclesiæ extremo periculo grauiter percussus, ab-
iecta Pontificali infula, in Flori monasterio, mu-
tato habitu, sacro se monachorum cœtui sociauit.

Iconoma-
chorum hæ-
resis.

Tarasius so-
lus hæreticis
resistere in-
uenitus fuit.

rat; vnus Tarasius inuentus fuit, qui grassanti pe-
stiferæ hæreseos malo, præclara virtute obuiam
iret. Nam vt primum Irene & Constantinus Im-
perator eius filius, Pontificis in monasterium fugam
intellexerunt, ira pariter ac metu repleti, ad
aduolârunt: & inopinatæ illius fugæ causam quæ-
siuerunt, Quibus Pontifex, cum & animæ suæ pe-
riculum, & corroboratâ contra ecclesiam Chris-
ti hæresim, longa orationis serie exposuisset, eam-
dem conclusit; si matrem suam ecclesiâ, quam à
Christo Domino sceptri potentia defendendam
suscep-

inseperant: a nefanda hæresi, in pristinam fidei puritatem, libertatemque restitutam vellent, vt Tarasium virum diuinis virtutibus ornatum, ouilis Christi pastorem constituerent.

His Pauli sermonibus, Irene & Constantinus ab ira ad lenitatem traducti, statim mentis oculos in Tarasium defixerunt: atque ex læta populi, senatuque totius acclamatione Pontificem designarunt. At Tarasius antequam eum dignitatis gradum conscendere, & maximo illi muneri se alligare vellet, voluit vt tam Imperator, quam reliqui omnes Christi fideles, sex sanctis Oecumenicis Synodis, & ijs quæ ab ipsis piè decreta sunt, consentirent. Nec recusarunt eius admonitioni, tanquam angeli voci, obtemperare, quin immò data fide affirmabant, se instar ouium ducentem fideliter pastorem secuturos.

His ita constitutis, Tarasius sacerdotali ac Pontificia dignitate, non tam ornatus quam oneratus coepit multò adhuc, quàm antè diligentius, solam virtutum studio & perfectione se exercere. Præter alias autem virtutes, quibus mirificè sanè decoratus fuit, & longum nimis singulas referre foret: misericordiæ & benignitatis disciplinam, sanctissimè coluit. Pauperum ingentem multitudinem quotidie cibus mensæ suæ alebat. Claudos, cæcos, paralyticos, & alia quauis calamitate miseros, paterna sanè cura ac diligentia fouebat. Nudos & frigore vexatos, vestibus contegebat, & proprijs sæpè manibus esurientibus, instar famulorum, cibum potumque ministrabat.

Porro cum esset quieti & diuinarum rerum studio additissimus, & alios vellet paribus ornatos virtutibus, & armis fidei instructos, contra grassantem adhuc hæreticorum phalangem paratos esse

Designatur Pontifex Tarasius.

En vult vt Oecumenicis obtemperent Concilijs, modo ipsum velint habere Episcopum.

Misericordia & benignitas eius in pauperes.

Monasteriū
construit.

784 VITA ET MIRACVLA S. TARASII
tos esse, monasterium in sinistra parte Bosphori
Thracij construxit; è quo multi, immobilis
tholicæ fidei columnæ, eius imbuti discipuli
prodierunt; qui hæreticorum aciem sapienter
runt, dissolueruntque. Ipse autem Tarasius, in
rotis viribus in defensionem orthodoxæ fidei
uersus hæreticos incumberet; summa auctoritas
(qua plurimum apud Imperatorem valebat) con-
tinuit, vt œcumenica Synodus conueniret, quæ
tandem aliquandò Iconomachorum hæresim
internecionem deleretur. Igitur cum iussu Impe-
ratorum, Pontifices ex vnaquaque regione in re-
giam ciuitatem confluerent, quidam ex eorum
Imperatoris Constantini, qui olim imperij sce-
ptra non piè administrarat, sacro Apolloniarum
templo (in quo pontifices conuenerant) hominum
animis appropinquantes, exclamarunt: se nulla
ratione imaginum cultum, iam antè à Constanti-
no damnatum, laturos. Hæc cum dicerent, miræ
magno cum furore iactabant, & omnibus Episco-
pis necem se allaturos, si secus statuerent affirma-
bant; factumque est improbis horum conatibus
vt pontifices, sessione relicta, discedere cogere-
tur.

Is fuit Con-
stātinus Co-
pronimus.

Minz) Ico-
nomacho-
rum.

Synodus
Nicena 2. cō-
tra Icono-
machos.

Tunc verò Tarasius, qui incredibili fidei ac
pietatis zelo ardebat, Imperatorum, mandato Sy-
nodum secundò congregauit, & die ipso quo Te-
cla prima foeminarum, martyrij palmam adope-
rit, pontificibus ritè congregatis, orationem gra-
uitatis pietatisque plenam instituit, qua luculen-
ter admodum hæreticorum impietate profligata
cultum imaginum probauit stabiliuitque; pro-
fus vt sacrosanctus Episcoporum, cœtus illi ac-
clamaret, & piam imaginum venerationem reco-
peret, approbaretque.

Iam verò hoc modo damnata hæresi, Tarasius
ceteri Antistites, populum & alios quosuis
primarios viros à Catholica fidei integritate, &
cultu imaginum alienos, ad vnitatem reducere
conati sunt: & claudicantes quidem pijs honestis
que monitis sanabant, peruersos verò & in sen-
tentia obduratos, doctissimis verborum senten-
tiarumque congressionibus conuincere, & im-
mense labore in viam veritatis dirigere, annixi
sunt. Porrò Tarasius qui magis virtutis exemplo,
quam acerrima verborum contentione, populù
in pietatis officio ac diuinorum obseruancia mā-
ditorum, seruare volebat, Sacerdotes inprimis
ab omni terrenarù rerum immoderata cupidita-
te refrænabat, & summis viribus Simoniacã im-
pietatem profligauit.

Nota quã
via modo q̃
Tarasius hæ-
reticos ad
sanã fidem,
reducere
conatur.

Tarasius Si-
moniam
profligat.

Ve verò erga impios & diuinis legibus rebel-
les, erat seuerus ac durus, ità erga miseros & ca-
lamitosos valde misericors. Nam eum quidam
episcopus, qui apud Imperatorem dignitate plurimũ
poterat, homo splendore & gloria & diuitijs in-
genis, accusatus fuisse, quòd magno auri ponde-
re Imperatorem fraudasset, & multa alia per
summam iniustitiam ab Imperatoris diuitijs au-
erisset, ea que de causa multis quotidie suppli-
cis afficeretur, & intolerabili cruciatu, vt ablata
restitueret, torqueretur, is desperatione fractus,
capta fugiendi opportunitate, nocte quadam ad
asylum confugit: & intra templi adyta sese re-
condidit. Ij verò, quorum custodia commissus e-
rat, veriti Imperatoris indignationem, statim tẽ-
plum circumdederunt, & quia per vim non pote-
rant, dura famis necessitate inde eum extrahere
cogebant. Quod cum Tarasius audiisset, proti-
nus maxima motus misericordia, hominem vi-
sita-

Quidam à
magistratib;
reus, ad sa-
crã aram
confugit.

Tarasius eũ
pascit.

786 VITA ET MIRACVLA S. TARASII
fitavit, & multo tempore ibidem pavit, & ab im-
minentis mortis periculo eripuit. Nam cum milites
egredientem aliquandò ad requisita natu-
structis insidijs, de manu & protectione Ambro-
tis ad aulam Imperatoris abripuissent: ipse irat-
dolore repletus, sine mora ad aulam contendi-
& eos, qui grauius aliquid in virum illum, à la-
cris Ecclesie liminibus per vim abductum, stans
ere præsumerent, ecclesiasticæ poenæ vinculis ab-
ligauit, sacraq; fidelium communionem indignos
iudicauit. Illi autem tam horrendo sacri iudicij
fulmine perterriti, nō amplius quæstionibus, sed
verbis & rationibus pecuniam extorquere conati
sunt, & virum illum tanquam innocentem ab
omni suspitione criminis absoluerunt. Talis erat
in omnes vir diuinus, nihil dubitans, pro omnium
suarum salute sanguinem, si opus fuisset, profunde-
dere.

**Tarasius ex-
comunicat
omnes, qui
læderēt eum
qui ad Eccle-
siam confu-
gerat.**

Et eo tempore Constantinus, cum solus Imperij
gubernacula, matris custodia liberatus, admini-
straret, iuuenili temeritate præceps, quiduis sibi
licere, quod liberet, existimabat. Hinc emendata
carnis cupiditate insolentior factus, legitima vi-
xore per summum scelus repudiata, aliam voluit
ad imperij dignitatem extollere. Quod ut ad ma-
res beati Antistitis peruenit, ille sancta indigna-
tione repletus, constanter resistit, & multis scrip-
turae locis impium facinus redarguit. Postre-
mò addidit, mortē potiùs & grauiam subibo sup-
plicia, quam mea sententia sceleratas nuptias con-
firmabo. Constantinus nihilominus, falsis excusa-
tionibus in medium productis, libidinis suæ in-
temperantiæ satisfacere voluit, ac eadē Episcopo
nequicquam obestante, & Dei hominumque
fidem contra execrandum facinus implorante, ce-

**Constantini
Imperato-
ris peccatū.**

in libidinis impetu victus, propriam coniugem
se amandat, & illicito concubitu se cōtaminat.
Deinde cū eadem constantia Episcopum suis
aduersari cupiditatibus cerneret, multis certè &
grauius eum iniurijs affecit, & plusquam Aegy-
ptiaca seruitute oppressit ac immani crudelitate
in eum eiusque ministros ac familiares desauijt.
Que ille excelso & infracto planè animo ita per-
tulit, vt nunquā aliquod impatientiæ aut pusilli
animi signum vel dicto vel facto ostenderit. Gu-
stauit planè vir sanctus Iobi tentationes etiam si
non in rebus similibus.

Igitur post plurima certamina, cū annos vi-
ginti & duos Pontificalem cathedram multis vir-
tutibus & eximia sanctitate adornasset, corporeis
solutus uiculis ad immortalitatis gloriam com-
migravit: & incredibile sui desiderium vniuersæ
civitati reliquit. Eo tempore Nicephorus sce-
pera administrabat, qui tātum ex sanctissimi illi
viri obitu, dolorem conceperat, vt vix vlla
consolatione luctum suum moderari posset. Pro-
cubabat supra pectus gloriosi corporis, & ipsum
regens purpura, funebrem faciebat lamentatio-
nem, eum vocans pastorem, patrem, imperij ad-
ministratorem, luciferum, qui nunquā occidit, rei-
publicæ ducem, diuinum magistrum, exercitus
inexpugnabile propugnaculum, & inimicorum,
sua ad Deum intercessione, strenuum profligato-
rem. Similiter vniuersus religiosorum cœtus,
inter hymnos & psalmos quibus funus prosequen-
tibus, crebris singultibus voces interrumpere co-
gebat. Pauperes & egeni patronum suum de-
plorabant. Pupilli & viduæ protectorem, immò pa-
rentem suum deplorabāt. Qui in vinculis & car-
cere tenebantur, lumen ac consolationem suam ab-

Constanti-
nus reiecit
legitimam
coniugem
suam.
Tarasius
multa pati-
tur ab impe-
ratore.

Eximia eius
fortitudo.

Migrat è
corpore.

Nicephori
dolor, ex
obitu viri
sancti.

Luctus reli-
giosorum,
in funere
beati viri.

788 VITA ET MIRACULA S. TARASII
ablatam esse clamabant. Omnis denique etate
sexus, multis cum lachrymis corpus sequebatur,
donec in Bosphoro Byzantino, in monasterio
ab eo edificatum, summo cum honore infuso
fuit; ubi in templo omnibus, qui pro Christi
nominis sanguinem fuderunt, sacro, reconditum est.
multisque admodum miraculis clarum, certissima
sanctitatis sue signa declarat.

Sepelitur in
suo mona-
sterio.

Miracula ad
eius sepul-
crum.

Erant quædam muliercula sanguinis profusa
grauiter laborans, quæ optimam facultatem suam
partem in morbi illius curatione impende-
rat. Cumque nullam iam consequendam salutis
spem à medicis sibi reliquam cerneret, ad beatum
huius auxilium tota fiducia aspirauit, haud dubia
sibi persuasionem proponens, si conceptum devo-
tionis sue studium, ad sanctissimi Tarasii monu-
mentum persolvere posset, se desideratam salutem
consecuturam. Cum verò leges monasterij,
fœminas ab ingressu sacri illius loci aceret,
illa assumpto virili habitu, pia fraude, sacros lo-
ci incolam decepit, & clam ad egregij illius pa-
troni tumulum confugit; atque operam salutem
protinus, hausto oleo, quod in honorem sancti
iugiter ardebat, obtinuit. Simili remedio aliam
quidam laborantem oculum sanauit. Præterea
innumerabilis multitudo, quæ graues à demone
infestationes patiebatur, & claudorū, cæcorum-
que, & alijs calamitatibus laborantium, non eni-
guis numerus, præsentissimum ab eo remedium
recepit.

Iam verò etiam aduersus hæreticos, quorum
hinc excessisset, diuina virtute præclare dimica-
uit. Leo enim adhuc imperij sceptrum administram
cùm Iconomachorum hæresim mordicus defen-
dendam susciperet, vidit in somnis beatum Ta-
rasium

num ad se accedentem, & graui cum ira cuida
 Michaeli iubentem, vt strictum ensem in viscera
 eius fortiter vibraret. Ille verò iussui morem ge-
 rens, gladio Imperatorem transegit. Hæc visio cū
 Imperatorem in summas angustias impelleret, vt
 visionis veritatem anteuertret, Michaëlem illū,
 in sancti monasterio diligenter inquisiuit: & mul-
 tos monachos carceribus & tormentis subiecit,
 dicens: nocturnum eius interfectorem, per eos si-
 bi esse indicandum, quem etiam vt imperij euer-
 sorem, extrema quæque passurum fremens mina-
 batur. Cogebat enim metus visionis, vel inuitum
 monachis cuncta narrare. Vix sex dierum spatiū
 intercesserat cū visionis veritas adimpleta est.
 Nam Michaël eum interfecit, & scepra ab eo im-
 perij extorsit, posseditq;. Sed tempus me deficiet,
 si cuncta præclari & diuini Patris miracula nar-
 rare velim; quare quod reliquū est, nos eius virtu-
 tibus & fide excitati, pari studio & diligentiâ hære-
 sim profligare, & pietatem ac fidem sinceram,
 contra hæreticorum perfidiam ac rabiem, tueri
 conemur.

Leo Impes-
 zator Ico-
 nomachus
 sub mortē
 quid vide-
 rit.

Michaël
 Balbus, Leo-
 nem inter-
 fecit.

VITA ET GLORIOSA PASSIO, S. Vide Cels.
 Nestoris, Episcopi Pergensis, ex ea qua est apud Su-
 rium, ex antiquissimis Martyrologijs. Marty-
 rio occubuit. Anno Christi 254. Sede
 vacante. Decij Imp. II.

S. Vide Cels.
 Baron. Ann.
 Tom. 2.

Ex eorum, cælestium planè athletarum, nu-
 mero, qui Decij tyranni tēpestate viriliter
 cōtra vim ac potentiā dæmonum decertā-
 runt: non infimus est beatissimus Nestor; qui Epi-
 scopali munere fungens, tanta fide & religione,
 tanta humilitate & modestia emicuit, vt ipsi eci-
 am Irenarcho vita & conuersatio eius esset for-

26. Februa:

Ddd midæ

Nestoris vi-
tam etiam
Irenarchus
veretur.
Martyres in
Pamphylia
sub Pollio-
ne Præfide,

midabilis, nec literis tyrannicis apud illum agere, aut illi se opponere auderet. Erat tum in Pamphylia, Præses Pollio, qui Christianos ad edenda idolis immolata, compellebat. Passi sunt autem beati martyres Papias, Diodorus, Comos & Chydianus. Porro Irenarchus communicato cum suo consilio definiuit, Nestorem ante omnes comprehendendum esse, aliter enim, dicebat aduersus Christianos nunquam præualebimus. Hæc cum Nestorem minimè laterent, pro commisso sibi grege vehementer sollicitus, pro se vero nihil nocte ac die in domo sua, tanquam bonus pastor Dominum precabatur, vt gregem à luporum morsibus præseruaret.

Cingitur ab
hostibus, do-
mus eius.

Interim quidam ex ciuibus nequitia & improbitate insignes, domum eius vndiq; circumdant, & vnus magnis vocibus Nestorem vocat. Qui completis precibus foras ad eos egressus, ab illis reuerèter satis submisso capite honoratus est. Quibus Nestor, Ecquænam, inquit, filioli causa est, quam huc ad nos accessistis? Responderunt illi.

Consignat
se cruce.

Omnis curia vocat te. Ille itaque signo se crucis muniens, placidè admodum eos sequebatur. Vbi autem in forum ventum fuit, protinus ab omni curia honorificè salutatus, fuit inter alia subleuia, in thronum satis magnificum collocatus. Cùmque Nestor cur isthuc facerent, quæreret: illi responderunt, Facimus hoc pro dignitate, quam tua vita & conuersatio sic meretur. Ille vero sollicitus, inquit, mihi hætenus honoris habitum elicitate iam, cur me accersiri volueritis. Tùm Irenarchus: Nosti, inquit, Domine edictum imperatoris? & Nestor, Ego, ait, præceptum non Imperatoris, sed omnipotentis Dei noui. Cui Irenarchus

Constanter
respondet
Irenarcho.

Assentire, inquit, nobis, Nestor, prompto, & tranquillo

nullo animo, ne ad tribunal iudicis voceris. Ego vero respondit Nestor, cælestis regis præce-
ptus & voluntati assentior. Tum Irenarchus: Cer-
te, inquit, dæmonium habes. Immò dixit Nestor,
viam à dæmonibus vos immunes essetis, nec
dæmones coleretis. Itanè, inquit Irenarchus, ho-
mo importunissime, ausus es Deos nostros dæmo-
nes appellare? Atego apud Præsidentem efficiam,
vt tormentis adactus, eos veros Deos esse confi-
tearis.

Sanctus Nestor, cum crucis signum sibi impres-
isset, quid tu, inquit, mihi tormenta minaris? E-
go neque tua, neque Præsidentis tormenta quidquam
timeo, sed ea quæ mihi Christus Deus meus mi-
natur. Porro Irenarchus, Pergam statim, cum Ne-
store profectus est. In ipso autem itinere martyr,
excitato subito terræ motu, & voce cælitus ad e-
um dilapsa mirificè ad certamen est confortatus;
adeo vt tribunali Præsidentis Pergæ, ab Irenarcho
oblatas, vultu oculisque, mirabilem animi forti-
tudinem declararet. Præsides verò, cum de nomine
illum suo percunctatus esset, & ille se Christia-
num esse, ac Nestoris nomen obtinere respondi-
t, pone, inquit, dijs thura, & ego te honoribus ac
diuitijs auctum, sacerdotum nostrorum princi-
pem constituam. Tum sanctus martyr sublatis,
cum eximia pietate, ad cælum oculis, cruce se si-
gnauit: & conuersus ad Præsidentem dixit: Etiam si
vtrius corpusculum hoc tormentis subijcias, si
vincula, si bestias, si ferrum adhibeas, nunquam
certe adduci poterò, vt nomen Domini mei, su-
per omnia benedictum, perfida negatione con-
culcem.

His dictis, iussit eum Præsides in equuleo suspen-
sus, crudelissimè torqueri. Nec mora, ministri
Ddd 2 furore

Cruce se si-
gnat.

Ducitur ab
Irenarcho
Pergam.

Præclara
martyris
confessio.

Torquetur
atrocissime.

Insignis for-
situs.

furore crudelitatis armati, latera ferreis virgulis immaniter secant, & costas carnibus nudae, sed martyr tantis tormentis foedatus, vel potius ornatus, voce iucunda Domino psallebat, adhibens Iudicem in maximam admirationem & penitus stuporem traheret. Cum autem turba horrendi clamoribus, ut eum Praeses e medio tolleret, vociferaretur; Visne, dixit, Praeses, dijs sacrificare, & esse nobiscum? an mauius adhaerere Christo crucifixo sub Pontio Pilato; Cui sanctus martyr in Christo bene confidens respondit; sceleratissime fili diaboli, non modo tu Dei confectum non vereris, sed me quoque ad eandem sceleris communionem pertrahere conaris? Cum CHR ISTO Deo meo semper fui, & sum, & ero.

Crucifixus
martyr, confirmat
Christianos.

Videns itaque Praeses, insuperabilem animi eius constantiam, crucis eum sententia damnauit. Fuit continuè impiorum manibus cruci affixus, e qua tanquam e cathedra Christianos docebat, atque in fidei constantia confirmabat. Cumque omnes perfusi lachrymis, ab eius ore penderent, tandem viribus exhaustus, Filioli, inquit, oremus & flectamus genua ad Deum, per Dominum nostrum Iesum Christum. Omnibus autem in genua prouolutis, & simul ipso de cruce orante, cum dixisset, Amen, obdormiuit in Domino.

Vide
Cez. Baron.
Tom. 5.
Annal.

VITA S. PORPHYRII, EPISCOPI GA-
LE, ex ea, quam Marcus eius minister & familiaris,
prolixè admodum conscripsit. Exiit apud Me-
taphrasten. Claruit anno Christi 398.
Anastasiy Papa 1. Arcad. &
& Honor Imp. 4.

26. Februar.
Patria Porphyrij.

GAza ciuitas est Palestina, in confinio Aegypti, populo admodum frequens, & diuitijs clara, sed eo tempore, nefando demonum cultu turpiter polluta. Huius ciuitatis sacerdotum, accepit hic noster Porphyrius, Thessalonica oriundus, generis dignitate minimè ignobilis: sed mète & rerum cælestiũ amore terrenis honoribus longè maior. Nam cum vitam omnibus numeris virtutũ absolutam, sibi proponeret, spreto generis & opum splendore, in Scetem profectus, monasticã eff. ibidem amplexus disciplinã. Cum vero amore sacra loca visitandi incredibili tenetur, eo abiit, & persoluto pietatis studio, venit ad partes Iordanis, vbi annos quinq; cum summa austeritate in spelunca Deo seruiuit; ad eũ vt ex nimia loçorum illorum siccitate, in morbum grauissimum inciderit, & sedem suam indè Hierosolymam transferre coactus sit.

Amplectitur vitam monasticam in Scetem. Degit in spelunca.

Accidit, eo tempore, vt ego ex Asia ad terrã sanctam ad nauigare; cumq; loca sacra venerabundus obirem, vidi ibidem sanctum hunc, magno pietatis studio, licet affecta grauitate valeitudine, Domini sepulcrum, & alia loca veneranda visitantem. Quodam autem die, ei occurrẽs, cum ceruicem illum præ nimia corporis debilitate, non valentem progredi, manum ei adiutricem porrexi, atq; vt meis tanquã suis innixus viribus, me famulo vteretur, rogavi. Quod ille planè recusauit, sed crebris suspirijs ingemiscẽs, quod nondũ se suis, propter Christũ, nudasset facultatib; que-rebatur. Hoc ergo solo scrupulo cõsistatus, petijt a me, vt Thessalonicam nauigare, & diuisa cũ fratribus (qui ei superstites erant) hereditate, eam in pauperes erogare. Ego cum promptũ me alacritate ad tam præclarum pietatis opus præberẽ, ac-

Ddd 3 cõpto

Distribuit
vir sanctus,
omnes suas
facultates in
pauperes.

cepto mandato abij; & possessiones illius tribus aureorum millibus vendidi, preciumque pauperibus distribui. Vestes vero, & argentum, & alia mille quadringentos aureos mecum tuli, quae sanctus omnia in pauperes & egenos benigne distribuit, adeo ut ipse quotidiano egens alimentis, arte futoria victum sibi quaereret, & panem gratis oblatum manducare nollet.

Ordinatur
presbyter,
Porphyrius
inuitus.

Cum haec ita se haberent, Praylius sanctorum locorum sacerdos, audita vitae eius admiranda sanctitate, inuitum presbyterum ordinavit, & venerandi ligni crucis custodiam ei concedit. Erat autem Porphyrius annos natus quadraginta, cum ad sacerdotalem dignitatem inuitus allumpus est; tertio vero sacerdotij sui anno, Aeneas Gazza episcopo, tum vita functo, succedere coactus fuit.

Fit Episcopus
Gazza
inuitus.

Adeo namque inuitus eum dignitatis gradum ascendit, ut nullum omnino lachrymandi finem faceret. Tandem cum Gazza, longa consolatione dolorem eius mitigassent, acquieuit, & cum reliquis se itineri accinxit. Porro Gazza idololatram, cum de aduentu noui episcopi, & admiranda vitae eius sanctitate certiores facti fuissent, suggestione daemones, viam omnem (per quam necessarii ad ciuitatem ingredi debebat) caeno, & graeueolentibus herbis, & fumo, & teterrimo odore repleverunt: ut ijs fraudibus nos suffocarent, vel quod sane periculum erat, visum adimerent. Sed nos Christi bene numine tuti, licet non sine magna molestia, salui & incolumes ciuitatem ingressi sumus.

Idololatram
nequitiam.

Accidit autem illo anno, extrema quaedam terra illius sterilitas, cuius causam ciues fere omnes Porphyrio ascribent; atque ut eum apud populum vniuersum in inuidiam traherent, con-

fonti rumore diuulgabant, se à Marna respon-
sum accepisse, quòd Porphyrius tantorum ciui-
tati malorum auctor esset. Cùm autem siccitas
quotidiè magis magisque populum afflige-
ret, congregati in Marnæ idololatraz, multis
precibus & sacrificijs à Marna suo beneficium
pluiaz postulârunt, sed re infecta tandem abi-
erunt.

Tū verò nos Christiani cū foeminis & pueris,
numero centū & octoginta, cū sancto Porphy-
rio templū D. Opt. Max. sacrum, indicto prius ie-
iunio, ingressi sumus, & tota ibidem nocte in pre-
cibus triginta, & totidem genuflexionibus, trása-
cta, manè præcedente venerandæ crucis signo, cū
ymnis & canticis, ad antiquam ecclesiã, quæ est
à parte occidentali ciuitatis (quã aiunt ædificasse
Aclepam episcopum, virū sanctitatis laude cla-
rum) ingressi sumus; inde verò ad martyrium san-
ctissimi Timothei simili deuotionis studio di-
gressi, preces totidem rursus sudimus, vt squalen-
tem nimia siccitate terram misericors Deus plu-
uia sua irrigare dignaretur. Postremò autem,
cum precibus iam ex animi sententiã per solutis,
clementiam repeteremus, inuenimus nobis idolo-
latrarum scelere & furore, ingressum, obleratis
portis, præclusum esse. Cumque duas ibi horas
fletu & gemitibus ageremus, benignus & cle-
mens Dominus populi sui lachrymis & maximè
viri sancti precibus ad misericordiam flexus,
subitò cælum nubibus textit, & copioso imbre
terram inebriauit. Cuius rei miraculum gentiles
è moenibus ac turribus spectantes, portis paten-
tibus, summo cū gaudio Christianos exceperunt,
& multi sublati vocibus, Christus solus Deus,
ipse solus vicit, exclamârunt: ex quibus viri cen-

Marna ido-
lum Gazen-
sum; est autē
Iupiter.

Christiani
ieiunio &
precibus,
pluuiam
impetrant.

Multi idolo-
latraz; credēs
in Christū

Ddd 4. tum

tum viginti septem, & scemina triginta quinque, pueri verò quatuordecim à veteris vitæ delictis ritè expiati, ad Christum adiuncti sunt. Alij præterea centum & quinque, eodem anno, sacrosancti fidei mysterijs, & baptisate initiati sunt.

Porro alij in sceleribus suis planè obdura, multis virum sanctum contumelijs & probris afficiebant, & intolerabili odio Christianum nomen prosequabantur. Porphyrius verò die nocteq; pro eorum conuersione, preces ad Dominum fundebat. Habebat vir sanctus ministrum quendam Barocham nomine, virum incredibili fidei ardore flagrantem, & sanctitatis etiã opinionone celebrè, qui grauia multa ab idololatriis frequenter sustinuit. Is cùm die quodam in vicum ad quendam idololatram profectus esset pro canone ecclesiastico, & impius ille canonem tradere differret, factum est, vt Barocha verba cùm eo commutare cogeret. Qui furore mentis prouocatus agricolas quosdam sui similes aduocauit, & Barocham clavis tam acriter contudit, vt semiuuui extra pagum in solitudine reliquerit. Alio die, contigit singulari Dei benignitate, vt Cornelius diaconus cum alijs duobus Christianis eò iter haberet, viso Barocha mirati sunt, impositumque humeris suis in ciuitatem importarunt. Verum gentiles arbitrati eum esse mortuum (neq; enim fas erat mortuum in ciuitatem inferre) in furore versi Barocham humeris Cornelij excusserunt, & grauissimis eum & reliquos duos plagis affecerunt.

Interim dùm hæc fiunt quidam fratres renouant beatum Episcopum, qui conturbatus eò ire festinavit & verbis blandissimis Barocham e fun- bundi populi manibus, & ab imminente mor-

Historia
Barochæ S.
Porphyrij
ministri.

in periculo liberare conabatur, fecitque tandem, multis ipse oneratus contumelijs, ut idololatraz Barocham a suis in ecclesiam abduci paterentur; in qua vir sanctus assiduis lachrymis & precibus, pristinam illi a Domino sanitatem obtinuit. Non multo post, Defensor populi, ingenti hominum stipatus caterua, nouo rursus furore in Christianos inuectus est, clamans & dicens: patrias leges ad illis nefarie esse violatas, quod mortuum in ciuitatem inducere presumpsissent. Hac cum minitendo & clamando diu repeterent, & episcopus solita benignitate, eos a furore, ad lenitatem ac modestiam, nequicquam inducere conatur, Barochas diuino zelo excitatus surrexit, & arrepta, quam sors offerebat, fuste, omnes in effusam fugam compulit, ac tanto terrore complevit, ut nullo modo a metu & fuga se colligere possent. Ab illo igitur tempore, uirum illum sanctum & defensione fidei flagrantem, timuerunt idololatraz: neque uilla deinceps molestia, afficere ausi sunt.

Porphyrus impetrat suis precibus Barochas sanitatem.

Barochas fustis impios idololatrias in fugam uertit.

Porphyrus autem cum totis uiribus nefariam idololatrarum superstitionem delere conaretur, direxit me ad sanctissimum Episcopum Constantinopolitanum, ut is auctoritate & gratia, ab Imperatore Archadio impetraret, ut Gazæ simulatorum templa diruerentur, & gloriosa Christi trophæa omnibus palam adoranda proponerentur. Ego uero profectus, rem ex animi sententia confeci, & cum edicto Imperatoris lætus domum remeauim. Aegrotabat eo tempore Porphyrus, & ex nimia idololatrarum afflictione in febrem inciderat, qui tamen ex meo aduentu, & prospero rerum successu, protinus pristinae sanitati restitutus est. Statim itaque exhibito Imperatoris edicto, idololatras

Ddd s lorum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Templa ido-
lorum, Ga-
zæ, claudun-
tur.

lorum templa, euerfis simulacris, clausa sunt. Im-
pia tamen gens Maræ simulacrum latenter con-
tulit: & paulò post ad nefaria sacrificia ma-
studio ac contentione redijt; quæ res cum Por-
phyrium latere non posset, omnibus modis op-
ram dedit, vt ab ea impietate, gentè liberaret: no-
que villam rei feliciter perficiendæ occasio-
neglexit.

Mulier par-
curiens, gra-
uissimè pe-
nelitatur.

Accidit eo tempore, vt mulier quædam Aelia
nomine, natalium sanè splendore illustis, peri-
culofo valdè partu conficitaretur; adeò vt foetus
nulla obstetricum industria, ex materno utero
duci poterat, nisi viuus infans medicorum cul-
tris (quæ vnica tantùm ars reliqua erat) seceretur,
ne conficitantem cum intolerabilibus crucia-
tibus matrem, simul vnà secum extingueret. Sep-
ptem iam dies in his doloribus exegerat, quibus
parentes & cognati dæmonum superstitioni lu-
pra modum dediti, infinita sacrificia pro salute
filix immolauerant. Vnica inter omnes erat nu-
trix, sacrosanctis fidei nostræ mysterijs initiata,
quæ maxima animi ægritudine affecta, in Chri-
stianorum oratorio, cum multis lachrymis pre-
ces fundebat; hæc die quodam Porphyrium inge-
diètem, supplex rogauit, vt precibus suis percli-
tanti mulieri opè aliquâ adferret. Tùm Porphy-
rius, cum probè nosset totam illam familiã, (quæ
erat sanè amplissima) cum horrèdo nefandissimo
superstitionis cultu miserè conficitari, ceteros
sibi præclaram conuersionis eius occasionem
oblatam; Vade, inquit, ad nutricem & acco-
ptæ priùs ab omnibus fide, quòd relictis simu-
lacris ad Christum transibunt, dic cõfidenter pau-
turienti mulieri coram omnibus; sanat te Iesus
Christus filius Dei viuus; crede in ipsum, & viuet.

Porphyrius
liberat mu-
lierem, à pe-
riculosissi-
mo partu.

Nutrix accepto hoc mandato domum cucurrit, & mulierem in extremo iam vitæ periculo constitutam inueniens, & reliquos omnes luctu lacrymisq; foedatos, clamauit: Bono animo esto. Ego enim missa à medico præstantissimo, iâ protinus filia vestra salutem promitto, si data fide, spondere velitis, ea vos præstituros, quæ postularit. Illi his auditis, ad eam pariter accurrunt, & omnes facultates se daturos spondent, & quidvis deniq; aliud facturos, si modò filia ab impendente mortis periculo liberata, infantem viuum ederet. Tum nutrix voce maxima coram omnibus, Iesus Christus filius Dei viui te curat, crede in eum & viues. Vix hæc nutrix effata erat, & statim cum magno eiulatu mulier foetum effudit.

Omnès autem qui præsentés erant exclamarunt: Magnus est Deus Christianorum: Magnus est Sacerdos Porphyrius. Atque hi sine mora, numero omnes sexaginta quatuor, Christo nomina sua gaudentes dederunt.

Idololatæ autem cum hoc prospero rerum Christianorum successu, acriori inuidia stimulantur, CHRISTI fideles quibuscunque poterant iniurijs, clam, palam, afficiebant; quòd vir sanctus Porphyrius diutius non ferendum, propter infirmiora membra, putauit. Quare Constantinopolim ad Iohannem Chryso-
mum nauigauit, vt pariter iunctis viribus ab Imperatore nouum edictum impetrarent, quò & impiam superstitionem internecone delerent, & quotidianas iniurias à Christianis omnibus, pulsarent. Fuerunt viri sancti ab Eudoxia summo cum honore ac reuerentia excepti, & donis etiam muneribusque affecti. Illa enim cum esset pietatis ac religionis studio valde dedita, magnam ex

Multi accedunt ad Christi religionem.

Porphyrius proficiscitur ad Iohannem Chryso-
mum

Excipiuntur Porphyrius

gius & Iohannes, ab Eudoxia Imperatrice honorificè.

eorum præsentia & diuinis sermonibus lætissimum hauriebat; & benignè postulata concessus Antididumque maritum importunis precibus tantum fatigauit, donec Cynegium quendam virum præmarium cum potestate summa, Gazam mittentem, qui simulacra omnia euerteteret, & debitas deoleratis idololatriis pœnas sumeret.

Templasi-
mulacrorum
Gazz.

Erant in ciuitate publica simulacrorum templa octo; nempe Solis, Veneris, Apollinis, Prolepinæ, Hecates, Hierion, seu Sacerdotum, Fortuna ciuitatis, quod vocabant Tycheon, & Marnio, quod dicebant esse Critæ generis Iouis, etæque omnibus reliquis gloriosius. Erant præterea alia plurima in ædibus & pagis simulacra, quæ omnia decem continuis diebus Cynegius cum milibus suis euertit, vno tantum Marnio excepto quod idolorum sacerdotes summa vi, obstructis inuenti lapidum aceruo foribus, tutati sunt.

Delubra de-
monum euer-
tuntur Ga-
zz.

Dum hæc autem geruntur, Porphyrius Episcopus consilium habuit, quidnam potissimum de Marnio statuendum esset. Alij enim dicebant illud debere effodi; alij autem comburi, alij locum purificari, & ad Dei ecclesiam sanctificari. Igitur cum in diuersas sententias, alij atque alij multis rationibus traherentur, Episcopus indicto omnibus ieiunio diuinam mentem consulendam statuit. Cumque diem vnum ieiunio & precibus consecrasset, & vesperè ad sacram synaxim conuenes pariter conuenirent, ecce puer quidam annatus septem, lingua Syriaca exclamauit dicens

Ieiunio &
precibus
quid non
obtinetur
Deo?

Comburite intus ad solum vsque templum, facti sunt enim in eo multa grauis, & maxime hominum sacrificia; quare flammis illud exurite. Præterea adfert, & æneas portas inungite, ignemque subijcite.

Teſtificor vobis coram Deo ne aliter fiat.

Cum voces hæc ad aures Episcopi peruenissent, admirans vehementer, sublatis ad cælum manibus Deum glorificauit; & vt certius cognosceret, ne forte aliorum fraude puer instructus talia clamasset, eum ad se adduci iussit, & acriter illi proditis virgis minatus est ni diceret, cuius instinctu voces illas edidisset; At puer cum ne verbulum quidem responderet, & strictissimum diu silentium, minicante nequicquam episcopo, seruasset: tandem lingua Græca (cuius planè tam ipse quàm parentes expertes erant) easdem voces repetiuit, & templum comburendum esse ex Dei voluntate constanter pronunciauit. Tum episcopus nihil conſtandum esse ratus, allata pice ignem Marnio subiicit, & fanum exulſit; & nouum ibidem, instigati opere in crucis figuram formato, templum extruxit: resque Christianorum doctrina & sanctitate mirum in modum promouit. Porro non est hoc loco silètio prætereundum, inſigne quoddam miraculum, quod eo tempore quo noua ecclesie fabrica construebatur, accidit.

Sunt intra sacrum templi ambitum putei quidam, è quibus vnus immensæ est profunditatis. In hunc tres pueri ludibundi, subito casu deciderunt, ita vt ab omnibus pro certo extincti putarentur. Vnde magnus populi eiulatus totam ferè ciuitatem compleuit, atque ad aures quoque episcopi peruenit, qui statim concito gradu ad puteum abiit, & facto silentio, ardentissimas preces multum cum lachrymis ad Dominum pro salute puerorum fudit. Tandem hora vna in precibus exaudita, iussit quendam per funes in puteum descendere, vt pueros extraheret. Nemo non certo certius pueros iam aquis suffocatos esse putabat; cum

ecce

Puer loquitur.

Græcè loquitur, cum nunquam didicisset.

Extruit nouum templum Porphyrius.

Tres pueri cadunt in puteum.

Vide infi-
gne miracu-
lum.

Signa crucis
impressa pu-
eris, diuini-
tus.

Iulia nomi-
ne.

Iulia Mani-
chæa, Gazæ
quosdam
corrupit.

Vltio diui-
na corripit
mulierem.

ecce pueri illasi planè ac salui lapidi prægredi
insidentes inuenti sunt. Tum clamor & læticia
orta fuit, & Christiani cum canticis & hymnis
confluentes, diuinam potentiam ac bonitatem
bitis laudibus celebrarunt. Augebat enim, mi-
culum læticiæ magnitudinem, quod singuli in
membris suis, crucis effigiem pulcherrimè et
pressam haberent. Vnus quidem in media fronte,
alius autem in dextera, circa digitos: alius verò in
humero dextero. Quæ res multos idololatrias ad
Christi cognitionem perduxit.

Illo autem tempore venit in ciuitatem, mulier
quædam Antiochena, pestifera Manichæorum he-
resi infecta, quæ per summam simulationem pite-
tatis, & fictum veræ fidei amorem plurimos co-
dem veneno infecerat, & in perniciem semper-
nam pertrahebat. Quod cum episcopus accepit,
vocatam ad se mulierem multis rationibus &
infinitis sacræ scripturæ locis ab eo errore ad
synceram Catholicæ fidei integritatem adducere
conatus est. Sed illa, inani quadam prudentiæ
opinione inflata pertinaciter resistit, & temeritate
loquendi præceps, multas blasphemias euomit.
Tum episcopus, cum illam furore quodam men-
tis salutaria dogmata contemnere, & in perditionem
ruere ac alios similiter in eandem pellere
cerneret; Deus, inquit, linguam tuam percutiet,
& blasphemum os obstruet, ne amplius loquar-
tur iniqua. Vix sententiam vir sanctus protulerat
cum protinus supplicium sequutum est. Stetit
enim tremere vehementer cœpit, & linguæ offi-
cio priuata, postea in morbum incidit, à quo nun-
quam conualuit, sed ad tenebras sempiternas et
eo deuoluta est.

Porro Episcopus, cum iam templo ex animi
senten-

sententia perfecto (quod Eudoxianum appellari
 oluit propter insignem Imperatoris Eudoxiæ
 liberalitatem, quam in eo construendo præstite-
 rat) res Christianorum in tuto collocasse videre-
 tur, totum se ad pauperum inopiam subleuan-
 dam contulit. Erat enim summè misericors, &
 nunquam ad conspectum calamitosi alicuius
 lacrymas continere poterat. Vndè cuius men-
 ditio tam cini quam peregrino quotidie sex o-
 bulos dari præcipiebat, præter ea quæ ipse per
 se, in vestitu, argento & auro, unicuique dig-
 nitati suæ conuenienter præbebat. Sacro autem
 quadragesimali tempore, totis quadraginta die-
 bus decem obulos unicuique pauperi assignauit,
 quam etiam eleemosynam testamento sempiter-
 num confirmauit.

Interè cum rebus hoc modo constitutis sum-
 ma pace Christiani frui viderentur, idololatræ
 ac inuidia stimulante maximè propter templi
 magnificentiam (quod omnium, quæ eo tempore
 erant, maximum celeberrimumque esse diceba-
 tur) nouos quosdam tumultus concitârunt, in
 quibus Episcopi domum (ipso sibi fuga consulen-
 tes) spoliarunt, ac diripuerunt omnia, quæ illic
 inuenta. Postquam verò Proconsulis dili-
 gentia tumultus sedati, & idololatræ debitus ab
 eo supplicij affecti fuere, Sanctus Porphyrius
 paucis post annis superstes, in morbum in-
 cidit, & multis virtutibus ac miracu-
 lis clarus, anno episcopatus sui vi-
 gesimo quarto ad Dominum
 migravit.

Templum
 ab episcopo
 Gazæ con-
 structum, Eu-
 doxianum
 appellatum.

Idololatræ
 Gazenses,
 nouos tu-
 multus exci-
 tant.

S. Porphyri-
 us decedit.

VITA

VITA S. ANDRONICI ET EIUS CON-
iugis Athanasia, ex ea qua est per Simo-
nem Metaphrastem.

Claruit An-
no Domini
316. & sequē-
tibus teste
Czfare Ba-
zonio An-
nal. Tom 4.
27. Februar.

Adronici &
Athanasia
pietas.

Facultatum
distributio.

Viunt con-
tinenter in
matrimo-
nio.

Proles mo-
riuntur.

Athanasia
dolor ex
morte pro-
lium.

IN diebus Theodosij magni Imperatoris, in
in ciuitate Antiochia iuuenis quidam arge-
tarius nomine Andronicus, pietate & bono-
rum operum gloria illustris; qui vxorem accepit
pari pietate præditam Athanasiam nomine; filia-
m Iohannis argentarij. Porro cum uterque im-
plissimas à parentibus obtineret facultates, eas in
tres partes hoc modo partiti sunt; vt primam in
subleuanda pauperum inopia reseruarent; secun-
dam Monachorum, eorumq; qui diuinitatem
rebus operam dabant, necessitatibus deputarent;
terciam verò in propria familia educationem
prudenter ac moderatè expendebant. Adronicus
autem, postquã duas ex sua coniuge proles (qua-
rum vni Iohannis; alteræ verò Mariæ nomen erat)
suscepisset, sese deinceps cum summa vxoris vo-
luntate, ab omni carnis cupiditate continuit,
& tota mente ad pietatis studium conuulit,
atque ad absolutam virtutum perfectionem aspi-
rauit.

Non multo post accidit vt vtraque proles die
vno acerrima febre correpta, vitam cum morte
commutaret, & insignem parentibus mestitiam
inferret, & ipsa denique ciuitas vniuersa (cui An-
dronicus propter eximiam modestiam & animi
mansuetudinem valdè charus erat) ea de causa in
luctu & squalore versaretur. Athanasia autem
tantum ex morte vtriusque dolorem conceperat,
vt longioris vitæ radio victa, violentas sibi mor-
tus adferre veller. Erat extra vrbis moenia celo-
berrimum S. Iuliani martyris templum, in quo
parentes

parentes eorum quiescebant, & tunc etiam in
idem monumentum funera liberorum suorum
intulerant. Ab eo Athanasia nullis rationibus se
uelli patiebatur, sed lachrymis tota & luctu de-
formata, die ac nocte orbitatem suam ibidem de-
plorabat. Cōtigit autem media nocte, quod Mar-
tyr Iulianus in habitu monastico ei apparet, &
asperis sanè verbis eam increpans diceret, Quid
in nos hic quiescentes molestia afficis? Quid in-
fantum obitum vesana mente deploras? Satius
certè foret quod tua peccata desleres. Dico enim
tibi mulier, quod qua benignitate conditor Deus
creaturis suis necessaria vitæ alimenta largitur;
eodem planè tuis pueris, quos terrenis bonis pri-
uavit iam largitus est. Et sicut olim fame afflictis, à
te cibum postulare solent, ita nunc à Christo Do-
mino panem cælestem in regno cælorum postu-
lam, accipiuntque.

His auditis, Athanasia à luctu & lachrymis ad
gaudium & exultationem conuersa, retulit mari-
toque, nocturna in templo visione, acceperat, &
dixit, Reuera Domine mi, si me audis, facies mihi
potestatem monasterium ingrediendi, vt mente
& corpore casta, reliquum vitæ meæ tempus, in
Christi seruitio sedulo peragam. Cui Andronicus
benignum cum gaudio præbens assensum, vocato
ad se locero omnes tradidit facultates, mandauit
que vt ex ijs Nosocomium & Xenodochium mo-
nachorum construeret; deinde omnibus suis ser-
uis manumissis, relicta domo, relicta terra & co-
nitione, vna cum coniuge profectus est, ad pa-
trem in Scetem, ad Daniele Abbatem virum san-
ctitatis, & prudentiæ opinione celebrem, qui eos
cum gaudio excepit, & salutaribus monitis, ali-
quandiu instructos, Athanasiam quidem in mo-
nasterio

Ecc

nasterio

Iulianus
martyr ei
apparet.

Nudant se
omnibus
suis faculta-
tibus.

Andronicus
proficisci-
tur ad pa-
trem cū con-
iuge sua.

nasterio Tabennosiorum collocavit. Andronicum verò monastico indutum habitus, sub sua disciplina militare permisit.

Post annos autem 12. quibus strenuè in omni vitæ sanctitate Christo militauerant, ingens desiderium sacra loca visitandi inuasit. Andronicum. Neque difficulter Abbas Daniel potestatem et licet loca sacra reuerenter obeundi; quin data benedictione, eum libens dimisit. Contigit autem dum iter per Aegyptum haberet, & sub spina lebedum

Andronicus
visitat loca
sacra.

animum ab æstu Solis & laboris non nihil recreare vellet, ut vxor eius virili induta habitu, et ad loca sacra iter quoque faciens transiret, & in coniugem suum ignota incognitum incideret. Cuiusque mutua se salutatione honorassent, placuit eis ut simul in silentio tamen, iter facerent, & sacra loca visitarent. Quæ postquam summa cum reuerentia iustrassent, & pio suo desiderio fecissent

Andronicus
non nouit
uxorem suam.

satis, tanta inter eos beneuolentiæ & amoris magnitudo creuit, ut alter ab alterius complexu familiaritate auelli se non pateretur. Placuitque tur ex sanctorum patrum auctoritate & consensu, ut simul in eadem cella degentes, mutus se obsequijs & salutaribus monitis fouerent, acque ad omnem vitæ perfectionem alter alterum increparet erudiretque. Neque enim quisquam eorum qui in Scetem, & vicinis locis habitabant, eos

Habitant simul, nec tamen Andronicus coniugem vnquam agnouit.

coniuges esse nouerat, immò nec ipse Andronicus, vel tenui aliqua suspitione eam esse Athanasiam consequi poterat, usque ad eò pristinam corporis pulchritudinem ieiunijs & vigilijs fuerat uerat.

Postquam verò Alexandriæ alios ferè duodecim annos simul in eodem habitaculo, in omni vitæ sanctitate ac castimonia exegerant: Athanasia

multis & assiduis poenitentia laboribus exhausta, in morbum incidit. Andronicus verò cum incredibilem eam amore (quam tamen virum esse credebat) complecteretur, & mortis ei periculum imminere cerneret, concito gradu ad sanctum Menam profectus est, ut Senem monachorum patrem inde secum ad Athanasiam cum mortis iam doloribus conflantem, adduceret. Venit ille, & lachrymantem Athanasiam, inueniens; Athanasia, inquit, abba ecquid est hoc quòd, expleto iam laborum tuorum curriculo, cum merces tibi amplissima in cælis constituta sit, lachrymaris? Cui Athanasia non, inquit, hoc deploro, ò venerande senex, sed Andronicum vnum mihi omnium in vita dulcissimum. Sed quæso te, ut postquam corpusculum meum terræ tradideris, schedulâ, quæ modo sub capite meo requiescit, illi tradere digneris. Hæc cum dixisset, suauiter in manus creaturis sui spiritum efflauit.

Athanasia
abit ad
Christum.

At verò cum ad exequias ingens monachorum turba de more conflueret, inuenta est Athanasia sua foemina. Quod ut celebri rumore divulgatum fuit, foeminam scilicet incredibilem planè virtute, & naturæ fragilitatem continentia & duritie vitæque austeritate Patres etiam sanctissimos superasse; omnes Lauræ Alexandriæ, & vniuersa ciuitas, & omnes denique monachi Scetæ, cum palmis & palmis conuenerunt, & venerandas reliquias summo cum honore ac gaudio extulerunt. Andronicus autem non multò post coniugem suam felici agone sequutus est.

Honorificè
sepelitur.

27. Februar.

Decij cru-
delitas in
Christia-
nos.

Mathei 24.
Marci 13.

Lapforum
ingens nu-
merus.

Decius Imperator, ut initio clementia & humanitate suorum, sibi animos conciliare visus, ita paulo post animo plane immutatus, minis & edictis crudelissimis, in Christianos praecipue saevire non desistit. Nam divulgato edicto, tanta rabie & crudelitate in nomen Christianum debacchatus est, ut tempus illud adesse videretur, quod Dominus futurum praedixerat, in quo electi etiam, si fieri posset, in errorem ducebantur. Omnes namque metu percussi obstupescabant, atque ex illis, qui cum dignitate, tum divitiarum affluentia praestare videbantur (qui quidem non pauci erant numero) nonnulli timore perterriti, dijs se ultro colendis offerebant; alij priuatis aedibus in publicum rapti, ad delubra a magistratibus ducebantur; multi vicinorum suafu educebantur; qui quidem nomine animo euocati, ad impura & profana eorum sacrificia se conferebant.

Horum autem non pauci, quasi minime essent sacrificaturi, sed illi ipsi potius victimae & sacrificia idolis futuri, pallore exalbescerent, & formidine attoniti obstupescerent, adeo ut a frequentis populi turba, quae circumstiteret, dum se omnibus perspicue patefaciebant, cum ad moriendum tum ad sacrificandum eadem timiditate esse affectos, risu & ludibrio haberentur. Alij paratius ad altaria procurrentes, duro ore & impudenti, constanti asseuerabant, se nunquam cum Christianis legibus

legibus commercium habuisse, de quibus verissima illa Domini est sententia: Diuitem difficilem esse saluari. Ex reliquis, qui tenuiores erant, magisq; obscuro, pleriq; vtrumq; istud hominum genus quod postremo posuimus imitabantur, alij fugam capebant, comprehendebantur alij atque ex pressis multi in vincula & carcerem cadebantur; ibidemq; multis inclusi diebus, tandem antequam ad tribunal accederent, Christum impie iurabant. Quidam tormentorum pericula fortiter subeuntes, ad extremum turpissimè succumbentes fidem pernegabant.

Ceterum qui Domini erant, tanquam firmæ & beatæ columnæ, eius ope & gratia roboratæ, fidei firmitati, quæ in eorum animis penitus insidebat, vires ac tolerantiam aptè & appositè respondentem adepti, admirabiles & insignes eius regni martyres & testes facti sunt. Quorum primus est

Julianus, homo podagræ doloribus aded oppressus, ut neque incedere, neque pedibus consistere posset. Hic cum alijs duobus qui eum gesta

hærent, ad iudicem adducitur, quorum alter exemplo fide per summum scelus abiurata, ad dæmonis castra transfugit; alter verò nomine Cronion cognomento Eunus, & senex ipse Julianus Dominum ingenue sunt confessi, ac triumphum de hoste egerunt clarissimum.

Nam per totam urbem*, quæ certè amplissima est, camelis insidentes deducti, & irâ sublimes verberibus cæsi, tandem immenso quodam rogo & supra modum exardescente, hominum multitudine vndiq; circumfusa, combusti sunt. Cumq; ad locum supplicij adducerentur, miles quidam nomine Besas, illis interdum opem ferre, & ijs, qui contumelia eos afficiebant, ex aduerso ressi-

Ecc 3

Aere

Matth. 19.

Juliani Confessio & virtus inter lapsos egregiè emicat.

Eunus famulus Juliani manet constans in fide Christi, altero in perfidiam labente. * Alexandriâ. Julianus cū Euno famulo virtus erematus.

Refas miles, dum martyres tutari nitur, securi demum percutitur.

Macar stabilis in fide perseverans, viuis comburitur.

Vide Caf. Baro Tom. 7. Annal. & not. in marty. Ro.

27. Februar.

Lupicinus cogitur ad nuptias, Romanus eas respuit.

sistere laborabat. Quod cum populus furibundo clamore ægrè ferret ilicò indè abreptus, ad locum in præclaro illo prælio pro Domino fuit pro, tanquam fortissimus Dei bellator, strenuè viriliter se gerens, securi demum percussus est. Alius quidam genere Afer, qui & appellatus Macar, & ob vitam quam diuinæ gratiæ subdito degisset, verè Macar, id est, beatus fuit, cum ad dei negationem, iudice eum ad eam rem magno perè cohortante, adduci non posset, viuis crematus est.

VITA SS. LVPICINI ET ROMANI Abbatum, ex ea quam D. Gregorius Turonensis Episcopus scripsit, Excoluerunt hi sancti monasticam vitam, temporibus Chilperici Regis Francorum, circa annum Domini 565. sub Pelagio Pap. II. Iustino Iuni. Imperante.

LVpicinus & Romanus germani fratres, cum à teneris pietatis cultores, cum ætate iam perfecta, & maximarum artium cognitione imbuta, ad suscipienda matrimonij vincula à parentibus cogentur, non mediocri animi dolore affecti sunt: propterea quòd firmiter suos apud animos constituerant, illibata & corporis & mentis integritate diuinis se rebus macipare. Sed cū genitor importunitate maxima instaret, & Lupicinū natu maiore ad nuptias impelleret, ipse nē qua in re patris animum rebellionē offenderet, sponsali quidē vinculo alligari se passus est, sed re vera tota mente à carnali copula abhorrebat. Romanus verò nuptias constanter semper refutauit.

Parentibus verò felici morte ex hoc seculo sublatis, communi consensu Lorensis eremi opaca

ta lustrantes (quæ inter Burgundiam & A lemaniam sita Auenticæ adiacet ciuitati) placuit, vt fixa ibidem tentoria figerent, victumque solis herbarum radicibus quærent. Neque legniter rem aggressi, prostrati solo, Dominum diebus singulis cum psalterij modulamine deprecabantur. At verò humani generis hostes liuore contra eos maximo concitati, primùm insidias struere, vt ab eorum sanctissimæ istius vitæ instituto depellerent. Sæpè tantas tamq; acres eorum infestationes patiebantur, vt immensis dolorum cruciatibus torri, domum paternam reperere cogitarent; ac tandem & ætas immatura quotidianis victa iniurijs cessit & eremum deseruit.

Petunt eremum.

Relinquunt eremum, ob dæmonum infestationes.

Interea cum relicto solitudinis habitaculo, ad villas propinquoiores venissent, & pauperis cuiusdam mulierculæ domum hospitandi gratia ingressi essent, cœpit illa virorum istorum habitum, & vultuum maciem ac squalorem admirari, de itineris & vitæ ratione multa inquirere. Cui cum non sine confusione rem totam per ordinem panderent, ait illa; Oportuerat certè vos viriliter contra inimici insidias decertare, nec villas eius fraudes vel inimicitias formidare: & dubio procul, præclaram tandem de eo victoriã adepti fuissetis. His auditis rubore summo proper ignauiam suffusi sunt; & paululum à muliere leorsùm digressi, mutuis se sermonibus ad repetendum certamen corroborarunt, sumptisq; in manu bacillis, armati vexillo Crucis, ad eremum regressi sunt; in qua multo tempore conuersas dæmonum insidias, ac lapidum ictus sustinentes, tandem Dei auxilio superatis inimicis, expediti perseverarunt.

Citò ad eremum redeunt, & vincunt dæmones.

Ecc 4

Tum

Construunt
tria mona-
stera.

Reuelantur
ei thesauri
absconditi.

Tum verò turbæ paulatim ad eos confluere & salutaria monita postulare cœperunt quibus tanta virtute & suauitate pabula salutis ministrati vt eandem vitæ societatem cum ijs omni tempore expeterent. Quare viri illi sanctissimi, qui omnium saluti consultum cupiebant, succis syluis, & in plana redactis, monasterium construxerunt quo ita Deo ac pietati vacabant, vt proprijs suis laboribus victum quærerent. Tantus autem seruator loci illius proximos, breui inuasis, vt alijque alijs ad idem vitæ institutum confluens, priori monasterio aliud quod erat eo amplius, adijcere cogeretur, ac tandem etiam secundo certium, quod & commoditate & amplitudine priora longè superabat. In his frequens satis monachorum numerus in omni sanctitate ac severitate disciplinæ degebat; quorum omnium Lupicinus Abbas, curam tam animæ quàm corporis habebat. Cùm autem die quodam extrema rei familiaris inopia laboraret, neque haberet vnde tantam multitudinem sustentaret, fuere illi thesauri quidam antiquitus in eremo reconditi, diuina reuelatione ostensi; è quibus annis plurimis, cœmpto cibo, fratres alebat, & sanctam congregationem conseruabat.

Factum est autem, vt quodam tempore Lupicinus fratres ex officio visitans, inueniret in domo quadam, magnum ferculorum apparatus, & piscium multitudinem; vnde commotus, cunctos quos parauerant cibos, tam pisces, quàm olera, in vnum congeffit, aitque; De his pulvis resciantur fratres; non delicijs vacent, quæ mentem à diuino impediunt officio. Tunc viri duodecim habito consilio, locum reliquerunt; & iracundia

ammati statuerunt, ad relicta semel mundi
lectamenta redire.

Interea cum per deserta vagantes, Aegyptum
collas carniū inquirerent, Romanus, qui per
vsum rem totam cognouerat, sine mora Lupici-
mum adiit, atque modo & ratione disciplinæ pa-
riū prudenter instituta, acriter reprehendit, di-
niturque; Profectò satius foret, te nunquam fratres
credere, si eos verborum austeritate dispergere,
non potius lenitate colligere, atque in officio
continere potes. Lupicius verò cum contra dif-
feret, & se paucorum expulsionē reliquorum
sibi egregiè prospexisse, & paleas à tritico se-
trasse diceret, Romanus eo relicto ad Dominū
refugit, & vi lachrymarum in oratione profu-
la obtinuit, ut illi (qui iam cæca mente, in abruptis
vitiūm præcipitiā ruebant) salutarī dolore
compuncti ad mentem redirent: & singuli sibi
monasteria (quæ vsq; in hodiernum diem in Dei
locis perseverant) construerent. Romanus
autem summa diligentia infirmorum curam sus-
cepit, & nutantia in virtutis certamine corda, or-
atione sua confirmabat.

Factum autem est die quodam, dum sedulus
fratres visitaret, ut ingruentibus noctis tenebris,
ad hospitium quoddam leprosoꝝ diuertere
cogeretur. Erant in eo nouem viri lepræ morbo
deformati: quorum pedes insigni charita-
tis officio postquam lauisset, omnes in stratum v-
num nocte illa quiescere voluit. Illis autem alto
sopore depressis, vir sanctus extensa manu, cor-
pora singulorum tetigit, & luridæ lepræ maculas
mira virtute fugauit.

Lupicius autem deuecta iam ætate, Regem
Chilpericum (qui tunc Burgundiæ præerat) ac-

Ecc 5 cessit

Romanus,
Lupicium
reprehendit.

Eccè quanta
orationis
virtus.

Romanus
sanat lepro-
sos.

Nota rem
miram.

8⁴ VITA SS. LUPICINI ET ROMANI
cessit, ad cuius ingressum Regis cathedra (quod
forte ad conuiuium residebat) intremuit. Vnde
Rex non mediocriter perterritus: Terram, inquit,
inquit, factus est. Alijs autem respondentibus
hil se commotionis sensisse, Cito, inquit, quare
cyus ad portam occurrite, ne quis forte nobis
citurus adsit. Neque enim sine causa hæc lella
tremuit. Qui protinus concurrentes, effuderunt
senem in veste pellicea, quem Regis ipsius
spectibus obtulerunt. Cui Rex, Quis, inquit,
vnde venis? & quare te necessitas nostra adire
compulit? Ille, verò, Sum, inquit, Dominici
ouium pater, quas cum Dominus spiritalibus
cibus iugi administratione reficiat, corporalia
interdum alimenta deficiunt. Ideo que petimus
ad victus vestitusque, necessaria aliquid tribuas.
Rex hæc audiens, agros & vineas amplissimas
eorum necessitates statim deputauit: quas vir
stus admittere planè recusauit. Neque enim
dicebat, monachos mundanis extolli facultatibus
sed in humilitate cordis Dei regnum iustitiamque
eius exquirere. At Rex hæc verba admirans, præ
cepit aulæ suæ ministris, ut annis singulis trecentos
modios tritici, eodemque numero mensuras vini
ei traderent: ac centum in super aureos ad compa
randa fratrum indumenta darent. Quod usque
à fisci ditionibus capere referuntur.

Moriuntur
senes.

Post hæc senes ætate pariter ac virtutibus pro
cti, beato fine ad immortalitatis gloriam commi
grarunt. Et quidem Romanus cum à fratre, quo in
monasterio sibi sepulcrum fieri vellet, quæ res
respondisse fertur; Nosti frater, Dominum singula
rem mihi seruo suo curationis gratiam concessisse
se, multosque per manuum mearum impositionem
ac crucis Dominicæ signum à varijs languoribus
ec-

reptos esse; ideoque in monasterio, à quò mulie-
rum accessus arcetur, collocari non debeo, nè foe-
minas à consuetæ benignitatis gratia, post mor-
tem meam, excludere videar. Quare funus eius
clarum fuit, atque eminè à monasterio in monte
parulo sepultum; cuius paulò post monumen-
tum celebri admodum noui templi structura ho-
noratum fuit, & miraculorum maximorum vir-
tute clarum euasit. Lupicinus verò intra monaste-
rij basilicam sepultus, reliquit Domino multipli-
cata concredite sibi pecuniæ talenta, id est, sanctâ
optimorum fratrum congregationem diuinis
virtutibus florentissimam.

Monumen-
tum Roma-
ni miracu-
lis clarum.

MARTIVS.

VITA S. ALBINI, ANDE-
GAVENSIS EPISCOPI
ET CONFESSORIS.

Vide Czf.
Baron. Ann.
Tom. 7. & no-
tat. in max-
tyr. Rom.

*Ex ea qua est per Fortunatum Presbyterum. Inter-
fuit hic Concilio Aurelianensi tertio, habito Anno
26. Childeberti Regis Francorum, Anno à
Christo 540. Vigilij Pap. I. Iusti-
nian. Imp. 14.*

BEATISSIMVS Albinus Veneticæ
regionis, claro admodum stemmate
natus generis nobilitatè maximis vir-
tutum ornamentis egregiè ampliavit.
Qui tenera adhuc ætate, mētis altitudine præsen-
tis vitæ ludibria contemnens, in Cincillacensi
monasterio Deo se consecrauit, tantaq; virtutum
omnium excellentia militauit, vt totius cōgrega-
tionis regimini, summa omnium gratulatione præ-
ficeretur. Quo in munere, singulari prudentiæ &
pie-

i. Martij.
Patria Al-
bini.

Petit mona-
sterium.
Fuit Abbas.